

สารารมณั ๑

หลายเรื่อง หลากรส รวยอารมณ์
กับหมอประเสริฐ-๒๕๕๙

สารบัญ

อารัมภกถา	
หมอบรัดเลย์กับการปลูกผี	๑
เมื่อประธานาธิบดีลินคอล์นถูกลอบสังหาร	๒๑
เก็บตกจากเยอรมัน	๒๙
จัมโบ้เจ๊ท	๔๑
ชิมไวน์เยอรมัน	๖๑
เครื่องดื่มสมุนไพร	๗๕
ไวอาการ่า ยาปลูกนกเขา	๙๑
อนามัยอยู่ในถุง	๙๕
เฮดส์ ออน เดอะ รอค	๑๐๗
หมอนักสืบ	๑๒๓
มรณกรรมหมู่ของกุมารมาเลย์	๑๓๓
ไทฟอยด์แมรี	๑๔๓
โรคซาร์ส	๑๕๑
แมวและเสือดอตีเชื้อไขหัวโตใหญ่	๑๖๑
สถานภาพทางการแพทย์และสาธารณสุข	๑๗๑
ของประเทศบรูไน ดารุสซาลาม	
ดนตรีที่อยู่ในหัวใจของผม	๑๘๑
Black list - บัญชีดำ	๑๙๑
สวดยหรือช่วย บางทีก็เป็นคนละเรื่องเดียวกัน	๑๙๙
ชวนฝรั่งเขาคั่ว เดินข้างคั่ว ผักข้างรั้วเก็บกินได้	๒๐๕
ทายเล่ม Try to Remember	๒๒๙

อาร์มภกกา

คุณแม่มีวัลย์ ทองเจริญให้กำเนิดผมตอนเช้ามีดวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๗๖ จำเวลาเกิดที่แน่นอนไม่ได้ เพราะสมัยนั้น นาฬิกาที่แม่ย่าคงหายาก ถ้าจะเอา ๕๔๓ ลบออกเพื่อให้ตรงกับปฏิทินสากล ก็จะเป็น ค.ศ. ๑๙๓๓ พอมาบรรจบวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๙ ก็น่าจะเป็น ๗๓ รอบไปแล้ว แต่อันที่จริงแล้วในปีนั้นไทยเราจะนับว่า วันที่ ๑๕ เมษายน จึงจะขึ้นศักราชใหม่ เป็นปี พ.ศ. ๒๕๗๗ ด้วยเหตุนี้เอง วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๗๖ นั้น อันที่จริงก็คือ ค.ศ. ๑๙๓๔ ไปแล้ว หรือน่าจะเป็น ๒ มกราคม ๒๕๗๗ ต่างหาก ผมจึงถือเอาว่า วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๙ เป็นวันครบรอบ ๗๒ ปีของผม ในหนังสือเดินทางของผมจึงใช้ปีเกิดเป็น ๑๙๓๔

ตอนผมยังเด็กคุณพ่อแก้ว ทองเจริญ เล่าให้ผมฟังว่า หมอคูทำนายว่า ลูกคนนี้จะพึ่งพาอาศัยยาก เพราะเขาจะเอาดีอย่างเดียวคือกู้บ้านกู้เมือง ผมนี้ก็ไม่ออกว่าตนเองจะมีความสามารถถึงขนาดนั้นได้อย่างไร จึงไม่ยอมให้นักพยากรณ์ศาสตร์ที่ไหนได้ทำนาย ชะตาชีวิตอีกเลย เผลอไปกับเพื่อนหนึ่งครั้ง ก็ปรากฏว่าไม่ได้มีความแม่นยำเอาเสียเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอดีตหรืออนาคต ตั้งใจมุ่งมั่นทุกอย่างอยู่ที่ตัวเรา อย่าไปพลไปโทษดวงดาวหรือบุคคลอื่นเลย

ผมก็มีข้อเสียที่ทำให้ขาดผู้ใหญ่อุปถัมภ์ ก็คือ ในปากของผมอมสุนัขไว้หลายตัว จนคุณพ่อผมสั่งห้ามเด็ดขาดว่า เวลาใช้อารมณ์โกรธห้ามพูด ผมก็ได้แต่เนื่กคำพูดเอาไว้ในใจว่าอยากจะทำอะไร แต่ไม่ได้หลุดออกมา

เป็นคำพูดที่แลกกัน เช่นเวลาที่เราหรือใครๆ ก็ทราบดีว่าคนคนนั้นเขากระทำ ความผิด แล้วเขากลับกล่าวว่า “ผิดด้วยหรือที่ผมทำอย่างนั้น” สุนัขตัวที่ผมอม เอาไว้ในปากมันจะบอกว่า “ผิดตั้งแต่เอ็งไม่สำลักรน้ำคร่ำตาย ตอนที่เอ็งคลอด แล้วย” อย่างนี้เป็นอาทิ

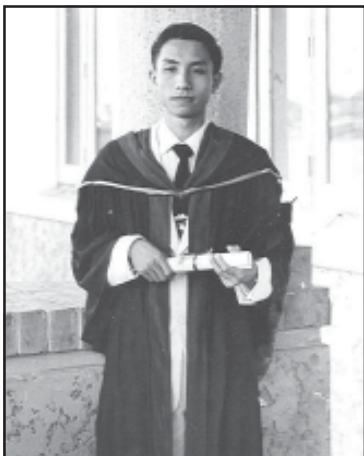
เนื่องในวันที่เราถือกันว่าเป็นมงคลที่ตรงกับวันขึ้นศักราชใหม่ ๒๕๔๙ นี้ ผมเห็นว่าน่าจะจัดทำอะไรไว้เป็นที่ระลึกมอบให้ท่านที่เคารพนับถือ ญาติ มิตรสหาย ผู้คุ้นเคยกัน ศิษย์ น้อง ๆ และลูกหลานบ้าง เพราะขึ้นปีใหม่ ทุกปี ผมไม่มีใครมีโอกาสได้พบปะผู้ใดมากนัก เพราะทุกท่านต่างก็มีภารกิจกัน มากมาย จึงเป็นที่มาของหนังสือ”สารารมณ” ที่อยู่ในมือของท่านอยู่ในขณะนี้

ผมเองมีงานอดิเรกอยู่ สอง สามอย่างเท่านั้น การเขียนหนังสือก็ เป็นเรื่องหนึ่ง จึงขอถือโอกาสรวบรวมบทความนานาสาระ ทั้งที่เขียนไว้ นานแล้ว และเขียนขึ้นมาใหม่ หลาย ๆ ประเภท หลาย ๆ รส และหลาย ๆ อารมณ์ของผมในขณะที่เขียน จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นบรรณาการ

เนื่องในวาระดิถีวันปีใหม่ ผมขออวยพรให้ท่านที่เคารพนับถือ ญาติ มิตรสหาย ผู้คุ้นเคยกัน ศิษย์ น้อง ๆ และลูกหลาน จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีตลอดปีใหม่นี้เทอญ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ

แพทยศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล

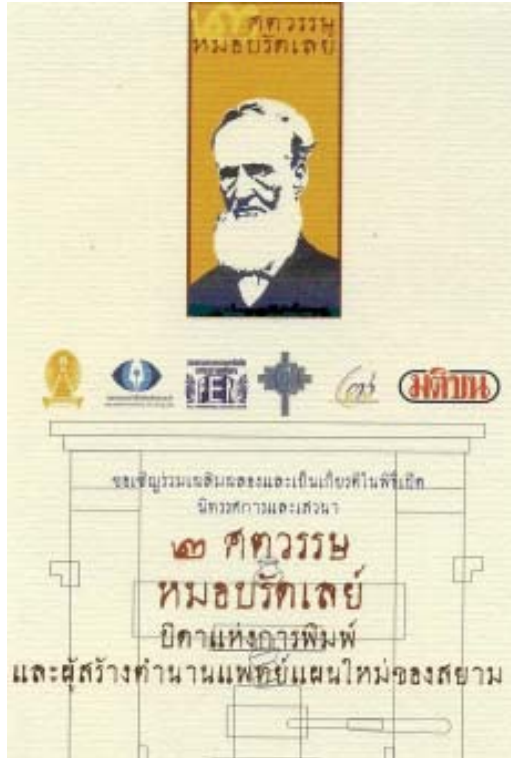

วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (เทคนิคการแพทย์)
มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (ชีวเวชศาสตร์)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หมอบรัดเลย์กับการปลูกฝี

กว่าสองพันปีมาแล้ว ชาวจีนโบราณรู้จักการป้องกันไข้ทรพิษ ทั้งนี้ โดยที่สังเกตเห็นว่า ถ้าใครเคยเป็นไข้ทรพิษมาแล้วจะไม่เป็นซ้ำอีก ชาวจีนจึงพยายามที่จะสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ผู้ที่ยังไม่เคยเป็น โดยเอาเข็มไปสะกิดที่ตุ่มหนองของผู้ป่วยแล้วไปสะกิดที่ผิวหนังของคนที่ยังไม่เคย

เป็นโรค การทำเช่นนี้ ได้รับการเรียกชื่อในภายหลังว่า Variolation บางพวกก็เอาสะเก็ดจากฝีไปบดแล้วเป่าเข้าไปในจมูก สำหรับวิธีแรกนั้นถ้าพิจารณา ดูตามหลักวิชาการแพทย์ในปัจจุบันนับว่าเป็นวิธีที่เข้าหลักเกณฑ์อยู่บ้าง กล่าวคือโรคใดก็ตาม ถ้าเราสามารถเปลี่ยนวิธีการติดโรคเสียใหม่ (Mode of Infection) ให้ผิดแผกไปจากการติดโรคตามธรรมชาติ โรคที่เกิดขึ้นมักจะมีระยะฟักตัวสั้น อาการ และการดำเนินโรคมักจะอ่อนกว่าโรคที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๒๖๔ Lady Mary Wortley Montagu ภริยาเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำคอน สแตนติโนเปิล ได้นำเอาความรู้เรื่องนี้เข้าไปสู่ราชสำนักอังกฤษ และ Dr. Zabdiel Boylston แห่งนครบอสตัน สหรัฐอเมริกา ได้ทราบจากนักบวชชื่อ Cotton Mather ถึงวิธีการนี้ที่ทาสผิวดำปฏิบัติกันอยู่ จึงเป็นผู้นำการทำ Variolation เข้าไปสู่อเมริกาในปีเดียวกันนั้น

เลดี แมรี เวอร์ทเลย์ มองตาญ

รูปปั้น Edward Jenner กำลังปลูกฝีให้เด็ก ฝีมือ Giulio Monteverde ตั้งอยู่ ณ wellcome Historical Medical Museum มหานครลอนดอน

ในปี พ.ศ. ๒๓๓๙ มีเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดเกิดขึ้น คือ Edward Jenner แห่ง Berkeley Gloucestershire ประเทศอังกฤษ พบว่าคนเลี้ยงวัว เมื่อติดโรคฝีดาษวัว (Cow pox) แล้วจะไม่เป็นไข้ทรพิษ เจนเนอร์ จึงเอาหนองจากฝีดาษวัวไปสะกิดที่ผิวหนังของคนปกติ และทำให้ไม่ติดโรคไข้ทรพิษ ในโอกาสต่อมา และเจนเนอร์ได้เรียกชื่อหนองฝีวาวนั้นว่าวัคซีน (Vaccine) ซึ่งมาจากคำว่า Vacca ภาษาลาติน แปลว่า วัว

ในระยะแรก ๆ การปลูกฝีก็ได้ใช้หนองฝีจากวัวปลูกให้คน ภายหลังจากเจนเนอร์ จึงได้สะกิดเอาหนองฝีวัวจากคนที่ปลูกฝีขึ้นแล้วไปปลูกให้คนอื่นต่อ (human-to-human หรือ arm-to-arm) เมื่อทำวิธีใหม่นี้เพื่อให้แน่ใจว่าได้ผลเหมือนครั้งก่อน ๆ อีก ๖ สัปดาห์ต่อมา ก็ได้ทดลองเอาหนองฝีจากคนที่ เป็นไข้ทรพิษ ไปทดลองสะกิดที่ผิวหนังของคนที่ได้รับการปลูกฝีแบบใหม่นี้

ปรากฏว่าไม่ติดโรค วิธีปลูกฝีต่อจากคนไปคน (arm-to-arm) นี้เนื่องจากยังไม่มีวิธีที่จะเก็บถนอมเชื้อไว้นอกกายคนมิให้เสื่อมคุณภาพจึงจำเป็นต้องใช้วิธีนี้

การปลูกฝีจึงเป็นไปในลักษณะ arm-to-arm นับว่าเงินเนอร์นั้น เกิดเป็นพันธุ์ที่คุ้นกับคน (humanized Vaccinia Virus) อันเป็นสายพันธุ์ที่ใช้ผลิตหนองฝีในปัจจุบันนี้มีหลายคนเชื่อว่าเป็นเชื้อฝีดาษวัวที่คุ้นกับคนมานานเป็นศตวรรษ จึงเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติหลาย ๆ ประการไปกลายเป็น vaccinia virus ในปัจจุบันเมื่อวิธีการปลูกฝีของเงินเนอร์แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับ Variolation แบบจีนก็ถูกห้ามปฏิบัติและล้มเลิกไปในที่สุด ในปี พ.ศ. ๒๓๘๓ การทำ Variolation ในประเทศอังกฤษ ถือว่าเป็นการผิดกฎหมาย

Variolation

Dorland's Illustrated Medical Dictionary, ๒๕th edition. London: Sanders ๑๙๖๕ p ๑๖๕๒

Deliberated inoculation with the virus of unmodified smallpox to produce immunity to the naturally occurring disease. As practiced in the Orient in ancient times, the dried crust of smallpox lesions were applied to the skin or nasal mucous membranes, or were ingested. The method employed in Europe in the eighteen century consisted of subcutaneous injection of material from the lesions of material from the lesions. Variolation is now used only experimentally in animals.

Vaccination

Dorland's Illustrated Medical Dictionary p ๑๖๘๕

The injection of vaccines for the purposes of inducing immunity. Coined originally to apply to the injection of smallpox vaccine. The term has come to mean any immunizing procedure in which vaccine is injected.

Smallpox Vaccination

The application of smallpox vaccine upon the denuded or scarified skin, to produce immunity to smallpox.

โรคฝีดาษ หรือไขทรพิษ

สำหรับประเทศไทยนั้น โรคฝีดาษเป็นโรคระบาดที่คร่าชีวิตประชาชนไปเป็นจำนวนมาก ผู้ที่นำเอาวิธีการปลูกฝีและหนองฝีเข้ามาในพระราชอาณาจักรสยามเพื่อป้องกันโรคดังกล่าวเป็นท่านแรกคือ นายแพทย์ แคน บีช บรัดเลย์นั่นเอง

นายแพทย์ แคน บีช บรัดเลย์ เกิดที่ มาร์เชลล์ส รัฐนิวยอร์ก เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๓๔๗ เมื่อ ๒๐๐ ปีเศษมาแล้ว สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์จากคณะแพทยศาสตร์นิวยอร์ก ซิตี้ เมื่อปี ๒๓๗๖ หลังจากจบการศึกษาแล้ว ได้สมัครเข้าทำงานกับคณะบอร์ดอเมริกัน เพื่อไปทำงานเผยแพร่ศาสนาในต่างประเทศ ได้รับอนุมัติให้ไปเป็นแพทย์มิชชันนารีในประจำเอเชียในเวลาต่อมา

นายแพทย์บรัดเลย์ หรือต่อไปนี้จะขอเรียกในนามที่พวกเราคุ้นเคยกันว่าหมอบรัดเลย์ ได้ออกเดินทางเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่ในกรุงเทพฯ โดยออกจากท่าเรือนครบอสตัน เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๓๗๗ มายังสิงคโปร์ โดยเรือเดินสมุทรชื่อ แคชเมียร์ มาถึงสิงคโปร์เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๓๗๘ อีก ๖ เดือนต่อมาจึงได้เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยโดยเรือฟัทเทิลแบร์รี ถึงปากน้ำเจ้าพระยาเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๓๗๘ กว่าจะเดินทางถึงกรุงเทพฯ ใช้เวลา ถึงหนึ่งปีเศษ ท่านใช้ชีวิตพำนักอยู่ในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่

ศพโรคฝีดาษ และอหิวาตกโรคที่วัดสระเกษ

เดินทางออกไปต่างจังหวัดบ้างเป็นบางครั้ง และในระหว่างนี้เดินทางกลับประเทศ สหรัฐอเมริกาเพียงครั้งเดียว กลับไปพำนักในสหรัฐเพียง ๒ ปี เคยเดินทางไปเกาะฮ่องกงหนึ่งครั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๔ โดยเรือลูซอน และใช้เวลาอยู่ที่นั่นเกือบ ๓ เดือน ท่านใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยนานถึง ๓๘ ปี อยู่ในประเทศไทยมาก กว่าอยู่ในบ้านเกิดเสียอีก ท่านถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๑๖ รวมสิริอายุได้ ๖๙ ปี ในช่วงที่อยู่ในประเทศไทย ท่านได้ประกอบคุณูปการ ให้แก่ประเทศไทยนานัปการ นอกจากนำเอาการปลูกฝ้ายป้องกันไข้ทรพิษ เข้ามาสู่ประเทศไทย (สี่สิบปีภายหลังจากเอ็ดเวิร์ด เจ็นเนอร์ ค้นพบวิธีการปลูกฝี) ยังเป็นผู้ดำเนินการ “โอสถศาลา” บริการแก่ประชาชนชาวไทยโดยทั่วไป เป็นผู้นำแทนพิมพ์และตัวพิมพ์อักษรไทยเข้า

ภาพผู้ป่วยโรคฝีดาษวานร

มาสู่ประเทศไทย เป็นผู้ออกหนังสือพิมพ์บางกอก รีคอร์ดอร์ เป็นผู้นิพนธ์ตำรา
ครุภักษ์ ตำรา การปลูกฝี ตำราการผ่าตัด เป็นต้น เป็นผู้บันทึกเหตุการณ์
ประจำวันในชีวิตของท่านอย่างละเอียด ทั้งในด้านความล้มเหลวและ
ความสำเร็จ ยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน

เพื่อให้ได้แลเห็นภาพกรุงสยามแต่ปางก่อน ผู้นิพนธ์จึงได้พยายาม
ถอดความบางส่วนของปฏิทินบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ของหมอบรัดเลย์
ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ ตัดตอนมาจากข้อความที่ปรากฏใน
Abstract of the Journal of Rev. Dan Beach Bradley, M.D. Medical
Missionary in Siam ๑๘๓๕-๑๘๗๗ Published by Dan F. Bradley
ลูกชายของท่าน ซึ่งต้นฉบับดั้งเดิมเก็บไว้ที่ Obelin College Library โรงเรียน
เก่าของ หมอบรัดเลย์ เอกสารอัดสำเนานี้ ได้มาจากห้องสมุดสถาบัน
ไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง ก่อนนำ
เข้าสู่เรื่องการปลูกฝี ใครขอทำความเข้าใจกับคำสองคำที่ใช้ปะปนกันอยู่
ในปฏิทินบันทึกประจำวันของท่านคือคำว่า

ภาพมือของหญิงรีดนมวัวผู้หนึ่ง ในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 18
Edward Jenner สก๊อตซ์ภาพนี้ด้วยตนเอง และขณะนั้นภาพนี้ได้เก็บไว้ที่
Wellcome National Library of Medicine ในลอนดอน

Vaccination และ vaccine virus ดังนี้

Vaccination หมายถึง การปลูกฝีโดยใช้หนองฝีที่ส่งสำเร็จเข้ามาจากต่างประเทศ

Vaccine virus เข้าใจว่าเป็นการกล่าวถึงวัคซีนที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศ

Inoculation เป็นคำที่ใช้ไม่ว่าจะเป็นการปลูกฝี โดยใช้หนองฝีที่ส่งเข้ามา และใช้ในกรณี เอาหนองฝีจากคนที่ปลูกฝีขึ้นแล้ว สะกิดเอาหนองไปปลูกให้แก่คนอื่นอีกต่อไป (arm-to-arm) ด้วย

เมื่อวาระครบวันเกิด ๒๐๐ ปี ของหมอบรัดเลย์ ได้มีการจัดงานเป็นที่ระลึก โดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหนังสือพิมพ์ มติชน คุณหมอคทาจารุ โลกาพัฒนา จากโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ผู้ซึ่งเป็นทั้งสหาย

และศิษย์ได้มาเชิญให้ผมไปบรรยายที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ผมเห็นว่าข้อความที่ใส่บรรยายในวันนั้นน่าที่จะได้บันทึกไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษา เอกสารต่าง ๆ ที่นำมาใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการเรียบเรียงนี้ คุณหมอคทาวัช ได้กรุณาจัดหาให้จากห้องสมุดต่าง ๆ จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย และยังได้รับคำแนะนำเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ สรรใจ แสงวิเชียร ทายาทของ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุต แสงวิเชียร คุณหมอ สรรใจ รับมรดกจากอาจารย์หมอ สุต ทั้งงานวิชาการ งานประวัติการแพทย์ กิริยามารยาท และความสมถะทั้งสิ้น ทั้งปวงมาอย่างครบถ้วน

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๓๗๙

เตรียมการทดลองในการที่จะนำเอาไวรัสวัคซีน (*vaccine virus - หนองฝี*) เข้ามายังประเทศไทย ซึ่งเพิ่งจะได้รับสิ่งของเหล่านั้นมาจากอเมริกา กินเวลานานเหลือเกิน ก่อนจะมาถึง ดูหีบห่อภายนอกแล้วเห็นว่าได้รับการป้องกันเป็นอย่างดี แต่ก็ยังทำให้ข้าพเจ้าสงสัยหรือว่า ข้าพเจ้าอาจจะล้มเหลวก็ได้

วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๓๗๙

ได้ทดลองปลูกให้แก่เด็กเล็กจำนวน ๑๔ หรือ ๑๕ คน ได้สนทนากับพระคลัง รู้สึกว่าท่านให้ความสนใจในการทดลองปลูกฝีนี้ ท่านคิดว่าคงไม่มีบุญกุศลอันใดจะทัดเทียมกับการป้องกันไข้ทรพิษได้สำเร็จ ท่านกล่าวว่าผมอาจจะเก็บเงินจากทุก ๆ คนที่มาปลูกฝีแม้คนละไม่ถึงบาท ไม่ช้าก็คงจะเต็มหีบเหล็กได้ถ้าผมต้องการ ผมคิดว่าท่านคงหวังจะเก็บภาษีเต็มทีแล้วกระมัง

วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๓๗๙

พบว่าวัดชีนไวรรัส ของข้าพเจ้าไม่ได้ความอะไรเลย ข้าพเจ้าทั้งเศราและผิดหวัง ไม่เฉพาะตัวข้าพเจ้าเท่านั้น เพื่อน ๆ รวมชาติของข้าพเจ้าที่รับทราบเรื่องนี้ก็พลอยเสียใจไปด้วย (เขาใจว่าคงเกี่ยวกับระยะเวลาที่ส่งของ และการเก็บอนุกรมวิธานสูงเกินไป ทำให้หนองผีเสื่อมคุณภาพ จึงใช้ปลุกผีไม่ขึ้น)

วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๓๘๐

ได้รับหีบห่อบรรจุวัดชีนไวรรัสสองกล่องที่มาถึงค่อนข้างจะล่าช้า ข้าพเจ้าตั้งใจจะทำการทดลองในประเทศไทยอีกในวันนี้ โดยปลุกผีให้เด็ก ๙ คน ที่แขนทั้ง ๒ ข้าง ครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๓ หรือครั้งที่ ๔ ที่ข้าพเจ้าได้พยายามปฏิบัติ

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๓๘๐

ตามคำขอของพี่น้องโรบินสัน ข้าพเจ้าเพิ่งเสร็จในการวิจารณ์บทแปลของมาร์ค ซึ่งเขาเพิ่งจะแปลเสร็จ ข้าพเจ้ารู้สึกว้าว่าข้าพเจ้ากำลังมีงานที่อยู่ในความรับผิดชอบเต็มที่ ในเรื่องการทดลองของข้าพเจ้าในการปลุกผีนั้นล้มเหลว โดยสิ้นเชิง

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๓๘๑

พยายามเรียบเรียงเรื่องราวเกี่ยวกับการปลุกผี เพื่อที่จะนำไปกราบบังคมทูลแก่พระเจ้าแผ่นดินแห่งกรุงสยาม ภายใต้ความฝันอันเจิดจ้าของข้าพเจ้าว่าการเอาเชื้อหนองผีไข้ทรพิษไปปลุกนั้น คงจะเป็นกุศลอันยิ่งใหญ่แก่คนที่ยังไม่ได้ปลุกผีเหล่านี้ ซึ่งก็ได้มีการปฏิบัติมาก่อนแล้ว แม้ว่าไม่ได้ผล แต่ก็ยังมีผู้คนจำเรื่องราวได้อยู่

เมื่อไม่นานมานี้ พระเจ้าแผ่นดินแห่งกรุงสยาม ได้ส่งหมอลวงหลายท่านมาพบกับข้าพเจ้า โดยมีพระราชประสงค์ที่จะให้ข้าพเจ้าสอนวิธีการฉีดเชื้อ (ปลูกผี) คงเป็นเพราะว่ามีผู้ไปกราบบังคมทูลให้ทรงทราบว่าได้มีการฉีดไวรัสให้แก่เด็ก ๆ ของคณะสอนศาสนาและชาวสยามอีกจำนวนมาก และด้วยเหตุนี้จึงทรงหวังอย่างยิ่งว่าการฉีดไวรัสนี้ คงจะสามารถบรรเทาจากโรคไข้ทรพิษได้เป็นอย่างมาก เพราะไม่มีโรคอะไรที่คร่าชีวิตชาวสยามไปได้มากเท่านี้

พระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ส่งทาสหลายคนมาพร้อมกับหมอลวงจำนวนหนึ่ง โดยมีพระราชประสงค์ที่จะให้ฉีดไวรัสให้แก่บุคคลเหล่านั้น เพื่อที่หมอลวงจะได้เห็นด้วยตา ว่าเป็นการกระทำที่ก่อประโยชน์ ข้าพเจ้าลงมือปฏิบัติด้วยความยินดี และทุกคนก็ปฏิบัติได้เป็นอย่างดีเช่นกัน พระนายไหว (? ไม่ทราบว่าชื่อนี้ถูกต้องหรือไม่) บุตรชายคนโตของพระคลังก็ส่งลูก ๆ มาให้ฉีดไวรัสเช่นกันในวันนี้

วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๓๘๑

วันอยู่กับการแปลเป็นภาษาอังกฤษในงานเกี่ยวกับการปลูกผีและการฉีดไวรัส ซึ่งข้าพเจ้าลงมือเตรียมไว้ เพื่อกราบบังคมทูลพระเจ้าอยู่หัวฯ วันนี้หมอลวงชาวสยามมาพบอีก ๒ ท่าน ท่านยอมลดตนเองว่าเป็นศิษย์ของข้าพเจ้าและมาขอให้ข้าพเจ้าเรียบเรียงตำราแพทย์หลาย ๆ เรื่อง และตำราว่าด้วยการผ่าตัดด้วย ทั้งสองได้ขอร้องข้าพเจ้าเป็นพิเศษว่า ข้าพเจ้านำจะเขียนตำราครมรักษาด้วย หมอเหล่านี้จริง ๆ แล้ว ก็เป็นศิษย์ของข้าพเจ้า โดยท่านเคยมาเรียนวิธีฉีดไวรัสกับข้าพเจ้า ที่ท่านมาพบข้าพเจ้าก็มาโดยพระบรมราชโองการว่าท่านเหล่านี้จะต้องกลับไปฉีดไวรัสให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์และบริวาร

วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๓๘๑

เมื่อวานนี้ข้าพเจ้าเรียบเรียงเรื่องการปลูกฝี และการฉีดไวรัสสำหรับแพทย์ชาวสยามเสร็จแล้ว และหวังว่าจะพิมพ์ได้ภายในเวลาไม่กี่วันนี้

วันที่ ๔ มกราคม ๒๓๘๒

ได้ฉีดไวรัสให้แก่เด็ก ๆ ของพระคลัง ๖ คน เป็นหลานเสีย ๓ และอนุภรรยาอีก ๓ คน มีหมอมหลวงมาพบอีกเพื่อขอคำแนะนำเรื่องการฉีดไวรัส

วันที่ ๙ มกราคม ๒๓๘๒

พระคลังส่งญาติมาฉีดไวรัสอีก ๑๕-๒๐ คน

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๓๘๒

ได้ฉีดไวรัสให้แก่ครอบครัวพระยาศรีพิพัฒน์น้องชายของพระคลัง เด็ก ๆ ที่มาเป็นลูก ๆ ของพระยาศรีพิพัฒน์

วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๓๘๒

พระยาพิพัฒน์ ซึ่งเป็นรองจากพระคลังได้มาสอบถามถึงการฉีดไวรัสให้แก่ครอบครัวของท่าน เมื่อได้รับคำตอบที่พอใจว่าไม่มีข้อห้ามอะไรสำหรับบุคคลที่ท่านเกรงว่าจะเกิดเหตุที่ไม่พึงประสงค์ ท่านจึงยอมให้หมอมหลวงฉีดให้ท่าน

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๓๘๒

เจ้าจอมส่งลูก ๆ และเด็กอื่น ๆ ในวัง มาให้ข้าพเจ้าฉีดไวรัสให้ เพิ่งพิมพ์หนังสือว่าด้วยการฉีดไวรัสเสร็จและเห็นว่าเป็นเครื่องช่วยให้ข้าพเจ้าให้คำแนะนำแก่ผู้ที่ข้าพเจ้าฉีดไวรัสให้เป็นอย่างดี

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๓๘๒

พระคลังส่งหมอบท่านหนึ่งมาเรียนวิธีฉีดไวรัส โดยท่านคงจะส่งหมอบไปกับอุปกรณ์บรรเทาทุกข์ไปยังบางปลาสร้อย มีคำขอมาจากที่นั่นสำหรับแพทย์หลวงในการรักษา ทราบว่าพระคลังรู้สึกดีใจในผลการ ฉีดไวรัส (inoculate) ครอบครัวยของท่าน

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๓๘๒

มีหมอบมาพบอีกหลายท่าน นับว่าเป็นหนึ่งในสยาม เจ้าฟ้าน้อยก็มีรับสั่งให้ข้าพเจ้าไปติดตามดูว่าหมอบหลวง inoculate เด็ก ๆ ของท่านถูกต้องหรือไม่ ทรงคิดว่าทารกน้อยอายุ ๔ เดือน น่าจะเป็นทารกที่สำคัญที่สุดในโลกนี้

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๓๘๒

ได้ทราบมาว่า มีคนได้รับ inoculate จากหมอบหลวงมาแล้วมากกว่า ๑,๐๐๐ คน และไม่มีผลไม่พึงประสงค์อันใดบังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นเลย

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๓๘๒

ข้าพเจ้าได้รับการบอกเล่าว่า พระเจ้าอยู่หัวได้ส่งเสริมให้มีการ inoculate โดยได้พระราชทานพระราชทรัพย์ จำนวน ๒๐ บาท เป็นค่าวัคซีนที่เพียงพอที่จะปลูกผีได้ ๒๐-๓๐ คน พระราชทานให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่สามารถจะเจียดจ่ายค่าวัคซีนได้ หากเขามีเงินให้เพียง ๒ สลึง ถึง ๑ บาท ที่จะทำให้เขาได้รับการปลูกผี เพียงไม่กี่วันหลังจากที่พระเจ้าอยู่หัวได้รับสั่งให้หมอบหลวงมาพบข้าพเจ้าเพื่อทรงมั่นพระทัยว่า หมอบเหล่านั้นจะไปดำเนินการปลูกผีให้แก่เจ้าฟ้าองค์เล็กๆ ทั้งหลายได้ ในวันนั้น ข้าพเจ้าได้ทำการปลูกผีให้คนเพื่อที่จะทำให้งานของข้าพเจ้าประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๓๘๒

ได้รับจดหมายจากสิงคโปร์ พร้อมด้วยกล่องพัสดุบรรจุหนองผี (vaccine virus) ส่งมาจากกวางตุ้ง โดยความอนุเคราะห์ของนายแพทย์ ปาร์เกอร์ ผู้ที่เคยส่งมาให้ก่อนหน้านี้ ๑-๒ ครั้ง ท่านเป็นผู้พากเพียรสนับสนุน เพื่อให้สร้างกุศลผลบุญอย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศสยาม สิ่งนี้แท้จริงแล้ว ก็เป็นเรื่องที่มีค่าอย่างยิ่งสำหรับชาวคริสต์ และคณะสอนศาสนา แต่ข้าพเจ้าก็เกรงว่า ณ ประเทศนั้นคงจะชักงูใจยากลำบาก ไวรัส (หนองผี) ที่มาถึงนี้มีอายุ ๖ สัปดาห์ ก็นับว่าเป็นเรื่องพิเศษในประวัติความพยายามทั้งปวงของข้าพเจ้าที่ พยายามจัดหาไวรัสจากแหล่งนั้น เมื่อก่อนนี้ไม่เคยเลยที่จะส่งมาถึงที่นี่เร็วกว่า ๔ เดือน

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๓๘๒

ได้ไปพบพระคลังในตอนเช้าเพื่อเรียนท่านว่าได้รับ vaccine virus มาใหม่ ๆ และใครจะขอหรือเรื่องความสะดวกต่างๆ ที่จะดำเนินการทดลอง ท่านตอบรับทันที ท่านไม่ได้เคลือบแคลงสงสัยเลย เพราะท่านทราบว่าเป็นเรื่องที่ดี ข้าพเจ้าจึงไปเฝ้าเจ้าฟ้าน้อย เพื่อที่จะนัดหมายในการปลูกฝีให้แก่เด็ก ๆ บริวารของท่าน ข้าพเจ้าได้ไปจัดการให้เสร็จสิ้นในปลายวันนั้น โดยมี หมอเทรซีไปช่วย

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๓๘๒

พระเจ้าอยู่หัวได้รับสั่งให้หมอหลวงมาสอบถามเรื่องหนองผี ที่ ข้าพเจ้าเพิ่งได้รับ

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๓๘๒

ระยะเวลาทอดน่านพอกว่าที่จะพิสูจน์ว่าหนองผี ของข้าพเจ้านั้น ไม่ได้ผล คนที่ข้าพเจ้าได้ปลูกให้เขาเหล่านั้น ยังป่วยเป็นไข้ทรพิษ ข้าพเจ้ายังมั่นใจว่าไม่สิ้นหวัง ที่จะดำเนินการต่อไปให้สำเร็จจนได้

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๓๘๒

ปลูกฝัให้แก่อโอรสองค์โตของเจ้าฟ้าน้อย โดยมีหัวหน้าหมอหลวง มาคอยกำกับดูแลอยู่

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๓๘๓

ได้เริ่มการทดลองใหม่อีกวานนี้โดยใช้หนองผี ที่เพิ่งส่งมาจากหมอ S.V.C Smith แห่ง บอสตัน สุขภาพบุรุษท่านนี้มีความประสงค์อย่างใหญ่หลวงที่จะให้การปลูกฝัในประเทศสยามประสบความสำเร็จให้จงได้ ข้าพเจ้าได้ไปเรียนพระคลังและขอทำการปลูกฝัให้เด็ก ๆ ของท่านเมื่อได้รับอนุญาต จึงได้ปลูกฝัให้แก่เด็ก ๆ ของท่าน ๑๐ คน เซลยขาว มาเลย์อีก ๖๕ คน

วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๓๘๓

ติดตามดูผลพบว่าในวันที่ ๒๒ หลังปลูกฝั ข้าพเจ้าปลื้มปิติมาก ที่มีอยู่ ๕ คนที่ปลูกฝัขึ้น ทุกคนทั้ง ๕ นั้น ข้าพเจ้าได้ปลูกฝัโดยใช้สะเก็ดแผลที่แห้งแต่ก็นำไปทำให้ชุ่มด้วยน้ำฝนและใช้ปลายมีดผ่าตัดสะเก็ดผิวหนึ่ง แต่รายที่ใช้ปากกาขนนกนั้นไม่ได้ผลเลย จากบุคคลที่ฝัขึ้นทั้ง ๕ ข้าพเจ้าได้ปลูกต่อให้แก่ขาวมาเลย์อีก ๑๕-๒๐ คน (arm-to-arm) จากเด็ก ฟัน้องโรบินสัน ข้าพเจ้านำมาปลูกให้แก่ลูกของข้าพเจ้าเอง และนางสาวเพียรซ์ และเด็กนักเรียนสตรี

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๓๘๓

ได้ไปพบพระคลังอีก โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำเอาผีดาษวัวที่ขึ้นที่แขนนางสาวเพ็ชไปถอดท่าน โดยหวังว่าจะได้อาศัยอิทธิพลของท่านเผยแพร่วิธีการปลุกผีดาษวัวนี้ให้แก่ชาวสยามโดยทั่ว ๆ ไป ท่านดูมีความปิติเป็นที่ยิ่งที่ได้แลเห็นตนเอง จึงมอบดอกไม้ช่อหนึ่งให้แก่นางสาวเพ็ชร์ ข้าพเจ้าจึงร้องขอต่อท่านที่จะนำการปลุกผีให้แก่เด็ก ๆ ของท่านผู้ที่ยังไม่ได้ปลุกผี ท่านได้เรียกเด็กทั้งหมดมาทันที ในขณะนั้นเอง ผู้ที่ดูแลเฉลยชวามาเลย ก็มารายงานว่า มีชวามาเลยบางคนทีปลุกผีไปนั้นเกิดเป็นไข้ทรพิษและตายไปหนึ่งคน ส่วนคนอื่น ๆ นั้น ก็กำลังป่วยอันเป็นผลจากการปลุกผีเรื่องนี้ก่อให้เกิดความหวาดผวาแก่พระคลังมาก ด้วยเหตุนี้เองท่านจึงไม่ยอมให้ข้าพเจ้าปลุกผีให้แก่ครอบครัวของท่านอีกต่อไป

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๓๘๓

ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการปลุกผี ผู้ที่ได้รับการปลุกผีไปนานประมาณ ๓ สัปดาห์มาแล้ว ทุกคนได้สบายดี ได้นำไปเรียนให้พระคลังทราบบเพื่อขอปลุกผีให้แก่ทารกที่ยังไม่ได้ปลุกจำนวน ๓ คน ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการยากที่จะปลุกผีให้แก่เด็กเหล่านี้ให้ขึ้น และนำไปปลุกต่อ ๆ ไป ประชาชนเริ่มไม่เข้าใจ และยังเกิดความกลัวมากขึ้นตามมาด้วย และบางรายก็มีอันตรายเกิดขึ้นแล้วด้วย

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๓๘๓

วันนี้เป็นวันเสาร์ ได้ใช้เวลาเกือบทั้งวันอยู่ในห้องทดลองเพื่อแพร่พันธุ์ หนอนผีเด็กทั้ง ๓ คนที่บ้านพระคลัง ผีขึ้นงามทุกคน บิดาได้แสดงความขอบคุณแก่ข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก ข้าพเจ้าได้ให้ท่านได้ใช้อิทธิพลของท่านนำพาให้ข้าพเจ้าได้ปลุกผีแก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป เพื่อที่จะเป็นการ

ถนนอมไวรัสเอาไว้จากสัปดาห์เป็นสัปดาห์และจากเดือนเป็นเดือน ๆ ต่อ ๆ ไป (arm-to-arm) ท่านได้สนองตอบเป็นอย่างดี ทำให้ข้าพเจ้าปลื้มใจเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความพยายามอย่างมาก ข้าพเจ้าพบว่ามียู ๖-๘ คนที่ยอมให้ปลูกฝี ข้าพเจ้าใช้ความพยายามทุก ๆ อย่างที่จะได้รับเกียรติเช่นว่านี้

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๓๘๓

พระเจ้าแผ่นดินแห่งกรุงสยาม ได้รับสั่งให้หมอลหลวงมาพบข้าพเจ้าในตอนเช้า เพื่อสอบถามถึงหนองฝีไว้ และได้ขอให้ข้าพเจ้าปลูกฝีให้บ้านพระอนุชา ในวันที่ ๗ ข้าพเจ้ากราบทูลไปว่าจะไปปลูกฝีให้ตามพระราชประสงค์ในวันอังคารหน้า วันนี้ได้ปลูกฝีให้ทาสอีก ๑ คน ที่วังในวันนี้เจ้าจอมได้เชิญให้ไปปลูกฝีให้เด็ก ๆ ๖ คนด้วย

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๓๘๓

ได้ไปที่บ้านของเจ้านวมในตอนเช้าและปลูกฝีให้ลูก ๒ คน และอีก ๕ หรือ ๖ คน เป็นลูกของบรรดาคนรับใช้ และได้้นำเรื่องวัดขึ้นเพื่อที่จะให้วัดของพระเจ้าอยู่หัวได้รับการปลูกฝี

วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๓๘๗

หนังสือพิมพ์บางกอกรีคอร์ดอร์ ฉบับปฐมฤกษ์ได้รับการตีพิมพ์ในวันนี้

วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๓๘๗

เริ่มทำการทดลองกับหนองฝีที่ได้รับมาเมื่อสองสามวันก่อน ในวันที่นี้ ข้าพเจ้าได้ปลูกฝีที่แขนเด็ก ๕ ถึง ๖ คน

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๓๘๗

การทดลองครั้งแรกในการปลูกฝิ่นประสบความสำเร็จอย่างสิ้นเชิง ข้าพเจ้าได้ทดลองซ้ำอีกในวันนี้ ในจำนวนที่เท่ากัน เด็ก ๒ คน เป็นคนของภรรยาชาวจีน เธอเคยนำบุตรคนโตมาให้ข้าพเจ้าปลูกฝิ่นและฝิ่นขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๓๘๓ และเธอก็ทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับ เธอจึงรีบนำเด็ก ๆ ของเธอมาเมื่อเธอทราบว่า ข้าพเจ้ามีหนองฝิ่นมาแล้ว

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๓๘๗

ทราบว่าบุตรสาวคนเล็กของภรรยาชาวจีนนั้นฝิ่นขึ้น

วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๓๘๗

ข้าพเจ้าได้ปลูกฝิ่นให้แก่บุตรชายของข้าพเจ้าเอง และเด็กคนอื่น ๆ ด้วย โดยใช้หนองจากรายที่ฝิ่นขึ้นที่กล่าวถึงนั้น (arm-to-arm) ข้าพเจ้าคงไม่ประสบความสำเร็จอีกเพราะได้เอาหนองฝิ่นมาใช้ในเวลาที่ดีที่สุด

วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๓๙๐

เวลา ๑๒.๐๐ น. ออกจากกรุงเทพมหานครพร้อมลูก ๆ ไปขึ้นเรือปรีนซ์ ออฟเวลส์ กลับสหรัฐอเมริกา

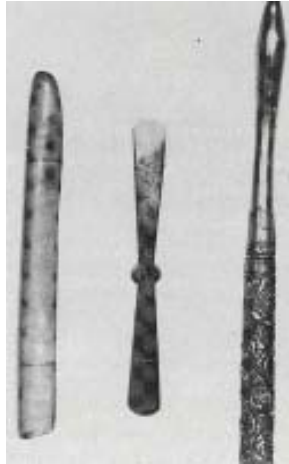
จะเห็นได้ว่าท่านได้เพียรพยายามปลูกฝิ่นตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๓๗๙ กว่าจะปลูกฝิ่นสำเร็จก็ล่วงเข้าเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๓๘๓ กินเวลาถึงสี่ปีเศษ

ในฐานะแพทย์รุ่นหลังคนหนึ่ง ขอคารวะวิญญานของนายแพทย์แดน บีช บรัดเลย์ ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

จากแพทย์สภาสาร (ตุลาคม-ธันวาคม) ๒๕๔๗; ๓๓: ๒๔๗-๒๕๕

หมอบริดเลย์กับการปลูกฝี

ภาพแสดงเครื่องมือในการทำ Variolation ในสมัยโบราณ

Edward Jenner ทำการปลูกฝี

หมอบรัดเลย์กับการปลูกฝี

หลวงวิมเนศประสิทธิ์ ผลิตหนองฝีเอง ในประเทศไทย ๒๔๔๔

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผลิตหนองฝีเอง ในประเทศไทย ๒๔๔๔

เมื่อประธานาธิบดีลินคอล์น ถูกลอบสังหาร

เมื่อเวลาประมาณ สี่ทุ่มเศษคืนวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ วันเพ็ญเดือนสิบสอง น้ำนองตลิ่ง ตรงกับเทศกาลประเพณีไทยวันลอยกระทงพอดี ผมนั่งชมโทรทัศน์ช่อง ๑๑ อยู่ที่บ้าน ดูรายการ MySci มีเรื่องที่ผมเคยสนใจมาก่อน คือเรื่อง การลอบสังหารท่านอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นิกซันมาได้ว่าผมเคยเรียบเรียงเรื่องทำนองนี้มาก่อนและตีพิมพ์ในวารสารสุขภาพนานมาแล้ว บทความนี้ผมเรียบเรียงจากหนังสือที่บริษัทยา ชื่อ *Therapeutic Notes* เข้าใจว่าเป็นของบริษัท Parke Davis สหรัฐอเมริกา เขาเอามาแจกให้อ่านโดยไม่คิดมูลค่าเมื่อประมาณ ๔๐ ปีเศษมาแล้ว แต่ผมเห็นว่าเป็นหนังสือที่ดี ก็เลือกตัดเอาเรื่องที่นำเสนอใจตัดเก็บไว้ ปัจจุบันนี้ไม่มีแจกแล้ว แต่ก็ต้อง

เมื่อประธานาธิบดีลินคอล์นถูกลอบสังหาร

สารภาพว่าได้ตัดเรื่องราวออกมาเก็บไว้โดยไม่ได้บันทึกรายละเอียดต่างๆ เอาไว้ ขอนำเอาบทความที่เคยตีพิมพ์ในวารสารสุขภาพมาขายซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้ครับ

ถ้าใครได้นั่งดูข่าวจากดาวเทียมของทีวีช่อง ๓ และช่อง ๙ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ค.ศ.นี้ (๒๕๒๔) เป็นภาพที่ท่านประธานาธิบดีเรแกน ถูกมือปืนวัยรุ่นยิงเข้าที่ปอดซ้าย กระสุนฝังในลึกจากผิวหนังไปถึง ๓ นิ้ว ท่านประธานาธิบดีได้ถูกนำส่งโรงพยาบาลเพื่อทำการผ่าตัดซึ่งข่าวสุดท้ายที่เปิดเผยปรากฏว่าท่านประธานาธิบดี อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย

ตลอดระยะเวลาที่ศตวรรษที่ผ่านมา มีประธานาธิบดีของสหรัฐถูกลอบสังหารทั้งที่ทำการสำเร็จและไม่สำเร็จ ดังนี้คือ

พ.ศ. ๒๔๐๘ ประธานาธิบดี ลินคอล์น
ถูกลอบสังหารถึงแก่อสัญกรรม

พ.ศ. ๒๔๒๔ ประธานาธิบดี การ์ฟิลด์
ถูกลอบสังหารถึงแก่อสัญกรรม

เมื่อประธานาธิบดีลีนคอล์นถูกลอบสังหาร

ประธานาธิบดี การ์ฟิลด์ ถูกลอบสังหาร

พ.ศ. ๒๔๔๔ ประธานาธิบดี แม็คคินเลย์
ถูกลอบสังหารถึงแก่อสัญกรรม

พ.ศ. ๒๔๕๕ ประธานาธิบดี รูสเวลต์
ถูกลอบสังหารกระสุนฝังในปอด
แต่ไม่เป็นอันตราย รอดชีวิต

เมื่อประธานาธิบดีลินคอล์นถูกลอบสังหาร

พ.ศ. ๒๔๙๐ ประธานาธิบดี ทรูแมน ถูกคนร้ายชาวปอร์โตริกันบุก
เข้าสังหาร แต่ไม่สำเร็จ

พ.ศ. ๒๕๐๖ ประธานาธิบดี เค็นเนดี ถูกลอบสังหารถึงแก่อสัญกรรม

พ.ศ. ๒๕๑๙ ประธานาธิบดี ฟอर्ड ถูกลอบยิง กระสุนด้านจึงปลอดภัย

พ.ศ. ๒๕๒๔ ประธานาธิบดีเรแกน ถูกลอบสังหาร รอดชีวิตและ
ปลอดภัย

ที่นี่เรามาลองดูกรณีของท่านประธานาธิบดีลินคอล์นดูซิว่า
เหตุการณ์เกิดขึ้นได้อย่างไร

พ.ศ. ๒๕๒๔ ประธานาธิบดีเรแกน ถูกลอบสังหาร รอดชีวิตและปลอดภัย

เมื่อประธานาธิบดีลินคอล์นถูกลอบสังหาร

ประธานาธิบดี อับราฮัม ลินคอล์น เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๓๕๒ ที่เมืองฮ็อกจกินวิลล์เคนตักกี เป็นประธานาธิบดีคนที่ ๑๖ ของสหรัฐอเมริกา (วาระแรกเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๓ และได้รับเลือกอีกครั้งหนึ่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗) ผลงานอันปรากฏที่ใคร ๆ ต้องรู้จัก ก็คือ การที่ท่านประกาศเลิกทาส เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๐๖ ในขณะที่ท่านกำลังมีผลงานดีเด่นและชีวิตรุ่งโรจน์ ท่านก็หนีภัยจลาจลไม่พ้น ท่านถึงแก่อสัญกรรม เมื่อเวลา ๗.๒๐ น. ของวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๐๘ ที่บ้านพักหลังหนึ่ง (ในรายการช่อง ๑๑ บอกว่าเป็นโรงแรม) ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับโรงละครฟอร์ด (Ford Theater) ๙ ชั่วโมงหลังถูกลอบสังหาร รวมสิริอายุได้ ๕๖ ปี

เราลองกลับมาทบทวนคุณภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้นกันดูดีกว่า เรื่องราวมันเป็นอย่างไร

คนร้ายชื่อ จอห์น บู๊ ได้ลอบขึ้นไปบนชั้นบ็อกซ์ของโรงละคร ฟอร์ด ที่ท่านประธานาธิบดีกำลังนั่งชมละคร ปรากฏว่าไม่มียามเฝ้าประตูและประตูด้านหลังไม่ได้ล็อก ลอบเข้าไปได้ถึงตัวอย่างเฉาขน กระสุนจากปืนสั้นฝังเข้าไปในสมองของท่านประธานาธิบดี ลินคอล์น รอยกระสุนอยู่ประมาณ ๑ นิ้ว ไปทางซ้ายจากเส้นกึ่งกลางศีรษะทางด้านหลัง

แพทย์คนแรกที่ไปถึงที่นั่น คือ นายแพทย์ชาร์ลส เจ ลีล ซึ่งเป็นแพทย์ทหาร (ในรายการช่อง ๑๑ ปรากฏว่าคุณหมอกี้ไปดูละครในขณะนั้นเช่นกัน) ภาพที่พบก็คือ ท่านประธานาธิบดีนอนหมดสติอยู่กับพื้น ซีพจรคล่าไม่ได้ แพทย์ได้พยายามเอาเลือดที่แข็งตัวและจุกที่ปากแผลออก โดยหวังว่าจะให้ความดันในสมองลดน้อยลง เนื่องจากถนนขรุขระ จึงไม่กล้าเคลื่อนย้ายท่านประธานาธิบดีไปทำเฝ้ายาว เพราะคิดว่า ท่านประธานาธิบดีคงจะสิ้นใจในไม่กี่ชั่วโมง จึงได้นำท่านไปไว้ที่บ้านเช่าหลังหนึ่ง (โรงแรม?) ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับโรงละครฟอร์ด หลังจากนั้นก็มีแพทย์หลายท่านได้มาถึง ในจำนวนนั้น

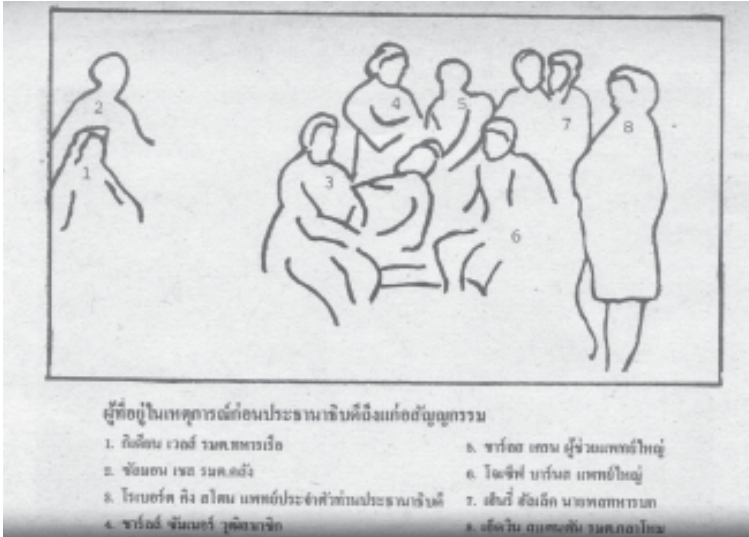
ภาพเหตุการณ์ก่อนที่ประธานาธิบดีลินคอล์น
จะถึงแก่อสัญกรรม

รวมทั้งนายแพทย์โรเบิร์ต เค สโติน แพทย์ประจำครอบครัวและนายแพทย์ใหญ่กองทัพบก โจเซฟ เค บาร์นส

ขณะนั้นรูมานตาข้างซ้ายของท่านประธานาธิบดีหดเล็กลง และข้างขวาเบิกกว้าง ตาข้างขวาปูดและบวม ต่อมามุมปากซ้ายเริ่มตกร หมอบาร์นสได้พยายามให้เครื่องมือความเข้าไปในสมองทางด้านซ้าย เพื่อคลำหาลูกปืนก็ไม่พบ ความลึกลงไปได้ ๔ นิ้ว ก็ความต่อไปไม่ได้ การใช้เครื่องมือนั้นไม่ได้ทำความสะอาดแต่อย่างใด แพทย์ไม่ได้นึกถึงวิธีการที่เอากระสุนออกมาเท่าใดนัก

เวลาประมาณ ๕ นาฬิกา เลือดได้ซึมออกจากแผลอีก ท่านประธานาธิบดีเริ่มหายใจผิดปกติ ทุกครั้งที่ท่านประธานาธิบดีทำท่าหยุดหายใจ บรรดาแพทย์ก็มองดูที่นาฬิกา เพื่อที่จะบันทึกเวลาที่ท่าน

ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ก่อนที่ประธานาธิบดีลินคอล์น จะถึงแก่อสัญกรรม

ประธานาธิบดีลินคอล์ม จนกระทั่งเวลา ๗.๒๐ น. ของวันที่ ๑๕ เมษายน ท่าน
ประธานาธิบดีก็ถึงแก่อสัญกรรม ๙ ชั่วโมง หลังจากที่ถูกลอบยิง

จากการตรวจศพซึ่งได้ตรวจเฉพาะศีรษะ โดยนายแพทย์ เจ เจ
วูดเวิร์ด และ เคอร์ติส, วูดเวิร์ด รายงานว่า กระสุนปืนได้ไปติดอยู่ที่สมอง
ส่วนหน้า หลังลูกตาซ้าย แต่เคอร์ติส รายงานว่าอยู่หลังตาขวา จากการตรวจ
สอบวิถีกระสุนเคอร์ติสน่าจะเป็ฝ่ายถูก กระดูกระโหลกศีรษะ ส่วนใกล้ๆ
ลูกตาแตกเป็นเสี่ยง ๆ

เมื่อประธานาธิบดีลินคอล์นถูกลอบสังหาร

เป็นที่น่าสังเกตว่ากระสุนผ่านไปใกล้ ๆ ศูนย์ที่สำคัญ ๆ ในสมองก็ตาม แต่ท่านประธานาธิบดีก็มีชีวิตอยู่ได้ถึง ๙ ชั่วโมง

ในรายงานนี้ หากเหตุการณ์เกิดขึ้นช้ากว่านั้นสัก ๑ ศตวรรษ ความก้าวหน้าทางศัลยกรรมประสาท อาจจะช่วยชีวิตท่านประธานาธิบดีเอาไว้ได้

จาก วารสารสุขภาพ วารสารรายเดือนของแพทยสมาคมและ แพทยสภา
ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๒๔ หน้า ๗๕-๘๑

เก็บตกจากเยอรมัน

แบรธส์ทำเหตุ

ผมเดินทางไปศึกษาที่ประเทศสหพันธรัฐ เยอรมันนี่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ พอได้ทราบแน่ชัดว่าจะได้ไปเมืองนอกก็ตื่นเต้นดีใจ เตรียมเสื้อผ้า ทั้งของใช้เป็นการใหญ่ เสื้อमानเติ้ล (Mantel – เสื้อโอเวอร์โค้ท) ไปเยี่ยมจาก อาจารย์หมอรัดมี วรรณนิสร ไปใช้ก่อน เมื่อไปถึงเยอรมันก็คอยไปหาดูใหม่ เสื้อนอกตัดไปใหม่ ๒ ชุด และมีผู้ใหญ่เขาบอกว่าจะต้องมีสูทสีดำเอาไว้ ๑ ชุด เวลาจะไปสอบหรือไปพบผู้หลักผู้ใหญ่ เขามีธรรมเนียมว่าต้องใส่สูทดำ ก้กะเอาไว้ว่าไปหาเขาข้างหน้า รองเทาก็ควรจะมีใหม่ไปสัก ๒ คู่ สมัยนั้นที่ใคร ๆ ที่จะไปเมืองนอก เขาจะต้องไปซื้อรองเท้าแบรธส์ (Baratts) ที่ห้าง เยาหะริข้าง ๆ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมกรุง

เรื่องที่จะเล่านี้เป็นเรื่องรองเท่านั้นเอง พวกเรา ๘ คนขึ้นเครื่องบิน ลุฟท์ฮันซ่า ออกจากกรุงเทพฯ ตอนสาย ๆ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๐๓ ตอนนั้น ยังใช้เครื่องบินซูเปอร์ จี คอนสแตลเลชัน เริ่มบินออกจากกรุงเทพฯ เป็นจุด ตั้งต้น ไปแวะกัลกัตตา บอมเบย์ การากี เทหะราน เอเธนส์ โรม และพริ้งเฟิร์ท เหมือนรถไฟพิกขบวนหวานเย็นยังงี้ยังงั้น เราทั้ง ๘ คน นั่งเรือบินไปจนถึง การากีถึงได้มีผู้โดยสารขึ้นมาสมทบ รวากับว่าเราทั้ง ๘ คน ซาร์เตอร์เครื่อง ลุฟท์ฮันซ่ากันเลยทีเดียว การกินการอยู่อาศัยมสมบูรณ์ มีอยู่คนหนึ่งที่ยาก มากไปนั้นแหละไปนั่งโอ๊ก ๆ อยู่ท้ายเครื่อง ผมพอจะจำได้ว่าเป็นใครแต่อย่า เอามาฉีกหน้ากันดีกว่า

เรือบินหวานเย็นเราบินถึงโรมตอนเช้า ๆ เวลาที่นั่นก็ราว ๆ ๗ โมงเช้า หลังจากรอนแรมไปตั้ง ราว ๆ ๓๐ ชั่วโมง ที่นั่นพบกับลุงจอห์นที่ชาวบอเนร์รู้จักกันดี โผล่ขึ้นมาคุยจ้อให้ฟังว่า มาจากกรุงเทพฯ แล้วมาแวะดูกีฬาโอลิมปิกที่โรม พอถึงแฟรงเฟิร์ต, อังเคิลจอห์นก็ลง เพื่อที่จะไปทำงานที่สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนไทยที่ บาด โกเตสแบร์ก มีหลายคนลงที่นั่น ผมเองลงเครื่องที่นั่น แล้วจะต้องต่อเครื่องไปคือเซิลดอร์ฟอีก เพราะนัดอาจารย์หมอเกษม ลิ้มวงศ์ ซึ่งผมนัดกับท่านไว้ ท่านจะไปรอรับอยู่ที่นั่น เรือบินถึง คือเซิลดอร์ฟ (Duesseldorf) ตอนบ่าย ๆ ลงจากเครื่อง ท้องฟ้ามีดครึ้ม อาจารย์เกษมไปยืนรอรับอยู่ที่นั่น ใจชื้นเป็นกอง จากนั้น นั่งรถแท็กซี่ไปที่พักของอาจารย์ เอาข้าวของลงไว้ นั่งคุยกันได้ซักครู่ อาจารย์จะไปดูคนไข้ที่ อุนิแวร์ซิตีตสคลินิก (Universitaetsklinik) ชวนผมเดินไปด้วย พอเริ่มต้น อาจารย์ก็เดินซะเร็วฉิว ผมวิ่งตามแทบไม่ทัน สุดท้ายผมก็ขอนั่งอยู่ที่เก้าอี้ข้าง ๆ ถนน พอลางบอกอาจารย์ว่า “อาจารย์ไปเถอะครับ ผมนั่งอยู่ที่นี่แล้วกัน อาจารย์ก็กลับมาคอยมารับผมกลับบ้านไปกินข้าวก็แล้วกัน” อาจารย์ก็ชักสงสัยว่า เอ๊ะ ผมไม่สบายหรือเป็นอะไรไปหรือเปล่า ผมตอบอาจารย์อย่างหน้าขึ้นตาบานว่า *เปล่าครับ “รองเท้าใหม่กัดเท้า” “ก็เจ้าแบแบทส์”* มันทำเหตุ เพราะว่าเรานั่งบนเรือบินมา ๓๐ ชั่วโมง นั่งบนเครื่องนาน เท้ามันบวม รองเท้าที่ยังใหม่ ๆ ตอนซื้อก็พอเหมาะกะกับเท้า ตอนนั้นมันทำร้ายผมเสียแล้ว อยากจะเดินเท้าเปล่า ๆ มากกว่า เท้าก็บวม รองเท้าก็ใหม่ และยังต้องไปวิ่งตามอาจารย์เกษมอีกก็เลยไปกันใหญ่

ผมไปเมืองนอกเที่ยวหลัง ๆ ผมจะเลือกเอาคู่ที่เก่าที่สุด ใส่สบายที่สุดติดไป เพราะเซ็ดตั้งแต่ครั้งกระโน้น

โรมานติชเช สตราสเซ (Romantische Strasse)

คืนแรกในเยอรมันนี้ หลังจากรับประทานอาหารกับอาจารย์หอม เกษมแล้วหลับสนิท เพราะความเมื่อยล้าและเจ็บปวด เท้าระบมไปหมดทั้ง ๒ ข้าง ประกอบกับต้องตื่นเช้า เพื่อรอขึ้นรถไฟจาก ดือเซ็ลด์อร์ฟไปวีเออร์สเบิร์ก (Wuezburg) จากวีเออร์สเบิร์กจะต้องนั่งรถบัสต่อไปอีกจนถึงเมืองปลายทาง ครั้งนี้ก็เป็นครั้งแรกที่จะต้องขึ้นรถไฟเยอรมันที่เล่าลือกันว่า ตรงเวลาเป๊ะ ผิดไม่ได้ ถ้าไม่ขึ้นผิดคันก็อาจจะลงผิดสถานี รู้สึกตื่นเต้นพิกล ยิ่งง ๆ กับการนั่งเรือบิน เวลาที่เปลี่ยน แถมยังจะให้ฟังภาษาเยอรมัน พูดโดย เยอรมันแท้ ๆ อีกด้วย ผมนั่งริมหน้าต่าง ไม่ยอมหลับ ไม่ยอมพูด ไม่ยอมจก ไม่ยอมกิน น้ำท่าไม่ได้ดื่มทั้งนั้น พอบายโม่งเศษ ๆ ก็ถึงวีเออร์สเบิร์กเกอร์ เข้าพบบ้านโฮฟ (Wuezbunger Hauptbahnhof) รีบกระวีกระวาด ลาก

Romantische Straße

กระเป๋าคันหนัก ๆ ลงจากรถไฟ ลงไปเสรีจก็ทะเล่อทะล่า ไปถามหาที่จอด
รถบัส ก็ถามเป็นภาษาเยอรมันที่กระท่อนกระแท่น ที่จำไปจากอาจารย์เกษม
พอได้ความก็ไปขึ้นรถที่ใกล้ ๆ บ่ายรถ เพราะกลัวจะขึ้นผิดคัน รถกว่าจะออก
ก็บ่าย ๓ โมงเย็น หิวก็หิวเดินไปดูของขายที่สถานีก็พอมีขาย แต่ใบปณูญา
จะไปพูดไปขอซื้อดูไม่ใครจะมี คว้าได้แอปเปิ้ลหนึ่งฟุนด์ (Pfund – ปอนด์) เก็บ
ไว้กับตัว เพราะตอนนี้จะขึ้นกินก็เหนียมอายฝรั่ง รอจนกระทั่งขึ้นไปนั่งท้าย ๆ
รถบัสและรถบัสออกวิ่งไปตามถนน โรมันติชเซ่ สตราสเซ่ ไปสู่เมือง
โรเธินบวร์ค อ็อบ เดอร์ เทาเบอร์ (Rothenburg ob der Tauber) ซึ่งเป็น
เมืองโบราณที่สวยงามเมืองหนึ่ง เมื่อขึ้นรถบัสก็ได้โอกาสรับประทาน
แอปเปิ้ลหมดทั้งฟุนด์ นับว่าแอปเปิ้ลฟุนด์นี้แก้ความหิวได้เป็นอย่างดี
และก็พยายามคิดให้มันอร่อยและ “โรมานติค” ตามชื่อถนนไปด้วย
ทิวทัศน์ข้างถนนนั้นสวยงามมองไปไกล ๆ เห็นชาวบ้านกำลังอยู่กลางท้องนา
มีวัวต่าง แปลกจากวัวบ้านเรา อยู่เป็นระยะ ๆ แต่ยังไง ๆ มันก็ไม่โรมานติคตาม
ชื่อถนนจนได้

Rothenburg ob der Tauber

สั่งบะหมี่ได้กำปั้น

เมื่อไปถึงเมือง โรเธินบวร์ค รถไปจอดที่หน้า รัทเฮาส์ (Rathaus – ศาลาว่าการของเมือง) มองไปไกล ๆ เห็นมีคนตัวอ้วน ๆ เดินอยู่หน้า รัทเฮาส์ (ซีดี ฮอลล์) จำได้ว่าเป็นคุณหมอนรงค์ พิษัยชาญณรงค์ ก็รู้สึกดีใจมาก รีบเอากะเป๋าลงจากรถบัส แล้วก็วิ่งไปพลาง ตะโกนพลาง เฮียณรงค์เป็นคนทีรู้ภาษาดีกว่าพวกเรา (มีอาจารย์ประธาน อารีพล จากจุฬาฯ ไปสมทบอีกคนหนึ่ง) จึงช่วยเป็นไกด์ได้ พาไปโรงเรียนภาษาเกอเต้ (Goethe Institut) พาไปพักที่บ้าน แฮร์ ชไนเดอร์ (Herr Schneider) และเย็น ๆ พาพวกเราหนีจากร้านอาหารของโรงเรียนไปชุมนุมกันอยู่ที่ กาสเฮาส์ สตวร์ม (Gasthaus Stuern) ไปถึงก็ใช้ภาษาที่ เสนก ๆ พิซ ๆ สั่งอาหารพอได้รับประทานกัน

มีอยู่วันหนึ่งเรานึกถึง บะหมี่ต้มยำที่อร่อย ๆ ถ้าได้ซั๊กซามก็คงจะเข้าท่า เพราะเรามีพริกขี้หนูปั่นอยู่ในกระเป๋ากันทุกคน ผมเป็นคนสั่งอาหารกับเฟรา สตวร์ม (Frau Stuern) ว่าขอ นูเดล ซู๊ปเป้ (Nudel Suppe) หน้อย ๓ ทีนะ คุณป้าใจดีคนนั้น หัวเราะว่า หายเข้าไปในครัวสักพักก็กลับออกมาพร้อมกับซามซูป ๓ ซามโต ๆ เป็นน้ำใส ๆ ตรงกลางมีมันฝรั่งต้มบด แล้วปั้นเป็นก้อนโต ๆ เท้ากำปั้นวางอยู่กลางซามซูป พวกเราก็ตกใจว่าอะไรกันนี้ สั่งนูเดล ซู๊ปเป้ ไหงกลายเป็นได้ อะไรก็ไม่รู้ก็เลยสอบถาม คุณป้าดูว่ามันเรื่องอะไรกัน ปรากฏว่าแกได้ยื่นว่าเราสั่ง Knodelsuppe ซักไปซั๊กกันมาจึงรู้ว่า นูเดล กับโคนเดลนั้นมันคนละอย่างกัน โคนเดลนะมันกำปั้นนี้แหละครับ อยากรจะหม่าบะหมี่ก็เจอกำปั้นยับปาก

เก็บตกจากเยอรมัน

บ้าน Gasthaus Stuern

ไทเลนเดอร์ กับอินโดเนเซีย

เมื่อผมไปอยู่ ฮัมบวร์ก พักอยู่ที่บ้านถนน คูฟ สตราสเซ่ ซไว อา (Koufstrasse 2a) หรือที่ใคร ๆ รู้จักกันในนามของ ชลุ่มพ์ (Schlump) นั่นเอง แม้ว่าบ้านของมันจะ ซอมซอ และค่อนข้างจะรก เพราะเฟรียดอคเตอร์ โรเซนครานซ์ (Frau Dr. Rosenkranz) ชอบสะสมของเก่า เพราะเห็นถึงความจนระหว่างสงคราม อะไร ๆ ก็ไม่มี เราต้องค่อย ๆ ช่วยกันแอบเอาไปของรก ๆ ที่ถึงขยะกันอยู่เสมอ ๆ วันละขึ้นสองชั้นพอไม่ให้แม่บ้านผิดสังเกต ข้อดีของบ้านนี้ก็คือ ทำอาหารรับประทานได้เองทุกชนิด ไม่ว่าจะกลั่นรุ้นแรงอย่างไร (ปลาเค็ม กระเทียม) รสประหลาดอย่างไร คุณป้าโรเซนครานซ์ไม่เคยรังเกียจ มีอยู่บ่อย ๆ ลงมารวมวงกับเราด้วยซ้ำไป นอกจากนั้นเพื่อนร่วมบ้าน คือ คุณโย่ง ทอมป์สัน (Herr Thompson) ก็มีนิสัยมคาลัย ๆ กับเรา ลงมาชิมอาหารไทยจนติดใจ นอกจากนั้นใครจะเอะอะโง่งงข้างดึกตื่นอย่างไร แม่บ้านก็เฉย เพราะคุณป้าหูตึง พอถอดเครื่องช่วยฟังออก ก็ไม่ได้ยินอะไร ส่วนคุณโย่งนั้น ไซ้สาลีอุดหูเอาไว้ จึงไม่มีใครได้ยิน

ด้วยเหตุนี้เย็น ๆ เราจะมีชุมนุมกันทุกวัน ถ้าเป็นวันเสาร์ วันอาทิตย์ ก็ชุมนุมกันเช้า กลางวัน เย็นและก่อนนอน สมาชิกชมรมของเรานั้นมีทั้งมาจากในเมือง ฮัมบวร์ก มาจาก แบร์เกดอร์ฟ (Bergedorf) บางทีก็มาจากไกล ๆ เช่น เก็ตติงเก้น (Goetingen), ฟร่ายบวร์ก (Freiburg), ไฮเดลแบร์ก (Heidelberg) ลอนดอนก็ยังมีเสมอ ๆ

มีอยู่เย็นวันหนึ่ง คุณหมอมอวา มาจาก เก็ตติงเก้น ลงรถไฟที่ เข้าพอร์ท บาน์ไฮฟ์ แลวกก็ลงอุบาคัน (U-Bahn – underground train) มาขึ้นสถานี เดินตรงลิ่วมุ่งหน้าจะไป คูฟสตราสเซ่ ระหว่างที่กำลังเดินคุ่ม ๆ อยู่ก็มีชายวัยกลางคน เป็นชาวตะวันออกเดินอยู่คนหนึ่ง เผอิญสบตากันพอดี

ก็เลยทักทายกัน ทั้งคู่เดินคุยกันในภาษาเยอรมันกันตลอดทาง เวลาผ่านไปถึงทราบจุดหมายปลายทางที่บ้านเลขที่ ซิว โอ (2a) ด้วยกันนั่นเอง จึงรู้ว่าเป็นคนไทย คุณหมอนวาก็ชักจะฉุนเฉียวว่า เอ๊ะ พุดไทยได้แล้วทำไม เต๊ะพุดฝรั่งมาตลอดทางยังกะจะมาดองภูมิภาษา อาจารย์หมอลอง เมฆสุภา ท่านก็บอกว่า เอ้า ใครจะไปรู้ว่าคุณเป็นคนไทย ก็นี่กว่าเป็นอินโดนีเซีย นี่หมอนวาก็โพล่งออกมาว่าก็คือกันนั่นแหละ ผมก็นึกว่าคุณเป็นชาวชวา (ทั้งคู่ผิวก็ชวาบาทสีพอ ๆ กันทั้งสองท่านครับ)

ถ่ายที่หน้าบ้านพัก Frau Dr. Johanna Rosenkranz

ตรวจโรคแบบนี้บ่อย ๆ ไม้ดี

โรงพยาบาลที่ผมไปทำงานอยู่นั้น เป็นโรงพยาบาลโรคเมืองร้อน คอยรับชาวเรือที่ไปจากเมืองไกล ๆ โดยเฉพาะเมืองร้อน จึงมีโรคทางเมืองร้อนให้ศึกษาอยู่เสมอ ๆ โรคเมืองร้อนบางโรคที่เราไม่เคยเห็นเพราะเป็นโรคเมืองร้อนของ อาฟริกา และอเมริกาใต้ ซึ่งมักจะมีโรคที่เราไม่เคยเห็นในประเทศไทยมาให้ดูอยู่เสมอ

มีอยู่วันหนึ่งมีคนไข้เป็นโรคไขรากสาดใหญ่หรือไข้ทัยฟัส (Typhus fever) แต่ภาษาเยอรมันนั้น ถ้าพูดถึง ทัยฟัส (Typhus) กลับหมายถึงไข้ทัยฟอยด์ แต่ไขรากสาดใหญ่เขาเรียกว่าเฟล็คฟีเบอร์ (Fleckfieber) ซึ่งตามตัวมันจะมีผื่นเป็นจุด ๆ ขึ้นจึงเรียกว่า เฟล็ค (Fleck) อาจารย์บอกให้เราไปดูกัน การที่มีผื่นนั้นจะต้องตรวจผิวหนัง โผล่เข้าไปในห้องตรวจก็ตื่นเต้นพอสมควร เพราะคนไข้เป็นชาวมอรรอคโค แยกสาวถูกจับนั่งแกมมา ให้พวกเราดูผิวหนังอยู่กลางห้อง อยู่ที่บ้านเมืองเรานั้นเวลาจะตรวจคนไข้สาว ๆ เราก็กระมิดกระเมี้ยน เปิดดูตรงนั้นนิดตรงนั้นหน่อย แต่นี่เล่นเปิดหมดทั้งตัวแล้วนั่งทำตาปริบ ๆ ดูพวกเรา ที่จ้องดูผิวหนังที่มีจุด ๆ ของแกอยู่อย่างน่าเวทนา ในบ้านเราเคยมีหมอโรคผิวหนัง กลับจากเมืองนอกใหม่ ๆ ปฏิบัติอย่างว่านี่อยู่เหมือนกัน ผลก็คือ อีกไม่กี่วันเรื่องปูดไปที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ก็เรียบร้อยแล้ว

อีกอันหนึ่งที่เราไม่ใคร่จะเคยพบกันก็คือ การขีดยาเข้ากล่อมเนื้อ แทนที่เขาจะเปิดสะเก็ดขีดยากัน เขากลับถอดเสื้อแล้วขีดเข้าไปตรงอกเหนือถันเล็กน้อย ความจริงขีดที่สะเก็ดน่าจะเจ็บน้อยกว่าเพราะเนื้อตรงนั้นมีมากกว่า การขีดแถวอก การใช้แขนน่าจะมีอุปสรรคบ้างเพราะมันปวด แต่นึกไปนึกมาคิดว่าดีเหมือนกัน เพราะการขีดที่อกนั้น ไม่ว่าจะอกหญิงอกชาย วิงมันดีกว่าสะเก็ดแน่ ๆ และสะเก็ดของฝรั่งที่ไม่ใคร่จะอาบน้ำมันคงสกปรกกว่าอกแน่ ๆ

ชายสุดผู้เขียน ตรงกลางคือแม่บ้าน และขวาสุดคือ ประธาน อารีพล

นายและนางชไนเดอร์ พ่อบ้านแม่บ้าน

กั๊ทไอซ์ (Glatt Eis-น้ำแข็งเกาะพื้นถนน) ทำเหตุ

มีอยู่วันหนึ่ง ในฤดูหนาวเป็นหนาวแรกที่ไปอยู่เยอรมัน ตอนนั้นหิมะตกแล้ว จำได้ว่าหิมะตกวันแรกที่ฮัมบวร์กปีนั้น วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๐๓ วันที่ผมกำลังจะเล่านี้อยู่ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ ตอนบ่าย ๆ ขณะขับรถกลับจากโทรเปิน อินสติตูท (Tropen Institut) มองไปข้างหน้า ฟ้าโปร่งแจ่มใสตามถนนไม่มีหิมะ แต่รถทุกคันขับช้า เหมือนใช้น้ำมันตราเต่ากันไปหมด ผมสนใจราคาปุ๋ยก็เลยเปลี่ยนเกียร์เจ้าโพลด์เต่า เร่งเครื่องแซงขึ้นไปอย่างทรงพลัง พอแซงพ้นไปนิดเดียวรถก็เสียหลักจึงเบรครถก็เลยหมุนควง ส่วนอยู่กลางถนน พอได้สติก็ปล่อยเบรค เปลี่ยนเกียร์ใหม่ เผอิญรถมันไกลไปชนขอบฟุตบาทเลยหมดฤทธิ์อยู่ตรงนั้น รถคันที่ผมแซงไปนั้นป็นขึ้นไปหลบอยู่บนฟุตบาทถนนอีกข้างหนึ่งเรียบร้อย เขาทำโมโหเอานิ้วชี้ชี้ที่ขมับ (เยอรมันเอามือชี้ที่ขมับ แปลว่า เขาดำว้าโง่ – Dummkopft) แล้วแกก็เดินลงมาดูเรา เมื่อรถมันหมดฤทธิ์แล้ว พอแกเห็นว่าหน้าผมเป็นกะเหรี่ยง แกก็ค่อยสงบสติอารมณ์ลงได้บ้าง แกเอ่ยปากถามผมว่า “ไม่รู้หรือว่าวิทย์เขาประกาศว่าวันนี้ “กั๊ทไอซ์” ผมก็ตอบแกว่าไม่รู้หรือกั๊ทไอซ์” แล้วก็เลยถามเป็นความรู้จากแกต่อไปว่า ไอ้คำที่แกพูดนะมันคืออะไรไม่เคยได้ยิน เพราะฉะนั้นถึงแม้จะฟังวิทย์ก็คงไม่รู้ว้า ไอ้เจ้า “กั๊ทไอซ์” นี้มันอันตรายถึงเพียงนี้ โชคดีที่รถไม่ได้บุบสลาย และไม่ได้ไปทำให้ผู้อื่นเขาเสียหาย

จากวารสาร สยามคนนักเรียนเก่าเยอรมันปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๕

จัมโบเจท

ใคร ๆ ก็คงจะได้ยินชื่อ **จัมโบเจท** และคงจะทราบกันแล้วว่าเป็นชื่อ
สามัญของเครื่องบินโดยสารที่ใหญ่ที่สุดในขณะนี้ (หมายเหตุ: พ.ศ. ๒๕๑๓)
ซึ่งผลิตโดยบริษัทโบอิงแห่งสหรัฐอเมริกา ถ้าจะเรียกชื่อให้ถูกต้องตาม
แบบฉบับก็ควรจะเรียกว่าเครื่องบินไอพ่นโบอิง ๗๔๗ อันที่จริงคำว่า “**จัมโบ**”
เป็นภาษาพื้นเมืองของ อาฟริกาใต้ เป็นคำทักทายแปลว่า สวัสดี คำนี้ต่อมา
เข้าใจว่าจะเพี้ยนไป โดยเด็ก ๆ และพวกเขาละครสัตว์นำไปเรียกชื่อช้าง เมื่อพูด
ถึงคำว่าจัมโบ เลยไม่มีใครนึกถึงคำว่าสวัสดี แต่จะไปนึกถึงช้าง นึกถึงสิ่ง
ที่ใหญ่โตมโหฬาร ดังนั้นเครื่องบินโดยสารขนาดใหญ่เช่นโบอิง ๗๔๗ จึงเรียก
กันโดยสามัญกันว่า **จัมโบเจท**

เรื่องที่จะเล่าต่อไปนี้ เขียนจากประสบการณ์ที่ได้มีโอกาสนั่งจัมโบ้เจ็ทของสายการบินบริษัทแอร์ ฟรังก์ซ์จากปารีสไปนิวยอร์ก เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๑๓ คือ ปีที่แล้วมานี่เอง ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นำเอาจัมโบ้เจ็ทเข้าประจำการบินมาไม่นาน (หมายเหตุ: สายการบิน Pan Am นำออกมาบริการผู้โดยสารเป็นครั้งแรก กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓) อาจจะมีท่านที่สนใจใคร่รู้อยากจะทราบถึงเรื่องราวของจัมโบ้เจ็ทบ้าง ซึ่งในขณะนี้จัมโบ้เจ็ทเครื่องแรกก็ได้มาลงจอดที่ท่าอากาศยานดอนเมืองแล้ว ขอเขียนต่อไปนี่คงจะช่วยให้ได้รู้จักจัมโบ้เจ็ทกันมากขึ้นพอสมควร

ตามกำหนดเวลาเดินทางจัมโบ้เจ็ทเที่ยวที่ผู้เขียนจะขึ้นโดยสารไปนั้น จะออกจากสนามบินออร์ลี ปารีส เวลา ๑๔.๐๐ น. ครั้นได้เวลาประมาณ ๑๓.๐๐ น. ผู้เขียนก็เห็นป้ายประกาศของสนามบิน ประกาศบอกให้ทราบว่าเที่ยวบินนี้จะออกตรงเวลา และให้ไปรอที่ประตูทางออกเลขที่ ๕๔ สนามบินออร์ลีเป็นสนามบินที่มีเรือบินโดยสารขึ้นลงมากแห่งหนึ่งในยุโรป ป้ายประกาศที่บอกเที่ยวบิน กำหนดเวลาเข้าและออกบอกเลขหมายประตูทางออกนั้นมืออยู่หลายป้าย เป็นป้ายชนิดที่ใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์เปลี่ยนตัวอักษรแลเห็นตัวอักษรเปลี่ยนไปได้อยู่ตลอดเวลา ป้ายชนิดนี้ผู้เขียนเห็นมีใช้อยู่ตามสนามบินใหญ่ ๆ ทั่วไปในยุโรป อาทิเช่นสนามบินแฟรงก์เฟิร์ต เบอร์ลิน แฮมเบิร์ก ดูชื่อผู้ผลิตเขาใจว่า จะเป็นบริษัทอิตาเลียน เมื่อทราบว่าเรือบินจอดอยู่ที่ประตูทางออกเลขที่ ๕๔ ผู้เขียนก็เดินมุ่งไปตามลูกศรที่บอกทาง ระยะเวลาจากห้องโถงบริเวณที่พัสดุโดยสารของสายการบินนานาชาติจนถึงประตูเลขที่ ๕๔ นั้นใกล้พอดู มีบางตอนหากเราชี้เงาจะเดินก็มีสายพานเลื่อนพาเราไปเอง เมื่อถึงที่หมายก็แลเห็นเจ้าหน้าที่ของสนามบินรออยู่ มองดูประตูทางออกเลขที่อื่น ๆ ก็เห็นเจ้าหน้าที่แต่งตัวสีเดียวกันประจำอยู่ เขาใจว่าการดำเนินการต่าง ๆ ภายในท่าอากาศยานคงจะดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของท่าอากาศยานเอง หาได้ต่างคนต่างทำเองอย่างในบ้านเราไม่

ผู้เขียนไม่เคยเกี่ยวข้องกับงานเหล่านี้ จึงไม่สามารถจะวิจารณ์ได้ว่า
 อย่างไหนจะดีกว่ากัน แต่เท่าที่ผ่านมาสนามบินใหญ่ ๆ เกือบทุกแห่งมัก
 ดำเนินการโดยสายการบินแห่งชาตินั้น ๆ นั่นเอง ได้เอาตัวเรือบินมอบให้
 เจ้าหน้าที่และได้ขอร้องให้จัดที่ริมหน้าต่างด้านขวาของเรือบินให้ เจ้าหน้าที่
 รับตัวไปจัดการยกหูโทรศัพท์แล้วกดปุ่มหลายต่อหลายปุ่มก็ปรากฏว่าได้
 ที่ตามที่ขอ การติดต่อต่าง ๆ ในสนามบินโดยเฉพาะเกี่ยวกับการจองที่นั่ง
 การสอบถามต่าง ๆ นั้น อาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งสิ้น สำหรับที่นั่งริมหน้าต่าง
 นี้จะมีอยู่ทั้งสิ้น ๘๔ ที่เท่านั้น

ที่ขอร้องให้จัดที่นั่งทางด้านขวาของเรือบินนั้น ก็เนื่องจากผู้เขียน
 ทราบอยู่ก่อนแล้วว่า ในชั้นทัศนาคานั้นแต่ละแถวจะมีอยู่ถึง ๘ ที่นั่งด้วยกัน
 โดยจัดเรียงจากทางด้านซ้ายมี ๓ ที่นั่ง แล้วเว้นเป็นทางเดิน ถัดมาตรงกลางมี
 ๔ ที่นั่ง แล้วเว้นช่องของทางเดิน ตรงขวาสุดจะมีเพียง ๒ ที่นั่งติดกัน (๓-๔-๒)
 ดังนั้นการเข้าออกจึงสะดวกกว่า ไม่ต้องผ่านหน้าผู้โดยสารคนอื่น ๆ หลายคน
 สำหรับเรือบินขนาดใหญ่เท่าที่เคยนั่งมาก่อนแล้ว เช่น เรือบินโบอิง ๗๐๗
 หรือ ดีซี ๘ จะมีที่นั่งแถวละ ๖ ที่นั่งเท่านั้น (๓-๓) คือ จะมีอยู่ ๒ ข้าง ๆ ละ ๓
 ที่นั่ง ตรงกลางเป็นทางเดิน แต่ถ้าเป็นห้องผู้โดยสารชั้นหนึ่งไม่ว่าจะเป็นจัมโบ
 เจ็ท หรือ โบอิง ๗๐๗ ก็จะจัดเพียงแถวละ ๔ ที่นั่งคือ ข้างละ ๒ ที่นั่งเท่านั้นเอง
 เพื่อให้ได้ที่นั่งสบาย ๆ (๒-๒) สมกับที่เป็นชั้นหนึ่งจริง ๆ เมื่อผู้เขียนจองที่นั่ง
 ได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ก็ออกบัตรที่นั่งให้ถือไว้เป็นบัตรสีม่วง เมื่อได้
 บัตรแล้วเขาก็ให้เข้าไปนั่งรออยู่ในห้องพัก ซึ่งมีเก้าอี้นั่งจัดเอาไว้ให้นั่งรอ
 อย่างสบาย หลังจากนั้นไม่นานก็มีผู้โดยสารคนอื่น ๆ ททยอยกันเข้ามานั่งรอ
 สังเกตเห็นว่าถือบัตรที่นั่งสีต่าง ๆ กันคือ เหลืองบ้าง แดงบ้าง ก็นึกสงสัยอยู่
 ในใจแต่ก็ไม่ทราบจะถามใคร เพราะรู้สึกว่เกือบทุกคนยังไม่เคยขึ้นนั่ง
 จัมโบเจ็ทด้วยกันทั้งนั้น ขณะที่นั่งรอมองออกไปทางหน้าต่างจะเห็นจัมโบเจ็ท
 ลำที่เรากำลังจะโดยสารไปนั้นจอดเทียบทางเดินที่ทอดจากตัวตึกไปหา

ตัวลำเรือบินอยู่ใกล้ๆ นั้นเอง (ปัจจุบันนี้นิยมเรียกกันว่าวง) ในขณะนั้นเจ้าหน้าที่ของสายการบินกำลังทำการส่งหีบห่อ และกระเป๋าเดินทางเข้าไปห้องเก็บของ ซึ่งอยู่ในชั้นล่างสุดของตัวลำ เท่าที่มองดูใกล้ ๆ เห็นว่าจัมโบเจ็ทใหญ่โตมโหฬารจริง ๆ

ผู้เขียนเคยนั่งเรือบินไปบ่นไปอึ้ง ๗๐๗ มาก่อนก็นับว่าใหญ่อยู่แล้วเมื่อมองออกไปมีอยู่ลานบินถัดจากจัมโบเจ็ทออกไปจะเห็นว่าเล็กกว่ากันมากสำหรับทางของจัมโบเจ็ทนั้น สูงถึง ๖๓.๔ ฟุต คือสูงเท่า ๆ กับตึกแถวสูง ๕ ชั้นทีเดียว ซึ่งสูงกว่าโบอิง ๗๐๗ ถึง ๒๓ ฟุต ลำตัวยาวทั้งสิ้น ๒๓๑ ฟุต ๓ นิ้ว หรือคิดง่าย ๆ เท่ากับห้องแถว กว้าง ๔ เมตร ถึง ๒๐ คูหา ยาวกว่า โบอิง ๗๐๗ ถึง ๘๐ ฟุต กางปีกยาวทั้งสิ้น ๑๙๕ ฟุต ๔ นิ้ว มีเครื่องไอพ่นติดอยู่ที่ปีกข้างละ ๒ เครื่อง รวม ๔ เครื่อง แต่ละเครื่องหนักถึง ๘,๔๗๐ ปอนด์ หรือประมาณ ๔ ตัน แต่ละเครื่องจะมีกำลังขับเคลื่อนถึง ๔๓,๕๐๐ ปอนด์ เป็นเครื่องไอพ่นที่ผลิตโดยบริษัทแพรท แอนด์ วิทเนียของสหรัฐ แต่ละเครื่องถ้ามองจากด้านบนจะมีเส้นผ่าศูนย์กลางกว้างถึง ๗ ฟุต ๙ นิ้ว คือสูงขนาดฝรั่งตัวโต ๆ ทีเดียว น้ำหนักของจัมโบเจ็ททั้งลำหนักถึง ๓๖๕ ตัน ได้ทราบวาขณะนี้ทางโรงงานโบอิงกำลังผลิตจัมโบเจ็ทรุ่นใหม่ โดยเพิ่มเครื่องไอพ่นเครื่องที่ ๕ เข้าไปที่ปีกเพื่อเป็นเครื่องสำรองในยามฉุกเฉิน ตลอดลำตัวมีหน้าต่างทั้งสิ้นถึง ๑๘๒ ช่อง ภายในแบ่งออกเป็นสามชั้น ชั้นบนสุดเป็นห้องบังคับการบินและบาร์ซึ่งขึ้นไปได้เฉพาะผู้โดยสารชั้นหนึ่งเท่านั้น เพราะเป็นไปไม่ได้ที่คนทั้ง ๓๖๐ คน จะขึ้นไปอัดกันอยู่บนนั้นพร้อม ๆ กัน จากห้องบาร์มีบันไดวนทอดลงมาที่ชั้นสองหรือชั้นกลางตรงหลังห้องผู้โดยสารชั้นหนึ่งพอดี ผู้โดยสารชั้นหนึ่งนั้นจัดไว้เพียง ๓๒-๓๖ ที่นั่งเท่านั้นเอง อยู่ตอนหัวของเครื่อง ถัดมาข้างหลังเป็นห้องอีก ๓ ห้อง เป็นที่นั่งของผู้โดยสารชั้นที่คนาจร แต่ละห้องมีประตูเข้าออกแยกกันหมด ได้นับดูประตูทั้งหมดมีถึง ๑๐ ประตู แต่ละช่องกว้างขนาด ๒ คนเดินสวนกันได้สบาย และสูงพอที่ฝรั่งเดินไม่ต้อง

กัมศิระชะ ห้องผู้โดยสารชั้นที่คณาจวทั้ง ๓ ห้องนี้ ผู้โดยสารรวมกันแล้วได้ถึงประมาณ ๓๓๐ คน แต่ละห้องมีสี่เบาะต่างกัน ฟังก์ชันจะมาทราบเอาตอนที่เดินเข้าไปนั่งประจำที่นั่งเอง ว่าคนที่ถือบัตรสีม่วงเขาจะนำไปนั่งห้องเบาะสีม่วง ส่วนเหลืองก็ไปนั่งห้องที่มีเบาะสีเหลือง เพื่อป้องกันการชุลมุนวุ่นวายเวลาที่จะนำผู้โดยสารเข้าประจำที่นั่ง เขาจะประกาศเรียกตามบัตรเป็นสี ๆ และนำเขาไปที่ละห้อง ๆ ตามลำดับ สำหรับห้องสีม่วงที่ผู้เขียนเข้าไปนั่งนั้นเป็นห้องที่ใหญ่ที่สุด จุดนี้ได้ถึง ๑๓๐ คน สำหรับชั้นล่างจะเป็นที่เก็บกระเป๋าสัมภาระสินค้า และถุงไปรษณีย์ นอกจากกระเป๋าของผู้โดยสารทั้ง ๓๖๐ คนแล้ว จะมีที่เหลือสำหรับบรรทุกสินค้าได้อีกถึง ๕,๓๒๒ คิวบิกฟุต หรือคิดเป็นน้ำหนักได้ประมาณ ๑๘-๒๒ ตัน

จับใบเจ็ทลำหนึ่ง ๆ จะมีราคาพื้นฐานคือ ก่อนที่จะทำการตกแต่งภายในถึงลำละประมาณ ๓๐๐ ล้านบาท เท่าที่มองเห็นกระเป๋าหิ้วห่อและของทุกอย่างจะบรรจุอยู่ในกล่องอลูมิเนียมใหญ่ ๆ มีลักษณะที่จะใส่เข้าไปในท้องเรือได้พอเหมาะ มีรถสายพานค่อย ๆ ยกและลำเลียงเข้าไปใต้ท้องเรือทีละกล่อง ๆ กว่าที่จะบรรจุเสร็จ กล่องแล้วกล่องเล็กก็กินเวลาเป็นชั่วโมง ๆ ที่เดียว นับว่าเป็นงานที่ยุ่งยากพอควรทีเดียว ขณะที่กำลังบรรจุของอยู่นั้น รถม้ำมันเชื้อเพลิงก็ต้องรีบมาจอดเทียบเพื่อเติมน้ำมันให้เต็มถึง ๓๑,๐๐๐ แกลลอน เพื่อให้เพียงพอสำหรับการเดินทางจากปารีสไป นิวยอร์ก รถออกซิเจนนำถังออกซิเจนมาเติม รถม่าน้ำทั้งน้ำดื่มและน้ำใช้ในห้องสุขาซึ่งมีอยู่ถึง ๑๓ ห้องก็นำน้ำมาเติม รถอาหารนำอาหารและเครื่องดื่มซึ่งต้องจัดให้พอกับจำนวนผู้โดยสารและลูกเรือมองดูขวักไขว้ไปหมด ช่างฝ่ายต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๐ คน ทำการตรวจทดสอบตั้งแต่อยางของล้อทั้ง ๑๘ ล้อ ซึ่งแต่ละล้อสูงเกือบเท่า ๆ ตัวช่างนั่นเอง บางคนก็ทดสอบเครื่องยนต์และส่วนประกอบต่าง ๆ ตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ฝ่ายอิเล็กทรอนิกส์ก็ทำการทดสอบเครื่องมือและเครื่องใช้ต่าง ๆ ทุกรายการที่ทำการทดสอบจะต้องบันทึกไว้ในสมุด

ปุ่มของเครื่องบินซึ่งมีสำเนาเก็บไว้ที่สนามบิน ๑ ฉบับ นักบินผู้ทำการบินต้อง
 เห็นชื่อรับรองไว้ทุกคน เพื่อที่จะทำการตรวจสอบได้เมื่อมีการขัดข้องเกิดขึ้น
 นักอุตุนิยมวิทยาจะต้องแจ้งสภาพดินฟ้าอากาศให้นักบินทราบ การ
 ตรวจสอบต่าง ๆ จะต้องทำกันอย่างละเอียดลออ เมื่อทุกอย่างเรียบร้อย
 นักบินและช่างจะต้องร่วมกันตอบคำถามอีกถึง ๑๖๕ รายการแล้วการ
 เดินทางโดยเที่ยวบินเที่ยวนี้จึงจะกระทำได้

ผู้โดยสารทยอยเข้าไปในห้องเต็มแต่ละห้องจึงจะเรียกผู้ถือบัตรอีก
 สี่หนึ่งสำหรับห้องถัดไป ไม่นานผู้โดยสารทั้งหมดก็เข้าประจำที่ได้เรียบร้อย
 โดยไม่ยุ่งยากแต่ประการใด ถ้าจัดการไม่ดีก็คงจะซุกมุ่นกันไม่น้อยทีเดียว
 ได้เข้านั่งประจำที่สังเกตเห็นว่า เก้าอี้กว้างใหญ่กว่าเครื่องบินแบบต่าง ๆ
 ที่เคยนั่งมาทั้งสิ้น การจัดวางเก้าอี้ไม่ชิดกับตัวหน้าจนเกินไปทำให้เหยียด
 เท้าได้สบายขึ้น เบาะเอนนอนได้เหมือนเดิม ที่พนักงานท้าวแขนข้างหนึ่งจะเป็น
 ที่เขี่ยบุหรี่ อีกข้างหนึ่งเป็นที่เสียบหูฟังซึ่งเลือกฟังได้ถึง ๘ รายการ ๗ รายการ
 เป็นเพลงไพเราะจะมีตั้งแต่เพลงคลาสสิก เพลงโลโก้ มิวสิค และเพลงประเภท

บ๊ิพเฮีย่าอารมณ์ของพวกวัยรุ่น ส่วนช่องที่ ๘ เป็นเสียงของภาพยนตร์ หูฟังมีไว้ให้เข้าอันละประมาณหาสิบบาทคล้าย ๆ หูฟังเครื่องตรวจของแพทย์บรรจุในถุงพลาสติก เขาบอกว่าได้ฆ่าเชื้อโรคเรียบร้อยแล้ว ตรงข้างหน้าที่นั่งซึ่งเป็นด้านหลังของเก้าอี้นั่งตัวข้างหน้าจะมีช่องสำหรับใส่หนังสือต่าง ๆ ให้อ่านเล่น และเป็นที่ยึดถาดอาหารและแก้วเครื่องดื่ม ซึ่งพับเก็บได้ บนศีรษะเป็นที่เก็บของแบ่งเป็นช่อง ๆ แต่ละช่องมีฝาปิด เปิด กั้นมีไฟของหล่นลงมาถูกศีรษะผู้โดยสาร และมีไฟส่องอ่านหนังสือ ท่อออกซิเจน ท่อเครื่องปรับอากาศ ที่กดเรียกพนักงานต้อนรับ และยังมีตัวหนังสือบอกให้รัดเข็มขัดดับนุหรือด้วย ไกล ๆ กันนั้นเป็นลำโพงเครื่องขยายเสียงติดต่อระหว่างกัปตันหรือพนักงานกับผู้โดยสาร มองไปทางด้านหน้าของห้องตรงเพดานตรงกลาง ๆ จะมีจอภาพยนตร์ขนาดย่อมอยู่ ๑ จอ ซึ่งจะมีอยู่ทุกห้อง ขณะที่พับเก็บจะมองไม่เห็นร่องรอยว่าตรงนั้นเป็นจอภาพยนตร์เลย ผู้โดยสารทุกคนจะได้รับคำบอกให้ดับนุหรือ รัดเข็มขัดนั่งให้ตัวตรง จากนั้นก็มีเสียงดนตรีเบา ๆ ดังจากลำโพงเครื่องขยายเสียง สักครู่ก็มีเสียงประกาศบอกชื่อเสียงเรียงนามของกัปตันที่ ๑ กล่าวคำต้อนรับผู้โดยสาร บอกชื่อเที่ยวบิน บอกลักษณะดินฟ้าอากาศ และบอกว่าเราจะถึงนิวยอร์กเวลา ๑๗.๐๐ น. (เวลาที่ท้องถิ่น) โดยใช้เวลาบินประมาณ ๗ ชั่วโมงเศษ ซึ่งนับว่าเร็วกว่าเดิมประมาณ ๑-๒ ชั่วโมง และจับใบเจ็ทก็ค่อย ๆ เคลื่อนที่ขึ้น ๆ ออกไปที่ทางวิ่ง มองออกไปทางหน้าต่างแลเห็นเครื่องบินคองคอร์ดจอดอยู่ลำหนึ่ง เป็นเครื่องบินที่มีความเร็วสูง แต่ดูเหมือนว่าจะมีข้อขัดข้องทางเทคนิคหลายประการรวมทั้งค่าใช้จ่ายสูงจึงยังไม่ได้นำออกประจำการ

เมื่อเครื่องบินตั้งลำที่ทางวิ่งเรียบร้อยแล้วก็ได้รับอนุญาตจากห้องบังคับการบินให้ออกเดินทางได้ด้วยเครื่องยนต์ไอพ่นทั้ง ๔ แผลเสียงดังพอควร เครื่องบินพุ่งไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วแต่ก็นิ่มนวลไม่รู้สึกสะเทือนเลย วิ่งไปได้ประมาณ ๑ ไมล์เศษ ๆ ด้วยความเร็วประมาณ ๑๒๕

ไมล์ ต่อชั่วโมง แล้วจึงทะยานขึ้นพ้นจากทางวิ่งและบินได้ขึ้นสูงในอัตรา ๑๖ ๑/๔ ฟุตต่อวินาที ประมาณ ๒๐ นาทีให้หลัง จัมโบเจ็ทลำที่เราโดยสารก็อยู่สูงจากผิวโลกถึง ๔๑,๐๐๐-๔๕,๐๐๐ ฟุต อันเป็นระดับความสูงที่จัมโบเจ็ทจะบินไปตลอดทาง ที่ต้องบินสูงเช่นนี้ก็เนื่องจากว่าในระดับนี้ความหนาแน่นของอากาศน้อยเป็นการลดการเสียดสี ลดความฝืด เครื่องบินก็บินได้เร็วขึ้น สำหรับอัตราความเร็วที่บินกันเป็นประจำก็คือ ประมาณ ๑,๐๐๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง นอกจากนั้นอากาศในระดับที่สูงเช่นนั้นจะนิ่งเรียบ ทำให้เครื่องบินไม่โคลง นั่งได้สบายและนุ่มนวล แม้ว่าเครื่องยนต์ไอพ่นจะใหญ่ และมีกำลังมากมายมหาศาลก็จริง แต่เสียงกลับเงียบกว่าเครื่องบินโบอิง ๗๐๗ เสียอีก

เมื่อบินได้ที่ สัญญาณไฟฟ้าที่ห้องควบคุมหรือในห้องเข็มขัดก็ดับลง เราก็สามารถจะเอนเบาะไปข้างหลังทำให้สบายยิ่งขึ้น

อากาศภายในเครื่องบินเย็นสบายดีมาก ทั้งนี้เพราะมีเครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่ ทำให้อุณหภูมิในเครื่องถูกควบคุมประมาณ ๗๕ ฟาเรนไฮท์ หรือ ๒๓ องศาเซนติเกรด ซึ่งเป็นอุณหภูมิห้องที่กำลังเย็นสบายดี นอกจากเครื่องปรับอากาศยังมีระบบถ่ายเทอากาศด้วยทุก ๆ ๓ นาที อากาศเก่า ๆ รวมทั้งควันบุหรี่จะถูกดูดออกไปและมีอากาศบริสุทธิ์ถ่ายเข้ามาแทน ปริมาณอากาศที่ถ่ายเข้ามานั้นคิดได้ประมาณ ๒๐ คิวบิกฟุตต่อผู้โดยสารหนึ่งคน ต่อนาทีสำหรับความกดอากาศในเครื่องก็มีเครื่องปรับให้ได้ความกดอากาศเท่า ๆ กับเราอยู่ที่สูงเพียง ๕,๙๐๐ ฟุต ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้นเราบินอยู่สูงถึง ๔๙,๐๐๐ ฟุต หมายความว่าเราจะรู้สึกว่าย่ำใจทั้งเข้าและออกได้อย่างสบายโดยไม่รู้สึกอึดอัดเลย เครื่องบินมุ่งหน้าไปทางเกาะอังกฤษข้ามช่องแคบอังกฤษ และจะข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกทางภาคเหนือตัดตรงไปนิวยอร์ก ระหว่างนั้นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินก็เริ่มทำการเสิร์ฟเครื่องดื่ม เป็นน้ำส้มคั้น ชา หรือกาแฟก็มี พร้อมกับมีของว่างเล็ก ๆ น้อย ๆ แจกด้วย บนจัมโบเจ็ทจะมีพนักงานต้อนรับส่วนมากเป็นหญิง มีบางที่เป็นชาย ๒-๓

คน รวมทั้งหมดก็ประมาณ ๑๕ คน สำหรับพนักงานหญิงทุกคนหน้าตา
หมดจดกระฉับกระเฉงว่องไว พุดจาไพเราะ สวมเสื้อผ้า มีผ้ากันเปื้อนผูกด้วย
ดุกะทัดรัดน่ารักทุกคน แต่ก็สวยสู้รุ่นที่เคยเห็นเมื่อระยะ ๑๐ ปี ก่อนไม่ได้
เมื่อครั้งกระโน้นดูเหมือนจะให้คะแนนความสวยในการคัดเลือกอยู่มาก
ทีเดียว เราจึงหาคุณนางแบบได้เสมอบนเครื่องบิน แต่ในปัจจุบันความ
ต้องการพนักงานของบริษัทต่าง ๆ มากขึ้น จะไปคัดสวย ๆ ที่ไหนจึงจะได้ครบ
การคัดเลือกในระยะหลัง ๆ นี้จึงมุ่งไปในความสามารถเป็นใหญ่ ความสวย
หุ่นดีก็ยังมีส่วนส่งเสริม แต่ก็ต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว ฉลาด รู้จัก
ตัดสินใจทันท่วงทีเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน ไม่ตกใจกลัว รู้จักขมสดีอารมณ์ มีความ
อดทน และความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนั้นยังจะต้องพูด
ภาษาต่างประเทศได้อีกอย่างน้อย ๒ ภาษา โดยสำเนียงไม่แปร่งหู

พนักงานเหล่านี้ได้รับการอบรมฝึกฝนมาเป็นอย่างดี เรียนทั้งทาง
ด้านทฤษฎีและปฏิบัติ นับตั้งแต่จะต้องรู้จักเครื่องบินเป็นอย่างดี รู้จัก
อาหารของผู้โดยสารธรรมดา ผู้โดยสารที่เป็นโรคเบาหวาน อาหารและนม
ของเด็กอ่อน จะต้องเรียนรู้จิตวิทยาของมวลชน รู้จักธรรมเนียมในการเสิร์ฟ
อาหารและเครื่องดื่ม รู้จักการจุดชิการ์ ตอบคำถามจุกจิกที่ผู้โดยสารชอบถาม
ตลอดจนการช่วยกู้ชีพแบบต่าง ๆ ในบางโอกาสอาจจะต้องทำหน้าที่เป็น
แมนม เป็นหมอต้าแยกท่าคลอดก็มี ถ้าท่านผู้อ่านเคยชมภาพยนตร์เรื่อง
เที่ยวบินมฤตยู หรือแอร์ พอร์ท แลวกั๊พอจะนี่ก็ออกกว่า พนักงานเหล่านี้งาน
หนักเพียงไร นับตั้งแต่ออกจากสนามบินปารีสจนถึงนิวยอร์ก เธอจะต้อง
เดินไปเดินมาปฏิบัติหน้าที่โดยเฉลี่ยคนละ ๕ ไมล์ ในเวลา ๗ ชั่วโมง แม้ว่า
สภาพอากาศภายนอกแปรปรวนเครื่องบินโคลงมากเธอก็ต้องปฏิบัติหน้าที่
ปีหนึ่ง ๆ จะต้องเดินทางไปกับเครื่องบินถึงประมาณ ๓๔๐,๐๐๐ ไมล์
แต่เงินเดือนที่ได้รับก็คุ้มกับงาน เมื่อเริ่มต้นทำงานใหม่ ๆ ๓ เดือนแรก
สายการบินเยอรมันจ่ายเงินให้แก่เธอเดือนละ ๙๑๑ มาร์ค (๑ มาร์คคิดเป็น

เงินไทย ๖ บาท) ค่าอาหารที่พักโรงแรมฟรี วันปฏิบัติงานมีเบียร์เลี้ยงอีกต่างหาก สำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานมาแล้วติดต่อกันเป็นเวลา ๑๑ ปี จะได้รับเงินเดือน ๆ ละประมาณ ๒,๐๐๐ มาร์ค หรือ ๑๒,๐๐๐ บาท ก็นับว่าได้ค่าแรงสูง แต่กระนั้นก็ตามก็มีข่าวว่าพนักงานเหล่านี้ได้เรียกร้องค่าแรงเพิ่มขึ้น และนัดกันหยุดงานเสมอเหมือนกัน

หลังจากดื่มเครื่องดื่มและกินอาหารว่างแล้วก็ปัดกันส่งแผ่นกระดาษแจ้งตำบลที่เราอยู่ ความเร็วที่กำลังบิน ระดับที่กำลังบิน สภาพดินฟ้าอากาศและความเร็วของลม เป็นต้น ส่งผ่านต่อ ๆ กันมาให้เราอ่าน รายงานต่าง ๆ เหล่านี้ห้องบังคับการบินจะต้องทำการทดสอบอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสารนั่นเอง ได้ทราบว่ามันนอกจากจะมีเครื่องบังคับการบินลงสนามบินโดยอัตโนมัติทุกสภาพดินฟ้าอากาศแล้ว ยังทราบว่าจัมโบเจ็ทโดยสารได้ติดเครื่องเรดาร์ระบบใหม่ของอาร์ซีเอ ชื่อ เอวีคิว ๓๐ ซึ่งส่งออกไปด้วยคลื่นสั้น ๓ ซม. ระบบใหม่นี้จะสะท้อนให้เห็นก่อนเมฆอยู่ห่างออกไปถึง ๓๓๕ ไมล์ ซึ่งสะท้อนได้ไกลกว่าระบบเดิมถึง ๑๗๐ ไมล์ ทำให้กัปตันสามารถตัดสินใจล่วงหน้าได้แต่เนิ่น ๆ ถ้าหากมีเหตุร้ายเกิดขึ้นจะได้ทำการควบคุมเปลี่ยนทิศทางบินได้สะดวกขึ้น นอกเหนือจากเครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นแล้วยังมีคอมพิวเตอร์ชุดหนึ่งติดตั้งอยู่ในห้องบังคับการบินด้วย

เพื่อทำการตรวจสอบการทำงานของทุก ๆ ระบบในเครื่องบินด้วย ความมหัศจรรย์ของอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบเข้ากับความสามารถของนักบินนี่เองทำให้การเดินทางโดยเครื่องบินในปัจจุบันนี้ปลอดภัยขึ้น กล่าวกันว่าถ้าคำนึงถึงจำนวนผู้โดยสารต่อปี จำนวนเที่ยวบิน จำนวนไมล์ที่บิน เทียบกันแล้วสถิติคนตายจากอุบัติเหตุทางถนนจะมีมากกว่าทางอากาศเป็นอันมากทีเดียว

มีข่าวจากอัมสเตอร์ดัมเมื่อเร็ว ๆ นี้เองว่า คุณย่าคนหนึ่งชอบพาลานขึ้นเรือบินเที่ยวเล่น ช่วงระยะเวลาไม่กี่เดือน คุณย่าทำสถิติเดินทางโดยปลอดภัยได้ถึง ๑๗๘ เที่ยว ถ้าเดินทางโดยรถยนต์ก็คงจะประสบอุบัติเหตุไป

แล้วก็ได้ ผู้เขียนก็ออกจะเชื่อถือในความปลอดภัย เพราะผู้เขียนเองก็เป็นผู้ที่ชี้พจนรลงเฝ้าต้องเป็นผู้โดยสารเรือบินอยู่เสมอ แต่ก็ด้วยความปลอดภัยทุกเที่ยว ความสามารถของนักบินที่หนึ่งหรือกัปตันนั้น ทุก ๆ สายการบินจะต้องทำการคัดเลือกอย่างเข้มงวดจริง ๆ เพราะนอกจากจะรับผิดชอบต่อชีวิตของผู้โดยสารนั้บร่อยแล้ว ยังรับผิดชอบต่อทรัพย์สินจำนวนหลายร้อยล้านบาท ถ้าประมาทเผลอเราอาจจะสูญเสียไปได้ภายในพริบตาและยังต้องรักษาชื่อเสียงความเชื่อถือของผู้โดยสารที่มีต่อบริษัทนั้น ๆ ด้วย ยกเว้นจากนักบินอวกาศแล้ว ถ้าเปรียบเทียบนักบินกับบุคคลอาชีพอื่น ๆ จะต้องนับว่านักบินจะต้องมีสุขภาพดีที่สุด ทุก ๆ ๖ เดือนจะได้รับการตรวจร่างกายทุกระบบอย่างละเอียด จะต้องมีความสมบูรณ์ทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ มีกฎหมายไว้เด็ดขาดว่า ก่อนทำการบิน ๑๒ ชั่วโมง จะดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ไม่ได้เลย กัปตันหรือนักบินที่ ๑ ถ้าหากจะต้องการอยู่ในอาชีพและหน้าที่ดังกล่าว จะต้องปฏิบัติตามเคร่งครัด จะต้องพักผ่อนให้เพียงพอ นักบินที่หนึ่งที่ทำการบินจับใบเจ็ทได้รับเงินเดือน ๆ ละ ประมาณ ๕ หมื่น ถึง ๖ หมื่นบาท แต่ก่อนหน้าจะได้รับหน้าที่ก่อนที่ได้เงินเดือนระดับนี้จะต้องเคยเป็นนักบิน บินเครื่องบินชนิดอื่นมาก่อนแล้วและยังต้องเข้าศึกษาเพิ่มเติมตามหลักสูตรอีก ๒ ปี เมื่อจบหลักสูตรแล้วก็จะต้องผ่านการทดสอบอีกครั้งหนึ่งจะได้รับใบอนุญาตให้ทำการบินได้ ค่าฝึกอบรมตลอด ๒ ปี นั้นถ้าเฉลี่ยจะสิ้นค่าใช้จ่ายประมาณคนละเจ็ดแสนแปดหมื่นบาท นับว่าเป็นการฝึกอบรมที่สิ้นเปลืองและพิถีพิถันมากที่สุดทีเดียว

หลังจากผู้โดยสารจัดการกับเครื่องดื่มเสร็จเรียบร้อย ก็จะมีการฉายภาพยนตร์ โดยปลดจอลงจากเพดานห้องและฉายเรื่องเดียวกันทั้ง ๔ จอ สำหรับการฉายภาพยนตร์จะใช้ระบบใด ผู้เขียนไม่ทราบเพราะมองไม่เห็นลำแสงพุ่งไปจากที่ใด วันนั้นมีภาพยนตร์สี ๒ เรื่อง เริ่มด้วยภาพยนตร์ประเภทลูกทุ่งตะวันตก และจบด้วยภาพยนตร์นักสืบตื่นเต้นผจญภัย ระหว่างที่ฉาย

ภาพยนตร์อยู่นั้นไม่อยากจะชมภาพยนตร์ เราจะฟังเพลงเพลิน ๆ ก็ยังเปิด
 ช่องอื่นฟังได้ และถ้าผู้ใดหิวก็ยังจะเดินไปห้องที่เตรียมอาหาร ซึ่งพอจะหา
 น้ำชา กาแฟ น้ำส้ม คั้นดื่มได้ฟรี เว้นแต่เครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ซึ่งก็
 ไม่ได้จำหน่ายในราคาแพงแต่ประการใด อาทิเช่น แซมเปอญขวดเล็กราคา
 ประมาณ ๑๕ บาท วิสกี้ไซดา ๑ ขวด เล็ก ๆ แบบขวดเหล้าตัวอย่าง ๑๐ บาท
 บรั่นดีก็ขวดละ ๑๐ บาท บางคนก็นั่งดื่ม บางคนก็นั่งหลับ บางคนเดินไปมา
 บ้างก็อ่านหนังสือ การเดินทางเที่ยวนี้ของผู้เขียนค่อนข้างจะหนวกหูเจี๊ยวจ๊าว
 เพราะมีคณะท่องเที่ยวชาวอเมริกันที่ไปกันเป็นหมู่เสียเป็นจำนวนมาก
 ด้วยความคุ้นเคยกันเขาจึงสนทนาหัวเราะกันดังมากไปหน่อย ซึ่งมีหลายคน
 ที่ตีในเรื่องนี้ว่าหนวกหู ก่อนเรือบินจะถึงนิวยอร์กประมาณ ๒ ชั่วโมง ก็มี
 การเสิร์ฟอาหารเย็น พูดถึงเรื่องการบริการผู้โดยสารบนเครื่องบินและเรื่อง
 อาหารนั้น สายการบินต่าง ๆ มักจะแข่งขันกันอยู่ในที่ เพื่อเรียกลูกค้า ทั้งนี้
 เนื่องจากว่าราคาค่าโดยสารใครจะคิดถูกกว่าคนอื่น ๆ ไม่ได้ สำหรับอาหาร
 เย็นมื้อนี้ก็เทียบได้กับอาหารในเรสเตอรองชั้นหนึ่งในยุโรปทีเดียว เสียแต่ว่า

จะต้องจัดให้จุ่มจิมลงไปเล็กน้อย กระเพาะเล็ก ๆ อย่างคนไทยเราก็แทบจะรับประทานไม่หมด แต่เมื่อมองดูฝรั่งที่อยู่ข้าง ๆ เห็นแกกวาดซามเสี้ยเกลี้ยงทีเดียว ผู้โดยสารที่เดินทางบ่อย ๆ มักจะเชื่อกันในรายการการบินก่อนเสมอว่า ถ้าบินเที่ยวใดของสายการบินใดจึงจะมีเสิร์ฟอาหารหนัก และก็มักจะเลือกบินเที่ยววันนั้น ที่สนใจสำหรับผู้เขียนก็คือ หลังอาหารเขามีน้ำแร่แช่เย็นเจี๊ยบจากน้อย ซาคเทลให้ล้างปากด้วยคนละขวด

บริษัทโบอิงผู้ผลิตจัมโบเจ็ทนี้เป็นผู้ผลิตเครื่องบินที่สายการบินต่าง ๆ นิยมซื้อมากจัดอยู่ในอันดับหนึ่งทีเดียวเพราะผลิตรอกหลายแบบ ทั้งบินระยะไกล ระยะกลาง ระยะใกล้ มีตั้งแต่บรรทุกผู้โดยสารได้น้อยและมาก เช่น โบอิง ๗๐๗ ที่ใช้กันอยู่ในสายการบินนานาชาติบินข้ามทวีปทุกวันนี้ ผู้โดยสารได้ประมาณ ๑๔๐ คน ขนาดที่เล็กลงไปหน่อยคือ โบอิง ๗๒๗ มีไอพ่น ๓ เครื่องคล้าย ๆ กับไทรเด็นท์ ของอังกฤษนั้น ก็บรรทุกผู้โดยสารได้ถึง ๑๒๕ คน แบบนี้ใช้บินระยะกลาง ๆ และแบบที่เล็กกว่าใช้บินระยะใกล้ ๆ คือโบอิง ๗๓๗ มีเครื่องไอพ่นเพียง ๒ เครื่อง ผู้โดยสารได้ประมาณ ๑๐๐ คน จากนิตยสาร แอร์เวย์ส์ฉบับเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๓ ได้ให้ตัวเลขที่น่าสนใจเอาไว้ดังนี้คือ เมื่อถึงเดือนพฤศจิกายน ขณะที่จะออกนิตยสารนี้มีเครื่องบินโดยสารไอพ่น และกัณฑ์ไอพ่นอยู่ในครอบครองของประเทศ ค่ายตะวันตกถึง ๖,๐๐๐ ลำ ๔,๐๐๐ ลำ เป็นเครื่องบินไอพ่นชนิดต่าง ๆ และเมื่อเดือนพฤษภาคมปีเดียวกันนั้น มีเครื่องบินไอพ่นอยู่ ๓,๗๐๔ ลำ ในจำนวนนี้ประมาณครึ่งหนึ่งเป็นเครื่องบินโดยสารของบริษัทโบอิงคือ โบอิง ๗๒๗ มีจำนวน ๗๙๗ ลำ ๗๐๗ จำนวน ๖๕๕ ลำ ๗๓๗ จำนวน ๒๔๙ ลำ ๗๒๐ จำนวน ๑๓๓ ลำ และจัมโบเจ็ท ๗๔๗ ประมาณ ๕๐ ลำ และกำลังจะส่งมอบอยู่อีกถึง ๑๕๐ ลำ เครื่องบินไอพ่นที่ผลิตโดยบริษัทแมคดอนเนลล์ ดักลาส ได้ตำแหน่งรองลงไปคือ แบบ ดีซี ๙ จำนวน ๕๗๑ ลำ และดีซี ๘ จำนวน ๕๒๙ ลำ ตามลำดับ เครื่องบินคาราเวลล์ของฝรั่งเศสที่ใช้บินระยะใกล้ก็เป็นที

นิยมไม่น้อย คือ มีทั้งสิ้น ๒๔๕ ลำ ปีเอเชียของอังกฤษแบบ ๑๑๑ จำนวน ๑๗๙ ลำ ไทโรเคนทของอังกฤษ ๕๓ ลำ คอนแวน์ ๘๘๐ จำนวน ๕๒ ลำ ทั้งนี้สำหรับเครื่องบินที่กำลังจะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นก็คือ เครื่องบินแบบดีซี ๑๐ ซึ่งบินได้ระยะไกลและบรรทุกได้ถึง ๒๕๖ คน และเครื่องบินทรistar ซึ่งเป็นเครื่องบินแบบใหม่ซึ่งมีสัญญาสั่งซื้ออยู่ในมือแล้วแบบละประมาณ ๑๐๐ ลำเป็นอย่างน้อย อันที่จริงเมื่อพูดถึงจัมโบเจ็ทว่าเป็นเครื่องบินโดยสารที่ใหญ่ที่สุดในโลกขณะนี้ ถ้าจะไม่พูดถึงชื่อ แกลคซี ซี-๕ บ้างก็ดูจะไม่ยุติธรรม ถ้าหากท่านผู้อ่านสนใจในการชมเครื่องบินและได้ไปชมการแสดงเครื่องบินหลังการฝึกแอร์จันทราเมื่อปีที่แล้ว ก็คงจะเห็นว่ามิเครื่องบินของกองทัพอเมริกัน เครื่องหนึ่งเปิดได้ทั้งหัวและท้ายจอดเปิดให้คนเดินเข้าไปชมภายในได้ เครื่องบินนี้เองเป็นเครื่องบินที่บรรทุกได้มากที่สุดในโลก มากกว่าจัมโบเจ็ทคือบรรทุกทหารพร้อมอาวุธยุทโธปกรณ์ เช่น รถจีพว รถถัง ปืนใหญ่ พร้อมรบได้ ๑ กองพลพอดีหรือเอารถยนต์ไฟล์ดสวากันเต้าทองขับเข้าไปเข้าแถวขีดจะบรรทุกได้ ๑๐๐ คันพอดี ลำที่พูดถึงนี้แหละคือแกลคซี ซี-๕ ทางกา

ทหารอเมริกันคุยเอาไว่ว่าไม่ว่าจะเกิดวิกฤติทางทหารขึ้นที่ใดในโลกนี้ ทหารอเมริกันจะปรากฏตัว ณ ที่นั้นได้ทันทีนับเป็นกองพล ๆ ภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมงเป็นอย่างช้า

ที่นี้อาจจะลองนำเอาเครื่องบินโดยสารทางประเทศค่ายคอมมิวนิสต์มาลองเปรียบเทียบกันดูบ้าง บังเอิญที่ผู้เขียนได้มีโอกาสไปเยือนประเทศหลังม่านเหล็กมาเมื่อไม่กี่เดือนมานี้เอง ด้วยความสนใจก็พยายามได้ค้นหาหนังสืออ่านและสอบถามดูบ้าง ปรากฏว่าเครื่องบินที่ใช้ในสายการบินของประเทศกลุ่มนี้เป็นเครื่องบินที่ผลิตในสหภาพโซเวียตรัสเซียเสียเกือบทั้งสิ้น ยกเว้นประเทศคอมมิวนิสต์นอกระบบคือประเทศยูโกสลาเวียที่สายการบินเจเอที ของยูโกสลาเวียได้นำเอาโบอิง ๗๐๗ และดีซี ๘ เข้าบินประจำการในบริษัทและมีชาวอีกอันหนึ่งก็คือ สายการบินปากีสถานได้ขายเครื่องบินไอพ่นไทรเด็นทของอังกฤษจำนวน ๔ ลำให้แก่สายการบิน ซีเอเอซี ของจีนคอมมิวนิสต์เป็นจำนวนเงินประมาณ ๓๕๐ ล้านบาท และสายการบินนี้ก็กำลังพยายามวิ่งเต้นขอซื้อโบอิง ๗๐๗ จากสหรัฐอีกหลายเครื่อง นับว่าประเทศในค่ายเองก็ยังคงอยากที่จะซื้อเครื่องบินโดยสารของฝ่ายตะวันตกติดขัดอยู่ที่ว่า เจ้าจ่านำใหญ่คือสหภาพโซเวียตคงจะขัดขวาง และอีกประการหนึ่งสหรัฐเองก็คงไม่อนุญาตให้บริษัทโบอิงขายสินค้าประเภทยุทธปัจจัยให้แก่ประเทศในเครือคอมมิวนิสต์ นอกเสียจากจะเป็นคอมมิวนิสต์นอกระบบแบบยูโกสลาเวีย นิตยสารแอร์เวย์ส ได้คะแนนเอาไว้ว่าสายการบินเอโรโพลทของรัสเซียเองก็คงจะมีเครื่องบินแบบต่าง ๆ รวมทั้ง เฮลิคอปเตอร์ โดยสารแบบต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่คงจะเป็นเครื่องบินโดยสารแบบกึ่งหันไอพ่น รวมทั้งสิ้นคงมีจำนวนไม่เกิน ๕๐๐ ลำ เท่าที่ผู้เขียนสังเกตดู เครื่องบินโดยสารของกลุ่มนี้ออกจะโบราณเอามาก ๆ ที่เดียว คือมีเครื่องบินหลัก ๆ อยู่ไม่กี่แบบ ยกตัวอย่างเช่น เครื่องกึ่งหันไอพ่น อัน ๒๔ หรือที่ย่อมาจากคำว่า อันโตนอฟ บรรทุกผู้โดยสารได้เพียง ๔๘ คน น้อยกว่าโบอิง ๗๓๗ หรือคาราเวลล์ถึงครึ่งหนึ่งที่เดียว ถัดมา

เป็นเครื่องบินกังหันไอพ่นแบบ อิล-๑๘ ซึ่งย่อมาจากคำว่า อิลยูซิน-๑๘ ซึ่งบินด้วยความเร็วประมาณ ๔๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงนั้น บรรทุกคนโดยสารได้ ๑๐๐ คน จำนวนผู้โดยสารที่เพิ่งจะตีต้นขึ้นมาเท่า ๗๓๗ แต่ความเร็วของ ๗๓๗ บินได้เร็วถึง ๙๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง มากกว่ากันเท่าตัว แบบที่เขาภูมิใจอีกแบบหนึ่งก็คือ ตู-๑๓๔ หรือย่อมาจากคำว่า ตูปูเลฟ ๑๓๔ เป็นเครื่องบินโดยสารไอพ่นขนาดเล็กจุได้ ๗๒ คน บินได้เร็วประมาณ ๘๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง แบบล่าสุดที่เข้ามาประจำการบินเมื่อไม่นานมานี้คือ อิล-๖๒ เป็นเครื่องบินโดยสารไอพ่นมีเครื่องยนต์ไอพ่น ๔ เครื่อง บรรทุกคนโดยสารได้ ๑๘๖ คน และบินได้เร็วประมาณ ๘๐๐-๘๕๐ กิโลเมตร/ชั่วโมงแบบนี้ก็เพิ่งเทียบได้กับโบอิง ๗๐๗ แต่ก็นำออกใช้หลังโบอิง ๗๐๗ หลายปี และจำนวนเครื่องบินชนิดนี้ที่ประจำการอยู่ในสายการบินต่าง ๆ มีไม่ถึง ๕๐ ลำด้วยซ้ำไป และแบบใหม่สุดที่ผลิตในสหภาพโซเวียต ที่เพิ่งนำออกแสดงที่ปารีสแอร์ โชว์ คือ ตู-๑๔๔ ปรากฏว่าความเร็วในการบินสูง คงจะผลิตออกแข่งขันกับคองคอร์ดของอังกฤษ/ฝรั่งเศสนั่นเอง แต่จำไม่ได้ว่าบรรทุกผู้โดยสารได้มากน้อยเพียงใด ผู้เขียนมีโอกาสได้นั่งเครื่องบินที่ผลิตในรัสเซียนี้ ๒ ครั้ง ๒ แบบด้วยกันคือเที่ยวแรกออกแฟรงเฟิร์ตไปบูดาเปสต์ที่นั่งเครื่องบิน ตู-๑๓๔ ของสายการบิน มาเลฟ ของฮังการี ดังที่ได้เขียนเล่าเอาไว้แล้วข้างต้นคือขนาดพอ ๆ กับคาราเวลล์ มีที่นั่งแถวละ ๔ ที่นั่ง แบ่งเป็นชายขวาตรงกลางเป็นทางเดินที่นั่งแคบเล็ก และวางชิดกันเกินไป แม้แต่คนไทยตัวเล็ก ๆ เขาก็ชนเก้าอี้ตัวหน้า ยิ่งฝรั่งตัวโต ๆ นั่งหน้าโน้วไปที่เดียว มีสจ๊วตประจำเครื่อง ๓ คน หญิง ๒ ชาย ๑ หญิงทั้ง ๒ คนนั้น คนหนึ่งอายุต้องเกิน ๔๐ ปีแน่นอน อีกคนหนึ่งยังสาว แต่ที่เด็ดร้อนกันที่สุดคือเครื่องปรับอากาศและระบบถ่ายเทอากาศใช้ไม่ได้เลย ร้อนแทบจะแย่ แต่อาศัยที่ว่าบินเที่ยวนี้กินเวลาเพียง ๒ ชั่วโมงก็ถึงบูดาเปสต์ แต่ที่ตีหน้าขี้ก็คือตลอดเวลาเขาเลิฟไวน์ไม่อัน ถ้าใครเป็นนักนิยมไวน์ก็ได้เปรียบตรงนี้ อีกเที่ยวหนึ่งคือเมื่อบิน

ออกจากบูดาเปสต์ที่ไปเอเธนส์ วันนั้นไม่มีสายการบินอื่นเลย เพราะเป็นวันเสาร์มีเฉพาะบริษัทมาเลฟ จึงจำใจต้องขึ้นใช้เครื่อง อิล-๑๘ กังหันไอพ่นบินช้านั้นแหละ กว่าที่จะถึงเอเธนส์กินเวลาถึง ๔ ชั่วโมง เสียงดังสะเทือนที่นั่งแคบไม่สบาย โคลงบอยๆ ก่อนออกเดินทางเราทุกคนรู้ดีว่าจะต้องไปเครื่องนี้ น่าชำตรางที่ก่อนที่เราจะขึ้นเครื่อง รถยนต์ไปจอดผิดที่คือไปจอดข้างๆ เครื่องอิล-๑๓๔ ซึ่งเป็นเครื่องไอพ่นของบริษัทเอโรฟลอต ก็ยังดีกว่า ทุกคนตบมือให้รอดใจกันใหญ่ เพราะคิดว่า อิล-๑๘ คงจะเสียจึงต้องเปลี่ยนเครื่องปรากฏว่าคนขับรถยนต์จอดผิดที่เท่านั้นเอง เสียงพิมพ์้าสวดกันใหญ่เมื่อทราบว่าจะต้องกลับไปขึ้น อิล-๑๘ ขณะที่นั่งอยู่ในเครื่อง อิล-๑๘ ขวัญของพวกเราไม่สู้ดีเลย มีสองคนผิวเม็กซิกันนั่งอยู่ข้าง ๆ ผู้เขียน แกกัทำสีหน้าไม่สู้สบาย ตลอดเวลารวมทั้งตัวผู้เขียนด้วย เมื่อเครื่องบินลงจอดสนามบินที่เอเธนส์แล้ว ผู้เขียนต้องประนมมือไหว้พระสยามเทวาธิราชที่คุ้มครองทันที เมื่อปลายเดือนสิงหาคมนี้เอง อ่านพบในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า อิล-๑๘ ของสายการบินมาเลฟ นี้เองพาผู้โดยสารไปดิ่งทะเล ตายเรียบขณะเดินทางไปสตอคโฮล์ม นึกถึงวันที่ตนเองนั่งอยู่ในเครื่องอิล-๑๘ อีกครั้งก็อดใจหายไม่ได้ สำหรับเครื่อง อิล-๖๒ นั้นยังไม่เคยลงน่น แต่ใจจริงแล้วถ้าไม่จำเป็นก็คงจะไม่อยากลง เท่าที่ทราบมีประจำการอยู่ในสายการบินเอโรฟลอต ของโซเวียตเอง, โลกของโปแลนด์, อินเตอร์ฟลูก ของเยอรมัน ตะวันออกและซีเอสเอของเช็กโกสโลวาเกีย ของเยอรมันตะวันออก นั้นฟังจะได้รับมอบอิล-๖๒ ลำแรกจากทางโซเวียตเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๑๓ นี้เอง และยังประกาศด้วยว่าที่ได้รับมอบลำนี้เป็นลำแรกก็เนื่องในโอกาสครบรอบวันเกิดที่ ๑๐๐ ปี ของเลนินนั่นเอง ถ้าไม่เช่นนั้นก็คงจะไม่ได้และนำออกบินสายเบอร์ลินตะวันออก แบกแดด ดามัสกัส ไบรุต และไคโร ขณะที่ของเยอรมันตะวันออกได้รับ อิล-๖๒ นี้ สายการบิน ลูฟท์ฮานซา บินโบอิง ๗๐๗ มาหลายปีแล้ว และในขณะนั้นก็เริ่มบินจับโปเจ็ท ๗๔๗ แล้วด้วย

สายการบินแพนแอมก็บิน จัมโบเจ็ทเที่ยวแรกตั้งแต่ต้นปี ๒๕๑๓ และแม้แต่บริษัทเรือบินรับจ้างของเยอรมันตะวันตกชื่อคอนดอร์ กำลังจะได้รับจัมโบเจ็ทไว้รับจ้างบรรทุกผู้โดยสารแล้วด้วย จึงนับว่าในธุรกิจการบินระหว่างประเทศนั้น กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ยังล้ำหลังอยู่มาก นอกจากนั้นยังมีข่าวว่าสายการบิน ลูฟท์ฮันซาของเยอรมันตะวันตก ยังได้สั่งจัมโบเจ็ทอีกจำนวนหนึ่งไว้ เป็นเรือบินบรรทุกสินค้าแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งจะบรรทุกได้ถึง ๑๐๐ ตัน ขณะนี้สายการบินใหญ่ ๆ ของกลุ่มประเทศตะวันตก ต่างก็บินจัมโบเจ็ทกันแล้วเป็นส่วนมาก ในบรรดาบริษัทการบินต่าง ๆ ของโลกนั้น นิตยสารแอร์เวย์ส ได้จัดลำดับบริษัทที่มีเครื่องบินไอพ่น ที่มีอยู่ประจำการจากมากไปน้อยไว้ดังนี้ คือ ยูไน เต็ด แอร์ไลน์มี ๔๐๐ ลำ, อเมริกัน แอร์ไลน์, อีสเตอร์น แอร์ไลน์ และที่ดับบลิวเอ มีบริษัทละประมาณ ๒๕๐ ลำ, แพนแอม และเดลต้า ประมาณบริษัทละ ๑๕๐ ลำ บีโอเอซี, แอร์ฟรานซ์, แอร์คานาดา, นอร์ธเวสต์ แอร์ไลน์, บีอีเอ, ลูฟท์ฮันซา มีบริษัทละประมาณ ๑๐๐ ลำ นอกนั้นมีจำนวนต่ำกว่า ๑๐๐ ทั้งสิ้น

เขียนเรื่อยเปื่อยออกนอกเรื่องไปมากพอสมควร เมื่อได้เวลาประมาณ ๑๖.๓๐ น. เวลาทองถิ่น ก็ปัดนก็บอกให้เราทราบที่เรากำลังจะถึงนิวยอร์กภายในครึ่งชั่วโมงข้างหน้าขอให้เราเตรียมตัวเช็คตั๋วขาของกรอกข้อความลงในแบบฟอร์มต่าง ๆ ให้เรียบร้อย อีกไม่ช้าเราก็มองเห็นสนามบินจอห์น เอฟ เคนเนดี ซึ่งเป็นสนามบินที่มีการจราจรทางอากาศหนาแน่นที่สุดในโลก เครื่องบินที่เราโดยสารบินวนรอรับคำสั่งให้ลงจอดจากหอบังคับการบินอยู่ครู่หนึ่ง ก็ได้รับอนุญาตให้ลงจอดได้ เป็นที่น่าสังเกตุว่า ทางสนามบินได้จัดทางวิ่งไว้สำหรับจัมโบเจ็ทเป็นพิเศษ จะได้ไม่ต้องบินวนรออยู่นานเกินไป หลายท่านคงจะเคยประสพมาแล้วว่า บางครั้งเครื่องบินชนิดอื่นต้องบินรอบ ๆ เพื่อรอทางวิ่งที่จะลงกว่าครึ่งชั่วโมงก็มี เมื่อเครื่องบินจอดสนิทเราก็ได้รับอนุญาตให้ลง มีรถยนต์มาจอดรอรับ ๕ คัน เมื่อเข้าไปใน

เดินทางกลับจากประชุม AIDS Ministerial Summit ที่ London
โดยเครื่องบินโดยสารจัมโบเจ็ท การบินไทย พนักงานต้อนรับคือคุณเบญจลักษณ์ บุญรอด
มกราคม ๒๕๓๒

ตัวดีที่ทำอากาศยานร่อยอยู่ประมาณ ๑๕ นาที กระเป๋าก็มาถึง นับว่าเร็วมาก ไม่ได้เข้าไปกว่าเครื่องบินโดยสารชนิดอื่น ๆ เลย ทั้ง ๆ ที่เที่ยวนี้มีผู้โดยสารถึง ๓๐๐ คน เราผ่านการตรวจพิธีการต่าง ๆ ตั้งแต่เข้าเมือง และศุลกากรไปอย่างรวดเร็วไม่ถึง ๑๕ นาที ทุกคนก็ได้เดินผ่านออกไปข้างนอกโดยไม่ชักช้าเลย การเดินทางด้วยจับโบเจ็ทจึงจบลงเพียงเท่านี้

ที่เล่าเรื่องนี้มาทั้งหมดนี้ ไม่ได้มีความประสงค์ที่จะโฆษณาให้แก่สายการบินใด สายการบินหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ต้องการที่จะเขียนเพื่อสนับสนุนธุรกิจการบินระหว่างประเทศของสายการบินต่าง ๆ เขียนเพื่อแสดงความชื่นชมต่อบริษัทผู้ผลิตเครื่องบินชนิดต่าง ๆ ต่อความอุตสาหะของช่างเทคนิคทุก ๆ แขนง ที่ได้ทำให้เราเดินทางโดยทางอากาศได้ปลอดภัยยิ่งขึ้น

จากหนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๑๕ (๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๔), ฉบับที่ ๒๐ (๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔) และฉบับที่ ๒๑ (๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๔)

เครื่องบินจับโบเจ็ทของการบินไทย ขณะจอดที่สนามบินนาริตะ ประเทศญี่ปุ่น

ชิมไวน์ เยอรมัน

ข้าพเจ้าต้องขอออกตัวเสียแต่เริ่มเรื่องว่ามีชนักดื่มไวน์ มิใช่ นักชิมไวน์ หรือผู้คุ้นเคยกับไวน์อย่างมากมายแต่ประการใด แต่ด้วยความสนใจใคร่รู้ประกอบกับมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้บ้างเล็กน้อย จึงได้บันทึกเรื่องนี้เอาไว้และนำมาเล่าสู่กันฟัง

เมื่อประมาณสิบปีมาแล้ว (พ.ศ. ๒๕๐๔) ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้าไปนั่งรับประทานอาหารจีนในภัตตาคารแห่งหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ชั้นใต้ดินของร้านค้า บริเวณใจกลางเมืองฮัมบวร์กใกล้ ๆ ทะเลสาบ อัลสเตอร์ อันลือชื่อของเมืองที่เดียว ใคร ๆ ที่เดินทางผ่านไปมาก็มักจะแวะที่ร้านตุนฮวงนี้เสมอ ขณะที่ข้าพเจ้าแวะเข้าไปที่นั่นในครั้งนั้นอากาศกำลังหนาวเย็น ตามถนนมีหิมะปกคลุมอยู่โดยทั่วไปและเป็นเวลาใกล้กับเทศกาลคริสต์มาสพอดี จึงได้รับแจกสมุดอนุทินเล่มเล็ก ๆ กะทัดรัดเล่มหนึ่ง พอนั่งโต๊ะเรียบร้อยแล้วจึงพลิกอ่านดู

Drosselhof

ภายในเล่ม พอเปิดหน้าแรกก็พบปรัชญาขงจื้อบทหนึ่งเขียนเอาไว้เป็นภาษาเยอรมัน พอแปลได้ความว่า **“มนุษย์ทุกคนจะต้องดีมี จะต้องกิน แต่มนุษย์ที่ฉลาดเท่านั้นจึงจะมีลิ้นที่รู้รสแห่งอาหารและเครื่องดีมีอันโอชะ รู้จักแยกแยะว่าสิ่งใดรสเลิศและสิ่งใดรสเลว”**ที่เขาคัดลอกและแปลมาแสดงไว้ ก็คงจะเป็นการประกาศแก่สาธารณชนเอาไว้ล่วงหน้าว่า ถ้าใครว่าอาหารในร้านของเขาไม่อร่อยก็ขอให้พิจารณาตัวเองเสียเล็กน้อยว่า ตนคงจะไม่สู้ฉลาดนัก ด้วยเหตุที่กลัวว่าจะเป็นคนฉลาดน้อย บทปรัชญาของขงจื้อ จึงเป็นแรงดลใจข้าพเจ้าที่จะทดลองชิมอาหารชนิดต่าง ๆ และเครื่องดีมีต่าง ๆ เท่าที่สามัญชนเขานิยมกัน เรื่องราวต่อไปนี่จึงเป็นส่วนหนึ่งของการทดสอบดังกล่าวนั่นเอง

เรื่องที่จะนำมาอ่านที่จริงน่าจะนำมาเล่าเมื่อสิบปีก่อนหน้านี้ด้วยซ้ำไป แต่โอกาสยังไม่อำนวยจนกระทั่งเมื่อปี ๒๕๑๕ นี้เอง ข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปชิมไวน์หลายแห่งในเยอรมัน โดยได้เลือกชิมชนิดที่เขาว่าไวน์ชนิดที่ดี ๆ ในปี ๒๕๑๒ เป็นปีที่ชาวยุโรปตื่นตื่นและมีความสุขกันมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากว่าเป็นเวลาหลายสิบปีมาแล้วที่ยุโรปไม่เคยมีฤดูร้อนที่ยาวนานและสวยสดงดงามเหมือนปีนี้นี้เลย แสงแดดจ้าและอากาศร้อนจัดตั้งแต่เช้าตรู่จนถึงเวลาทุ่มเศษ ก็ยังคงสว่างจ้า และเป็นเช่นนี้อยู่จนกระทั่งถึงเดือนพฤศจิกายน นับว่ามหัศจรรย์มาก ชาวยุโรปจึงรู้สึกมีความสุข ยิ่งชาวเยอรมันแถบลุ่มแม่น้ำไรน์และลุ่มแม่น้ำไมเชล ยิ่งมีความสุขมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้เนื่องจากปีใดก็ตามที่แสงแดดจ้า ทั้งความร้อนและแสงแดดที่สะท้อนจากแม่น้ำ ขึ้นสู่ไหล่เขาที่อยู่สองริมฝั่งน้ำ ซึ่งจะดาดหายไปด้วยไอร่องุ่นนั้นจะเป็นแสงทองสะท้อนที่ทำให้ได้ผลองุ่นที่งามเหมาะสำหรับการทำไวน์อย่างยิ่ง จะทำให้ได้ไวน์ที่มีคุณภาพยอดเยี่ยม ดังนั้นจึงนับว่าเป็นโอกาสเหมาะของข้าพเจ้าที่จะได้ทดลองชิมไวน์ที่เขาว่าดี ๆ กัน การชิมครั้งแรก ข้าพเจ้าได้เดินทางไปยังเมือง รือเดิลไฮม์ ซึ่งอยู่ริมฝั่งไรน์ อันเป็นเมืองที่นักชิมไวน์

AM Rhein

นิยมไปชุมนุมกันอยู่ที่นั่น เข้าวันหนึ่งในฤดูร้อนของปี พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้นเอง คณะชิมไวน์ของเราได้ลงเรือล่องไรน์ลำหนึ่งชื่อ ดีสเช็ลดอร์ฟ ซึ่งเป็นเรือที่จัดล่องท่องเที่ยวอยู่ในแม่น้ำไรน์ ซึ่งเป็นการชิมไรน์ไวน์ สำหรับครั้งที่ ๒ ได้เดินทางโดยรถไฟไปที่เมือง วิตสเวิร์ก เป็นการไปชิมฝรั่งเศสไวน์

เราลงเรือที่จอดอยู่ใกล้ๆ เบโรเฟินฮอลด์ที่บอนน์ เป็นเรือสองชั้น เตี้ย ๆ สีขาว ลายาว มองดูสะอาดตา เรือเคลื่อนออกจากท่าจอดช้า ๆ เมื่อเวลา ๘.๓๐ น. ล่องตามแม่น้ำไรน์ช้า ๆ ลงไปทางใต้ เข้าวันนี้แสงแดดจ้าแต่เข้าสองฟากฝั่งจะมองเห็นทิวทัศน์ของเมืองบอนน์อันเป็นเมืองหลวงของสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมัน ประมาณครึ่งชั่วโมงให้หลัง เราก็ผ่านพ้นเมืองบอนน์ ทั้งสองฝั่งแม่น้ำจะแลเห็นภูเขาเตี้ย ๆ และแลเห็นไร่องุ่นอยู่บนไหล่เขา

เต็มไปหมด เราผ่านภูเขาปีเตอร์สเบิร์กและภูเขาเจ็ดยอดไปช้า ๆ บางตอนริมฝั่งน้ำก็จะเห็นรถไฟวิ่งคู่ไปกับเรือก็มี กินเวลาประมาณ ๓ ชั่วโมง เราก็ถึงจุดหมายปลายทางคือเมือง รือเดิสไฮม์ พอขึ้นจากท่าเทียบเรือ ผู้นำทางก็พาเดินเข้าไปในตรอกเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง ซึ่งมีชื่อเสียงมากสำหรับกริมม์ไวน์ชื่อ ดรอสเซล กาสเซ่ ในตรอกนี้ผู้คนแน่นขนัดไปหมดราวกับมีเทศกาล มีทั้งที่ไปถึงใหม่ ๆ และที่พูดจกกันแทบจะไม่รู้เรื่องก็มี ทั้งสองข้างของตรอกนี้เต็มไปด้วยร้านขายไวน์ที่มีไวน์นานาชนิดไว้ต้อนรับนักชิม คณะของเราเลือกเอาร้านที่มีชื่อว่า **ดรอสเซลไฮฟ** เป็นสถานที่ทดสอบ

ชาวเยอรมันนิยมดื่มไวน์คู่กับเบียร์มานานแล้วแต่โบราณกาลทีเดียว เล่ากันว่าชาวเยอรมันไม่รู้จักองุ่นและไวน์ ชาวโรมันเป็นผู้นำพันธุ์องุ่นเข้า

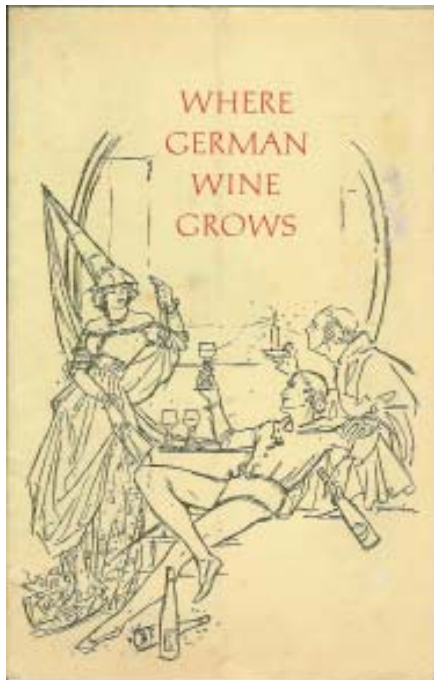

เดินร่างกายในร้านชิมไวน์ ดรอสเซลไฮฟ

ไปสอนให้ชาวเยอรมันปลูก และสอนวิธีทำไวน์ให้ด้วย ตั้งแต่นั้นมาความนิยมก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นเครื่องดื่มที่นิยมดื่มกันควบคู่กับเบียร์มา และไวน์ของเยอรมันก็เป็นไวน์ที่มีชื่อเสียงอยู่ในตลาดนานาชาติในปัจจุบันนี้ด้วย โดยที่ผลิตจากแหล่งต่าง ๆ กัน ไวน์ของเยอรมันพอจะแบ่งออกไปได้ ๓ ชนิด ดังนี้คือ

๑. ไวน์ไรน์ (Rheinwein) ซึ่งมีอยู่อีก ๒ ชนิดย่อย ๆ คือ ไวน์เฮสเสิน และไรน์แก (Rheinhessen & Rheingau)
๒. โมเซลไวน์ (Moselwein)
๓. ฟรังเคินไวน์ (Frankenwein)

ชิปไวน์ เซอร์เบีย

ทั้งสามชนิดนี้เป็นไวน์ขาวมีสีไวน์แดง นอกจากผลิตจากแหล่งต่าง ๆ กันแล้ว รสปกติก็จะแตกต่างกัน และบรรจุอยู่ในขวดที่ต่างกันด้วย พอมองดูขวดบรรจุไวน์เราจะบอกได้ทันทีว่าเป็นไวน์ชนิดใด อาทิเช่น ไรห์นไวน์จะบรรจุอยู่ในขวดกลมทรงสูงคอยาวสีน้ำตาลอ่อน แต่ถ้าเป็น โมเซลไวน์จะบรรจุในขวดชนิดเดียวกันแต่สีเขียว และฝรั่งเศสไวน์จะบรรจุอยู่ในขวดรูปน้ำเต้าแบนสีเขียวเข้ม ที่ฉลากปิดขวดจะบอกถึงแหล่งผลิต ชนิดพันธุ์ขององุ่นและการเก็บองุ่น ปีที่ผลิต และผู้ผลิตไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะได้เล่าต่อไป

Drosselhof

พูดถึงรสของไวน์ทั้งสามชนิด นักดื่มไวน์จะทราบได้ว่าแตกต่างกันชัดเจนอีกเหมือนกัน สำหรับคอใหม่ ๆ อย่างเรา ๆ ก็เห็นจะแยกได้ยาก ก็คงจะเหมือนแม่ครัวของเราที่ชิมแล้วบอกได้ว่าน้ำปลาอันไหนรสชาตินั้นแหละ สำหรับตัวข้าพเจ้าเองดื่มแล้วดูเหมือนจะแยกกันไม่ออก ทั้ง ๆ ที่ได้ปฏิบัติตามที่ผู้นำทางได้อธิบายไว้ให้ ที่เหมือนกันมากที่สุดก็คือจะเมาเหมือนกัน ๆ กัน วิธีจะชิมไวน์หลาย ๆ อย่างให้ได้รสแตกต่างกันนั้นมิกติกาอยู่ว่า ในมือจะต้องถือขนมปังจืดเอาไว้ด้วย พอชิมชนิดหนึ่งเสร็จก็ต้องเคี้ยวขนมปังจืดล้างรสไวน์ชนิดเก่าให้หมดเสียก่อน จึงจะเริ่มชิมขวดใหม่ ชนิดใหม่ แต่กว่าจะได้เคี้ยวมันเริ่มจะต่ากันดูเหมือนว่าข้าพเจ้าจะมีนิสัยเพราะเหตุที่แอลกอฮอล์เสียก่อนแล้ว

สำหรับวิธีที่จะชิมนั้นนอกจากจะมีขนมปังจืดไว้เคี้ยวล้างปากแล้วยังจะต้องมีวิธีพิเศษอีกคือ ผู้ชิมจะจิบไวน์เข้าไปแต่น้อยก่อนแล้วอมเอาไว้

	Wineglass Versailles Cobalt glass Water	Wineglass Versailles Cobalt glass Wine goblet	Wineglass Versailles Cobalt glass Wine goblet	Schneiders Versailles Cobalt glass Sherry/Pot	Schneiders Versailles Cobalt glass Champagne flute
No.	10	10	10	10	10
Feet H.	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2
Body H.	11	11 1/2	11	11	11
Height	12 1/2	13	12 1/2	12 1/2	12 1/2
Across Mouth	5 1/2	5	5 1/2	5	7 1/2
	Schneiders Versailles Cobalt glass Champagne flute	Schneiders Versailles Cobalt glass Champagne flute	Schneiders Versailles Cobalt glass Champagne flute	Flute	Schneiders Versailles Cobalt glass Champagne flute
No.	10	10	10	10	10
Feet H.	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2
Body H.	11	11 1/2	11 1/2	11	11
Height	12 1/2	13 1/2	13 1/2	12 1/2	12 1/2
Across Mouth	5 1/2	5 1/2	5 1/2	5 1/2	6 1/2

แก้วเครื่องดื่มของชาวตะวันตก

สักครู่ ขณะนั้นใช้ลินส์สัมผัสไวน์ พยายามสูดกลิ่น และทำท่าเคี้ยวชนิด ๆ ก็จะได้สัมผัสทั้งรสและกลิ่นอันหอมหวาน จึงจะนับว่าสมบูรณ์แบบ แล้วจึงจะลงมือดื่มจริง ๆ ไวน์ทั้งสามชนิดที่กล่าวเอาไว้ข้างต้นนั้น ถ้าชิมถูกแบบจะได้รสชาติต่างกันคือ ไวน์ทั้งสามชนิดจะมีรสหวาน มีรสเปรี้ยว และฝาดน้อย โมเชลไวน์หวานน้อยและเปรี้ยวมากกว่า ส่วนฝรั่งเศสไวน์จะอมฝาด และมีแอลกอฮอล์สูงกว่าเพื่อน ทั้งสามชนิดจะมีกลิ่นหอมต่าง ๆ กันไปบ้าง

พันธุ์องุ่นที่นำมาผลิตไวน์นั้น ก็มีความสำคัญอยู่มากทีเดียว นิยมใช้อยู่ ๒ พันธุ์คือ ซิลวาเนีย และวีสลิง (Sylvania & Riesling) ชื่อพันธุ์องุ่นที่นำมาผลิตไวน์นั้นจะเขียนติดไว้ที่ฉลากทุกขวด นอกจากพันธุ์ขององุ่นแล้ว เวลาที่เก็บองุ่นก็มีความสำคัญมาก และจะเขียนติดไว้ที่ฉลากเช่นกัน สิ่งที่จะทำให้ไวน์ได้ราคาดีนั้นขึ้นอยู่กับเวลาในการเก็บองุ่นกล่าวคือ ยิ่งเก็บองุ่นช้าเท่าใด

ห้องใต้ดินเก็บถังไวน์

ปริมาณน้ำองุ่นที่ได้จะน้อยลง แต่น้ำตาลและการคัดจะมีมากขึ้น เมื่อตัดเฉพาะผลดี ๆ องุ่นประเภทนี้จึงแพง ถ้าดูที่ป้ายติดขวดเขาจะเขียนบอกเอาไว้เป็น Auslese หมายความว่าองุ่นคัดอย่างดี Spaetlese หมายถึงเก็บช้า ในกรณีเหล่านี้โรงผลิตมีชื่อเสียงดี ๆ จะไม่หลอกลูกค้าเป็นอันขาด ยิ่งองุ่นสดปล่อยให้แห้งคาเถาจึงเก็บมาทำไวน์ก็จะดียิ่งขึ้นเรียกกันว่า Trockenbeerlese ที่พิเศษและหายากไปกว่านั้นก็ยังมีอีกคือ ปล่อยให้แห้งคาเถา และยังรอจนกระทั่งอากาศเย็นจัดหิมะเริ่มจะตกจึงจะเริ่มเก็บ ซึ่งแน่ละจะต้องมีน้อยรายที่จะรอให้นานเช่นนั้น ประเภทนี้เรียกว่า Eisbeerlese ซึ่งแปลตามตัวว่า องุ่นที่เก็บตอนจะเป็นน้ำแข็ง ไวน์ที่ผลิตจากองุ่นที่เก็บประเภทหลังนี้จึงมีราคาแพงมากที่สุด ตามปกติไวน์จะวางขายอยู่ที่ทั่วไปตามตลาดนัด ร้านขายของชำ ร้านสรรพสินค้า ร้านเหล้า ขายกันราคาขวดละประมาณสองมาร์ค (สิบบาท) จนถึงสามร้อยมาร์ค (พันห้าร้อยบาท) ก็มี (หมายเหตุสมัยนั้นหนึ่งมาร์คคิดเป็นเงินไทยประมาณ ๕ บาท) สรุปแล้ว ไวน์จะดีหรือไม่ดีนั้นย่อมขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ กรรมวิธีในการผลิต การเก็บในถังและในขวด และความชำนาญของผู้ผลิต และผู้ชิมไวน์ เป็นต้น

เมื่อเก็บผลองุ่นมาได้มากพอ และคัดเลือกแล้วก็ต้องนำมาคั้นเอาน้ำองุ่น ในสมัยโบราณนิยมให้กลุ่มสาวสวยเป็นผู้เก็บ ผู้คัดและผู้คั้น วิธีคั้นก็คือ วิธีที่เราเรียกว่า Untouched by hands นั่นเอง แต่จะขึ้นไปเหยียบเพราะมีมากเกินกว่าที่จะคั้นด้วยมือและเครื่องคั้นน้ำผลไม้อย่างปัจจุบันก็ไม่มี เพื่อที่จะให้น้ำดื่มก็เรียกกันต่าง ๆ เช่น น้ำนมของหญิงที่ท่านรัก (Liebfräumlisch) เป็นต้น แต่วิธีโบราณเช่นนั้น กฎหมายเกี่ยวกับเครื่องดื่มและอาหารไม่อนุญาตให้ทำเช่นนั้นต่อไปอีก เมื่อกรองเอาเศษเปลือกองุ่นและเมล็ดออกแล้วก็เก็บไว้ในถังหมัก เพื่อให้สาหมักน้ำตาลให้เป็นแอลกอฮอล์เมื่อหมักใหม่ ๆ มองดูในถังจะมองเห็นฟองปุด ๆ เป็นระยะ ๆ และมีสีขาวขุ่นคล้ายเหล้ากระแช่ น้ำขาวหรือหม้ออุ สาโทเรานี่เอง มีผู้นิยมเอามา

ตี๋เหมือนกัน ตามภัตตาคารต่าง ๆ ก็นิยมเอามาเสิร์ฟ แต่จะหาตี๋ได้บางแห่งเท่านั้น และจะมีจำหน่ายก็เฉพาะในฤดูร้อนเท่านั้น เขาเรียกชื่อพอแปลได้ว่า “ชาวดูจขนก” (Federweiss) ที่มีผู้นิยมตี๋ก็เนื่องมาจากขณะที่มีการหมักเกิดขึ้นมีปริมาณวิตามินบี คอมเพล็กซ์ สูงและทำให้ระบบย่อยอาหารดีขึ้น จึงนับว่าเป็นของดี แต่ก็มีข้อเสียคือบางคนอาจจะท้องเดินได้ง่าย ๆ นอกจากนี้ตี๋ยังมีสิ่งเจือปนอยู่มาก ถ้าตี๋เข้มข้นเกินไปจะทำให้ปวดศีรษะได้ เมื่อน้ำตาลขององุ่นถูกเปลี่ยนไปเป็นแอลกอฮอล์อันเป็นผลจากการหมักนี้แล้ว จำเป็นจะต้องยุติกรรมวิธีการหมัก มิฉะนั้นจะถูกเปลี่ยนต่อไปเป็นกรดน้ำส้มจนหมด ซึ่งทำให้ไวน์เสีย การที่จะยุติกรรมวิธีการหมักดังกล่าวเขานิยมใช้แก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เติมลงไปเพื่อทำลายเชื้อสา แล้วเก็บเอาไว้ในถังไม้ในที่เย็น ๆ ตะกอนเชื้อสาและอื่น ๆ จะตกลงไปนอนที่ก้นถังเหลือแต่หน้าเหล้าไวน์ใส ๆ จากนั้นก็ถ่ายบรรจุขวดชนิดต่างๆ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว ต่อไปจะต้องมีวิธีการที่จะป้องกันมิให้ไวน์เสื่อมคุณภาพ คือกลายเป็นกรดน้ำส้มอันเป็นผลจากการหมักเพิ่มเติม ในสมัยโบราณจะเติมขี้ผึ้งเหลว หรือน้ำมันมะกอกให้ลอยเป็นฝาปิดผิวหน้าให้เต็มเพื่อไม่มีอากาศผ่านเข้าไปได้ การหมักก็จะไม่เกิดขึ้น โปรดสังเกตว่าเมื่อบรรจุขวดแล้ว ก็ใช้จุกคอร์กปิดขวด จุกคอร์กนี้ปลายล่างจะบานโตกว่าปลายบน ซึ่งก็มีความมุ่งหมายเหมือนกันคือเพื่อที่จะให้ปลายล่างของจุกคอร์กอันเป็นส่วนที่สัมผัสอยู่กับเหล้าไวน์นั้นมีเนื้อที่มากจะได้ทำหน้าที่ดูดเอากรดน้ำส้มและสิ่งเจือปนอื่น ๆ ออกไปได้มาก ๆ เพื่อที่จะให้เหล้าได้สัมผัสกับจุกคอร์ก การวางขวดจึงต้องวางเอียงหรือวางนอนตลอดเวลา ดังนั้นเมื่อเราไปเยี่ยมบ้านใครก็ตาม จะไม่เห็นมีขวดไวน์โชว์อยู่ในตู้โชว์ ถ้าเห็นตั้งโชว์อยู่ละก็ บอกได้ทันทีเลยว่าเก็บไวน์ไม่เป็น ตามบ้านชาวเยอรมันนิยมซื้อไวน์จากเจ้าประจำ ๒-๓ เจ้า ปีหนึ่งซื้อหนึ่งขวดแล้วเก็บเอาไว้ในห้องใต้ดิน ซึ่งจะมีตู้เก็บไวน์โดยเฉพาะ บางรายจะเจาะผนังห้องใต้ดินให้เป็นรูเอียง ๆ ขนาดพอเก็บของขวดที่เดียว ในห้องใต้ดินจะมีอากาศเย็นเหมาะสมสำหรับการเก็บไวน์ ชาวเยอรมันนิยมตี๋ไวน์กันมากโดยเฉพาะในฤดูหนาว

เมื่อจะเริ่มเสิร์ฟไวน์กันก็ต้องแสดงพิธีกันเล็กน้อย คือ เจ้าของบ้านจะเปิดไวน์รินใส่แก้วไวน์ นิดหนึ่งเสียก่อน อันนี้นับว่าเป็นธรรมเนียมหรือกติกาในการดื่มไวน์ทีเดียว แล้วจะจิบชิมไวน์เองเสียก่อนเสมอเพื่อมิให้ขายหน้าแขกผู้มาเยือนว่า เอาไวน์เสีย ๆ เบี้ยว ๆ ไปเลียง ถ้าเสียก็จะได้เลือกขวดใหม่ นอกจากจะป้องกันการขายหน้าแล้ว อีกประการหนึ่งก็คือ ในสมัยโบราณตรงผิวหน้ามักจะมีขี้ผึ้งเหลวหรือน้ำมันมะกอกเคลือบอยู่ จำเป็นที่เจ้าของบ้านจะชิมและดื่มน้ำมันมะกอกเสียก่อนแล้วจึงจะลงมือเสิร์ฟแขก ในปัจจุบันแม้ว่าไม่มีน้ำมันเหล่านี้แล้วแต่ก็ทำกันเป็นประเพณี สิ่งเหล่านี้จะนำไปปฏิบัติโดยทั่ว ๆ ไป แม้อยู่ในภัตตาคารเมื่อเปิดไวน์แล้วบอยจะต้องรินให้แก่เจ้าภาพ หรือผู้อาวุโสในที่นั้นชิมเสียก่อน เมื่อชิมแล้วไม่เสียและดูฉลาดป้ายปิดจึงจะลงมือเสิร์ฟได้ ซึ่งแน่นอนจะต้องรินเสิร์ฟให้แก่สุภาพสตรีที่ร่วมโต๊ะก่อนเสมอ ที่ต้องดูป้ายปิดขวดนั้นก็เพื่อให้แน่ใจ

ได้ไวน์ชนิดตรงตามที่สั่ง นักนิยมไวน์จะทราบดีว่า ควรจะรับไวน์ชนิดไหน และผลิตในปี ค.ศ. ไตมาตี๋มจึงจะได้ตี๋มของดี ปีที่ไวน์ดีเป็นปี ๑๙๕๗ หรือใหม่ ๆ ก็ ๑๙๖๙ เป็นต้น นอกจากนั้นที่ป้ายปิดขวดจะบอกเอาไว้ชัดเจนว่าเป็นไวน์แท้ ๆ มิได้ผสมอย่างอื่นลงไปเลย (Naturwein) และบอกถึงรายละเอียดอื่น ๆ อีก ดังที่ได้เคยกล่าวเอาไว้แล้วในตอนต้น ไวน์ขาวก่อนจะเสิร์ฟมักจะแช่เย็นเสียก่อนให้ได้อุณหภูมิระหว่าง ๔-๑๐°ซ. ซึ่งจะเย็นไม่มากนักไม่เหมือนแชมเปญ ซึ่งจะต้องแช่ให้เย็นจัดกว่านั้น เมื่อพูดมาถึงไวน์แท้ ๆ ก็เลยขอเล่าต่อไปอีกเล็กน้อยก็คือ มีไวน์ที่อาจจะผสมน้ำผลไม้อื่น ๆ ลงไปบ้าง และอัดแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ เวลาเปิดขวดก็จะมีฟองปุด ๆ ของแก๊ส รสค่อนข้างหวานเรียกกันว่า Schaumwein ถ้าผลิตจากประเทศฝรั่งเศสจะเรียกชื่อตามตำบลที่ผลิตว่าแชมเปญ แต่ถ้าผลิตจากที่อื่น ๆ ชาวฝรั่งเศสเขาบอกว่าไม่ควรเรียกแชมเปญ แต่จะเรียกอะไรก็แล้วแต่ แชมเปญนั้นชาวฝรั่งเศสเขาสงวน

บนเรือล่องแม่น้ำไรน์

เอาไว้เรียกของเขาชาติเดียว ดังนั้นในเยอรมันจึงเรียกว่าเส็คท์ (Sekt) เป็นต้น
เหล่าประเภทนี้จะสังเกตเห็นว่าเวลาดื่มจะต้องแช่ให้เย็นจัด ขณะเสิร์ฟก็ย้ง
ต้องแช่ให้เย็น เวลาเสิร์ฟจะเสิร์ฟโดยใช้แก้วมีก้านและทรงสูง ถ้าเหล่าที่ผลิต
จากองุ่นจะต้องนำไปต้มกลั่นให้มีปริมาณของแอลกอฮอล์สูงขึ้นไปอีก
นั้นเรียกว่าบรันดี หรือคอนยัค เยอรมันเรียกว่า ไวน์ บรันท์ นิยมดื่มเพื่อให้เกิด
ความร้อนแก่ร่างกาย เช่นหลังจากออกไปภายนอกที่มีอากาศหนาวเย็น
นาน ๆ จะได้ให้ความร้อนแก่ร่างกาย สูดฉีดโลหิตให้ดีขึ้น นักป็นเขาไปติด
หิมะถล่มบนเขาจะมีสุนัขขึ้นไปช่วยนำทางลงมา ที่คอสุนัขจะมีขวดบรันดี
แขวนเอาไว้ให้หนึ่งขวดเสมอ เครื่องดื่มประเภทนี้จะไม่แช่เย็น แต่ตรงกันข้าม
จะเสิร์ฟในแก้วมีก้านเตี้ยและก้นกว้าง เพื่อให้เหมาะกับคั้งมือที่ค้อย ๆ ประคอง
และถ่ายความร้อนจากมือให้แก่เหล้าอยู่เสมอนั่นเอง เนื่องจากปาก
แก้วกว้าง เวลาดื่มจุมูกจะอยู่ในปากแก้วทำให้ได้สัมผัสกลิ่นหอมหวาน
ของบรันดี บางรายก่อนดื่มนิยมจุดไฟเสี้ยก่อน เพื่อให้ได้กลิ่นหอมโชยออกมา
ที่ชัดเจน หลายคนไม่นิยมเพราะเสี้ยรส

คณะซิโมนไวน์ของเราออกเดินทางกลับจาก รือเต็สไฮม์เมื่อเวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น. โดยทางเรือเช่นเดิม มีพรรคพวกอีกคณะหนึ่งที่เดินทางไปสมทบโดยทางรถยนต์ และชวนข้าพเจ้ากลับด้วย แต่ข้าพเจ้าขอตัวกลับทางเรือโดยที่คิดว่ากลับเรือคงสบายกว่า และจะได้มีโอกาสพักผ่อนให้หายง่วงและหายเมึน เรือล่องไรร้อนกลับอย่างช้า ๆ พาคณะของเราห่างจากดรอสเช็ล กาสเซ และห่างจากเสียงหัวเราะสำราญของนักซิโมนไวน์ออกไปทีละน้อย ๆ มุ่งหน้ากลับกรุงบอนน์ ข้าพเจ้าเลือกที่นั่งท้ายเรือเป็นที่จับเพื่อนคนหนึ่งมาปลูกเมื่อถึงบอนน์ เมื่อเวลาเกือบ ๑๘.๐๐ น. จะต้องรีบกลับโรงแรมเพื่อล้างหน้าล้างตา อาบน้ำ เตรียมตัวไปงานเลี้ยงรับรอง ที่เบโรเฟินฮาลเล อีกในเวลาทุ่มครึ่ง รู้สึกยังมึน ๆ อยู่บ้าง แต่ก็สดชื่นกว่าขณะที่กลับจากรือเต็สไฮม์ ถ้ามีโอกาสไปเยือนเยอรมันในฤดูร้อนอีก ข้าพเจ้าคิดว่าจะแวะไปเยี่ยมรือเต็สไฮม์อีก และคงจะได้ถือโอกาสซิโมนไวน์อีก จนบัดนี้ข้าพเจ้ายังตัดสินใจไม่ถูกว่าตามปรัชญาขงจื้อนั้น ข้าพเจ้ามีความฉลาดในการตัดสินใจหรือไม่

ซิโมนไวน์อีกครั้งที่เมือง Barcelona, Spain

เครื่องดื่มสมุนไพร

ผมมีโอกาสไปประชุมนานาชาติด้วยโรคติดเชื้อในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกตะวันตกที่นครเพิร์ธ ออสเตรเลีย ไปตามศูนย์การคานีนมีบูทเป็นร้านขายน้ำผลไม้ปั่น ผักปั่น หลายบูท เลยลองเข้าไปดู หยิบเอกสารแจกเอามาอ่าน ก็เลยขอนำมาถ่ายทอดกันบ้างว่าฝรั่งเขามีความเชื่อเรื่องน้ำสมุนไพรกันอย่างไรในการบริโภคน้ำผลไม้ ซึ่งก็จะถือว่าเป็นน้ำสมุนไพรก็ว่าได้

น้ำผลไม้เพิ่มพลัง

ส่วนผสม ได้แก่ ส้ม สตรอเบอร์รี่ กล้วย กีงโกะ (แปะก๊วย)

น้ำผลไม้ลดความอ้วน

ส่วนผสม ได้แก่ สตรอเบอร์รี่ บลูเบอร์รี่ ราสเบอร์รี่ แอปเปิ้ลสด น้ำสับปะรด

บำรุงสุขภาพชนิดซูเปอร์

ส่วนผสม ได้แก่ แครอท แอปเปิ้ล บีทรูท และ วิต กราส

เพิ่มความต้านทานโรค

ส่วนผสม ได้แก่ ส้ม แครอท แอปเปิ้ล ขิง

พลังน้ำตก

ส่วนผสม ได้แก่ สับปะรด ส้ม สตรอเบอร์รี่ โสม

ตามภูมิปัญญาชาวบ้านของไทยเรานั้น สมุนไพรที่มีสรรพคุณรักษาโรคต่าง ๆ มีอยู่ดาษดื่น แต่ที่มีการศึกษาให้ลึกซึ้งถึงแก่น ให้เสมือนหยั่งรู้ดินฟ้ามหาสมุทรนั้นมันน้อย หรือแทบจะไม่มีเอาเสียเลยก็แทบจะว่าได้ อย่างไรก็ตามในชีวิตประจำวัน ก็ยังพึ่งพาเครื่องดื่มสมุนไพรอยู่ อยากจะ

เชิญชวนให้ตีกันดูบ้าง เพราะขนาดฝรั่งก็ยังไม่รู้บ้าง ของไทยเรามีมาก่อน เรากลับจะทำทำไมรู้จัก ผมไปค้นเจอสมุดบันทึก บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด พิมพ์แจกปีใหม่มาตั้งกว่าสิบปีมาแล้ว เป็นเรื่องของเครื่องตีผสมปูนไฟรแบบไทย ๆ มีภาพประกอบอย่างสวยงาม ก็เลยถือโอกาสขออนุญาตคัดลอกบางส่วนมาเผยแพร่กันดูบ้างนะครับ เขามาแต่เนิ่นๆ นะครับ ไม่ได้เอาภาพมาด้วย เพราะเป็นภาพสีทั้งนั้น อ่านแล้วน่าเป็นประโยชน์ ถัดลงปรุจแต่งตีกันเป็นประจำในสำนักงาน แคร่ค่าใช้จ่ายกัน จะเป็นการลดค่าใช้จ่ายประจำวัน คือแทนที่จะไปกินน้ำอัดลมดำ ๆ เหลือง ๆ แดง ๆ นั้น ก็มาปรุจเครื่องตีผสมปูนไฟรอันเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพด้วย ในงานเลี้ยงงานมงคลต่าง ๆ ถ้าปรุจมาเลี้ยงกันได้ก็จะทุนค่าใช้จ่าย เก็บเงินเอาไว้จ่ายค่ามือถือได้ไม่น้อยทีเดียว

การจำแนกเครื่องตีผสมปูนของไทยตามที่มาและกรรมวิธีนั้น พอจะแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑. น้ำตีผสมธรรมดา ซึ่งใช้ตามประเพณี หรือพิธีได้แก่ น้ำตีผสมประเภทนี้คือ น้ำที่นำไปอบด้วยเครื่องหอมอันได้แก่ กระดังงาลนไฟลอยด้วยดอกมะลิ หรือกลีบกุหลาบมอญ

- ใช้ถวายพระสงฆ์ในงานพิธีตามประเพณี เช่น งานทำบุญเลี้ยงพระ งานประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น
- เป็นน้ำที่ถวายเจ้านายในวังเพื่อใช้เสวยเป็นประจำ

๒. น้ำผลไม้ และน้ำตีซึ่งเกิดจากการปรุจแต่ง

ดังได้กล่าวมาแล้วถึง อัฐบาล หรือน้ำปานะ อันเป็นเครื่องตีผสมในครั้งพุทธกาลนั้นในเวลาต่อมาเนื่องด้วยเมืองไทยนั้นเป็นเมืองที่มีพืชพันธุ์ธัญญาหารสมบูรณ์ และมีผลไม้สดับหมุนเวียนให้ผลกันตลอดปี จึงเกิด

ความนิยมนำเอาพืชหรือผลไม้มาทำเป็นเครื่องดื่ม โดยอาศัยการปรุงแต่งรสชาติด้วยการเติมน้ำตาลหรือเกลือเข้าไปบ้างให้เกิดความอร่อยขึ้น

อาทิเช่น น้ำอ้อยคั้น น้ำตาลสดซึ่งได้จากต้นมะพร้าว น้ำมะตูม น้ำกระเจี๊ยบ น้ำมะนาว น้ำใบเตย น้ำใบบัวบก เป็นต้น

อนึ่ง ยังมีพืชอีกชนิดหนึ่ง เรียกว่า ต้นฝรั่ง เมื่อนำมาต้มและคั้นน้ำ ออกมาจะมีสีชมพูจัดจนเกือบแดงและมีกลิ่นหอม ซึ่งถือเป็นหัวเชื้อของเครื่องดื่มชนิดหนึ่ง ใช้หยดผสมน้ำให้เกิดสีชมพูเรื่อ ๆ ชวนรับประทาน และหอมชื่นใจ ซึ่งเราจะพบเห็นกันในรูปแบบของน้ำอู๋ตั๋ยนั่นเอง

นอกจากนี้ผลไม้ที่นำมาทำเครื่องดื่มได้ยังมี มะขวิด มะสัง และมะเกี๋ยง ซึ่งในปัจจุบันหาได้ยากเต็มที่แล้ว

แต่เดิมพืชและผลไม้ที่จะนำมาทำเป็นเครื่องดื่มนั้น มักจะเก็บมาสด ๆ และใช้ทันที รสชาติที่ได้จึงมีความสด และทรงคุณค่าตามธรรมชาติ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า เครื่องดื่มของไทยนั้นให้ทั้งรสชาติ และคุณประโยชน์ควบคู่กันไปคุณประโยชน์ที่กล่าวถึงก็คือ สรรพคุณทางยาที่ได้มาจากพืชผล ที่นำมาเป็นเครื่องดื่มนั่นเอง และยังมีสารอาหารต่าง ๆ รวมทั้งวิตามินและแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ตามธรรมชาติรวมอยู่ด้วย ซึ่งอาจยกตัวอย่างและสรรพคุณให้ได้ทราบกันบางชนิด เช่น

- ขิง มีสรรพคุณในทางแก้ลม จุกเสียด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ
- มะตูม มีสรรพคุณเป็นยาระบายอ่อน ๆ
- กระเจี๊ยบ จะช่วยละลายไขมันในเส้นเลือด และลดความดันโลหิตสูง

ต้นโผล่สูง

- มะนาว ให้วิตามินซี และยังมีฤทธิ์ในการฆ่าเชื้อโรคในลำคอด้วย
- ใบบัวบก ช่วยแก้อาการขำใน และฟอกเลือดเสีย

- ตะไคร้ นอกจากจะขับลม แก้อุจจาระเสีย แก้อาเจียนได้แล้ว ยังแก้
โลหิตเสียได้เช่นกัน

มาถึงปัจจุบันนี้ เครื่องดื่มได้ถูกประยุกต์ขึ้นต่างรูปแบบหลากหลาย
ลักษณะตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป มีการบรรจุในภาชนะแบบต่าง ๆ เพื่อความ
สะดวกต่อการใช้ในชีวิตประจำวัน แต่หากเราได้อมองย้อนไปถึงเครื่องดื่ม
แบบไทย ๆ แล้วจะเห็นได้ว่า ลักษณะนิสัย ความช่างคิด ตลอดจนประเพณี
วัฒนธรรม และความฉลาดแยบคายในการใช้ชีวิต ได้แฝงอยู่ในสิ่งนั้นเป็น
อณูเนื้อเดียวกันเลยทีเดียว

น้ำขิง

ส่วนผสม

น้ำ	๘	ถ้วย
ขิงแก่	๓๐๐	กรัม
น้ำตาลทรายแดง	๑ ๑/๓	ถ้วย

วิธีทำ

ทุบขิงพอแตก น้ำไปต้มจนเดือดนาน ๒๐ นาที เติมน้ำตาลทรายแดง
ลงไป เมื่อน้ำตาลทรายละลายหมดจึงยกกลง

วิธีรับประทาน

ดื่มขณะยังร้อนหรือทิ้งให้เย็นจึงดื่มก็ได้

สรรพคุณ

ขิงมีสรรพคุณในทางช่วยขับลม แก้อุจจาระเสีย ท้องอืด ท้องเฟ้อ

น้ำมะขาม

ส่วนผสม

น้ำ	๔	ถ้วย
มะขามเปียก	๑๐๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๒	ถ้วย
เกลือ	๑	ช้อนชา

วิธีทำ

มะขามเปียกต้องนำมาคั้นน้ำเสียก่อน จึงเติมน้ำลงไปตามส่วน
น้ำไปต้มประมาณ ๒๐ นาที เติมน้ำตาลทรายและเกลือให้ออกรสปะแล่ม ๆ
ทิ้งไว้สักครู่ แล้วยกกลง

วิธีรับประทาน

ผสมน้ำแข็งดื่ม

สรรพคุณ

น้ำมะขามมีฤทธิ์เป็นยาระบาย และบำรุงเลือด

น้ำใบเตย

ส่วนผสม

น้ำ	๔	ถ้วย
น้ำตาลทราย	๒	ถ้วย
ใบเตยตากแห้ง	๓	ถ้วย

วิธีทำ

ต้มน้ำจนเดือด นำใบเตยใส่ลงไป ทิ้งไว้สักครู่ เติมน้ำตาลทรายลงไป
เมื่อน้ำตาลทรายละลายหมดก็ยกกลงนำไปกรองด้วยผ้าขาวบาง

วิธีรับประทาน

ใช้ดื่มร้อน ดื่มเย็น หรือใส่น้ำแข็ง ก็หอมเย็นชื่นใจดี

น้ำใบบัวบก

ส่วนผสม

น้ำต้มสุก	๒	ถ้วย
ใบบัวบกสด	๒๐๐	กรัม
น้ำเชื่อม		

วิธีทำ

นำใบบัวบกสด ๆ ตัดรากทิ้ง แล้วหั่นเป็นท่อน ๆ นำไปตำจนมีน้ำออกมา นำใบบัวบกที่ตำแล้วไปคั้นออกมาให้เหลือแต่น้ำผสมกับน้ำต้มสุก

วิธีรับประทาน

ต้องเจือน้ำเชื่อมให้ได้รสหวานตามชอบเสียก่อน จึงผสมน้ำแข็งดื่ม

สรรพคุณ

น้ำใบบัวบก มีสารที่ช่วยขจัดเลือดเสียและรักษาอาการไข้ในให้ทุเลาได้เร็วขึ้น

น้ำตะไคร้

ส่วนผสม

น้ำ	๘	ถ้วย
ตะไคร้สด	๒๐๐	กรัม

วิธีทำ

นำตะไคร้มาหั่นเป็นท่อน ๆ ต้มในน้ำเดือด ๑-๒ นาที อย่ำต้มนาน เพราะจะทำให้ น้ำเหินเขียว แล้วยกลง

วิธีรับประทาน

ใช้ดื่มแบบร้อน หรือเจอน้ำแข็งดื่มเย็น หากชอบรสหวานอาจเติมน้ำตาลได้ตามใจชอบ

สรรพคุณ

น้ำตะไคร้นั้นมีกลิ่นหอมชื่นใจชวนดื่ม และยังช่วยขับลม แก้อุจจาระเสีย และมีสรรพคุณในการช่วยพอกโลหิตได้

น้ำผึ้งผสมมะนาว

ส่วนผสม (ดื่ม ๑ คน)

น้ำผึ้งแท้	๑	ช้อนโต๊ะ
น้ำมะนาว	๑	ช้อนโต๊ะ

วิธีทำ

นำน้ำผึ้งและน้ำมะนาวมาผสมขงให้เข้ากันตามส่วน

วิธีรับประทาน

ดื่มด้วยการใส่น้ำแข็ง

สรรพคุณ

น้ำผึ้งมีสรรพคุณ เป็นยาอายุวัฒนะให้ร่างกายแข็งแรง ส่วนน้ำมะนาวช่วยให้ชุ่มคอให้วิตามินซีกับร่างกาย

น้ำลีนจี่

ส่วนผสม

น้ำ	๕	ถ้วย
ลีนจี่แห้ง	๕๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๑	ถ้วย

วิธีทำ

นำลีนจี่ไปต้มจนเดือดนาน ๒๐ นาที เพื่อให้ได้กลิ่นและรสของลีนจี่ แล้วจึงเติมน้ำตาลทรายทิ้งไว้สักครู่จึงยกลง

วิธีรับประทาน

จิบน้ำและเนื้อผสมกัน ดื่มปนกับน้ำแข็ง

น้ำลูกหม่อน

ส่วนผสม

น้ำ	๘	ถ้วย
ลูกหม่อนสด	๕	ถ้วย
น้ำตาลทราย	๑ ๑/๒	ถ้วย
เกลือ	๑/๓	ช้อนชา

วิธีทำ

นำลูกหม่อนสดไปต้มจนลูกหม่อนเปลี่ยนสีซีดลงนานประมาณ ๓๐ นาที ตักเอาลูกหม่อนออกให้หมด จึงใส่น้ำตาลทรายและเกลือ ก่อนดื่มต้องนำไปกรองเสียก่อน

วิธีรับประทาน

ดื่มด้วยการผสมน้ำแข็ง

น้ำส้ม

ส่วนผสม

น้ำ	๑	ลิตร
ส้มแห้ง	๑	ช้อนโต๊ะ

วิธีทำ

ต้มน้ำให้เดือดแล้วยกลง ใส่ส้มแห้งลงไปปิดฝาทิ้งไว้สักครู่

วิธีรับประทาน

ดื่มเช่นเดียวกับน้ำชา

สรรพคุณ

ส้มแห้ง เป็นดอกไม้ชนิดหนึ่งของทางภาคเหนือ ดอกแห้งนำไปใช้เข้าเครื่องยาได้ ตัวดอกส้มแห้งเองมีฤทธิ์ช่วยละลายไขมันในเส้นเลือด

น้ำลำไย

ส่วนผสม

น้ำ	๖	ถ้วย
ลำไยแห้ง	๕๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๑	ถ้วย

วิธีทำ

นำลำไยแห้งไปต้มจนเดือดประมาณครึ่งชั่วโมง เติมน้ำตาลทราย คนให้เข้ากัน แล้วจึงยกลงปล่อยให้เย็น

วิธีรับประทาน

ผสมกับน้ำแข็ง และเนื้อลำไยก็รับประทานได้ด้วย

น้ำทับทิม

ส่วนผสม (ต่อ ๑ คน)

ทับทิม	๑ ๑/๒	กิโลกรัม
น้ำตาลทราย	๒	ช้อนชา

วิธีทำ

แกะเปลือกผลทับทิมเอาแต่เฉพาะเนื้อในมาคั้นน้ำเติมน้ำตาลทรายลงไปคนให้ละลาย นำไปกรองแล้วแช่ตู้เย็น

วิธีรับประทาน

ดื่มสด ๆ หากต้องการเก็บไว้หลายวันต้องนำไปต้มเสียก่อน

สรรพคุณ

น้ำทับทิมนอกจากดื่มเพื่อความสดชื่นแล้วในเนื้อทับทิมยังมีสารบางชนิดช่วยในการขับพยาธิได้

น้ำยาหอม

ส่วนผสม

น้ำลอยดอกมะลิค้างคืน	๑	ถ้วย
ยาหอมบด	๒	ช้อนชา

วิธีทำ

ผสมยาหอมลงในน้ำลอยดอกมะลิ แล้วนำไปกรอง

วิธีรับประทาน

ใช้ดื่มเย็น ไม่ต้องเจือน้ำแข็ง

สรรพคุณ

ยาหอมช่วยขับลม ดื่มแล้วชื่นใจ

น้ำกระเจี๊ยบ

ส่วนผสม

น้ำ	๑๙	ถ้วย
กระเจี๊ยบแดงแห้ง	๑๐๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๒ ๑/๒	ถ้วย
เกลือ	๑	ช้อนชา

วิธีทำ

ต้มกระเจี๊ยบในน้ำเดือดประมาณครึ่งชั่วโมงแล้วเติมน้ำตาลทราย และเกลือป่น ก่อนนำไปต้มต้องตัดเอาดอกกระเจี๊ยบออกและกรองด้วยผ้าขาวบางซ้ำอีกครั้ง

วิธีรับประทาน

ผสมกับน้ำแข็งดื่มเย็น

สรรพคุณ

น้ำกระเจี๊ยบแดงใช้เป็นยาขับปัสสาวะ ลดความอึกเสบของไต และทางเดินปัสสาวะ และยังลดไขมันในเส้นเลือดได้อีกด้วย

น้ำระกำ

ส่วนผสม

น้ำ	๗	ถ้วย
ระกำ	๖๐๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๒ ๑/๒	ถ้วย
เกลือป่น	๑/๔	ช้อนชา

วิธีทำ

ปอกเปลือกระกำออก แล้วชูดเอาแต่น้ำของระกำเพื่อนำไปต้มจนน้ำระกำเปื่อยใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง เติมน้ำตาลทรายและเกลือป่นแล้วยกลง กรองด้วยผ้าขาวบางก่อนนำไปดื่ม

วิธีรับประทาน

ใช้ดื่มด้วยการผสมน้ำแข็ง

น้ำระกำจะมีรสหวานอมเปรี้ยว ดื่มแล้วชุ่มคอ

น้ำพุทรา

น้ำพุทรา

ส่วนผสม

น้ำ	๑๐	ถ้วย
พุทราแผ่น	๒๐๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๒	ถ้วย
เกลือ	๑/๒	ช้อนชา

วิธีทำ

นำพุทราแผ่นต้มในน้ำจนเดือดนาน ๒๐ นาที เติมน้ำตาลทรายและเกลือยกกลงแล้วนำไปกรอง

วิธีรับประทาน

ใช้ผสมน้ำแข็งดื่ม

น้ำรากบัว

ส่วนผสม

น้ำ	๑๑	ถ้วย
รากบัวสด	๕๐๐	กรัม
น้ำตาลกรวด	๒๐๐	กรัม

วิธีทำ

นำรากบัวสดมาหั่นเป็นแว่น ๆ ต้มเคี่ยวในน้ำนาน ๑ ชั่วโมง ใสน้ำตาลกรวดลงไปทิ้งไว้สักครู่จนละลายเข้ากันดี จึงยกกลง

วิธีรับประทาน

ใช้ดื่มทันที หรือทิ้งไว้ให้เย็นแล้วดื่มหรือจะเจอน้ำแข็งก็ได้

สรรพคุณ

น้ำรากบัว ดื่มแล้วจะทำให้ชุ่มคอดี

น้ำมะยม

ส่วนผสม

น้ำ	๔	ถ้วย
มะยม	๕๐๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๒ ๑/๒	ถ้วย

วิธีทำ

นำมะยมมาต้มในน้ำ ๔ ถ้วย นานประมาณ ๒ ชั่วโมง จนน้ำเปลี่ยนสีเป็นสีชมพูจัดเกือบแดง แล้วตักเอาเนื้อมะยมออก เติมน้ำลงไปอีก ๔ ถ้วย ต้มต่อไปจนเดือดใส่น้ำตาลตามส่วนเมื่อละลายเข้ากันดีแล้วยกกลง

วิธีรับประทาน

ผสมกับน้ำแข็งดื่มเย็น

สรรพคุณ

น้ำมะยมนี้นี้มีฤทธิ์ช่วยฆ่าเชื้อโรคของผู้เป็นโรคในช่องปากและลำคอ หรือหลอดลมอักเสบ

น้ำชาดั่ง

ส่วนผสม

น้ำ	๑๐	ถ้วย
ชาดั่งแผ่น	๒๐๐	กรัม

วิธีทำ

นำชาดั่งไปผิงไฟให้เหลืองจนเกรียม แล้วนำไปต้มนาน ๒๐ นาที
จึงยกลง นำไปกรองด้วยผ้าขาวบาง

วิธีรับประทาน

ใช้ดื่มได้ทันที หากต้องการรสหวานให้เติมน้ำตาลทรายตามชอบ

น้ำมะตูม

ชามะตูม

ส่วนผสม

น้ำ	๖	ถ้วย
มะตูมแห้ง	๑๐๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๑	ถ้วย

วิธีทำ

นำมะตูมแห้งไปปิ้งไฟจนเหลืองจัดเกือบไหม้แล้วนำไปต้มในน้ำ
พอเดือดเติมน้ำตาลทราย คนจนละลายเข้ากัน ยกกลงแล้วนำไปกรองด้วย
ผ้าขาวบาง

วิธีรับประทาน

ใช้ดื่มร้อนหรือดื่มเย็นแต่ไม่นิยมผสมน้ำแข็งดื่ม

สรรพคุณ

ชามะตูมมีสารที่ช่วยระงับการอักเสบ และการเจริญเติบโตของ
เชื้อโรค

ต่อไปนี้เป็นเรื่องที่ผมไปอ่านเจอในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก เจอเครื่องดื่มที่มีน้ำขิงเป็นส่วนผสมเลยถือโอกาสคัดลอกมาฝากนั่นก็คือ **พืชน้ำขิง**

ขิงเป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่มีสรรพคุณทางสมุนไพรสูง เช่น ช่วยแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ คลื่นไส้ อาเจียน นอกจากนั้นยังช่วยลดความดันโลหิตอีกด้วย หลังปีใหม่ที่ใครที่สังสรรค์ หรือขณะที่บางคนก็ยังมึนงานเลี้ยงปีใหม่ อยู่ดื่มกินกันมากไปหน่อย ขอแนะนำ “พืชน้ำขิง” นอกจากจะมีรสอร่อยแล้วยังเป็นการบำรุงสุขภาพอีกด้วย ดื่มได้ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ หญิงและชายพืชน้ำขิงอยู่มากมายหลายชนิด น้ำขิงก็เอาไปปรุงเป็นพืชน้ำได้

พืชน้ำขิง

เครื่องดื่มประเภท “พืชน้ำ” ก็คือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมเพื่อดื่มในการสังสรรค์เรียกน้ำย่อย โดยมีส่วนผสมหลักๆ ก็คือ น้ำตาลหรือน้ำเชื่อม น้ำมะนาว น้ำผลไม้ ผลไม้ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เล็กน้อย ตามรสนิยม อาจเป็นไวน์ รัม เตกิล่า บรันดี เป็นต้น บางคนก็จะเหยาะ

เครื่องเทศบ้าง เกลือบ้าง สีสผสมอาหารบ้างลงไปนิดหน่อย เพื่อแต่งกลิ่นแต่งรส
เติมน้ำสะอาดลงไปเพื่อให้รสกลมกล่อม

ส่วนผสม

ขิงแก่บุบให้แตก	๒-๓	แฉ่ง
น้ำตาลทราย	๑	ถวยตวง/๒ ช้อนโต๊ะ
น้ำสะอาด	๓/๔	ถวยตวง
เกลือป่น	๑/๘	ถวยตวง
สีแดง (สีผสมอาหาร)	๑/๔	ถวยตวง
น้ำมะนาว	๑/๓	ถวยตวง
น้ำสับปะรด	๑	ถวยตวง
ไวน์ขาว	๒	ช้อนโต๊ะ
น้ำโชดา	๑	ถวยตวง
ขิงอ่อนหั่นฝอย	๑/๒	ช้อนโต๊ะ

และน้ำแข็งพอสมควร

วิธีทำ

๑. ต้มขิงแก่ที่บุบไว้ น้ำตาล และน้ำใสในหม้อ ปิดฝาให้เดือดประมาณ ๕-๖ นาที กรองเอากากออก
๒. เติมเกลือและสี (หยดสีพอให้ได้สีชมพูอ่อน ๆ) ลงในน้ำเชื่อมพักไว้จนเย็น
๓. ใส่น้ำมะนาว และน้ำสับปะรด ลงไปในน้ำเชื่อมที่เย็นแล้ว จากนั้นนำไปแช่เย็นอีกครั้ง
๔. เมื่อจะเสิร์ฟ จึงใส่น้ำโชดาและไวน์ลอยหน้าด้วยขิงอ่อนหั่นฝอย และน้ำแข็งให้เย็น

ขอขอบคุณภาพประกอบจาก Google

ไวอากร้า ยาปลุกนกเขา

อย่าเพิ่งเข้าใจผิดนะครับว่าผมจะชวนท่านไปแข่งนกเขา อย่าเพิ่งเข้าใจผิดว่าผมจะชวนร้องเพลง “นกเขาของเราแต่เก่าก่อน” นกเขาของผมในที่นี้หมายถึงอวัยวะของคนเราที่เราเรียกชื่อกันต่าง ๆ เพื่อป้องกันการระคายหู เช่น *อาวุธบ้าง จรวดบ้าง ไ้จอนบ้าง ไ้เจียวบ้าง* แล้วแต่จะถนัดปาก และคำว่า “*นกเขา*” ก็เป็นคำหนึ่งที่ใช้เรียกซะกันจนเป็นที่เข้าใจกันทั่วไป

ในบรรดาผู้ชายทั้งหนุ่มและไม่หนุ่มที่เขียนจดหมายไปคุยกับผมให้ช่วยแก้ปัญหาบ้างปรับทุกข์บ้าง ผมเองก็ช่วยได้บ้างตอบไม่ได้บ้าง มีอยู่ ๓ ปัญหาใหญ่ ๆ คือ นกเขาเล็ก นกเขาไม่ขึ้น และนกกระจอกกินน้ำ หรือล้ม

ปากอ่าว วันนี้ผมจะลองเล่าเรื่องนกเขาไม่ขันก่อนก็แล้วกัน เพราะมีข่าวดีที่มียาปลุกนกเขาขายกันแล้ว

ยาที่ว่านี้ชื่อ **ไวอากร้า (Viagra)** เป็นเภสัชภัณฑ์ของบริษัทไฟเซอร์แห่งสหรัฐอเมริกา เป็นยาที่ได้รับการจดทะเบียนให้จำหน่ายเมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมานี้เอง ราคาจำหน่ายประมาณเม็ดละสิบลีบริเยญดอลลาร์ หรือในยุคไอเอ็มเอฟก็ประมาณ ๔๐๐ บาทเศษ ผมได้ข่าวว่ามีคนหัวใสอาศัยการที่ยังไม่ได้จดทะเบียนจำหน่ายในประเทศไทย ก็เลยถือโอกาส ซื้อมาขายต่อราคาเม็ดละ ๑,๕๐๐ บาท ราคาแพงกว่าทองก็ยังมีลูกค้าซื้อไปใช้

สำนักงานบริหารอาหารและยาของสหรัฐได้อนุญาตให้บริษัทไฟเซอร์จดทะเบียนจำหน่ายยานี้มานานแล้วในฐานะที่เดิมใช้เป็นการรักษาโรคหัวใจ ไม่เคยอนุญาตให้ใช้ในการปลุกนกเขา เผลอคนไขที่เป็นโรคหัวใจกินยาที่ว่านี้เกิดความรู้สึกที่แปลกประหลาดขึ้นมา จึงไปรายงานหมอว่าหลังกินยาที่ว่านี้เข้าไปไม่กี่วัน อารมณ์ประจำกายที่เคยฟุบแพบหดหู่ห่อเหี่ยวกลับแผ่ผายขึ้นมา คนไขบางคนบอกว่า ในรอบยี่สิบปีที่ผ่านมาเพิ่งจะผงกหัวได้เป็นครั้งแรกหลังกินยานี้แหละ

บริษัทไฟเซอร์เองเห็นช่องทาง จึงให้แพทย์กลุ่มหนึ่งทำการวิจัยว่ายานี้เจ๋งอย่างไรจริงหรือเปล่า ข้อมูลจากการวิจัยจากผู้ขายที่นิยมสนิทมาเป็น

เวลาช้านาน ๓,๐๐๐ คนนั้น ปรากฏว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์เกิดว่าเจิงคึกคัก แปลว่า ๗๐ ในร้อยคนหรือสองพันหนึ่งร้อยในสามพันคนนั้นกลายเป็นคนที่ “เอาไหน” ขึ้นมาได้ รายงานการวิจัยได้ดีที่พิมพ์ในวารสารทางการแพทย์ฉบับนำของโลก บริษัทไฟเซอร์จึงไปขอจดทะเบียนจำหน่ายยาไวอากร้าในการปลุกกู่ชีพนกเขาเสียด้วยอีกสรรพคุณหนึ่ง

ไวอากร้านี้มีชื่อทางเภสัชว่า **ซิลเดนาฟิล ซิท เตรท (Sildenafil citrate)** ยานี้จะมีฤทธิ์เสริมกระตุ้นฤทธิ์ของกรดไนตริกที่มีอยู่ในเลือดของเราอีกทีหนึ่ง กรดไนตริกนี้ มีความจำเป็นในการที่กล้ามเนื้อคลายตัว เมื่อกกล้ามเนื้อไขว้จนคลายตัว เลือดจำนวนมากก็จะไหลเข้าไปอยู่ในโพรงในชอกต่าง ๆ ทำให้เกิดใหญ่โตมโหฬารคึกคักขึ้นมาได้ในทันใด ยานี้มีอยู่สามขนาดคือเม็ดละ ๒๕, ๕๐ และ ๑๐๐ มิลลิกรัม ให้กินก่อนเริ่มปฏิบัติการเกมเดียวหนึ่งชั่วโมง คำว่ายานี้มีผลดีก็ต้องมีผลเสีย **ผลดี**คือเจ็ดสิบคนในร้อยชุกรบได้ อีก ๓๐ คนไม่ได้มีผลอะไร ส่วน**ผลเสีย**นั้นเกิดในกรณีที่กินยาขนาดสูงไป (๑๐๐ มิลลิกรัมหรือสูงกว่านั้น) จะมีอาการปวดศีรษะ หน้าแดง คลื่นไส้ คัดจมูก ตาแลเห็นสีเขียวกับสีน้ำเงินแยกกันไม่ออก ตาไวต่อแสงคือพอเจอแสงตาจําหนอยจะหัย อุจจาระร่วงและอาจทำให้ติดเชื่อในระบบ บัสสวะได้ง่าย อาการทั้งหมดนี้บางคนอาจมีหลายอย่าง บางคนก็มีอาการเดียว บางคนก็ไม่มีอะไรเลยก็ได้ คนที่กินขนาดต่ำ (๒๕ มิลลิกรัม) มักทนยาได้ ไม่มีอาการที่ไม่พึงประสงค์อะไร ถ้ามีก็อ่อน ๆ ประเดี๋ยวประด๋าวชั่วคราวก็หายไป ขอเตือนไว้อก่อนว่ายานี้ไม่มีฤทธิ์หรือผลในการป้องกันหรือการติดเชื่อทางเพศสัมพันธ์และติดเชื่อเอดส์ หมายความว่า กินยาแล้วจะลู่ก็ต่องนี้ก็ถึงวิธีป้องกันโรค **“เสพกามให้ปลอดภัย”** ด้วยดูยงอนามัยยังจําเป็นอยู่ จะลู่ไม่เลือกที่ไม่ได้ ยานี้จะไม่กระตุ้นให้เกิดกำหนดคือถ้าไม่ยอมแมจะแข็งก็จะไม่เกิดความรู้สึกว่าอยาก ถ้ามีความรู้สึกว่าจะอยากก็ไม่ทำให้ความกำหนดหรือความใครลดลงได้ ก่อนจะกินยาจะต้องตรวจร่างกายเสียก่อนว่า

อาการน้มีเสมอของคุณนั้นเกิดจากอะไร เช่น เบาหวาน โรคทางระบบประสาท ถ้ามีโรคอยู่ต้องแก้ไขด้วยจึงจะกินยาแล้วได้ผล คนที่เป็นโรคโลหิตจาง คนที่เป็นมะเร็งต่อมน้ำเหลือง ถ้ากินยานี้อาจทำให้เกิดอาการ “โตไม่รู้ล้ม” คือไม่รู้จักจะหดจะเหี่ยว ผู้ป่วยที่กินยาโรคหัวใจประจำเช่น ไนโตรกลีเซอริน จะกินยานี้ไม่ได้ เพราะจะไปทำให้ความดันลดต่ำลง อาจทำให้ตายได้ ขนาดที่แนะนำคือให้กินเพียง ๒๕ หรือ ๕๐ มิลลิกรัม ให้กินได้วันละครั้งเดียว คนที่เคยผ่าตัดต่อมลูกหมากมาแล้วกินยานี้ จะให้ผลน้อยลง

ยานี้คาดว่าจะเป็นยาที่ขายดีในสหรัฐเพราะคนอเมริกันนั้นน้มีเสมออยู่เป็นจำนวนไม่น้อย อีกไม่ช้าคนไทยในยุคไอเอ็มเอฟก็คงไปซื้อมาใช้กันบ้าง คนที่หดเหี่ยวอยู่เสมอเตรียมหยอดกระปุกได้แล้วครับ

ถ่ายภาพร่วมกับบรรดาศิษย์แพทย์ที่ร้านอาหารไทย ที่คิวันส์ นครนิวยอร์ก 2546

อนามัยอยู่ในถุง

คำว่า **อนามัย**นี้ หมายถึงความไม่มีโรค หมายถึงสุขภาพ ถูกหลักสุขภาพและมีสุขภาพดี คำว่าถุงนั้นเป็นเครื่องใช้สำหรับใส่สิ่งของ ทำด้วยผ้าหรือกระดาษพลาสติกกันปิดปากเปิด บางทีก็ยึดได้เช่นถุงมือถุงเท้า บางทีก็เอาไปใช้เรียกสิ่งที่คล้ายคลึงกันเช่น ถุงน้ำดี ถุงน้ำตา บางทีกันไม่ปิด คือเปิดทั้งกันถุงและปากถุง เช่น ผ้าถุงหรือถุงสำเร็จ ถ้ามีหูหิ้วสะพายได้เรียกว่าถุงย่าม ท่านผู้อ่านคงจะชักสงสัยว่าผมเอาความไม่มีโรคหรือถูกหลักสุขภาพไปใส่ถุงไว้ได้อย่างไร ตามผมมาซิครับ ผมกำลังจะเอาเรื่องถุงอนามัยมาคุยกันท่านผู้อ่านครับ

ถุงอนามัยมีมานานตั้งแต่ดึกดำบรรพ์แล้ว ใครก็ตามที่บัญญัติศัพท์ถุงอนามัยนี้ผมต้องขอชม เพราะท่านบัญญัติได้กะทัดรัด เข้าใจง่าย ฟังแล้วไม่น่าเกลียด ไม่ระเคืองหูเหมือนคำเก่าๆ ที่ใช้กันเช่นคำว่า “ปลอก” ซึ่งแม้แต่คำว่า “ปลอกหมอน” ก็เกิดเคืองหู กบว. ไม่ยอมให้คำนี้ผ่านออกมาในที่วิ. เพราะกลัวคนเขาจะคิดสับสนเหมือนตัวเองว่าจะกลายเป็นเครื่องมือใน

การอย่างว่า ที่ใช้ซ้อลค์จุ่มหมึก แล้วโฆษณาว่าฟลูออไรด์มันเคลือบฟันใน
ทำนองนั้น เป็นการโกหกสิ้นดี กลับยอมให้ออกมากระทบสายตาชาวบ้านได้

ถูงอนามัยที่ใช้กันมาแต่โบราณนั้น บางทีก็จะใช้เพื่อป้องกัน
การตั้งครรภ์ บางทีก็ใช้ป้องกันการติดกาโรค และบางครั้งก็ใช้กันเพื่อ
วัตถุประสงค์ทั้ง ๒ อย่าง

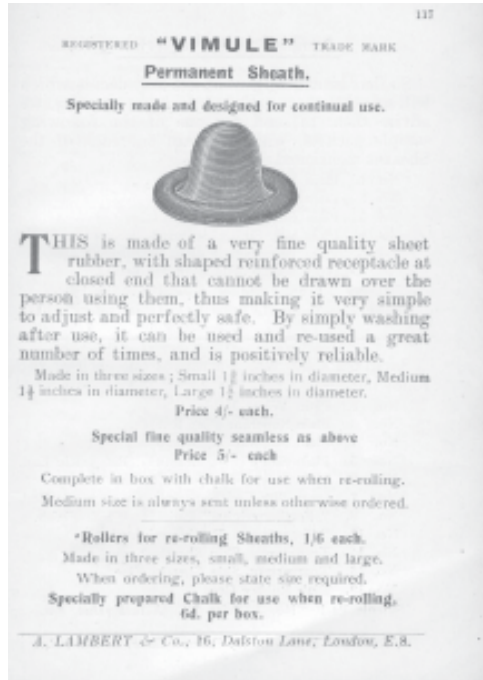
ก่อนอื่นลองมารู้จักประวัติถูงที่ว่านี้ดูหน่อยซิครับ จริง ๆ แล้วถ่าถ่าถ่า
ว่ามีการใช้ถูงกันตั้งแต่เมื่อใดนั้นคงตอบไม่ได้ จินโบราณใช้กระดาษไหม
ชุบน้ำมันแล้วไปเย็บเป็นถูง ชาวญี่ปุ่นก็ใช้หนังอ่อน ๆ ไปเย็บเป็นถูงไปใช้
อย่างว่า ทางฝรั่งมังค่า ฮีปต์ ใช้กระดาษปะส้ววะสัตว์บาง ลำไส้ใหญ่บาง
เอามาล้างตากแห้งแล้วเย็บเป็นถูงเพื่อป้องกันการติดเชื้อซิฟิลิส คนที่อธิบาย
ถึงถูงอนามัยไว้เป็นหลักฐานในตำราก็คือ นักกายวิภาคศาสตร์อิตาเลียน
ผู้สนใจเรื่องเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์มากก็คือ **กาบริเอลล์ ฟัลโลปิอุส** (ท่อนำ
ไข่จากรังไข่ไปเปิดเข้าที่โพรงมดลูกนั้น ได้ชื่อว่า ท่อฟัลโลเปียน ตามชื่อของ
ท่านผู้นี้เอง) ถูงอนามัยนี้ภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสเรียกกันว่า คอนดอม
(Condom) พอเป็นภาษาเยอรมันก็เปลี่ยนเป็น Kondome ภาษาดัชเรียกว่า
Condoom ภาษาสเปนเรียก Concon ส่วนคำว่าคอนโดมิเนียมจะมา
เกี่ยวข้องกับคำนี้ได้อย่างไรนั้นผมก็ไม่ทราบเหมือนกัน คงไม่ใช่คอนดอม
ที่ทำด้วยยอลูมิเนียม เพราะคงใช้ไม่ได้แน่ ๆ คำว่าคอนดอมนี้มีต้นตอมา
จากไหนนั้นมีผู้สันนิษฐานอยู่ ๒ ฝ่าย ฝ่ายแรกเชื่อว่าตั้งชื่อนี้ตามหมู่บ้านเล็กๆ
ในฝรั่งเศสที่ชื่อว่า Condom อีกฝ่ายหนึ่งเชื่อว่าตั้งชื่อตามหมอบประจำ
ราชสำนักของพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๒ ซึ่งเข้าใจว่าเป็นผู้คิดผลิตถูงขึ้นมาให้
พระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๒ ได้ไว้ใช้ป้องกันการมีทายาทจากสนมองค์เล็กองค์น้อย
ผมมีความเห็นเอนเอียงมาทางฝ่ายหลังเพราะหมู่บ้านที่ว่านี้ก็คงไม่ได้
มีของพรรค์นี้ใช้เป็นล่ำเป็นสันถึงขนาดเอาชื่อมาเรียกเหมือนกับที่เขา
ชื่อเมืองไปเรียกชื่อเหล่า เช่น คอนยัค แซมเปญ หรือ อาร์มายัคหรือกอน่า

กว่าถูงนี้จะมีคนรู้จักกันมากก็ลู่เข้าคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ และคนที่ทำให้ถูงที่ว้านี้ตั้งขึ้นมาก็คือจอมเจ้าชู้โลก และที่ใคร ๆ ก็คงเคยได้ยินชื่อคือ “คาซาโนว่า” เพราะเขาติดกามโรคซะงอมออยู่บ่อย ๆ ตอนหลังแก่ก็เลยต้องพกถูงเป็นประจำ เมื่อเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายก็เลยมีคนหัวใสผลิตออกจำหน่ายร้านขายส่งที่ผลิตและจำหน่าย ร้านแรกคงจะอยู่ลอนดอนเป็นร้านของ **มิสซิสฟิลลิป บริษัทลอนดอนรับเบอร์ คัมปะนี** มองเห็นถูงทางรวยเหมือนกันเพราะหากินกับของพรรคอย่างว่านี่ตลาดไม่มีใครจะขบเซา ขายได้ทุกวัน เช้า กลางวัน เย็น กลางคืน ขายได้ไม่เลือกเวลา บริษัทจึงได้ลงทุนตั้งโรงงานผลิตออกยางจริงจังเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ แรกๆ ผลิตจากยางแผ่น อีก ๑๕ ปีต่อมาผลิตจากยางน้ำหรือที่เรียกว่า **ลาเท็กซ์** การผลิตได้พัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๙๓ มีการเคลือบสารหล่อลื่น และ พ.ศ. ๒๕๑๓ ก็ได้มีสารฆ่าเชื้อเข้าไปด้วย ในต่างประเทศผลิตภัณฑ์ถูงยางอนามัยนี้มักจะมีใส่ตุ๋นหยอดเหรียญไว้จำหน่ายตามห้องน้ำโรงแรม ห้องน้ำสาธารณะคู่กับตุ๋นหรีเมื่อผมไปอยู่เมืองนอกใหม่ ๆ ยังเซยอยู่เกิดความสงสัยขึ้นมาถึงต้องหยอดเหรียญดู พอได้ของออกมาก็ได้เสกกันลั่นห้องน้ำ ปัจจุบันนี้ตามซูเปอร์มาร์เก็ตรีกัสโตรก็มีจำหน่ายทั่วไป แม้แต่ในกระเป๋าก็ถือเด็กนักเรียนหญิงชั้นไฮสคูลสิบคนคนดูเจอะ ๕-๖ คน ก็เขาใจเตรียมตัวพร้อมดี

สำหรับในบ้านเรานั้นเมื่อผมยังเป็นหนุ่มน้อย จำได้ว่ามีอยู่ยี่ห้อหนึ่งที่ตั้งชื่อ **โป๊ซ** พวกเราไม่กล้าเรียกชื่อเป็นภาษาไทยตรง ๆ ก็ได้อาศัยชื่อโป๊ซนี้แหละทำให้หายระเคืองหูได้ บางคนก็ทนคำว่า โป๊ซไม่ได้ ก็เปลี่ยนไปใช้คำว่า “เสื่อกันฝน” แทนก็มี ในบ้านเราของพรรคนี้ก็จะซื้อขายกันที่ร้านขายยา ร้านขายยาชื่อโรตีหน้อย อยู่แถวถนนหลังวังบูรพา ดูเหมือนว่าจะมีความชำนาญในการค้าขายสินค้าประเภทนี้ แต่คนที่ทำให้เราหายกระดากปากหายอายน่าจะยกเครดิตให้คุณ **มีชัย วีระไวทยะ** ที่ประสบความสำเร็จในการรณรงค์ให้ชาวบ้านใช้ถูงเพื่อวางแผนครอบครัว จนใคร ๆ เรียกถูงอนามัย

ว่าถูกมีชัยกันเกร่อ คุณมีชัยนั้น แยกยังมีลูกเล่นอีกต่อไป โดยประคุดประคอยให้มีดีเจ็ดสีหรือสีรุ้ง เลยทำให้เป็นมีชัยประกายสีรุ้งขึ้นมาให้ฮือฮากันถึงกับเคยเอาไปแจกกันหลังประชุมคณะรัฐมนตรีก็มี

ในการประชุมเอเดสท์ที่กรุงแคนเบอร์รา คุณมีชัยได้รับเชิญให้ปาฐกถาตามหลังท่านเจมี ซิน สังฆราชแห่งฟิลิปปินส์ เลยออกมาว่าสังฆราชชื่อฟังแล้วคล้ายกับคำว่า "sinn" ในภาษาอังกฤษซึ่งแปลว่า "บาป" และที่เมืองไทย มีสังฆราชฝ่ายคริสตจักร ชื่อ ท่านมีชัย กิจบุญชู คล้ายๆ กับชื่อของคุณมีชัยที่มีคนเอาไปเรียกขานเป็นคนด้อม หรือปลอกเพื่อไม่ให้ระคายไสตนั่นเอง

การค้าถ่านหินที่พุ่งขึ้นมาก็ครั้งก็เมื่อมีการระบาดของโรคเอดส์
 ขึ้นมาในสหรัฐอเมริกาและยุโรป แถว ๆ ฟลอริดา ถูยงถึงกับขาดตลาด
 ร้านค้าโทรไปสั่งจากเอเยนต์จะได้สินค้ามาเพียง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของออร์เดอร์
 ยางพาราซึ่งราคาตกต่ำหลายสิบปีจากการตีตลาดของยางสังเคราะห์หรือ
 ยางเทียมก็เลยมีราคาดีขึ้น ร้อยละ ๙๐ ของยางธรรมชาติที่ใช้กันอยู่ในโลกนี้
 ไปจากมาเลเซีย ไทยและอินโดนีเซีย นับว่าโรคเอดส์นี้ทำให้เศรษฐกิจของ
 ไทยเราดีขึ้นได้เหมือนกัน ยางเทียมที่เคยทำสินค้าหนัก ๆ เช่น ยางรถยนต์ก็ดี
 ยางปูพื้นก็ดี จะเอามาทำคอนดอมที่คุณภาพดี ๆ ไม่ได้ ถูยงอนามัชที่ทำ
 จากลำไส้ใหญ่ของแกะที่มีบางบริษัทผลิตจำหน่ายก็สูงที่สุดที่ผลิตจากลาเท็กซ์
 ไม่ได้ จากการศึกษาในห้องทดลองวิทยาศาสตร์ แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจน
 ว่า ถูยงอนามัชแลกซ์เท่านั้นที่จะป้องกันมิให้เชื้อไวรัสเอดส์ ไวรัสตับอักเสบบ
 ชนิดบี ไวรัสหริม เชื้อหนองในเทียม เชื้อหนองในแท้ (โกโนเรีย) ตลอดจน
 ซิฟิลิสผ่านเข้าออกได้ พวกถูยงที่ผลิตจากลำไส้หรือยางสังเคราะห์จะมีรูรั่ว
 เล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ อย่างไรก็ตามเวลาเอาไปใช้ปฏิบัติการณ์อันสุนทรีย์ในสนาม
 จริง ๆ นั้น สภาพการณ์จะแตกต่างไปจากการทดลองในห้องวิทยาศาสตร์
 ดังนั้นโอกาสจะประสบความสำเร็จล้มเหลวก็ยังมีอยู่บ้าง จะก็เปอร์เซ็นต์นั้น
 ตบยง เพราะในบรรดาคนที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว นั้น จะไปโทษเอาว่า
 ถูยงนั้นไม่ป้องกันโรคก็ได้ เพราะว่าเมื่อซักถามจะได้ให้ข้อเท็จจริง
 กันจริง ๆ ก็ปรากฏว่าไม่สามารถที่จะตัดประเด็นที่ว่า ไปถูกก๊ากับคนอื่น
 โดยไม่ได้ใส่เสื้อกันฝนมาก่อนหรือเปล่าออกไปไม่ใคร่จะได้ พอนาที่
 วิกฤตจะเขาดายเขาเข็มเข้าได้เข้าไฝมันเกิดขาดมือขึ้นมา ก็พูดได้คำเดียวว่า
 “ลุย” ไม่กลัวทั้งโคลนทั้งฝน

เพราะเจ้าโรคเอดส์ร้ายนี้แหละทำให้ตื่นตัวศึกษาเรื่องเพศศึกษา
 อย่างกว้างขวาง กระทำกันอยู่หลายคณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่
 พัฒนา ซึ่งโรคมันพัฒนาเกินหน้านักวิทยาศาสตร์และหมอ ผลก็ออกมาให้

เห็นชัดว่า อุบัติการณ์เกิดโรคหนองในแท้และหนองในเทียม การติดเชื้อในช่องเชิงกราน (เกิดจากเชื้อกามโรค) ตลอดจนมะเร็งปากมดลูกนั้น กลุ่มที่ใช้มีชัยประจำจะต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาผู้ที่เลือดเอ็ดส์ลบและใช้มีชัยประจำ (เที่ยวประจำด้วย) ซึ่งได้ติดตามเจาะเลือดอยู่เป็นระยะ ๑-๓ ปี พบว่าพวกนี้เลือดจะไม่บวก ทั้งนี้รวมทั้งคู่ขาประจำหรือแฟนของคนกลุ่มนี้ เลือดจะลบด้วย นอกจากนั้นเมื่อไปดูที่ “ดินแดนเอ็ดส์อุดม” คือคนในตัวเมืองคินชาซา เมืองหลวงของประเทศซาอีร์ บางกลุ่มเลือดเอ็ดส์บวกถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ บวกคนเว้นคนที่เดียว แต่ถากลุ่มพวกเธอที่ใช้มีชัยละก้อ เลือดลบเสียเป็นส่วนใหญ่ จากการศึกษาหลายต่อหลายคนนี้ องค์การอนามัยโลกจึงแนะนำให้ใช้ถุงยางอนามัย ในการป้องกันโรคเอ็ดส์ ถึงจะไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ก็ถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดในช่วงนี้

ประสิทธิผล

การทดสอบในห้องปฏิบัติการได้แสดงให้เห็นชัดเจนว่าถุงยางอนามัยที่ผลิตจากยางธรรมชาติลาเท็กซ์ สามารถจะป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอ็ดส์ ไวรัสเริม ซัยโตเมกาลีไวรัส ไวรัสตับอักเสบบี คลามิเดีย ทราโคมาติส (เชื้อหนองในเทียม) และเชื้อหนองในแท้ (โกโนเรีย) ถุงยางอนามัยลาเท็กซ์นี้ หากไม่มีการรั่วก็จะสกัดกั้นการผ่านเข้าออกของไวรัสตับอักเสบบี และไวรัสเอ็ดส์ได้ แต่ถ้าเป็นถุงยางอนามัยที่เตรียมจากเยื่อธรรมชาติเป็นลำไส้แกะ จะมีรูรั่วเล็ก ๆ นั้น ไวรัสทั้งสองจะผ่านได้ การทดลองนั้นจะแตกต่างจากสภาพการใช้ในการปฏิบัติจริง ๆ อย่างไรก็ตามก็เชื่อแน่ว่าถุงอนามัยลาเท็กซ์จะเหนือกว่าถุงที่ทำจากลำไส้แกะอย่างแน่นอน

การที่จะประเมินประสิทธิภาพของถุงอนามัยในสภาพการใช้ร่วมเพศจริง ๆ เป็นการยากที่จะพิจารณาว่าผู้ใช้ไปติดเชื้อมาจากคู่นอนรายก่อนหน้านี้นี้ หรือว่าเป็นเพราะการใช้ถุงไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาหลายคน

พบว่า ในกลุ่มที่นิยมใช้ถุงอนามัยนั้น อุบัติการณ์ร้ายเป็นโรคหนองในแท้ หนองในเทียม โรคติดต่อในช่องเชิงกรานตลอดจนมะเร็งปากมดลูกต่ำกว่า กลุ่มที่ไม่ใช้ถุงอนามัยอย่างชัดเจน จากการติดตามผู้ที่เลือดเอ็ดส์ลบและใช้ถุงยางอนามัยและเที่ยวเป็นประจำเป็นเวลานาน ๑-๓ ปี นั้น ยังไม่มีผู้ใดเลือดบวก รวมทั้งแพทย์ที่บ้านด้วย รายงานที่ไปศึกษาในกลุ่มโสเภณีกันที่ประเทศซาอ์ก็ยืนยันได้ว่า โสเภณีที่ให้แขกใช้ถุงยางเป็นประจำนั้นจะมีเลือดลบ (โสเภณีบางกลุ่มมีเลือดบวกถึงร้อยละ ๕๐)

สาเหตุที่ทำให้ถุงยางไม่สามารถกันโรคได้นั้นที่สำคัญเกิดจากด้านผู้ใช้เสียมาก อันได้แก่

๑. ใช้บางไม่ใช้บาง

๒. ไม่ใส่ถุงตั้งแต่เริ่มต้นของการปฏิบัติการ
๓. รูดถุงขึ้นไปไม่หมด ยังมีส่วนที่ม้วนอยู่
๔. ถุงขาดจากการที่ถุงเก่าหรือไม่มีห่อลื่น
๕. ใช้ห่อลื่นชนิดเป็นน้ำมัน
๖. ตรงปลายถุงไม่มีติ่ง (ซึ่งจะทำให้ฉีกขาดง่าย เวลามีการหลัง)
๗. คุณภาพถุงไม่ดี เก็บไว้นานไป ผลดีไม่ดีไม่มีการทดสอบ
อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีข้อมูลที่เพียงพอว่าถุงชนิดขรุขระกับเรียบ ๆ
อันไหนจะขาดง่ายกว่ากัน

ความล้มเหลวในการป้องกันการติดเชื้อต่าง ๆ ในการป้องกันการตั้งครบกี้ดี จะปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ถ้ามีสารทำลายเชื้อหรือที่ฝรั่งเรียกว่า Spermicide อยู่ในถุงด้วย สารที่ใส่เข้าไปนี้จะเป็นสารที่มีผลต่อความตึงผิวหรือเซอร์แฟคแตนท์ เช่น ออกโตซินอล และโนนอคซินอลที่ใช้กันมากก็โนนอคซินอล α เรียกชื่อสั้น ๆ ว่า เอ็น- α สารนี้จะหยุดอาการเคลื่อนไหวของเชื้ออสุจิและปล่อยให้แตกสลายไป เพียง ๑๐ วินาที อสุจิที่เคลื่อนไหวจะเหลือเพียง ๑๐% ลดลงเหลือ ๔.๓% ใน ๑๐ วินาที พอถึง ๑๒๐ วินาที หรือ ๒ นาทีจะเหลือไม่ถึง ๒% ส่วนเชื้อโรคนั้นจะสามารถทำลายไวรัสเอดส์ ไวรัสเริม หนองในแท้ หนองในเทียม ชิฟิลิส เชื้อบิด เชื้ออุจจาระร่วงและเชื้อส่าเทียมได้ด้วย ในบ้านเรามีผลิตภัณฑ์พวกนี้จำหน่ายเหมือนกันแต่เรียกว่า เอ็น-๑๑ เพราะใช้ความเข้มข้นสูงกว่าเอ็น- α เพื่อป้องกันสารเคมีเสื่อมจากความร้อนสูงในบ้านเรา

ถุงยางอนามัยนี้ในต่างประเทศโดยเฉพาะในสหรัฐจะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานและจะต้องจดทะเบียน องค์การบริหารอาหารและยาของสหรัฐจะเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ จะต้องเก็บตัวอย่างไปทดสอบดูความเปราะและความรั่ว ความรั่วจะทำได้ง่าย ๆ ก็คือ จะต้องจูนน้ำได้ ๓๐ ลิตรโดยไม่รั่วหนึ่งพันถุงจะรั่วได้ไม่เกิน ๔ ถุง ต่อการผลิต ๑ ชุด ถ้ารั่วมากกว่านี้ก็สอบตกไม่ผ่าน สอบตกก็ขายไม่ได้ นอกจากนั้นยังมีการตรวจการรั่วโดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

ทรอนคัส ทรวจการร้วและความเหนียวโดยอัดแก๊ส อัดแก๊สเข้าไป ๒๐ ลิตร ๒๕ ลิตรและ ๔๐ ลิตร ของดี ๆ มักจะอยู่ได้ถึง ๔๐ ลิตร ของไม่ดีได้ไปสิบกว่า ลิตรก็แตกโป่งซะแล้ว จากการตรวจสอบถุงอนามัยที่ผลิตในสหรัฐจำนวน ๑๖๕ ชุดการผลิต เป็นจำนวน ๒๘,๐๐๐ ถุง ๑๙ ชุดการผลิต (๑๒%) สอบตก ส่วนที่ส่งไปจากต่างประเทศจะมีอัตราสอบตกสูงถึง ๒๑% ในบ้านเรา พระราชบัญญัติยาและอาหารจะไม่ครอบคลุมเรื่องถุงยางอนามัย จะคุมก็ เฉพาะถุงยางที่มีสารฆ่าสจุเท่านั้น เพราะมีคำว่ายาแทรกอยู่ ส่วนถุงชนิด ธรรมชาติยังไม่มืผู้ใดดูแล นอกจากออกมากะต้วกันเป็นส่วนตัว สำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะต้องเป็นผู้ดูแลเรื่องนี้ เท่าที่ผมเดิน ๆ ส้ารวจตลาด เห็นมืออยู่ยี่ห้อเดียวเท่านั้นที่บอกวันที่ผลิตและวันหมดอายุ ถ้าใช้หลังจากนั้นยางจะเปื่อยไม่รับรองคุณภาพ จะเป็นยี่ห้อไหนก็ดูกันเอาเอง นะครับ ผมจะไม่โฆษณาให้ละ จะใช้ทุกครั้งอย่าลืมดูวันที่ผลิตและวันหมด อายุ นะครับ

ที่นี้ลองมาดูกันซิว่า มีผู้นิยมใช้ถุงยางนี้กันอย่างไรบ้าง การศึกษาใน พวกโฮโมเมกันในนิวยอร์ค พบว่าก่อนมีโรคเอดส์มีผู้ใช้ถุงมีชัยเป็นประจำ เพียงร้อยละ ๑ ตอนนี่เพิ่มเป็นร้อยละ ๒๐ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ โฮโมที่ซานฟราน- ซิสโก แคนเอดส์คูมอีกแห่งหนึ่งนั้น พวกโฮโมซึ่งชอบใช้ประตุหลังในการ กุกก็ก มีอยู่ถึงร้อยละ ๔๐ ที่เหลือปฏิบัติวิติตารกรรมโดยวิธีอื่น ในพวกที่เว็จ มรรคนิยมนี้มีอยู่ร้อยละ ๒๘ ใช้ถุงอนามัย การสำรวจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ การ เสพประตุหลังลดลงเหลือร้อยละ ๑๙ และอัตราการใช้ถุงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๐ พอไปสำรวจในพวกคุณตัวในปี พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๐ มีเพียงร้อยละ ๔ เท่านั้น ที่เป็นลูกค้าคุณมีชัยทุกครั้งที่ได้รับแขก เมื่อปีที่ผ่านมานี้ ดร.ลี ที่ฮ่องกงได้ ลองศึกษาหนุ่มนักเที่ยวที่เมืองมังกร โดยสอบถามลูกค้าอายุระหว่าง ๒๑-๔๐ ปีที่ไปรักษาโรคที่คลินิกามโรค ๒๓๓ คน ร้อยละ ๓๕ ใช้ถุงคอนข้างสม่ำเสมอ ร้อยละ ๖๕ ไม่เคยใช้เลยหรืออาจจะเคยใช้บ้าง พวกที่ไม่ใช้นี้ส่วนใหญ่บอกว่า

ไม่ชอบ ไม่สะดวก ไม่มันส์ ร้อยละ ๑๕ บอกว่าก็มันหาไม่ได้ในเวลาที่ต้องการ มีประมาณร้อยละ ๖ ที่ไม่สนใจ ส่วนใหญ่เมืองไทยเราเท่าที่ผมได้คุยกับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลหญิงบริการรูปต่าง ๆ ที่เรามีอยู่ในขณะนี้ส่วนใหญ่มองจะไม่ได้ใช้ถุงมีชัยเพราะเกรงใจแขก กลัวแขกจะเสียความรู้สึก ถ้าให้แขกใช้จะคล้ายกับว่ารังเกียจแขก อย่างไรก็ตาม จากการเจาะเลือดคุณตัวของไทยที่ไปขอรับการรักษาที่คลินิกกามโรค และตามจุดอันตรายต่าง ๆ ไปแล้วประมาณสามหมื่นราย พบว่าในหมื่นรายจะพบเพียง ๖ รายเท่านั้นที่เลือดบวก แต่อย่าเพิ่งดีใจนะคร้าบ ถ้าเราไม่เร่งรีบให้การศึกษาวกนี้ ไม่ช้าอัตรามันจะก้าวหน้าไปพรวด ๆ เพราะในขณะนี้มันดังที่เราทราบ ๆ กัน อัตราเลือดบวกกำลังสูงในกลุ่มซิดยาเสพติดเข้าเส้น การสำรวจเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ในจำนวนผู้ซิดยาเสพติด ๑,๖๐๐ คนเศษ อัตราเลือดบวกสูงถึงร้อยละ ๑๖ พวกนี้อาจจะแพร่ออกไปหาผู้ชายเมื่อใดก็ได้ โศคคือยูนิตที่ส่วนใหญ่พวกนี้พลั้งทางเพศมักจะเสื่อมถอยไปด้วย

องค์การอนามัยโลกเพิ่งประชุมระดับผู้เชี่ยวชาญกันเมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมาเอง เพื่อที่จะพิจารณาหาข้อเสนอแนะมาให้เกิดการล้มเหลวจากการใช้ถุงอนามัยขึ้นมาได้ ข้อเสนอแนะดังกล่าวนั้นมีดังต่อไปนี้คือ

๑. ต้องใช้เฉพาะถุงยางที่ผลิตจากยางน้ำธรรมชาติ ลาเท็กซ์
๒. จะต้องเก็บถุงยางในที่เย็นแห้ง ไม่ให้ถูกแสงแดด
๓. ถ้ากลองฉีกขาดหรือมีลักษณะใดๆ ที่สื่อให้เห็นว่าน่าจะเสียหาย

เช่น ยางเหนียวแฉะ ยางแข็งกระด้างเปราะ ถ้ามีสีก็เปลี่ยนเป็นกระด้างกระด้างไม่ให้ใช้

๔. ให้เริ่มใช้ถุงแต่เนิ่น ๆ เพราะระหว่างที่มีการไอลิมปิกไอลิมปิกอาจมีสิ่งคัดหลั่งที่มีเชื้อปลดปล่อยออกมาเปราะเปื้อนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ได้

๕. จะต้องมีหล่อลื่นพอสมควร แต่ให้ใช้ชนิดละลายน้ำได้ (water-base) ไม่ให้ใช้ชนิดที่เป็นน้ำมัน (oil-base) จะขาดง่าย

๖. ถ้ามีสารฆ่าเชื้ออสุจิจะมีคุณภาพเหนือกว่าชนิดธรรมดา ถ้าจะ
ให้ดีควรใช้สารฆ่าอสุจิในช่องคลอดเพิ่มอีกด้วย

๗. ถ้าฉีกขาดระหว่างปฏิบัติภารกิจให้หาเปลี่ยนใหม่ทันที ถ้าเกิด
การขาดและมีการหลังด้วยให้รีบหาสารฆ่าอสุจิใช้ทันที

๘. หลังจากหลังแล้ว ให้ค่อยๆ รูดออกและรวบปากถุงยางเอาไว้
อย่าให้หกเลอะเทอะ และควรจะถอดตอนชูสง่า เพราะถ้าสงบแล้วอาจหลุด
เองทำให้เลอะเทอะได้

๙. ใช้แล้วให้ทิ้งไป อย่าเอามาใช้ซ้ำอีก

และถือว่าการใช้ถุงยางอนามัยเป็นส่วนหนึ่งของการเสพกามให้
ปลอดภัย หรือ SAFE SEX

ผมตั้งใจเล่าเรื่องถุงมีชัยนี้ก็เพราะเห็นว่าคงจะเป็นประโยชน์ใน
การรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์และโรคอันติดต่อโดยเพศสัมพันธ์อื่นๆ ด้วย เราอย่า
มัววอยกันอยู่เลย ยอมรับความจริงกันดีกว่า วิธีที่ดีที่สุดก็คือไม่ไปเที่ยว
สำส่อน ไม่ติดยาเสพติดก็จะได้ไม่ติดโรค แต่ถ้าทนไม่ไหว ก่อนไปอย่าอ้างว่า
อย่าลืมท่องคาถาว่า “อนามัย อยู่ในถุง”

Old Town, Prague ๒๕ พ.ย. ๒๕๔๘

Its Up To You

One song can spark a moment,
One flower can wake the dream.
One tree can start a forest,
One bird can herald spring.

One smile begins a friendship,
One handclasp lifts a soul.
One star can guide a ship at sea,
One word can frame the goal.

One vote can change a nation,
One sunbeam lights a room,
One candle wipes out darkness

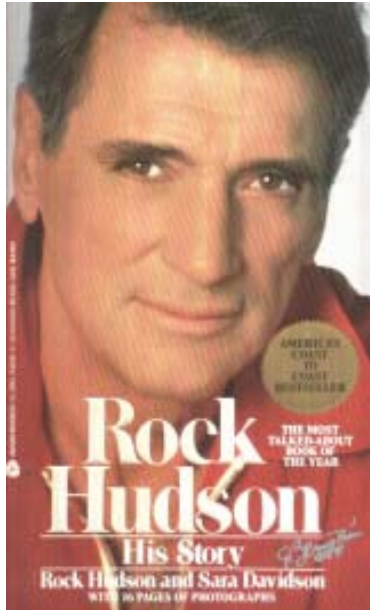
One step must start each journey,
One word must start each prayer.
One hope will raise our spirits,
One touch can show you care.

One voice can speak with wisdom,
One heart can know whats true,
One life can make the difference,
You see, its up to YOU!

คัดจากที่ไหนจำไม่ได้

เอดส์ ออน เดอะ ร็อค

ร็อค ฮัดสัน

พอเห็นคำว่า “ออนเดอะร็อค” นักน้ำมั่งสะวิตินิยมทั้งหลายก็ทำท่าจะเปรี้ยวปากขึ้นมาบ้างทำให้นึกถึงสกอตซ์ ออน เดอะ ร็อค มาร์ติน ออน เดอะ ร็อค ฯลฯ ส่วนแม่โขง ออน เดอะ ร็อค หรือแสงโสม ออน เดอะ ร็อค พวกเราไม่ใคร่ชอบกัน ผู้สันตทकर्णीเคยเล่าให้ผมฟังที่ไหนเมื่อไหร่ก็จำไม่ได้ เพราะนานหลายปีมาแล้วว่า การขง ออน เดอะ ร็อค นั้นถ้าเทวิสก็ลงแคว คริสตัล อ้วน ๆ เตี้ย ๆ นั้นก่อนแล้ว เอน้ำแข็งโยนลงไปสามสี่ก้อนนั้นจบเห่กัน ไม่ใช่ ออน เดอะ ร็อค เสียแล้ว เสียรชชาติหมด ว่าเข้าให้มัน มันจะต้อง

น้ำแข็งลงไปก่อน วัสดุก็จะค่อย ๆ ริน เบียดละเอียดน้ำแข็งลงไป นั่นแหละ
ความวิเศษในสุนทรียรสจึงจะปรากฏ คนชุ่มช่ำอย่างผมเคยลองดูแล้ว
ยังไง ก็ยิ่งแยกไม่ออกว่า มันมีรสพิเศษวิไลต่างกันตรงไหนระหว่างเหล้าใส
น้ำแข็งกับน้ำแข็งใสเหล้า มันก็คงจะเหมือนเรากินกาแฟดำเข้าไปก่อนแล้ว
กลืนน้ำตาลตามหลัง หรือกลืนน้ำตาลเข้าไปก่อนชดกาแฟดำตามนั่นเอง
พูดอย่างนี้ผมไม่ได้แฉ่งปากหาเรื่องทะเลาะกับนักน้ำมั่งสวิจริตินิยมนะครับ
ผมพูดถึงความชอบของผมเท่านั้นแล

ที่นั่นมันเรื่องอะไรผมจะเอาเฮดส์ไปราดลงบนก้อนน้ำแข็ง อ่านแล้ว
ทำให้เสียอารมณ์หมดเปล่าครับ รอคของผมในที่นี้ไม่ใช่ก้อนน้ำแข็ง แต่เป็น
ชื่อของบุรุษร่างสง่าติดตาตรึงใจหญิง ดาราผู้ยิ่งใหญ่ที่ใครๆ ก็คลั่งไคล้ บุรุษ
ซึ่งผงดอดอยู่ในโลกมายาปรากฏในจอเงินและจอแก้วมารวม ๔๐ ปี **ร็อค
ฮัตสัน** ไงหละครับ

บ่ายวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เวลา ๑๔.๐๐ น. คุณยานู
คอลลาร์ท ประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจของร็อค ฮัตสัน แถลงสั้น ๆ ต่อสื่อมวลชน
ที่หน้าโรงพยาบาล เพอร์ซีย์ ตำบล คลามาร์ท ซานกุสปาว่า **“มิสเตอร์
ร็อค ฮัตสัน ป่วยเป็นโรคเอดส์”** พอจบคำแถลงนักข่าวก็แตกฮือเป็นฝั่ง
แตกวัง วิ่งชนกันอลหม่านเพื่อที่จะหาทางรายงานข่าวกลับสำนักงาน อีกไม่
ถึงชั่วโมง วิทยู ทีวี ก็ออกข่าวบ้าง หนังสือพิมพ์ภาคบ่ายขึ้นข่าวหน้าแรกด้วย
ตัวโป่ง ส่วนฉบับเช้าทุกฉบับทั่วโลกแทบจะไม่มีฉบับไหนพลาดข่าวนี้
ทั้งนี้เพราะความดังของคุณร็อคแก่นั่นเอง

ก่อนผมจะเล่าเรื่องของ **“เอดส์ ออน เดอะ ร็อค”** ผมใคร่จะขอเล่า
ประวัติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของคุณ ร็อค ปู่พื้นไว้สักหน่อย

ชื่อ ร็อค ฮัตสัน นั้นไม่ใช่ชื่อจริง เป็นชื่อดารา เขาจะต้องตั้งชื่อใหม่
ให้เก๋ สะดุดหู สะดุดตา จึงจะเข้าถึงจิตวิทยามวลชน ดาราของไทยเรามักจะ
ใช้ชื่อจริง เช่น คุณอมรา อัศวณนท์ คุณเนาวรัตน์ ยุกตะนันท์ คุณสุพรรณษา

เนื่องภิรมย์ เป็นต้น พวกที่ใช้ชื่อสมญาในบ้านเรามักเป็นพวกดาราตลก เช่น ตลกสี่โพธิ์ ห้าแต้ม ฉะนั้นก็เป็นพวกนักมวย เขาทราย เขาค้อ กาแล็คซี่ อีกพวกหนึ่งที่มีชื่อพรรคนี้ ก็ได้แก่ ดาวร้ายและ จคม. พวกดาวร้ายมีตั้ง ห้าหกชื่อ เช่น ออด คาลเท็กซ์ อีกชื่อว่ามีเด็ก โพธิ์สามต้น หรืออีกชื่อว่าแดง สีรุ้ง หรืออีกชื่อว่า คุณสุรศักดิ์ หิมาลายานนชัยกุล คน ๆ เดียวกันนะครับ ส่วนพวก จคม. จะมีชื่อจัดตั้ง อาทิ สหายวิน สหายเพลซ ฯลฯ

ชื่อจริง ๆ ของคุณร่อนนั้น คือ รอย เซอเรอร์ จูเนียร์ เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่เมืองเล็ก ๆ ชื่อวินเนทกา รัฐอิลลินอยส์ อาศัยอยู่กับปู่และย่าใน บังกะโลหลังเล็ก ๆ โดยอยู่ด้วยกันกับพวกญาติ ๆ หลายคน พ่อหนีแม่เคยไป อยู่แคลิฟอร์เนีย แม่แต่งงานใหม่ แต่งแล้วก็หย่าอีก ในชีวิตของแม่เคยหย่า มาถึง ๓ ครั้ง พ่อของร่อนคิดเหนื่อย ที่มีโอกาสซึ่งออกไปได้เป็นคนแรก ไม่ใช่ คนสุดท้าย ทั้งนี้เพราะแม่เป็นคนแข็งแรงคนเดียวแหละ แม่ไม่เคยแม่แต่จะ ก้มหัวให้แก่ผู้ใด เมื่อแม่แต่งงานใหม่กับวอลลี พิตซเจอร์ล ทหารเรือปลด กองหนุน และวอลลีก็เต็มใจรับรอยไว้เป็นบุตรบุญธรรม ตอนนี่ชื่อก็ต้อง เปลี่ยนไป ก็เลยกลายเป็น รอย พิตซเจอร์ล กว่าจะโตก็โดนแม่และพ่อเลี้ยง ซัดเอาเขี้ยวบดนับครั้งไม่ถ้วน เมื่อขาดพ่อจริงและมีพ่อเลี้ยงโหด รอยจึง มองเคย์เป็นทั้งแม่ เป็นทั้งพ่อ และเป็นทั้งพี่สาวคนโตไปด้วย อันที่จริงเคย์ ก็รักรอยมาก และรอยก็รักแม่มากเช่นกัน ในระยะหลังฐานะดีขึ้นบ้าง เพราะ แม่ไปเป็นแม่บ้านให้กับเศรษฐีครอบครัวหนึ่ง รอยเองแทบจะไม่เคยเอ่ยถึง พ่อเลย อย่างไรก็ตามเมื่อรอยกลายเป็นดาราดังแล้ว รอยก็ไม่ทิ้งพ่อ ส่งเงิน ให้ใช้ประจำทุกสัปดาห์จนตายเมื่ออายุรวม ๙๐ ปี **จุดนี้เองเป็นจุดที่ฝังใจ และสรรค์สร้าง “บุคลิก” ให้แก่รอยในโอกาสต่อมา** แต่อย่างไรก็ตามเมื่อ อายุ ๑๕-๑๖ รอยยังออก “เดท” กับเพื่อน ๆ สาววัยรุ่น ยังไม่มีที่ท่าว่าจะ ล้อไม่ป่าเดียวกัน

First professional photograph of Mark Twain in suit to sign

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ รอยถูกเกณฑ์เป็นทหารเรือ เรือบรรทุกเครื่องบินที่ รอยปฏิบัติหน้าที่นั้นไปประจำอยู่ที่เกาะเล็ก ๆ ในฟิลิปปินส์ รอยอยู่ในหน่วย ซ่อมเครื่องบิน ไปทำอิฐทำไหไม่ทราบไปทำให้เรือบินเขาตกไป ๒ ลำ เลยถูก ย้ายไปอยู่โรงซักฟอก และต่อมาก็ถูกปลดเป็นกองหนุน ถูกส่งกลับบ้านเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ เมื่อไม่มีงานทำก็เลยไปโตเต๋อยู่แถว ๆ แคลิฟอร์เนีย และไป อาศัยอยู่กับพ่อที่ลองบีช พ่อแต่งงานใหม่ไม่มีลูกแต่ก็ไปขอเด็กสาวมาเป็น บุตรบุญธรรมคนหนึ่ง บรรยายกาศในบ้านค่อนข้างจะอึดอัดสำหรับรอย จึง พยายามจะทำงานเพื่อให้พ่อเห็นความดีคือช่วยพ่อขายกระดาษร้อน น้ำแข็ง เรียกว่าเดินเคาะประตูบ้านขายเรียงบ้านเรียงเบอร์เลยทีเดียว ของ พวกรุ่นนี้ บ้านไหน ๆ เขาก็มีกันแล้วทั้งนั้นแหละ มีอันเดียวใช้ได้ตั้งรวมสิบปี เดินขายอยู่หนึ่งเดือนเต็ม ไม่ได้มาสักเกเดียว เห็นทำไม่ได้เรื่องก็เลยออก จากบ้านพ่อไปเช่าห้องอยู่คนเดียว ไปรับจ้างขับรถบรรทุก เวลาว่าง ๆ ก็มัก จะไปยืนอยู่แถวหน้าโรงถ่ายหนังย่านฮอลลีวูด หวังว่าจะไปได้เพื่อนได้ฝูง แถวนั้น พ่อจะชักจูงเข้าไปเป็นทางเครื่องได้บ้าง เปล่าไม่มีเลย

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ นั้นที่ลองบีชเริ่มมีเกย์แล้ว แม้ว่าจะไม่ชัดขาวแต่ พวกหนุ่ม ๆ ก็นัดไปกูกักกันอยู่ที่นั่นมากคู่พอสมควร รอยซึ่งเคยชอบผู้หญิง

อยู่เหมือนกัน พอไปเป็นทหารเรือเข้าจิตใจเริ่มหันเหเบี่ยงเบน จุดที่ทำให้ รอยเกิดซึ่งนำหน้าผู้หญิงขึ้นมาก็คือ ก่อนออกทะเลได้หยุดพักจิ้งจอนแพท เพื่อนรักไปเที่ยวเซนต์ หลุยส์ เมืองที่หนุ่ม ๆ อเมริกันใฝ่ฝันจะไปกันนัก หลังจากตี้มและเต็นรำกันสนุกเต็มที่แล้ว รอยกับแพทพยายามจะหิวป็นโต ขึ้นไปกินบนโรงแรม แต่ป็นโตไม่ยอมให้หิว ทั้งแพทและรอยซึ่งกำลังหน้ามืด โกรธหัวฟัดหัวเหวี่ยงได้แต่บ่นพึมพำ ผู้หญิงนะผู้หญิง

รอยพาร่างสูงโปร่งหน้าตาดีวัย ๒๑ โฉมที่บาร์เกย์นั้นอยู่บ้าง แต่ยังไม่เกิดเรื่อง จนกระทั่งไปพบ เค็น ฮอดจ์ เขื่อนี้แหละเลยเสียเนื้อเสียตัวให้ไปกับเค็นไป

เค็นเป็นนักจัดรายการวิทยุวัย ๓๖ มีพี่สาวเป็นเศรษฐินี กระเป๋านักพอสมควร เค็นเกิดรักรอยเข้าเสียแล้ว จึงทำหน้าที่ดูแลเสียทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งไปฝากงานกับเฮ็นรี วิลสัน เอเยนต์จัดหาดารา อยู่ที่เดวิด โอ. เซ็ลสติก สตูดิโอ เฮ็นรีนี่เอง ที่เป็นคนตั้งฉายาให้รอยเสียใหม่ว่า ร็อค ฮัดสัน ร็อคเข้าไปต่อสู้อุปันอยู่ในโลกมายาอยู่นานหลายปี ล้มลุกคลุกคลานไม่มีใครจะประสบความสำเร็จนัก เช็คฉบับแรกที่ได้โดยนำพิก น้ำแรงของหางเครื่องในเรื่อง Firing Squadron เช็คลงวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ร็อคเก็บไว้เป็นที่ระลึกไม่ยอมให้เช็คราคา ๑๐ ดอลลาร์ใบนี้เลย ปีต่อมาถูกโอนสัญญาจ้างไปให้ยูนิเวอร์แซล สตูดิโอในราคา ๙,๐๐๐ ดอลลาร์ ความจริงมีการเสนอขอซื้อจาก วอร์เนอร์ บราเธอร์สเหมือนกัน แต่เฮ็นรีคิดว่าให้ไปอยู่สังกัดยูนิเวอร์แซลจะดีกว่า เพราะร็อคยังไม่เอาไหน ยูนิเวอร์แซลเขาจะมีคอร์สจัดให้เขาฝึกเขาเรียน ซึ่งจะทำให้ร็อคดังขึ้นได้

ร็อคได้รู้จักกับจอร์จและมาร์ค หนุ่มไฮโมคูซากันเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๔ ทั้งจอร์จและมาร์คเป็นผู้ที่ช่วยให้ร็อคดังขึ้น จอร์จ นาร์เตอร์และมาร์ค มิลเลอร์ ต่างก็มีแอฟแฟร์กับร็อคคอยในโอกาสต่อมา จอร์จทำหน้าที่เป็นผู้จัดการและมาร์คทำหน้าที่เลขาส่วนตัวของร็อค จนวาระสุดท้ายของชีวิต

หลังจากร่วมแสดงภาพยนตร์มาแล้วถึง ๑๔ เรื่อง ภาพยนตร์เรื่องแรกที่ทำให้อรคดังขึ้นมา ก็คือ เรื่องที่ ๑๔ ใน พ.ศ. ๒๕๙๕ ซึ่งแสดงร่วมกับเจมส์ ลัจวัต ดาราหน้าเพื่อดีดังมากเป็นหนังประเภทคาบออย ชื่อ Bend the River ผู้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้เห็นแว่นแล้วว่บทบาทของอรค ฉื่อนฉิมมี ดาราเก๋อย่างแจ่ง ๆ ตอนนี้จะไปไหนมาไหนแพน ๆ กลุ่มรุ่มกันเต็ม ภาพยนตร์ที่อรคกลายเป็นดารายิ่งใหญ่เต็มตัวก็คือภาพยนตร์เรื่อง Giant ซึ่งถ่ายทำเมื่อ พ.ศ. ๒๕๙๙ อรคแสดงคู่กับเอลิซาเบธ เทย์เลอร์ และเจมส์ ดีน นับเป็นเรื่องที่ ๓๒ ของชีวิตการแสดง ท่านผู้อ่านที่อยู่ร่วมวัยกับผมคงไม่มีใครพลาดภาพยนตร์เรื่องนี้แน่ ๆ สมัยนั้นในกรุงเทพฯ เริ่มมีภาพยนตร์สีจอกว้างแล้วหลายโรง Giant โกยเงินได้มิใช่น้อย จากเรื่องนี้เองที่หนังสือพิมพ์โพลี เออภาพ้อรคขึ้นปกหน้าและเชียร์ว่บเป็นดาราที่หล่อที่สุดในโลกทีเดียว

ตลอดชีวิตอรคได้แสดงภาพยนตร์ในฐานะทางเครื่องและดารานำถึง ๖๓ เครื่อง เรื่องสุดท้ายคือ Ambassador และยังได้แสดงละคร ๔ เรื่องทีวี. อีก ๙ ชุดด้วยกัน แต่เป็นที่น่าเสียดาย อรคพลาดโอกาสที่จะได้รับตุ๊กตาทองเรื่องแล้วก็เรื่องเล่า

พอเริ่มดังขึ้นมาจริง ๆ จัง ๆ หนังสือพิมพ์ก็พยายามจะเจาะข่าวว่ทำไมหนอรูปหล่อถึงพ้อไม่รวยก็มีเงินเยอะอย่างอรค จึงยังไม่แต่งงานซักที่อรคเองพยายามผีนดวงดาราไม่ซ้ำหน้าออกงานบอย ๆ มีข่าวลือกับคนโน้นกับคนนี้ แต่อรคไม่เคยจริงจังกับใครเลย อรคจะระมัดระวังตัวมากในเรื่องผู้ชาย อรคจะไม่เคยแสดงตัวว่ชอบผู้ชายต่อหน้าธารกำนัล ทำทำเป็นพวกแอบจิตอยู่ตลอดเวลา ไม่เคยจูมมือคล้องแขนกับชายใดเลย เตะตลอดพออยู่ที่บ้านกับคู่ขา อรคกลายเป็นคนละคน

อรคเคยแต่งงานกับฟิลลิส เกตส์ เลขานุการตาดีของผู้บริหารโรงถ่ายภาพยนตร์นั่นแหละ แต่งงานกันเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๙๙ แต่งแล้วก็ไปฮันนีมูนที่ไมอามีแล้วก็เลยไปจาไมก้า ฟิลลิสแต่งงานด้วย

ความรัก รักทั้งตัว รักทั้งความมีชื่อเสียง ส่วนร็อคแต่งกับฟิลลิปส์ อำพราง พุทธิกรรมวิธถาวร คือนแรกที่ไปฮันนีมูน น้ำผึ้งก็ทำท่าจะชม อยู่ด้วยมาสามปี เล่นจ้ำจี้ จับปูด่าขำปุ่นากันหลายครั้งก็จริง แต่ดูเหมือนว่าเทพธิดาจะ ตกสวรรค์ทุกที อยู่ไปก็คงจะประสาทเสวย หัวงจะได้ความรักกลับได้แต่เงิน กับความเด่น ความดัง จะทำรักกันซึกทีก็ไม่มีใครสมหวังมีแต่ทุลทุกุเล อยู่ต่อไปคงจะเหี่ยวแห้งเฉาตายคาต้น ฟิลลิปส์จึงทนไม่ได้ทั้ง ๆ ที่ไม่ชอกไม่ช้ำ สักเท่าไรหรอก เมื่อศาลตัดสินให้หย่าขาดได้ เธอได้ค่าเลี้ยงดูสี่ปีดาดละ ๒๕๐ เหรียญ เป็นเวลาติดต่อกัน ๑๐ ปี ได้บ้านที่ วาร์เบลอร์ เฟลซ ราคา ๓๕,๐๐๐ เหรียญ ฟอร์ด ๓คัน เบริด วิทศสายฟ้า ถอยจากอู่ใหม่เยี่ยมอีก ๑ คัน กำไร จากบริษัทของร็อคต้องเอามาแบ่งให้ ๕% และถ้าบริษัทของร็อคสร้าง ภาพยนตร์จะต้องแบ่งกำไรให้อีก ๗ เรื่อง ร็อคเองมีรายได้สี่ปีดาดละ ๓,๕๐๐ เหรียญ กระนั้นก็ตามทั้งแพนทั้งหนังสือพิมพ์ถล่มฟิลลิปส์เสียไม่มีดีจะเหลือ หนังสือพิมพ์ก็พอจะรู้ ๆ พุทธิกรรมของร็อค แต่แทนที่ร็อคจะโดนถล่ม ร็อค กลับมีหนังสือพิมพ์ช่วยเป็นเกราะให้ด้วย

ร็อคเข้าไปเกี่ยวข้องกับหญิงอีกคนหนึ่ง เธอเป็นแม่ม่ายมีลูกติด ๑ คน เป็นนักร้องตั้งชื่อ มาลิริน แมกซ์เวลล์ เคยเอาเข้ามาอยู่ในบ้านแต่ดูเหมือนว่าคงจะไม่ได้มีอะไรลึกซึ้งถึงขั้นเข้าถึงฝ่ายใน เมื่อมาลิรินถึงแก่กรรม ร็อคก็ยังเป็นผู้รับจัดการงานศพทั้งหมดอย่างสมเกียรติ

ทางด้านชีวิตส่วนตัวของร็อคนั้น ร็อคมีหนุ่มน้อยหนุ่มใหญ่เข้ามาเกี่ยวของมากมายหลายหน้า สบตาถูกสเบ็คเมื่อใดก็ต้องพยายามเอามาให้ได้ เก็บมาไว้ในบ้าน จ่ายเงินเดือนเป็นรายสี่ปีดาด หาน ๆ เขาก็เลิกรักกันไปบ้าง แต่ก็หามาใหม่ได้เสมอ ที่มีอยู่ประจำในบ้านรองบ่อนก็คือ จอร์จ และมาร์ค จอร์จกับมาร์คเองนั้นเป็นคู่ชากันมานานแต่ก็ยอมบายให้ร็อค เขามาแทรกบาง นอกจากนั้นก็แจค ทอม และรอน ทั้ง ๓ คนนี้นั้นว่าร็อคโปรด มากเช่นกัน

โรคสเฟรียกาหารอก

โรคเริ่มมีอาการเบื่ออาหาร น้ำหนักลดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ออกงานที่ไร ต้องหาเข็มกลัดซ้อนปลายมาช่วยดึงช่วยรั้งกางเกงและเสื้อ เพื่อน ๆ ดาราเองก็ผิวดังเกต เอลิซาเบธ เทย์เลอร์เอย์ ดอริส เดย์เอย์ เจอกันที่ไรก็ต้องบอกให้โรคกินให้มาก ๆ ขึ้นทุกที แม้วโรคจะทำงานหนัก ดิมจัด แต่โรคเองเป็นผู้ที่มีสุขภาพดีมาตลอด ตามปรกติน้ำหนักของโรคประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม ตอนต้นปี ๒๕๒๗ เริ่มลดลงเหลือ ๙๓ กิโลกรัม โรคเคยป่วยเป็นโรคหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจจุดต้นตอฆ่าตัดต่อ “บายพาส” เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๔ และแน่นอนได้รับการถ่ายเลือดด้วย โดยได้รับเลือดจากทอมคูซาคอนหนึ่งเป็นผู้บริจาค ตอนนั้นเริ่มมีข่าวเกี่ยวกับโรคเอดสในหมู่เกย์ในลอสแอนเจลิสบ้างแล้ว แต่ยังไม่มียุติทราบบเรื่องการติดเชื้อเอดสจากการให้เลือด น้ำหนักของโรคลดลงอยู่เรื่อย ๆ ในฤดูใบไม้ผลิของ พ.ศ. ๒๕๒๗ ม้าโรค มิลเลอร์สังเกตเห็นว่า โรคนอนกรนผิดปกติและมีเหงื่อชุ่มผ้าปูที่นอนทุกวัน แต่ก็ยังไม่ได้เฉลียวอะไร เพราะระยะนั้นไม่มีใครรู้เรื่องโรคเอดสกันมากนัก

จนกระทั่งวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๗ ปีเดียวกันนั้น โรคได้รับเชิญจากท่านประธานาธิบดีเรแกน อดีตดาวาสอลลิวูดและเพิร์ส เลดี้ แนนซี่ ได้ไปร่วมรับประทานอาหารค่ำที่ทำเนียบขาว เป็นงานเลี้ยงหรูหรา จะต้องแต่งแบล็คไท แนนซี่ยังกล่าวกับโรคว่า หมู่นี้ผอมเกินไปก็เลยตักอาหารส่งให้โรคจนอิมแปร์ ขณะนั้นโรคน้ำหนักลดลงเหลือประมาณ ๘๗ กิโลกรัมลดลงไป ๑๓ กิโลกรัม อีก ๑ สัปดาห์ต่อมา แนนซี่ได้ส่งภาพถ่ายที่ร่วมโต๊ะอาหารที่ทำเนียบขาวพร้อมลายเซ็นทั้งของแนนซี่และท่านประธานาธิบดีมาให้ถึงสำนักงาน ม้าโรคสังเกตเห็นภาพถ่ายหนึ่งพบว่าที่ด้านข้างของคอใกล้ชายผมพอดีเห็นเม็ดคล้ายสิ่วเม็ดโต ๆ จึงต่อว่าโรคว่า ทำไม่ไม่ใช้แมคอัพซ่อนสิ่วไปเสียบ้าง ทำให้ภาพนั้นไม่สวย อย่างไรก็ตาม ม้าโรคได้แนะนำโรค

ว่าให้ไปหาแพทย์ผิวหนังดูสักหน่อยคงจะดีกว่าที่งัวอย่างนั้น จึงได้ไปหา หมอเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม หมอบัสเซิลดูแล้ว จึงตัดเนื้อเอาไว้ตรวจ และบอกว่ามันใหญ่เกินที่หมอจะตัดออกให้ได้ จึงทราบในภายหลังว่าตุ่ม ที่ว่านั้นคือ **มะเร็งแคปไซ** ซึ่งเป็นมะเร็งที่พบในผู้ป่วยโรคเอดส์นั่นเอง ร็อคยังไม่แน่ใจ วันที่ ๕ มิถุนายน จึงได้ให้หมอเคเมอร์ ศัลยแพทย์ตกแต่ง ประจำตัวตรวจซ้ำอีก หมอก็ตัดเนื้อและต่อมน้ำเหลืองไปตรวจอีกแล้วก็ยืนยัน ว่าร็อคเป็นเอดส์แน่นอน ร็อคแทบจะเป็นลม ไมกินข้าวกินน้ำอยู่ระยะหนึ่ง ร็อคหงุดหงิด ไม่ยอมรับว่าตนเองเป็นโรคมหากาฬนั้น อย่างไรก็ตามเมื่อ ได้ไปพบกับ ดร.กอทลีป ผู้รายงานโรคเอดส์จากนครลอสแอนเจลิสเป็น รายแรก ร็อคจึงได้เชื่อ แต่ก็ยังไม่ยอมรับร้อยเปอร์เซ็นต์ ร็อคได้ส่งจดหมายฉบับ ไม่ลงชื่อถึงหนุ่ม ๆ ที่เคยผ่านมาในชีวิตของร็อคที่แยกตัวออกไป ให้ไปตรวจ ร่างกาย คนที่อยู่ใกล้ชิดที่รู้เรื่อง ก็คือมาร์คและจอร์จเท่านั้น ส่วนคริสเตียน ที่เข้ามาอยู่ในบ้านในขณะนั้น มาร์คจัดการให้ย้ายออกไปอยู่ที่อื่นและให้ ตรวจร่างกายเสียด้วย แต่ไม่ได้บอกเหตุผลให้ทราบ คุชอีก ๒ คน คือ รอน รวมทั้งเจมส์ จอห์น คอป และแคลเรนซ์ จึงเป็นคนในบ้านนั้นห้ามมิให้ผู้ใด แพรงพรายให้ทราบเป็นอันขาด คนที่ทราบอีกคนก็คือ ดิน ดิทแมน เพื่อนสนิท อีกคนหนึ่ง

นำหนักของร็อคลดลงเรื่อย ๆ เพื่อน ๆ ที่พบสงสัยว่าร็อคจะเป็น โรคมะเร็ง ลิซ เทยเลอร์ก็คิดถึงเช่นนั้น

จนกระทั่งวันหนึ่ง ดินแอบไปทราบมาว่าที่ ปารีสมิยาเอ็ชพีไอ-๒๓ ที่กำลังทดลองใช้รักษาโรคเอดส์อยู่ นี่ยังจะได้ผล จึงไปปรึกษา ดร.กอทลีป ซึ่งให้คำมั่นว่าจะติดต่อกับ ดร.ดอร์มองท์ที่ปารีสให้ เมื่อนัดหมายกันเสร็จ เรียบร้อยแล้วดินก็จัดการให้ร็อคไปงานเทศกาลภาพยนตร์ที่ปารีส ร็อคเลือก เอรอนไปด้วย โดยเดินทางออกจากนิวยอร์กเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม โดยสาร เครื่องบิน คองซอร์ด เข้าพักที่โรงแรมริทซ์ ที่กรุงปารีสไว้ที่โรงแรมแล้วแวบไปพบ

ดร.ดอร์ม็องท์ที่โรงพยาบาลเพอร์ซีย์ โดยบอกว่าจะไปรู้เรื่องภาพยนตร์ รอคต้องไปฉีดยาเข้าเส้น โดยค่อย ๆ หยด กินเวลา ๓ ชั่วโมง ทุกวันในตอนเช้า เป็นเวลา ๑ สัปดาห์ แล้วเว้นไป ๑ สัปดาห์จึงจะให้ยาอีก อาทิตย์ที่เว้นร็อคก็พา รอนรอนไป โรม ลอนดอน บาร์เซโลนา นี่ ตอนให้ยาใหม่ ๆ ร็อครู้สึกคลื่นไส้ ตรงที่ฉีดยามีรอยเขียว ดร.ดอร์ม็องท์รักษาร็อคอยู่ได้ ๔ สัปดาห์ ผลการให้ยา ในครั้งนั้นปรากฏเพาะเชื้อไวรัสไม่ขึ้นแล้ว แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเชื้อหมดไป ยังคงมีแอบแฝงจะโผล่ออกมาอีกเมื่อไรก็ได้ ถ้าหากไม่ได้รับยาสามฆ่าเสมอ ดร.ดอร์ม็องท์แนะนำให้ร็อคอยู่เพื่อรักษาตัวให้ครบ ๓ เดือน แต่ร็อคปฏิเสธ เพราะห้วงงานและห้วงความลึบรุ่ม ร็อคบอกว่าจะมาได้อีกอย่างรวดเร็ว ก็เดือนกุมภาพันธ์ปีหน้าโน้น อย่างไรก็ตาม ดร.ดอร์ม็องท์ได้บอก ร็อคว่า ถ้าไม่มารักษาเป็นระยะ ๆ โอกาสหายนั้นยาก ตลอดเวลา ๔ สัปดาห์ที่อยู่

ร็อค ฮัดสัน เข้าเฝ้าสมเด็จพระนางเจ้าอลิซาเบธ ที่ ๒

ปารีส รอนมีได้ล่องรู้เลยว่า ร็อคเป็นโรคเอดส์ กำลังไปให้ ดร.ดอร์ม็องท์รักษา ร็อคกลับถึงแคลิฟอร์เนียเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ระหว่างนี้น้ำหนักลดลงไปอีกเกือบ ๕ กิโลกรัม ร็อคเริ่มประทานอาหารน้อยลงเรื่อย ๆ อย่างดีก็นั่งเขียนเล่น ในช่วงนั้นเริ่มถ่ายภาพยนตร์เรื่อง “ไดนาสตี” ด้วยพอดี

พอเริ่มเข้าปีใหม่เริ่มมีคนซุบซิบกัน บ้างก็ว่าร็อคเป็นโรคเอดส์ บางคนบอกว่าเป็นโรคอะไรต่างหาก ร็อคมีอาการทำท่าซวยอ่อน ๆ คลื่นไส้ เวลาเดินไปมาในบ้าน พุดซ่า ๆ เดินช้าลง หนื่อยเวลาเดินขึ้นบันได ไม่ใคร่เข้าใจอะไรค่อย ๆ ที่สนิทสนมกัน พอถึงเดือนกุมภาพันธ์จึงไปพักตากอากาศที่ฮาวายเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ ระหว่างนั้นสุขภาพของร็อคเลวลงเรื่อย ๆ ขาวลือซั๊กหนานู

ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๗ น้ำหนักเหลือเพียง ๗๕ กิโลกรัม ลดไปถึงหนึ่งในสี่ นอนกลางคืนเหงื่อออก ตามตัวมีผื่นขึ้นและคันทำให้นอนไม่ใคร่จะหลับ

ราววันที่ ๒๐ กรกฎาคม ร็อคอ่อนเพลียมาก นอนแบบติดที่นอน ทำท่าจะไม่ลุกขึ้นเมื่อได้ปรึกษากันในระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ใกล้ชิดและแพทย์ประจำตัวแล้ว จึงตัดสินใจเร่งให้ร็อคกลับไปปารีสในวันนั้น โดยให้รอน (ซึ่งไม่ทราบว่าร็อคเป็นเอดส์) ไปด้วย ม้าร์คไม่สามารถจะตามไปได้ เพราะต้องดูแลธุรกิจอยู่ทางนี้ ระหว่าง ๑๑ ชั่วโมงที่อยู่บนเครื่องบิน ร็อคไม่ได้แตะน้ำและอาหารเลย เมื่อไปถึงปารีสก็หมดแรงกว่ารอนจะเอาร็อคขึ้นแท็กซี่ไปโรงแรมริทซ์ได้ก็แทบแย่ พอถึงโรงแรมจึงรีบโทรศัพท์กลับไปหาม้าร์คที่แอล เอ ม้าร์คติดต่อกับ ดร.ซูการ์แมนแพทย์ประจำตัว ซึ่งแนะนำว่าให้นำร็อคส่งโรงพยาบาลอเมริกันในปารีสด่วน แพทย์เปิดเลือดแลเห็นผลเป็นจากการผ่าตัดหัวใจก็เลยรับไว้ในแผนกโรคหัวใจทันที โดยไม่ทันได้เฉลียวใจว่าร็อคป่วยเป็นโรคอย่างอื่น รอนเองก็ไม่ทราบ แพทย์ที่นั่นก็หลงทางไปเข้าป่าไป จะเอาไปขึ้นเตียงเจียนท่าเดียว รอนพยายามโทรถึง ดร.ดอร์ม็องท์ตาม

คำแนะนำของมาร์ค วันนั้นเป็นวันอาทิตย์ หมอกก็ไปเที่ยวข้างซี กลับมาบ้าน ดีหนึ่ง ดอร์มองท์พยายามโทรศัพท์ไปที่โรงพยาบาลอเมริกันก็ไม่ทราบว่ามีผู้ป่วยใช้ชื่อปลอมว่าอะไรอีก ถามถึงชื่อ รอย เซอเลอร์ (ชื่อเก่า) ก็ไม่มี เพราะเวลามารักษาที่โรงพยาบาลเพอร์ซีย์เคยใช้ชื่อนี้ ดร.ซูการ์แมนเองก็ติดต่อ ดร.ดอร์มองท์ ให้ย้ายร็อคไปที่โรงพยาบาลเพอร์ซีย์ ซึ่งตามธรรมเนียมฝรั่งเศส เขาไม่ทำกัน อย่างไรก็ตามหลังจากที่ร็อคได้นำเกลือไป อากาธาอาหาร ขาดน้ำที่ทำให้หมดแรงนั้นก็ดีขึ้นบ้าง มาร์คคอยฟังข่าวอยู่เห็นว่าไม่ได้การ จึงรีบตามไปที่ปารีส ตอนนั้นผู้สื่อข่าวเริ่มได้กลิ่นไล่ตามมาร์คจู่ลหวั่น มาร์คโทรศัพท์กลับไปปรึกษาพรรคพวกที่ แอล เอ ว่าจะเอาอย่างไรดี ในที่สุดก็ได้ยานุเคราะห์ชาติสัมพันธที่เคย์คั้นเคย์กับร็อคที่ปารีสมาช่วย มาร์ค พุดฝรั่งเศสไม่ได้ หมอโรค หัวใจที่โรงพยาบาลอเมริกันก็พูดภาษาอังกฤษได้ สเนก ๆ พิซ ๆ กว่าจะพูดอะไรกันเข้าใจก็เมื่อยมือ มาร์คประหลาดใจที่หมอ ที่นั่นไม่ได้เฉลียวใจเลยว่ามีคนไข้โรคเฮตสนอนอยู่ตรงหน้า แต่ถ้าวูเมื่อใด ก็คงต้องโดนเข็นเตียงออกไปทิ้งไว้หน้าโรงพยาบาลแน่ ๆ ส่วนการจะย้ายไป โรงพยาบาลเพอร์ซีย์นั้นก็ผิดกฎโรงพยาบาลนั้น เพราะจะรับคนต่างชาติเป็น คนไข้นอกเท่านั้น ไม่รับไว้รักษาเป็นคนไข้ใน อย่างนี้ก็มิด้วย โรคที่เกิดขึ้น ไม่ได้ถือพาสปอร์ตว่าเป็นเชื้อชาติอะไรสักหน่อย อย่างไรก็ตามในที่สุด โรงพยาบาลเพอร์ซีย์ก็ตกลงรับร็อคไว้รักษา ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าเพราะ บารมีของท่านผู้หญิงแฉะที่โทรศัพท์ไปหาประธานาธิบดีมิเตเตอร์รอง หรือ เพราะกระทรวงกลาโหมฝรั่งเศสอนุญาต

อย่างไรก็ตาม ร็อคก็อ่อนแอเกินไปที่จะอยู่ในสภาพที่จะให้ ยาเอชพีเอ-๒๓ ได้ วันนั้นเป็นวันพฤหัสบดี ๒๓ กรกฎาคม ตอนนั้นมาร์คบอกให้ รอนทราบว่าร็อคป่วยเป็นโรคอะไร รอนกลัวแทบจะเป็นบ้า มาร์คหาวิธีส่ง รอนกลับสหรัฐโดยหลบนักข่าวได้พ้น หลังจากมีการแถลงข่าวอย่างเป็นทางการจากยานู ดังที่ผมได้เล่าไว้แต่ต้นแล้วทั้งโทรเลข จุดหมายแสดง

ความเห็นใจ เอาใจช่วยหลังไหลมาทั่วทุกสารทิศ ท่านประธานาธิบดีเรแกนเองก็มีเมตตาจิตโหดๆ ไปจากทำเนียบขาว อย่างไรก็ตามอาการของร็อคก็มิได้ดีขึ้น ในวันศุกร์แพทย์แจ้งให้ร็อคเลือกเอาว่าแพทย์จะทำการเจาะเอาเนื้อตับไปตรวจ โดยจะกลับไปทำที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียที่ แอล เอ (ยูซีแอลเอ) พอดีขึ้นแล้วค่อยกลับมาที่ปารีสใหม่ หรือจะทำที่โรงพยาบาลเพอร์ซีย์ซึ่งจะต้องพักอยู่ที่นั่น ๒-๓ สัปดาห์ พออาการดีขึ้น แล้วจะได้ให้ยาเข้าเส้นเลือดต่อไป ดร.ดอร์ม็องท์ขอตอบในวันรุ่งขึ้น ร็อคตัดสินใจว่าจะนอนอนตายบนเตียงนอนของตนเองที่บ้าน หมอบอกว่า คงจะอยู่ไปได้อีกหลายวันกว่าจะจบชีวิต

ยานุผู้คล่องแคล่วว่องไวจึงได้จัดการตามความประสงค์ของร็อคขึ้นแรกจะขอเช่าเฮลิคอปเตอร์บินโบอิง ๗๐๗ แต่ก็บินรอดเดียวจากปารีสไปแอลเอไม่ไหว จึงจำต้องเช่าเครื่องบิน จัมโบ้โบอิง ๗๔๗ จากแอร์ ฟรังก์ซ์ มีหมอบไปด้วย พยาบาลไปด้วย เครื่องอุปกรณ์บริบาลฉุกเฉินครบครัน แต่มาร์คไม่ได้กลับไปด้วย เพราะจะต้องจัดการดูแลและเช็คบิล ยานุก็ไปด้วยไม่ได้เพราะมีงานที่นัดหมายเอาไว้ ดร.ดอร์ม็องท์ และ ดร. แวนนูฮูล จากโรงพยาบาลอเมริกันตามไปส่งถึงเฮลิคอปเตอร์แล้วก็กลับ ก่อนจะลำเลียงร็อคออกจากโรงพยาบาล ยานูต้องออกแถลงข่าวหลอกสื่อมวลชนว่า อาการของร็อคอยู่ในเกณฑ์ดี ร็อคจะอยู่ที่โรงพยาบาลเพอร์ซีย์อีก ๑ สัปดาห์ ว่าแล้วก็เอาร็อคใส่เปลเข็นออกไปขึ้นรถพยาบาลตรงไปที่สนามเฮลิคอปเตอร์แถวใกล้ ๆ หอเอฟเฟล ซึ่งเรียกกันในสมัยนี้ว่า **เฮลิพอร์ต** จากนั้นก็บินไปจอดข้าง ๆ จัมโบ้ที่เตรียมรออยู่ที่สนามบินชาร์ลส์ เดอโกล โดยผู้สื่อข่าวไม่มีโอกาสได้เข้าใกล้เลย เพราะผ่านเข้าไปในชั้นในไม่ได้ ร็อคต้องนอนเปลผู้ป่วยวางพาดระหว่างเก้าอี้ผู้โดยสาร ไม่มีญาติ ไม่มีมิตร ไม่มีคนรู้จักแม้แต่คนเดียวเดินทางร่วมด้วย มีแต่หมอบและพยาบาลสาวสวยนางหนึ่ง ซึ่งทุกคนพูดได้ภาษาเดียวคือภาษาฝรั่งเศส ร็อคนอนน้ำตาคลอ ซึ่งยานูก่อนจะลง

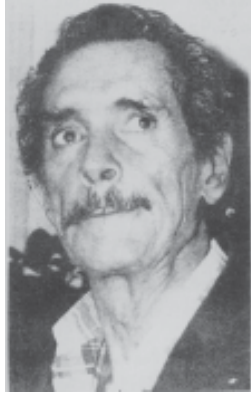

จากเครื่องบินก่อนเครื่องจะออก ได้ปลดอบให้ร็อคเข้มแข็ง ซึ่งร็อคก็ทำตาม
เช้าวันอังคารที่ ๓๐ ร็อคก็ถึงสนามบินแอลเอ ไม่มีญาติ ไม่มีมิตร ไม่มี
ผู้สื่อข่าวไปรอต้อนรับเช่นกัน เฮลิคอปเตอร์รับตัวผู้ป่วยเข้าโรงพยาบาล
ยูซีแอลเอโดยทันที ร็อคอยู่ที่นั่นประมาณ ๑ เดือน จึงขอกลับบ้าน ซึ่งเขา
ขนานนามว่า **ปราสาทหรือ Castle** โดยมีพยาบาลตามไปดูแล จนกระทั่ง
ถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ลืมเล่าไปว่าค่าเครื่องบิน แพทย์ พยาบาลและ
อุปกรณ์ช่วยชีวิตนั้น แอร์ฟรังก์ คิดในราคามิตรภาพคือ สองแสนห้าหมื่น
เหรียญ หรือหกแสนหกแสนบาท เท่านั้นเอง ต้องโทรเลข โอนเงินกันก่อนจะ
ออกเดินทาง เพราะถ้าเงินไม่มาฉันก็บินไม่ขึ้นนะนาย ยังจำได้ว่าต้นเดือน
สิงหาคมปีนั้นเองผมเห็นภาพใน ทีวี. ชาวรับอรุณเขาถ่ายภาพเปลี่มีผู้ป่วย
นอน กำลังลำเลียงออกจากเครื่องบินไปขึ้นเฮลิคอปเตอร์ที่สนามบินแอลเอ
เพื่อนำผู้ป่วยร็อค ส่งโรงพยาบาลยูซีแอลเอ

ร็อคสิ้นลมในตอนเช้าวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๘ เวลาประมาณ ๙
โมงเช้า นำความโศกเศร้าไปสู่วงการดาราท้องหลายเป็นอย่างยิ่ง ศพของร็อค
ได้รับการจัดการตามประเพณีโดยทันที

ก่อนตายประมาณ ๑ เดือน ร็อคได้ติดต่อให้นักเขียน ซารา เดวิดสัน
ได้มานั่งคุยกับตัวเขาเอง กับคนใกล้ชิดต่าง ๆ เพื่อรวบรวมเรื่องของเข
เรียบเรียงออกตีพิมพ์ เขาจะไม่ปิดบังเรื่องลับ ไต ๆ ในชีวิตของเขาทั้งสิ้น เพื่อ
อนุชนคนรุ่นหลังจะได้รู้มรดกกระจ่างตัว อย่าได้เติลเปิดเบิงเสพกามตั้งเช่น
ตัวเขาเอง ซึ่งตามปกติแล้ว ร็อคเป็นคนปิด ไม่ยอมเขียนเรื่องราวของตนเอง
ไม่ยอมให้สัมภาษณ์ นอกจากให้สัมภาษณ์ศาสตราจารย์โรนัลด์ แอล เลวิส
เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๖ ร็อคไม่ยอมให้หนังสือพิมพ์มาถ่ายรูปที่บ้าน
เรื่องที่ซาราเขียนเป็นเรื่องที่ยังไม่มีใครได้เคยได้ทราบมาก่อน รายได้จาก
การจำหน่ายหนังสือคงให้มอบเป็นสาธารณกุศลต่อไป

วาระสุดท้าย

เรื่องราวที่ผมนำมาเล่านี้ มิได้มุ่งหวังที่จะเอาชีวิประวัติของบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ในวงการภาพยนตร์มาประจานให้ประเจิดประเจ้อ แต่มีความประสงค์ที่จะสืบทอดเจตนารมย์ของ ร็อค กล่าวคือ แม้ว่าชีวิตจะไม่แล้ว แต่ต้องการใช้ประวัติของตนเองทำประโยชน์ให้แก่สาธารณชนอันเป็นกุศลกรรมที่น่าสรรเสริญยิ่ง ผมเองทั้งรักทั้งบูชา ร็อค ทั้งในความหล่อความเก่งกาจในการแสดง มีภาพยนตร์ที่ร็อคแสดงนำที่ไหน ก็ตามดูครั้งสุดท้ายที่จำได้ดูวิดีโอเทปเรื่อง Mirror Cracked from Side to Side ร็อคแสดงคู่กับ ลิซ เทย์เลอร์ ถ้าท่านสนใจไปลองเข้ามาดูเสียก็ได้โดยเฉพาะหนุ่ม ๆ สาว ๆ รุ่นหลังคงไม่รู้จ้ก ร็อค พากย์ไทยของภาพยนตร์เรื่องนี้ นั่นคือ “กระจกมฤตยู” เป็นเรื่องนักสืบ บทประพันธ์ของอะกาธา คริสตี ชะด้วย เรื่องราวในภาพยนตร์เรื่องนี้ผมเคยเอาไปสอน นักศึกษาแพทย์ด้วย เพราะมันเป็นเรื่องเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บอยู่ด้วย

เรื่องราวทั้งหมดนี้ ผมได้เรียบเรียงจากบันทึกส่วนตัวและความจำ
บ้างเล็กน้อย ส่วนใหญ่ย่อยมาจากพ็อคเก็ตบุ๊คฉบับเบสท์เซลเลอร์ ๑๙๘๗
ชื่อ Rock Hudson and His Story โดย Rock Hudson และ Sara Davidson
จัดพิมพ์โดย Avon Book ครับ ท่านผู้ใดต้องการอ่านรายละเอียดพิสดารก็จง
หาอ่านเอาเองก็แล้วกันครับ

คัดจากหลักไท ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓๐๗ ประจำวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๐

หมายเหตุ

เมื่อโรคเอดส์มาเมืองไทย เรายังตกลงกันไม่ได้ว่าจะเขียนอย่างไร
ผู้เขียนได้ใช้คำว่า “เอดส” ในตอนนั้น ขณะนี้เป็นที่ตกลงกันว่าจะเพิ่มการันต์
ที่ตัว ส เพื่อไม่ให้อ่านว่า เอ-ดส

ในฐานะ Chairman, Scientific Program Committee of the XV International AIDS
Conference ถ่ายภาพกับ Dr. Joep Lange (ขวา) President, International AIDS Society

หมอนักสืบ

เรื่องของหมอสองท่านต่างวัยช่วยกันสืบจับฆาตกร
ที่อาละวาดคร่าชีวิตประชากรโลกประมาณ ๔๐ ล้านคนเมื่อ ๘๐ ปีก่อน

ผมกำลังสนใจเรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ที่มีการระบาดรุนแรงทั่วโลก โรคไข้หวัดใหญ่นี้ภาษาอังกฤษจะเรียกชื่อกันว่า Influenza ฝรั่งเศสจะเรียกว่า le grippe เยอรมันจะเรียกว่า die Grippe และพวกชาวบ้านธรรมดาๆ ก็มักจะเรียกกันสั้น ๆ ว่า Flu (ฟลู) ก็คงเหมือนคนไทยเราเรียก สุกียากี้ ว่า สุกี้ นั้นแหละ ต่อไปนี้ ผมก็จะเรียกของผมว่าไข้หวัดใหญ่บ้าง เรียกว่าฟลูบ้าง ก็อย่าไปถือถือติกาอะไรเคร่งครัดกันนักก็แล้วกัน

เกี่ยวกับการระบาดของฟลูนี้ เเท่าที่มีหลักฐานให้ค้นได้มากหน่อย ก็คือ การระบาดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๑/๖๒ (ค.ศ. ๑๙๑๘/๑๙๑๙) ซึ่งตรงกับรัชสมัยของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๖ ของไทยเรา หรือปลายสงครามโลกครั้งที่ ๒ การระบาดครั้งนี้มีชื่อเรียกกันโดยทั่วไปว่า ไข้หวัดใหญ่ สเปน หรือ Spanish flu อันที่จริงโรคไม่ได้เริ่มที่สเปน แต่ประเทศอื่นกำลังมีศึกสงคราม จึงต้องปิดขบวนการระบาดของโรค สเปนไม่ได้เข้าสงครามก็เลยมีข่าวออกจากประเทศนั้น เขาก็เลยเหมาเอาว่าเป็น Spanish flu อีกครั้งต่อมาก็คือการระบาดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่เรียกกันว่า เอเชียัน ฟลู ครั้งถัดมาก็คือ ฮ็องกง ฟลู เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ การระบาดย่อย ๆ ของไข้หวัดนกที่ฮ็องกงเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และการระบาดในหลายประเทศของไข้หวัดนกในเอเชียระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๔๘

ที่ผมสนใจมากที่สุดก็คือการระบาดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๑/๖๒ เหตุที่ผมสนใจในช่วงระยะการระบาดครั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลอย่างน้อยสองประการ ประการแรกก็คือ การระบาดครั้งนั้นรุนแรงที่สุด ประชากรโลกได้รับผล

กระทบอย่างมาก ล้มตายจากการระบาดของโลก ประมาณ ๔๐ ล้านคน ในบันทึกที่ออกจะโอเวอร์หน่อยบอกว่าตายถึง ๑๐๐ ล้านคน ส่วนมากเป็น คนหนุ่มคนสาวที่มีร่างกายแข็งแรงดีมาก่อน บ่วยบูบับ เป็นเร็วและตายเร็ว เห็นหน้ากันอยู่หลัง ๆ สองสามวันก็จากไปเสียแล้ว **ประการที่สอง**ก็คือ ในการระบาดครั้งนั้น เรายังไม่รู้จักรู้ตัวเชื้อก่อโรคฟลูว่า เป็นเชื้ออะไร เรามารู้จักเชื้อก่อโรคว่าเป็นไวรัสเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ คือ ๑๔-๑๕ ปี ให้หลัง ความสนใจของผมในประการหลังนี้ก็คือ อยากจะทราบว่ามันคือเชื้ออะไรกันแน่ ที่โหดเหี้ยม ภายในเวลา ๑๔ เดือนที่ระบาด คร่าชีวิตมนุษย์ได้ถึง ๔๐ ล้านคน มากกว่าการตายในสงครามหลาย ๆ ครั้งรวมกัน ตายมากกว่าการระบาดใหญ่ของกาฬโรคในยุโรป ที่เรียกกันว่า Black death ซึ่งระบาดในยุโรปนาน ถึง ๔ ปี พ.ศ. ๑๙๐๐-๑๙๐๔ (ค.ศ. ๑๓๕๗-๑๓๖๑) นั่นเสียอีก ความสนใจในจุดนี้เองที่ทำให้ไปอ่านเจองานของหมอ ๒ ท่านที่ผมให้สมญาท่านว่าเป็น หมอนักสืบ เพราะท่านดันดันไปสืบไปค้นจนจับตัวฆาตกรที่อาละวาดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๑ มาเปิดเผยโฉมหน้าให้ชาวโลกได้รู้จักกัน

หมอนักสืบท่านแรกเป็นอเมริกันมีชื่อว่า ดร. เจฟฟรีย์ ทอเบนแบร์เกอร์ (Jeffrey Taubenberg) วัย ๕๐ เศษ ๆ ซึ่งเป็นทั้งหมอเอ็ดมีดี และ

Dr. Jeffrey Taubenberg

นักวิทยาศาสตร์ระดับ พีเอชดี ทำงานประจำอยู่ที่ห้องปฏิบัติการอณูพยาธิวิทยาของสถาบันพยาธิวิทยาแห่งกองทัพบกสหรัฐ (Armed Forces Institute of Pathology) ที่รีอควิลล์ รัฐแมริแลนด์ โดยมีผู้ช่วยชื่อ ดร. แอนน์ ไรต์ สถาบันแห่งนี้มีอายุกว่า ๑๓๐ ปีแล้ว ก่อตั้งขึ้นโดยคำบัญชาของอดีตประธานาธิบดี แอบราฮัม ลินคอล์น เพื่อเป็นสถาบันที่คอยชันสูตรว่า ทหารที่เสียชีวิตในสงครามกลางเมืองนั้นมีเหตุจากโรคอะไรบ้าง ด้วยเหตุนี้เอง ณ สถาบันนี้จึงมีการเก็บตัวอย่างเนื้อเยื่อที่ได้จากการตรวจชันสูตรศพนับหลายล้านชิ้น มีการบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ จัดหมวดหมู่ มีคอมพิวเตอร์ควบคุมทะเบียน ทำให้ค้นหาตัวอย่างต่าง ๆ ได้โดยสะดวก ถ้าเป็นบ้านเมืองเราคงหาไม่ได้ เพราะการรณรงค์เรื่อง ห้า ส. ไม่ทราบว่ากโยอะไรทั้งกันไปบ้าง เพราะคนเก็บเป็นคนรุ่นเก่า ตายไปแล้วก็เยอะ คนโกยทิ้งก็เป็นคนรุ่นจ๊าบที่ไม่เคยสนใจประวัติศาสตร์ ที่หน้าห้องทำงานของผมซึ่งก็มีของเก่า ๆ เก็บไว้เยอะ ต้องเขียนป้ายติดเอาไว้ว่า ห้า ส. อานว่า ห้ามเสือก

ทอเบนแบรเกอร์และคณะได้ไปค้นดูขึ้นเนื้อที่ได้จากการผ่าศพทหารที่เสียชีวิตด้วยโรคไขหวัดใหญ่เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ที่ยังเก็บรักษาไว้ โดยดองในฟอร์มาลินกันเสียก่อน แล้วละลายพาราฟินหุ้มเอาไว้ ผึ่งไว้ในก้อนพาราฟินให้คงรูป แล้วเก็บเอาไว้ เนื้อชิ้นนั้นได้มาจากคนไข้ที่เป็นไขหวัดใหญ่ แล้วตายด้วยปอดบวม ๒๔ รายด้วยกัน เมื่อนำไปเข้าเครื่องตัดทางพยาธิวิทยาตัดให้บางเฉียบที่เรียกกันตามภาษาพยาธิแพทย์ว่า ทำเซ็คชั่นแล้วนำไปวางบนแผ่นกระจกเล็ก ๆ ที่เรียกว่าแผ่นสไลด์ นำไปย้อมสีโดยกรรมวิธีทางพยาธิวิทยา แล้วจึงนำไปตรวจดูด้วยกล้องจุลทรรศน์ ผลการตรวจทำให้แยกคัดเอาเนื้อเยื่อปอดของผู้ตายออกมาได้สามราย ที่ผลการตรวจเข้าได้กับปอดบวมปัจจุบันชนิดที่เป็นทั้งกลีบปอด หรือที่พวกหมอเขาเรียกกันว่า acute lobar pneumonia และมีลักษณะที่มีเม็ดเลือดขาวเข้าไปแทรกอยู่ในเนื้อปอดเป็นอย่างมาก เมื่อพิจารณาให้ละเอียดลงไปก็พบว่ามียูเรียหนึ่งที่แสดงให้เห็น

เห็นชัดเจนว่าเป็นปอดบวมจากไวรัส ตั้งแต่แรก ไม่ใช่ปอดบวมจากการติดเชื้อแบคทีเรียซ้ำเติม เจ้าของชิ้นเนื้อรายนี้มีนามกรว่า พลทหาร รอสโค วอห์น (Private Roscoe Vaughan) ประจำกองพันวิศวกรรมที่ ๓ รอสโค เจ็บหนัก ขณะกำลังเตรียมตัวเดินทางไปสู่นาเวนา มีไข้สูงถึง ๑๐๓ องศาฟาเรนไฮต์ หนาวสั่น มีอาการไอหนัก หายใจหอบ หายใจลำบากและสุดท้ายโรคปอดบวมก็คร่าชีวิตเขาไปเพียง ๕ วันหลังที่เริ่มป่วย ก็ตัวอย่างชิ้นเนื้อของรอสโค นี่แหละ ที่ช่วยให้ชาวโลกได้รู้จักตัว ฆาตกรตัวจริง

ตัวอย่างเนื้อเยื่อชิ้นนี้ ถูกดองไว้ในฟอร์มาลิน เชื้อต่าง ๆ ถูกฆ่าไปหมดแล้ว จะเอามาเพาะเชื้อปลุกชีพผิดิบ ปล้ำผีลุก ปลุกผีตื่นก็ไม่ได้ แต่ก็ยังมีส่วนของสารพันธุกรรมหลงเหลือเศษอยู่บ้าง ก็เหมือนศพที่ตายจาก สีนามิเราก็ยังเอามาตรวจหาดีเอ็นเอได้ แต่กรณีที่แช่ฟอร์มาลินมาแล้ว จะตรวจไม่ได้ จะต้องเอาสารพันธุกรรมที่หลงเหลือเศษอยู่นอยนินด้นมาเพิ่มปริมาณให้มาก พอเสียก่อนจึงจะพอตรวจได้ เศษบุญที่ทางอณูพันธุศาสตร์มีกรรมวิธีอยู่เรียกกันตามภาษาเทคนิคว่า กรรมวิธีขยายสารพันธุกรรมโดยปฏิกิริยาห่วงลูกโซ่ (Polymerase chain reaction หรือเรียกสั้น ๆ ว่า PCR หรือปฏิกิริยาพีซีอาร์) โดยไปขยายส่วนรหัสพันธุกรรมสำคัญที่จะบอกได้ว่าเป็นเชื้อไวรัส ไขหวัดใหญ่ชนิดไหน นั่นก็คือไปขยายส่วนที่เรียกกันว่า H (ชื่อเต็ม ๆ ว่า hemagglutinin) และส่วนที่เรียกว่า N (ชื่อเต็ม ๆ ว่า neuraminidase) อันว่าไวรัสไขหวัดใหญ่ชนิด เอ นั้น (ไวรัสไขหวัดใหญ่มีเพียง สามชนิด เรียกว่า เอ บี ซี การระบาดใหญ่ทั่วโลกส่วนใหญ่จะเกิดจากชนิด เอ) จะมี H อยู่ต่าง ๆ กันถึง ๑๕ ชนิด (H๑, H๒, H๓, H๔, H๕...H๑๕) และไวรัส เอ นี้ จะมี N อยู่ ๙ ชนิดต่าง ๆ กัน (N๑, N๒, N๓, N๔, N๕...N๙) เรียกว่ารยทั้ง H และ N (เพราะเหตุนี้เองจึงได้ระบาดได้เรื่อย ๆ การระบาดจะเกิดจากไวรัสที่มีรหัส H๑N๑, H๒N๒, H๕N๑, H๗N๗ เป็นต้น)

ผลการศึกษาของคุณหมอนักสืบ ทอเบนแบรเกอร์สามารถขยายสารพันธุกรรม อาร์เอ็นเอ ได้จากเนื้อเยื่อของพลทหาร รอสโค ปรากฏว่าเป็นไวรัสชนิดที่มีรหัสว่า H๑N๑ นั่นเอง ทอเบนแบรเกอร์ เมื่อเจอของวิเศษเช่นนี้ ทั้งคณะต่างก็จิตใจเปล่งเสียง “ยูเรก้า ข้าพบแล้ว” ด้วยความปลื้มปิติ และก็ไม่ได้เอาผลงานนักสืบนี้ขึ้นเก็บไว้บนหิ้ง แต่ได้รับนำความไปเรียบเรียงเป็นเอกสารทางวิชาการส่งไปที่ตีพิมพ์ให้ปรากฏแก่สายตาชาวโลกอย่างฉับไวในวารสารทางวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อว่า Science เดือนมีนาคม ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ (ค.ศ. ๑๙๙๗) ฉบับที่ ๒๗๕ หน้า ๑๗๙๓-๑๗๙๖

พลทหารรอสโคนั้นอยู่ที่ ฟอर्थ แจ็คสัน รัฐ เซาท์ แคโรไลนา ไวลด์ไช่หัดใหญ่ เอ ฆาตกรกรต้วจริงที่ขยายขึ้นส่วนได้นี้ จึงได้รับการขนานนามตามหลักสากลว่า Influenza A/South Carolina/๑/๑๙๑๘ (H๑N๑)

ภายหลังที่ตีพิมพ์ผลงานเผยแพร่ให้ฮือฮากันทั่วโลกแล้ว มีคุณหมอคคนหนึ่งตื่นตื่นสนใจเป็นพิเศษ นั่นคือคุณหมอจอห์น ฮุลติน (Johan Hultin) อายุเลยวัยเจ็ดสิบไปแล้วหลายปี ย้อนหลังไปเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ (ค.ศ. ๑๙๕๐) ฮุลตินนักศึกษาหนุ่มอพยพมาจากสวีเดนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๔๙) ขณะศึกษาปริญญาโทอยู่ที่มหาวิทยาลัยไอโอวา ก่อนจะเข้าเรียนแพทย์ต่อ

Dr. Johan Hultin

ที่นั่น ได้ขับรถพาภรรยาขึ้นไปทัศนาวจรรอลาสกา บังเอิญไปพบกันกับนักโบราณคดีท่านหนึ่งชื่อคุณออกโตโต โกดี้ ที่แฟร์แบงค์ เกิดไปคุยกันถูกคอ เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ที่อลาสกาที่อลาสกา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ ก็เลยทราบว่ามีชาวเอสกีโม ๘๐ คน พำนักอยู่ที่บริเวณประชาคมผู้สอนศาสนาที่เรียกว่า Teller Mission ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น Brevig Mission นั้น ตายด้วยไข้หวัดใหญ่เสียชีวิต ๗๒ คน เหลือเพียงแปดคน ไม่ทราบว่าใครจะทำหน้าที่สับหระอ นักโบราณคดี โกดี้ได้พาสุลทินไปที่โบสถ์ของตำบล จึงได้รายละเอียดของผู้คนที่ล้มตายไปจากนักบวชที่นั่นและทราบด้วยว่าเขาฝังศพกันไว้ที่ไหน โดยฝังห่มไว้ ใต้แผ่นน้ำแข็งที่หนาแข็งตลอดกาลไม่มีวันละลายที่เรียกว่า Permafrost นั้น ทำให้ศพไม่เน่าเปื่อย ตอนเรียนที่มหาวิทยาลัยมีอาจารย์ท่านหนึ่งเล่าเรื่องการระบาดของไข้หวัดใหญ่ ๒๔๖๑ และแถมทายว่า ตอนนั้นเรายังไม่มีวิธีเพาะเชื้อ แต่ถ้าศพแช่เย็นจัด เชื้ออาจจะไม่ตายก็ได้ สุลทินยังจำคำสอนของอาจารย์ได้ หลังจากกลับจากทัศนาวจรรวียนฐานนักสืบของสุลทิน นำให้ สุลทินหวนกลับไปเบรวิกอีก คราวนี้ลงทุนไปชุดหลุมฝังศพตัดเอาตัวอย่างตรวจกลับไปไอโอวาหวังว่าตัวอย่างที่แช่แข็งอยู่นานนับหลายสิบปีนั้น ไวรัสไข้หวัดใหญ่จะคงยังอยู่ ปีนั้นคือปี พ.ศ. ๒๔๙๓ (ค.ศ. ๑๙๕๐)

เชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ของคนนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ (ค.ศ. ๑๙๑๘) ยังเพาะแยกเชื้อกันยังไม่ได้ อีก ๑๕ ปีให้หลัง ดร.สมิธ, เลดลอร์ และ เซอร์แอนดรูว์ ชาวอังกฤษ จึง สามารถเพาะเชื้อได้ก็เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ค.ศ. ๑๙๓๓ โดยเพาะในทางเดินหายใจของสัตว์แทะที่มีชื่อว่า เฟอร์เรท กรรมวิธีเพาะเชื้อที่ง่ายกว่าคือเพาะในไข่ไก่ฟัก ซึ่งก็เพิ่งก็ทำได้ในภายหลังในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ (ค.ศ. ๑๙๓๕) โดยแมคฟาร์แลนด์ เบอร์เนท ชาววิทยาศาสตร์ชาวออสเตรเลียผู้ซึ่งได้รับรางวัลโนเบลและได้บรรดาศักดิ์เป็นเซอร์ในเวลาต่อมา สุลทินก็พยายามเพาะเชื้อจากตัวอย่างตรวจในไข่ไก่ฟัก แต่ก็ล้มเหลว ในสมัยนั้นปฏิบัติการเพาะเชื้อยังไม่เกิด อย่างไรก็ตาม สุลทินเมื่อได้อ่านบทความของ

ทอมเบนแบร์เกอร์ในวารสารไซแอนซ์ แล้ว วิทยาลัยนักสืบถูกปลุกฤทธิ์กลับมา
สิงร่างอีก จึงรีบติดต่อไปยัง หมอทอมเบนแบร์เกอร์ทันที และยื่นข้อเสนอว่า
การทำพีซีอาร์จากชิ้นเนื้อดองฟอร์มาลินนั้นจะสู้ของสดได้หรือ จะไปหา
ตัวอย่างสดๆ ผังอยู่ได้น้ำแข็งมาให้จะเอาไหม หมู่วิ่งมาชนบึงตอ แล้วมีหรือ
ทอมเบนแบร์เกอร์จะละโอกาส

ก่อนฉลองวันเกิดครบ ๗๓ ปี เพียงไม่กี่สัปดาห์ สุลทินคิดว่าเอา
กรรไกรเล็มต้นไม้ในสวน คว้าจอบ และมีดในครัวอีกสองสามเล่ม จอบ
ตัวเรือบินกลับไปโอลาสกา ลงที่โนเม (Nome) แล้วต่อไปยังเบรวิก ซึ่งอยู่ห่าง
จากโนเมไปทางตะวันตกเฉียงเหนือ ๖๕ ไมล์ อยู่ชิดไปทางช่องแคบเบริง
โดยใช้งบประมาณส่วนตัวแท้ ๆ เบ็ดเสร็จแคะกระดูกไปได้ ๔,๑๐๐ เหยี่ยว
อเมริกัน ตรงดิ่งไปที่ศูนย์ราชการขออนุญาตทำการขุดค้นศพใต้เพอร์มา
ฟรอสซ ซึ่งก็ได้รับอนุญาตโดยดี เพราะศพทุกศพต่างก็ไม่มีญาติเหลืออยู่แล้ว
ลงมือขุดเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๐ จ้างชาวบ้านไปช่วยขุดอยู่ ๔ วัน ได้
หลุมลึก ๗ ฟุต ก็เจอหลุมฝังศพหมู

ผมลืมบอกไปว่า สุลทินนั้นเกษียณอายุแล้ว อาชีพของท่านที่ทำงาน
ก่อนเกษียณอยู่ที่นคร ซาน ฟรานซิสโก นั้น ท่านเป็นหมอพยาธิวิทยา
และนิติเวชศาสตร์ครับ วิทยาลัยของท่านจึงถูกปลุกฤทธิ์ได้โดยเร็ว ท่านตั้ง
ความหวังไว้มาก ว่าคราวนี้ท่านต้องจับตัวฆาตกรได้แน่ ๆ

ในหลุมฝังศพหมู่นั้น หลังสำรวจดูแล้วก็พบร่างของสาววัยระหว่าง
๒๐-๓๐ ปีรายหนึ่ง สภาพศพค่อนข้างสมบูรณ์ รูปร่างค่อนข้างต้วมๆ มี
ไขมันเยอะ ผังอยู่ได้น้ำแข็งลึกถึง ๗ ฟุต ไขมันน่าจะป้องกันการเสื่อมสลาย
ของไวรัส หรือสารพันธุกรรมของไวรัสได้ดี จึงตกลงใจที่จะทำการผ่าศพด้วย
เครื่องมือง่าย ๆ ที่เอาติดตัวไปจากบ้าน สุลทินตั้งชื่อให้เธอว่า “ลูซี่ -Lucy”

สุลทินตัดกระดูกซี่โครงออก ลงไปตัดเอาเนื้อปอดออกมาได้ชิ้นโต
พอควร เก็บในขวดมิดชิด กลบหลุม และปักกางเขนไว้บริเวณหัวท้ายหลุมสูง

Hultin กับ Lucy

๑๑ ฟุต และ ๗ ฟุต เป็นเครื่องหมายแล้วจึงรีบกลับนคร ซาน ฟรานซิสโก จัดการแบ่งตัวอย่างปอดที่เก็บมาได้เป็น ๓ ชั้น เพื่อป้องกันผิดพลาด ส่งไปให้ ดร. แอนน์ ไรต์ โดย ยูพีเอสห่อหนึ่ง ส่ง ทางเฟดเอ็กซ์ อีกห่อหนึ่ง และ ส่งทางไปรษณีย์ด่วนสหรัฐอีกหนึ่งห่อ ผลก็คือถึงที่หมายทั้งสามห่อ สุลทิน ตั้งหน้าตั้งตาคอยฟังผล และปลื้มสุดขีดเมื่อทราบว่า จากตัวอย่างตรวจซึ่งเป็นปอดของลูซี่ ก็สามารถขยายสายพันธุกรรมได้ H_6N_6 เหมือนกับ ตัวอย่างตรวจที่เป็นปอดของรอสโคนั่นเอง ไวรัส H_6N_6 ตัวนี้เองที่เขาเรียกกันว่า Swine influenza เชื่อว่าเป็นไวรัสของหมู แต่ต้นตอดั้งเดิมก็ยังไม่ทราบกัน อยู่ว่ามาจากสัตว์ปีก

บางท่านอาจจะสงสัยว่า ปฏิบัติการเช่นนี้ไม่กลัวผีดิบออกมา อาละวาดหรือไร ขอเรียนว่า สุลทินหมอนักสืบสูงอายุนั้นก็ไม่ได้ป้องกันตัวอะไรเป็นพิเศษ เพราะเชื่อตายแล้ว ไม่ก่อโรค แต่ขั้นตอนขยายสารพันธุกรรมนั้น ต้องทำในห้องปฏิบัติการที่มีความปลอดภัยสูงสุด คือ ห้องปฏิบัติการชีวนิภัยระดับ ๔ (Biosafety level ๔) ซึ่งห้องระดับนี้ ในเอเชียคงจะมีที่ญี่ปุ่นเท่านั้น ที่ใกล้ ๆ ประเทศไทยก็มีที่เมืองกิลองออสเตรเลียโน่น ในสหรัฐ แคนาดา มีหลายแห่ง มีเอาไว้ศึกษาวิจัยเชื้อโรคที่รุนแรง อากาศชีวภาพ หรือ

หอผู้ป่วยขณะไข้หวัดใหญ่ระบาด ๒๔๖๑

เชื้อโรคอุบัติใหม่เช่น อีโบล่า สมองอักเสบจากไวรัสซิกาห์ ซาร์ส เป็นต้น
ในบ้านเรามีเฉพาะห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุลระดับ ๓ เท่านั้นเอง และเท่าที่ทราบ
ก็มีอยู่ ๓ แห่งคือที่ ศิริราช คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล กรม
วิทยาศาสตร์การแพทย์ ทราบว่าผู้ใหญ่มากำลังพิจารณาให้มีเพิ่มอีกหลายแห่ง
นี่แหละ

ครับเป็นเรื่องราวของนักสืบต่างวัยสองท่าน หมอท่าน
แรกวัย ๕๐ เศษ ท่านหลังป่านนี้ก็ร่วม ๘๐ เข้าให้แล้ว และยังมีผู้ที่
อยากเป็นนักสืบอีก ๒-๓ คน ถ้ามีโอกาสผม
จะเอามาเล่าอีกครั้งครับ

...you'll always be my friend....

THE ABC'S OF FRIENDSHIP

- A lways be honest, would you want THEM to lie to you?
- B e there when they need you, or you may wind up alone.
- C heer them on, we all need encouragement now and then.
- D on't look for their faults, even if you have none.
- E ncourage their dreams, what would we be without them?
- F orgive them, you just MAY do something wrong sometime.
- G et together often, misery loves company, so does glee.
- H ave faith in them, the human animal is remarkable.
- I nclude them, you may need to be included sometime.
- J ust be there when they need you.
- K now when they need a hug, and couldn't you use one?
- L ove them unconditionally, that is the ONLY condition.
- M ake them feel special, because aren't we ALL special?
- N ever forget them, who wants to feel forgotten?
- O ffer to help, and know when "No thanks" is just politeness.
- P raise them honestly and openly.
- Q uietly disagree, noisy NO's make enemies.
- R eally listen, a friendly ear is a soothing balm.
- S ay you're sorry, don't let them assume it.
- T alk frequently, communication is important.
- U se good judgment.
- V erbalize your feelings!
- W ish them luck, hopefully good!
- X amine your motives before you "help" out.
- Y our words count, use them wisely.
- Z ip your lips when told a secret.

By following these ABC's as often as you are able, you SHOULD live a LONG and friend-filled life.

มรณกรรมหมู่ของกุมารมาเลย์

เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๔๐ มีรายงานผู้ป่วยเด็กชายอายุ ๑๙ เดือน เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล สิบู (Sibu) ในแคว้นซาราวัก โดยมีประวัติว่ามีไข้สูงมา ๓ วัน และมีแผลในช่องปาก จากการตรวจร่างกายพบว่า ระบบไหลเวียนส่วนปลายทางไม่ดี และมีอัตราการเต้นของหัวใจเร็วมาก และดำเนินต่อไปเป็นหัวใจล้มเหลวในเวลาต่อมา ผู้ป่วยเด็กชายนี้มีโอกาสอยู่ที่โรงพยาบาลสิบูเพียงหนึ่งวันก็ถึงแก่กรรม^๑

หลังจากนั้นมีเด็กในซาราวักถึงแก่กรรมด้วยภาวะหัวใจล้มเหลว ในระยะเวลาใกล้เคียงกันถึงอีก ๒๖ คน และยังมีอีก ๒ ราย ที่สงสัยว่าจะถึงแก่กรรม ด้วยโรคเดียวกัน เนื่องจากถึงแก่กรรมก่อนรับไว้ในโรงพยาบาล รวมเป็น ๒๘ คน, ๑๘ คน หรือร้อยละ ๖๒ ของเด็กจำนวนนี้เป็นเพศชาย อายุ ตั้งแต่ ๗ เดือน ถึง ๖ ปี หรืออายุเฉลี่ยเท่ากับ ๑.๖ ปี, ๒๓ คน หรือร้อยละ ๗๙ เป็นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๒ ขวบ

เด็กที่ป่วย ๒๗ คน ที่รับไว้ในโรงพยาบาลจะมาด้วยอาการช็อก หรือรับไว้ในโรงพยาบาลไม่นานก็ช็อก รวมทั้งมีอาการผิวน้ำขี้ด, ปลายมือปลายเท้าเย็นซีด, ซีฟจรเต้นเบา เด็กที่ป่วยจำนวนหลายคนจะมีอาการแสดงของปอดบวม น้ำลายใสที่ได้รับสารน้ำเข้าทางหลอดเลือดดำก็ยิ่งจะทำให้มีอาการบวมน้ำเพิ่มขึ้น ผู้ป่วยเกือบทุกรายจะมีหัวใจเต้นเร็วในลักษณะ Sinus tachycardia เมื่อตรวจดูลายคลื่นไฟฟ้าหัวใจ แต่ไม่มีรอยโรคที่มีหัวใจเต้นผิดจังหวะ (arrhythmia) การฉีดเลือดของหัวใจห้องล่างซ้ายน้อยลง ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะถึงแก่กรรมภายใน ๗ วัน หลังที่เริ่มป่วยและส่วนมากจะตายในโรงพยาบาล หลังรับไว้ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ได้ทำการตรวจศพเด็ก ๓ ราย ยังไม่ทราบผลการตรวจ (โปรดทราบว่า ชาวมุสลิมมักจะไม่ยินยอมให้มีการตรวจศพ) ผู้ป่วยที่รับไว้รักษาหายสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน

อาการที่ตรวจพบในเด็กที่ป่วย ได้แก่ มีผื่นขึ้นที่ฝ่ามือฝ่าเท้า เป็นผื่นชนิดผื่นแดงและนูนจากผิวน้ำ (maculopapule) หรือผื่นชนิดตุ่มน้ำ (vesicle) หรือมีแผลในช่องปาก ซึ่งเป็นลักษณะจำเพาะของโรคแฮนด์, ฟุต แอนด์ เม้าท์ (hand, foot, and mouth disease) เด็กหลายคนที่มีอาการของระบบประสาทกลางด้วย กล่าวคือ ๓ ใน ๒๐ ราย หรือร้อยละ ๑๕ จะมีอาการอัมพาต ปัจจุบันแบบอ่อนปวกเปียก (acute flaccid paralysis) และ ๙ ใน ๒๐ รายนี้ จะให้ประวัติของการชักด้วย ผลการตรวจน้ำไขสันหลังจะพบมีเม็ดเลือดขาว ชนิดลิมโฟไซต์ในปริมาณที่สูงเข้าได้กับเยื่อหุ้มสมองอักเสบจากไวรัส มีหลายกรณีที่รายงานว่าเด็กที่ตายได้สัมผัสกับผู้ป่วยด้วยโรคนี้มาก่อน เป็นเวลาประมาณ ๒ ถึง ๕ วัน ก่อนที่จะล้มป่วยลงแสดงว่าระยะพักตัวของโรคนี้สั้นกว่าหนึ่งสัปดาห์

เมื่อทำการสำรวจสอบถามจากแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไปที่ทำคลินิกส่วนตัวในซาราวัค ก็ปรากฏว่าแพทย์ได้ตรวจพบผู้ป่วยโรคแฮนด์, ฟุต แอนด์

เม้าร์ ในซาราวัคเป็นจำนวนมากมาตั้งแต่เดือนเมษายน จนถึงวันที่ ๖ มิถุนายน มีตัวเลขรายงานอุบัติการณ์พบโรคดังกล่าวในซาราวัคถึง ๒,๑๑๓ ราย ซึ่งเกิดขึ้นกับเด็กอายุน้อย (ซาราวัคมีประชากร ๑.๙ ล้านคน)

เมื่อสำรวจกว้างออกไปพบว่าระหว่างเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา มีเด็กป่วยเป็นโรคนี้ จำนวน ๒,๑๔๐ คน ที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลเอกชน และโรงพยาบาลของรัฐบนผืนแผ่นดินใหญ่ของมาเลเซีย (ประชากร ๒๑ ล้านคน) ยังไม่มีรายงานการมรณะของเด็กที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล

จากการศึกษาทางห้องปฏิบัติการ สามารถแยกเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ได้จากผู้ป่วย ๒ ราย เชื้อไวรัสดังกล่าวนี้มีชื่อว่า เอ็นเทโรไวรัส ๗๑ (Enterovirus ๗๑) ขณะนี้กำลังทำการชันสูตรเชื้อที่แยกได้จากผู้ป่วยรายอื่นๆ อีกต่อไป

มีรายงานว่าผู้มีผู้ป่วยรายงานจากซาราวัครายสุดท้ายเมื่อ ๒๑ มิถุนายน และถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน นั้น จริง ๆ แล้วถ้าติดตามถึงวันที่ ๘ กรกฎาคม จะมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นในซาราวัคอีกหนึ่งรายเป็นเด็กอายุ ๒ ขวบ ตายเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายนด้วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบจากไวรัส

อันที่จริง Hand, Foot and Mouth Disease หรือ syndrome นี้มีรายงานเป็นครั้งแรกตั้งแตปี พ.ศ. ๒๕๐๐ และสาเหตุของโรคในขณะนั้น คือ Cocksackievirus A ๑๖^{๒,๓} ซึ่งต่อมาพบว่าเกิดจาก Coxckievirus A๑๐, A๕ และ A๑๔ ด้วย

เอนเทโรไวรัส ๗๑ คืออะไร

แต่เดิมมานั้น การจำแนกสกุลและจิ้นสของไวรัสไม่ว่าจะเป็นชนิดที่ก่อโรคในมนุษย์, สัตว์, แมลง และพืช ยังไม่มีระบบที่ชัดเจน ไวรัสใดที่ก่อโรคในระบบทางเดินหายใจที่ถูกจับกลุ่มรวมกันไว้เป็นเรียกชื่อว่า Respiratory virus ไวรัสใดที่ก่อโรคโดยมีแมลงเป็นพาหะนำโรคก็เรียกกันว่า Arthropod-borne virus ซึ่งในเวลาต่อมาที่ตัดคำให้สั้นลงเหลือแต่เพียงคำว่า Arbovirus ไวรัสที่พบได้ในทางเดินอาหารก็เรียกว่า Enterovirus เป็นต้น

ต่อมาเมื่อมีการศึกษาในระดับอนุ การศึกษาเกี่ยวกับวงชีพจักร การเจริญทวิจำนวนของไวรัสภายในเซลล์ตลอดจนลักษณะทางชีววิทยา อื่น ๆ ทำให้ได้รายละเอียดเพิ่มเติมมากขึ้น ประจวบเหมาะที่มีการประชุมไวรัสนานาชาติครั้งที่ ๑ ที่กรุงเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้มีการก่อตั้งคณะกรรมการระหว่างชาติขึ้นมาดูแลเรื่องการจำแนกและการขนานนามไวรัสให้เป็นสากล โดยมีชื่อว่า International Committee on Nomenclature of Viruses หรือ ICNV จึงมีการจัดตั้งชื่อสกุลต่าง ๆ ของไวรัสและจำแนกจิ้นสขึ้นให้เป็นระบบ

ผลของการประชุมของคณะกรรมการฯ ปรากฏว่ามีไวรัสอยู่กลุ่มหนึ่งที่มีสมาชิกอยู่เป็นจำนวนกว่า ๒๐๐ ชนิด เป็นไวรัสที่มีขนาดเล็ก แกนกลางประกอบด้วยกรดไรโบนิวคลีอิก หรืออาร์เอ็นเอสายเดี่ยว ขนาดเล็กมาก ประมาณ ๒๐-๓๐ นาโนเมตร มีรูปพรรณสัณฐานกลมมีจำนวนโปรตีนหน่วยย่อย ๆ อยู่ทีเรียกว่า “แคพไซเมอร์” อยู่โดยรอบ ๖๐ หน่วย มีแอนติเจนกลุ่ม

ร่วมกันเพิ่มจำนวนในซัยโตพลาสมาของเซลล์ ไม่มีเปลือกหุ้มภายนอก จึงทนทานต่อสารละลายไขมัน หรือเรียกว่าเป็น Nonenveloped หรือ naked virus มีความคงทนต่อความร้อน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มาก คณะกรรมการจึงได้จัดรวมเป็นสกุลให้ชื่อว่า Picornaviridae^๓ (Pico=very small; ma = ribonucleic acid) เดิมมีอยู่ ๔ จีนัส^๔ ในปัจจุบันมีไวรัสเป็นสมาชิกอยู่ ๕ จีนัส^๕ ด้วยกันคือ

๑. Genus Enterovirus ในทางเดินอาหารมีประมาณ ๗ ชนิด ก่อโรคได้หลายระบบที่สำคัญและเรารู้จักกันดีก็คือ Poliovirus

๒. Genus Rhinovirus พบในทางเดินหายใจส่วนต้นมีมากกว่า ๑๐๐ ชนิด เป็นไวรัสก่อโรคหวัด (Coryza)

๓. Genus Aphthovirus ก่อโรคปากเปื่อยเท้าเปื่อยในสัตว์กีบ (Foot-and-mouth disease) ในคนอาจติดโรคได้

๔. Genus Cardiovirus ก่อโรคสมองหัวใจอักเสบในสัตว์ทะเล จีนัสหลังนี้ยังไม่ปรากฏว่าก่อโรคในคน

๕. Genus Heparnavirus^๔ เดิมที่จำแนกไว้เป็น Enterovirus ๗๒ แต่เนื่องจากมีคุณสมบัติแตกต่างพอที่จะแยกเป็นจีนัสใหม่ได้ จึงตั้งขึ้นเป็นจีนัสใหม่ ไวรัสที่เรารู้จักกันในจีนัสนี้ก็คือ Hepatitis A virus

ในจีนัสเอ็นเทโรไวรัสนั้นมีสมาชิกที่สำคัญ คือไวรัสโปลิโอ ซึ่งมีอยู่ ๓ ทัยป์, ไวรัสดอกแซกกี เอ ทัยป์ ๑-๒๔, ดอกแซกกี บี ทัยป์ ๑-๖, ไวรัสเอ็คโค ทัยป์ ๑-๓๔ และเอ็นเทโรไวรัสที่แยกในระยะหลังจากนั้นถูกขนานนามตามลำดับหมายเลขคือ Enterovirus ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑ และ ๗๒ (ปัจจุบันเป็น heparnavirus)

Enterovirus ๖๘ แยกได้จากเด็กที่ป่วยเป็นโรคปอดบวมและหลอดลมฝอยอักเสบ

Enterovirus ๖๙ แยกได้จากสัตว์

Enterovirus ๗๐ แยกได้จากผู้ป่วยตาแดงชนิดเลือดออกในเยื่อตา ซึ่งระบาดไปทั่วโลก (acute hemorrhagic conjunctivitis) แยกได้เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒

เชื้อเอ็นเทอโรไวรัส ๗๑ นี้ เพิ่งเพาะเชื้อได้จากผู้ป่วยเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ผู้ป่วยเป็นเด็กเล็กป่วยเป็นโรคเยื่อหุ้มสมอง และสมองอักเสบ เป็นรายงานจากมลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา^๕ หลังจากนั้นก็ไม่มียางานจากรัฐอื่นนอกมลรัฐแคลิฟอร์เนียเลย จนกระทั่งอีก ๖ ปีให้หลัง จึงมีรายงานการพบเชื้อนี้จากผู้ป่วยในนครนิวยอร์ก^๖ และนครเมลเบิร์น ออสเตรเลีย^๗ จากผู้ป่วยที่รายงานในนครนิวยอร์ก และนครเมลเบิร์น ต่างก็มีผื่นที่ผิวหนังคล้าย ๆ กัน อันเป็นลักษณะที่เด่นชัดของโรค ต่อมาก็พบโรคนี้จากภูมิภาคอื่น โดยเกิดขึ้นเป็นหย่อม ๆ และป่วยกันเป็นหมู่เป็นกลุ่ม เช่น รายงานจากญี่ปุ่น^๘ ซึ่งมีผู้ป่วยเป็นจำนวนมากและประเทศในกลุ่มยุโรปตะวันออก^๙ มีรายงานการระบาดที่รุนแรงกว้างขวางจากประเทศบูดาเปสต์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งรายงานว่าผู้ป่วยเป็นอัมพาตคล้ายโปลิโอ ซึ่งถึงแก่กรรมเป็นจำนวนมาก

มีเอ็นโดโรไวรัส ๗๑ นี้เป็นต้นเหตุของโรค การแพร่กระจายของโรคมักจะเป็นไปในทำนองเดียวกันกับโรคโปลิโอหรือเอ็นโดโรไวรัสชนิดอื่น คือ โดยการกิน (fecal-oral) อาหาร น้ำที่มีเชื้อปนเปื้อน ผู้ที่ติดเชื่อและมีอาการของโรคมักจะเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี ยิ่งอายุน้อยยิ่งมีอุบัติการณ์สมองอักเสบและมีอาการอัมพาตของกล้ามเนื้อสูงมาก การระบาดที่มีรายงานระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๒๓ ปรากฏอยู่ในตารางที่ ๑^๕

ลักษณะอาการของโรค เชนด์, พูท แอนด์ เม้าส์^{๓, ๑๐-๑๓}

ส่วนใหญ่เด็กที่ป่วยเป็นโรคนี้อายุต่ำกว่า ๕ ขวบลงไป เด็กโตก็พบได้เหมือนกัน ระยะฟักตัวของโรคกินเวลาดังแต่ ๓-๖ วัน อาการเริ่มแรกจะมีไข้ต่ำ ๆ เจ็บคอ หรือเจ็บในปาก, เบื่ออาหาร หลังจากนั้นโรคจะดำเนินไปอย่างรวดเร็ว โดยมีตุ่มนูนแดงหรือตุ่มน้ำ หรือทั้ง ๒ ชนิด ปรากฏขึ้นที่มือและเท้าทั้ง ๒ ข้าง รวมทั้งฝ่ามือและฝ่าเท้าด้วย ในทารกอาจจะเป็นผื่นแดงแบบ macule หรือ erythema ปรากฏตามลำตัว สะโพกและก้นมากกว่า แผลภายในปากจะเป็นแบบแผล aphthous stomatitis พบได้ที่ลิ้นและเยื่อเมือกบริเวณอื่น ๆ ก็พบได้

ไข้โดยทั่วไปจะมีอุณหภูมิต่ำ ๆ บางครั้งอาจไม่มีไข้ อาการที่พบร่วมด้วย ได้แก่ ปวดศีรษะ, อาเจียน, ท้องเดิน, กระจกกระสาย และบางครั้งอาจมีอาการแสดงของระบบประสาทกลางและเยื่อหุ้มสมองอักเสบร่วมด้วย ในบางรายอาจพบรอยโรคน้อยตำแหน่งจึงทำให้วินิจฉัยว่าเป็นเริ่มก็มีเหมือนกันที่ตุ่มมีมากจนทำให้วินิจฉัยว่าเป็นสุกใส หัดนอกรูปแบบ (atypical measles), Rocky Mountain Spotted Fever หรือ mucocutaneous lymph-node syndrome หากไม่มีภาวะแทรกซ้อน โรคจะดำเนินไปประมาณหนึ่งสัปดาห์ก็จะค่อย ๆ หุเลาลง ในรายที่มีภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญคือกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ อาจถึงแก่กรรมในระยะเวลาอันสั้น

การวินิจฉัยัยโรคกระทำได้โดยอาศัยลักษณะอาการของโรคตั้งได้ อธิบายไว้แล้วร่วมกับข้อมูลทางระบาดวิทยาของโรค การวินิจฉัยนั้นยืนยันทำได้โดยการเพาะเชื้อไวรัสจากตุ่ม, จากคอ, จากอุจจาระ และการทดสอบปฏิกิริยาน้ำเหลือง

สำหรับการรักษานั้น ยังไม่มียาและวิธีรักษาโดยจำเพาะ ก็ต้องอาศัยการรักษาตามอาการและรักษาประคับประคอง วิธีป้องกันนั้นต้องมีให้เด็กไปสัมผัสกับเด็กที่ป่วยหรือไปอยู่ใกล้ชิดกับเด็กที่ป่วย วัคซีนที่กินป้องกันโรคโปลิโอ นั้นป้องกันโรคนี้ไม่ได้ การแยกผู้ป่วย การอนามัยส่วนบุคคลที่ดีจะช่วยให้โรคแพร่กระจายออกไปเป็นวงกว้าง

เพื่อป้องกันการสับสน ยังมีโรคอยู่โรคหนึ่งเกิดกับสัตว์ก็ป คือ โรคปากเปื่อย-เท้าเปื่อย (foot-and-mouth disease) นั้นเกิดจากไวรัสใน Genus Aphthovirus ซึ่งเป็นต่างชนิดกันกับโรคที่ระบาดในซาราวัด มนุษย์อาจติดโรคจากสัตว์ได้ โดยเฉพาะผู้ที่มีอาชีพเลี้ยงสัตว์, ซ่าสัตว์ และฆ่าแหละสัตว์ ในประเทศไทยเราโรคนี้ยังมีอยู่บ้างในโค, กระบือ, สุกร ไม่สามารถควบคุมให้ปลอดโรคได้เต็มที่ โรคนี้มีวัคซีนที่จะป้องกันโรคในสัตว์ได้ กรมปศุสัตว์มี

โรงงานผลิตวัคซีนโรคปากเปื่อย-เท้าเปื่อย สำหรับสัตว์อยู่ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

บทความนี้เรียบเรียงขึ้นเพื่อเตือนสติแพทย์ไทยให้นึกถึงโรคนี้เอาไว้บ้าง เพราะอาจพบในประเทศไทยได้ ปัจจุบันนี้การคมนาคมสะดวก อาจมีผู้ป่วยเดินทางเข้ามาและนำเอาโรคมาแพร่ในประเทศไทยได้ การเดินทางจากมาเลเซียเข้ามาในประเทศไทย อาจใช้เวลาสั้นกว่าการเดินทางจากโรงพยาบาลศิริราชไปสี่ลุมวิจเลจเสียอีก

ตารางที่ ๑ การระบาดของโรคติดเชื้อเอนเทอโรไวรัส ๗๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๓๒*

พ.ศ.	ระบาด	จำนวน	ลักษณะทางคลินิก
๒๕๑๒-๒๕๒๖	แกลิฟอร์เนีย/สโร.	๒๐	Aseptic meningitis, Encephalitis
๒๕๑๕	นิวยอร์ก/สโร.	๑๑	Aseptic meningitis, Encephalitis, Hand, foot and mouth disease
๒๕๑๕	ออسترเลีย	๑๕	Aseptic meningitis, Rash, Polyneuritis, Acute respiratory infection
๒๕๑๖	สวีเดน	๑๕๕	Aseptic meningitis, Hand, foot and mouth disease
๒๕๑๖	ญี่ปุ่น	>๓,๒๐๐	Hand, foot and mouth disease, Aseptic meningitis
๒๕๑๘	บุลกาลีเรีย	๓๐๕	Aseptic meningitis, Encephalitis, acute myocarditis, Polio-like paralysis
๒๕๒๑	ฮังการี	๑๕๕๐*	Aseptic meningitis, Encephalitis, Polio-like paralysis
๒๕๒๘	ฮ่องกง	?	Monoplegia
๒๕๒๘	ออسترเลีย	?	CNS involvement
๒๕๓๐	สโร.	๔๕	Polio-like paralysis, Meningitis, Encephalitis
๒๕๓๒	จีน	?	Hand, foot and mouth disease

* มีการระบาดของโรค Tick-borne encephalitis (มักเป็นในผู้ใหญ่) พร้อมกับโรคติดเชื้อ Enterovirus ๗๑ (ส่วนมากเป็นผู้ป่วยเล็ก)

เอกสารอ้างอิง

๑. Outbreak of hand, foot and mouth disease in Sarawak: Cluster of deaths among infants and young children. Wkly Epidem Rec ๑๕๕๗; ๗๒: ๒๑๑-๒.
๒. Robinson CB, Rohdes AJ. Report of an outbreak of febrile illness with pharyngeal lesions and exanthem: Toronto, summer ๑๕๕๗-isolation of group A Coxsackie virus. Can Med Assoc J ๑๕๕๘; ๗๕: ๖๑๕-๒๑.
๓. Mark MI. Hand, foot and mouth disease. In: Pediatric infectious diseases for the practitioner. New York, Springer-Verlag, ๑๕๕๘: ๔๕๔-๖.
๔. Wildy P, Ginsberg HS, Brandes J, Maurin J. Virus classification, nomenclature and the International Committee on the Nomenclature of Viruses. Progr Med Virol ๑๕๖๗; ๕: ๔๗๖-๘๒.
๕. Melnick JL. Enterovirus. In: Fields BN, Knipe DM, Howley FM, eds. Fields Virology, ed๓. Philadelphia, Lippincott-Raven Publ, ๑๕๕๖: ๖๕๕-๗๑๒.
๖. Schmidt NJ, Lennette EH, Ho HH. An apparently new enterovirus isolated from patients with disease of the central nervous system. J Inf Dis ๑๕๗๔; ๑๒๕: ๓๐๔-๕.
๗. Deible R, Gross LL, Collins DN. Isolation of a new enterovirus (๓๘๕๐๖). Proc Soc Exp Biol Med ๑๕๗๕; ๑๔๘: ๒๐๓-๗.
๘. Kennett ML, Birch CJ, Lewis FA, et al. Enterovirus ๗๑ infection in Melbourne. Bull WHO ๑๕๗๕; ๕๑: ๖๐๕-๑๕.
๙. Ishimaru Y, Nakano S, Yamaoka K, Takami S. Outbreak of hand, foot and mouth disease by enterovirus ๗๑. Arch Dis Child ๑๕๘๐; ๕๕: ๕๘๓-๘.
๑๐. Shindarov LM, Chumakov MP, Voroshilova MK, et al. Epidemiological, clinical and pathomorphological characteristics of epidemic poliomyelitis-like disease caused by enterovirus ๗๑. J Hyg Epidemiol Microbiol Immunol ๑๕๗๕; ๒๗: ๒๘๔-๕๕.
๑๑. Morens DM, Pollansch MA, Moore M. Polioviruses and other enteroviruses. In: Belshe RD, ed. Textbook of human virology, ed ๒. St. Louis, Mosby-Year Book Inc., ๑๕๕๑: ๔๖๒.
๑๒. Grist NR, Ho-Yen DO, Walker E, Williams GR. Diseases of Infection. Oxford, Oxford University Press, ๑๕๘๗: ๑๒๒.
๑๓. Melnick JL. Enterovirus ๗๑ infection: a varied clinical pattern sometimes mimicking paralytic poliomyelitis. Rev Inf Dis ๑๕๘๔; ๖: ๓๘๗-๙๐.

คัดจาก สารนิเวศวิทยา ๒๕๔๐; ๔๕ (๕): ๕๓๒-๖

ไทฟอยด์แมรี

แมรี แมลลอน

แมรี แมลลอน (Mary Mallon) เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๒ ที่ตำบลไทโรน (Tyron) ในไอร์แลนด์ เธออพยพถิ่นฐานเข้าไปอยู่ในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๖ เมื่ออายุได้ ๑๔ ปี

ปี พ.ศ. ๒๔๔๙ เธอได้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นแม่ครัวให้ครอบครัวของ นายชาร์ลส์ เฮนรี วอร์เรน (Charles Henry Warren) นายธนาคารผู้มั่งคั่งแห่ง

๑๔๓

หลายเรื่อง ภาคราช วรยารณ์ กับหนองประแสร์

นครนิวยอร์ก ในฤดูร้อน วอร์เร็นได้ไปเช่าบ้านจากนายและคุณนายทอมป์สัน เป็นบ้านพักตากอากาศที่อ่าวออยสเตอร์ (Oyster Bay) ชายฝั่งตอนเหนือของ เกาะลองไอส์แลนด์ บ้านพักเป็นเรือนหลังใหญ่ เนื้อที่กว้างขวางอยู่ในทำเลที่ สุดแสนสบายของอ่าว

ระหว่างวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๔๔๙ จนถึง ๓ กันยายน ๒๔๔๙ สมาชิกในบ้าน ซึ่งมีอยู่ ๑๑ คน ได้ป่วยด้วยโรคไข้ไทพอยด์ถึง ๖ คน ในจำนวน นั้นรวมทั้งคุณนายวอร์เร็นและบุตรสาวอีก ๒ คนด้วย หญิงรับใช้อีก ๒ คน และคนสวนก็ป่วยเป็นไข้ไทพอยด์เช่นกัน

ในบริเวณออยสเตอร์ เบย์ ในช่วงเวลานั้น โรคไทพอยด์ก็ไม่ใช่โรคที่ พบได้บ่อยนัก แนวทางการสอบสวนโรคได้พยายามตรวจหาแหล่งแพร่โรค เช่น น้ำ และอาหาร ว่ามีเชื้อปนเปื้อนหรือไม่ ก็ตรวจไม่พบ

ด้วยความกังวลว่า บ้านของตนเองจะเป็นแหล่งแพร่โรค ก็จะไม่มี ใครมาเช่าอีกต่อไป นายทอมป์สันจึงไปว่าจ้างนักวิศวกรรมสุขาภิบาลชื่อ จอร์จ โซเพอร์ (George Soper) มาทำการสอบสวนการระบาดของโรค

โซเพอร์ได้รายงานการสอบสวนไว้ใน วารสารสมาคมแพทย อเมริกัน (Journal of the American Medical Association - JAMA) วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๕๐ เชื่อว่าหอยชนิด soft clam อาจเป็นแหล่งแพร่โรคให้ ระบาดขึ้น ต่อมาก็ล้มเลิกความคิดนั้นไป แต่ก็มุ่งไปที่แหล่งแพร่โรคที่ควร จะเป็นบุคคลในครอบครัว

ในรายงานของโซเพอร์ กล่าวว่าครอบครัวนี้ได้แม่ครัวมาใหม่เป็น ระยะเวลาประมาณ ๓ สัปดาห์ก่อนจะมีการแพร่ระบาด แม่ครัวคนนี้อยู่กับ ครอบครัวต่อไปอีกในช่วงเวลาสั้น ๆ และจากไปประมาณ ๓ สัปดาห์หลังการ ระบาดของโรค แม่ครัวคนนี้เธอเป็นคนร่างสูงใหญ่ อายุ ๔๐ ปี เช่น หญิงโสด ชาวไอริช และมีร่างกายสมบูรณ์ดี

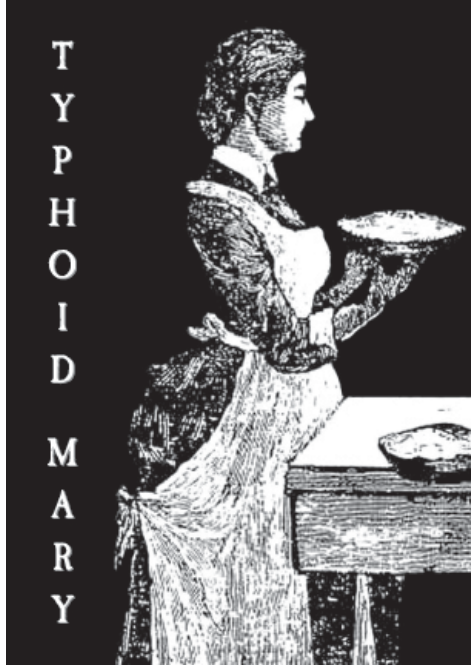
ไซเฟอร์ เกิดปึกใจว่าแหล่งแพร่เชื่อน่าจะเป็นแม่ครัวคนนี้คือ แมรี แมลลอน นี้เอง ซึ่งหมายความว่า เธอคงจะเป็นไข้ไทพอยด์ที่อาการอ่อน ๆ มาก่อน และต่อมาก็กลายเป็นพาหะของโรค และแพร่โรคอีกต่อไป โดยที่เธอสุขภาพสมบูรณ์ ไม่มีอาการเจ็บป่วย ไซเฟอร์นี่เองเป็นผู้รายงานคนแรกถึงผู้ที่เป็พาหะไทพอยด์ที่สุขภาพสมบูรณ์ดี (Healthy carrier) ในสหรัฐ

ไซเฟอร์พยายามติดตาม แมรี แมลลอน จนกระทั่งในเดือนมีนาคม ๒๕๔๐ ก็พบว่าเธอไปเป็นแม่ครัวอยู่ที่บ้านหลังหนึ่งที่ถนนพาร์ค แอเวนิว ในเกาะแมนแฮตตัน และก็จ้ ๆ ไซเฟอร์ไปบอกเธอว่า เธอนี้และที่เป็นตัวการแพร่เชื้อโรคนำภัยที่นำความตายไปสู่ผู้อื่น เขาขอเก็บเลือด อุจจาระ และปัสสาวะของเธอไปตรวจ แต่ไม่สำเร็จ ไซเฟอร์จึงต้องพยายามติดตามต่อไปเพื่อต่อจิ๊กซอว์ให้ได้ความสมบูรณ์ โดยติดตามประวัติการทำงานของเธอ

ในช่วงเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา แมรีไปรับจ้างเป็นแม่ครัวให้แก่ครอบครัวต่าง ๆ ๘ ครอบครัว มีการระบาดของไข้ไทพอยด์ ๗ ครอบครัว รวมทั้งที่พาร์ค แอเวนิวด้วย มีผู้ป่วยรวม ๒๒ คน และตาย ๑ คน มีอยู่ครั้งหนึ่งการระบาดเกิดที่ Sands Point ใน พ.ศ. ๒๔๔๗ มีคนรับใช้ป่วย ๔ คน

จากรายงานของ ไซเฟอร์ ฝ่ายอนามัยของนครนิวยอร์ก จึงไปรับตัวแมรี แมลลอนส่งไปโรงพยาบาลเมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ เธอขัดขืนทั้งเตะทั้งถีบทั้งร้องดาทอ การตรวจอุจจาระของเธอพบว่ามีเชื้อไทพอยด์มากมายมหาศาล ทางกรจึงย้ายเธอไปไว้ในกระท่อมแยกอยู่ภายในบริเวณโรงพยาบาล Riverside ซึ่งเป็นการเฝ้าระวังโรคติดต่อบน North Brother Island เกาะนี้อยู่ระหว่างบร็อกซ์ (Bronx) และ เกาะริคเคินส์ (Ricken Island) เธอถูกกักกันตัวไว้ที่นั่น ๓ ปี ช่วงนั้นเองที่ใคร ๆ ให้สมญาเธอว่าไทพอยด์แมรี (Typhoid Mary) เธอไม่ยอมรับและประท้วงตลอดเวลา และแสดงตัวว่าเธอมีสุขภาพสมบูรณ์ดีทุกประการ จะเป็นพาหะของเชื้อได้อย่างไร เธอยังยอมรับเรื่องนั้นไม่ได้ว่าเธอเป็นตัวการแพร่โรคให้แก่ผู้อื่น เธอบอกว่าเธอไม่เคยเป็น

ไทฟอยด์เลย แต่ทำไมถึงได้ปฏิบัติกับเธออย่างน่ารังเกียจ ราวกับเธอเป็น
คนไข้โรคเรื้อนทีเดียว และถูกกักกันตัวอยู่อย่างโดดเดี่ยว

หลังกักกัน ๓ ปีแล้ว เธอก็ถูกปล่อยให้เป็นอิสระ แต่จะต้องไปรายงาน
กับฝ่ายอนามัยเป็นระยะ ๆ และห้ามทำหน้าที่เป็นแม่ครัวอีกต่อไป ช่วงเวลา
หนึ่งเธอไปทำหน้าที่คนซักรีด แต่ขายได้ก็ไม่พอกับค่าครองชีพ เธอจึงหาย
ตัวไปเป็นแม่ครัวอีกและไปเรื่องแดงขึ้นมาอีกครั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ โดยเธอใช้
ชื่อว่า Mary Brown และไปเป็นแม่ครัวอยู่ที่ Sloane Maternity Hospital ใน
แมนฮัตตัน ระหว่างที่ไปอยู่ที่นั่นก็ไปแพร่โรคไทฟอยด์ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล
และเจ้าหน้าที่ กว่า ๒๕ ราย และมีผู้ถึงแก่กรรม ๒ ราย

เธอถูกส่งตัวกลับไป North Brother Island อีกครั้ง ซึ่งเป็นที่ที่เธอใช้ชีวิตบั้นปลายอย่างโดดเดี่ยวถึง ๒๓ ปี อยู่ที่นั่น ในกระท่อมห้องเล็ก ๆ ห้องเดียว ทำหน้าที่เป็นคนงานในห้องปฏิบัติการแบคทีเรีย ทำความสะอาดล้างขวดต่าง ๆ จนสุดท้ายของชีวิต อย่างไรก็ตามเธอไม่ใช่คนแพร์เชื้อคนเดียวเมื่อปี ๒๔๔๑ หลังเธอตายแล้ว ปรากฏว่าฝ่ายอนามัยมีบุคคลเป็นพาหะอยู่ถึง ๒๓๗ คน แต่เธอเป็นคนเดียวที่ถูกกักกันตัว คงจะเพราะมือคิตีที่เธอเป็นชาวไอริช

ฝ่ายอนามัยนครนิวยอร์กมีสิทธิ์ที่จะบังคับนำตัวแมรี่ แมลลอนไปกักกันหรือไม่

เป็นแง่กฎหมายที่ถกเถียงกันจนถึงปัจจุบันนี้ อันที่จริงแล้วเธอไม่ได้ทำผิดกฎหมาย เธอเป็นผู้บริสุทธิ์ แต่เหตุใดเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงนำตัวเธอไปควบคุมกักขังโดยไม่มีกำหนดเวลา

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้อาศัยอำนาจตามเทศบัญญัติข้อ ๑๑๖๙ และ ๑๑๗๐ ของนครนิวยอร์ก

ข้อ ๑๑๖๙ คณะกรรมการสาธารณสุขต้องใช้วิธีการที่ชอบด้วยเหตุผลทุกวิถีทางเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปรากฏแห่งเหตุของโรคหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชีวิตหรือต่อสุขภาพและในการป้องกันสิ่งเหล่านั้นให้ทั่วนคร

ข้อ ๑๑๗๐ คณะกรรมการดังกล่าวอาจเคลื่อนย้ายเหตุแห่งโรค หรือให้มีการเคลื่อนย้ายไปยังสถานที่อื่นเหมาะสมตามที่ได้กำหนดไว้ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วยหรือสิ่งแพร์เชื้อโรคใด ๆ pestilential หรือโรคติดต่อ จะต้องได้รับการดำเนินการและควบคุมของโรงพยาบาลเพื่อการรักษาในรายต่างๆ เหล่านี้

เทศบัญญัติได้ตราขึ้นก่อนที่จะมีความรู้เกิดขึ้นว่ามีพาหะที่มีสุขภาพสมบูรณ์ (healthy carrier) ซึ่งประชาชนเหล่านั้น แลดูภายนอกแล้วจะสมบูรณ์ดีทุกประการ แต่ก็ยังเป็นพาหะนำเชื้อโรคที่อาจแพร์และก่อโรคแก่

ผู้อื่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเชื่อว่า พาหะที่สุขภาพสมบูรณ์ จะเป็นภัยมากกว่าผู้ป่วยเพราะมองไม่เห็นว่ามีผู้ใดที่เป็นเช่นนั้นและเพื่อที่จะเลี้ยงไม่ให้แพร่โรค แต่การจะกักกันบุคคลที่อนามัยสมบูรณ์ดีเอาไว้ในสมควรรแล้วหรือ

ทุกวันนี้กฎหมายในลักษณะเช่นนี้ จะนำไปใช้กับผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้หรือไม่ ด้วยความเชื่อมั่นว่า ตัวเธอเองอนามัยสมบูรณ์ดี เธอแข็งแรงดี เธอถูกตรวจบาปอย่างผิด ๆ เธอไม่เข้าใจเลยว่าเมื่อตัวเธอเองแข็งแรงสมบูรณ์ดีแล้ว เหตุไฉนคนอื่น ๆ จึงติดโรคถึงตายไปจากเธอ

เธอกล่าวว่า

เธอไม่เคยป่วยเป็นไข้ไทพอยด์เลยในชีวิต

เธอมีสุขภาพอนามัยดีเสมอมา

เหตุไฉนเธอจึงถูกปฏิบัติเยี่ยงมนุษย์ชั่วร้าย (คนไข้โรคเรื้อน) และถูกจับแยกไปจากสังคม ใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยวในที่คุมขัง โดยมีสุนัขตัวหนึ่งเท่านั้นอยู่เป็นสหาย

หลังจากปี ๒๕๕๒ ที่เธอถูกคุมขัง เธอจึงยื่นฟ้องฝ่ายอนามัยระหว่างถูกกักกัน เจ้าหน้าที่ได้เก็บอุจจาระของเธอไปเพาะแยกเชื้อประมาณสัปดาห์ละครั้ง เก็บได้ ๑๖๓ ตัวอย่าง ตรวจแยกเชื้อไทพอยด์ได้ ๑๒๐ ครั้ง แต่ตัวเธอเองนั้นได้ส่งอุจจาระไปตรวจที่ห้องปฏิบัติการชั้นสูงตรเอกชนหลายต่อหลายครั้ง กลับตรวจไม่พบเชื้อ ด้วยความรู้สึกที่ว่าตัวเองแข็งแรงสมบูรณ์ดีและมีผลการชั้นสูงตรสนับสนุน เธอจึงยื่นฟ้องในการที่ถูกกักกันอย่างไร้ความยุติธรรม

ในข้อกล่าวหาที่ว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ก่ออันตรายอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นผู้แพร่เชื้อไทพอยด์นั้นไม่เป็นความจริง แพทย์ของข้าพเจ้า...ได้ยืนยันว่าข้าพเจ้าไม่มีเชื้อโรคเหล่านั้น ข้าพเจ้าคือมนุษย์ผู้มีสิทธิ์ ผู้หนึ่ง ข้าพเจ้ามิได้ก่ออาชญากรรมใด ๆ และข้าพเจ้าก็ได้รับการปฏิบัติเยี่ยงคนนอกกฎหมาย

เยี่ยงอาชญากร ถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ยุติธรรม หยาบคาย บ่าเถื่อน ไม่น่าเชื่อถือเลย
ว่าในสังคมคริสเตียน สตรีตัวน้อย ๆ ที่ไม่มีพลังที่จะต่อสู้ได้ ๆ เลยนั่นได้รับการ
ปฏิบัติเช่นตัวข้าพเจ้า

แมรี แมลลอน ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับไข้ไทฟอยด์มากนัก และ
เรื่องโรคร้ายนี้ก็ไม่มีผู้ใดอธิบายให้เธอได้ทราบ ได้เข้าใจเลยว่า ไม่ใช่ทุกคน
ที่เป็นไข้ไทฟอยด์จะมีอาการหนัก บางคนก็มีอาการอ่อน ๆ ได้ เช่น มีอาการ
คล้ายไข้หวัดใหญ่อ่อน ๆ เธอคงจะเป็นไข้ไทฟอยด์อ่อน ๆ โดยที่เธอไม่ทราบ
และแม้แต่ประชาชนทั่วไปก็จะทราบแต่เพียงว่า ไทฟอยด์แพร่ไปได้โดยทาง
อาหารและน้ำ ประชาชนทั่วไปจะไม่ทราบว่าอุจจาระก็แพร่โรคได้ ไปปนเปื้อน
อาหาร น้ำ โดยมีมือสกปรกได้ ด้วยเหตุนี้ การเป็นแม่ครัวจึงไม่ปลอดภัย เป็น
ผู้แพร่โรคได้

คณะผู้พิพากษาตัดสินให้ประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายอนามัย เธอจึง
ถูกส่งตัวกลับไปกระท่อมหลังเดิมที่ North Brother Island ด้วยความหวังที่
เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ผู้อำนวยการฝ่าย
อนามัยคนใหม่ ได้ตัดสินใจปล่อยแมรีให้เป็นอิสระไปไหนมาไหนได้โดยเสรี
แต่จะต้องไม่ไปเป็นแม่ครัวอีก เธอยอมรับสภาพและจะต้องไปรายงานตัว

มีอยู่ช่วงเวลาหนึ่ง เธอไปทำงานซักกรี๊ด แต่รายได้คงไม่พอล้างชีพ
เธอจึงหลบหายไป ในปีพ.ศ. ๒๕๕๔ ไปทำอาชีพแม่ครัวอีกครั้งหนึ่ง โดยเปลี่ยน
ชื่อใหม่ว่า นางบรวานน์ที่โรงพยาบาลแม่และเด็กสโลน (Sloane Maternity
Hospital) ในแมนฮัตตัน ช่วงเวลาสามเดือนที่เธออยู่ที่นั่น มีแพทย์ พยาบาล
และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลป่วยเป็นไข้ไทฟอยด์ ๒๕ คน ตายไป ๒ คน

เธอถูกจับตัวได้จึงต้องกลับไปอยู่ที่ North Brother Island อีกครั้ง
หนึ่ง เธอถูกกักกันในกระท่อมเล็กๆ อย่างโดดเดี่ยวเป็นเวลาถึง ๒๓ ปี จนวาระ
สุดท้ายของชีวิตตามข่าวหนังสือพิมพ์ มีแต่เธอเท่านั้นที่เป็นพาหะของ
ไข้ไทฟอยด์ที่ถูกกักกัน ในปี ๒๕๘๑ มีผู้อื่นที่เป็นพาหะไทฟอยด์อยู่ภายใต้

การเฝ้าระวังของฝ่ายอนามัยอยู่ถึง ๒๓๗ คน แต่มีเธอเท่านั้นที่ถูกกักกันนานหลายปี

เธอช่วยงานในโรงพยาบาลในท้องถิ่นปฏิบัติกรแบคทีเรีย ทำความสะอาดและล้างเครื่องแก้วและทำขนมเค้กขายจนจบชีวิต ณ ที่นั้น

เอกสารประกอบการเรียบเรียง

- ๑. Typhoid Mary Available from <http://A:\Typhoid%๒๐Mary%๒๐Mallon%๒๐๒htm>
- ๒. Typhoid Mary. Can The government do this? ๒๐th Century History ibid.
- ๓. Ochs R. Dinner with Typhoid Mary. Newsday.com. File://A:\Dinner%๒๐With%๒๐Typhoid%๒๐Mary.htm

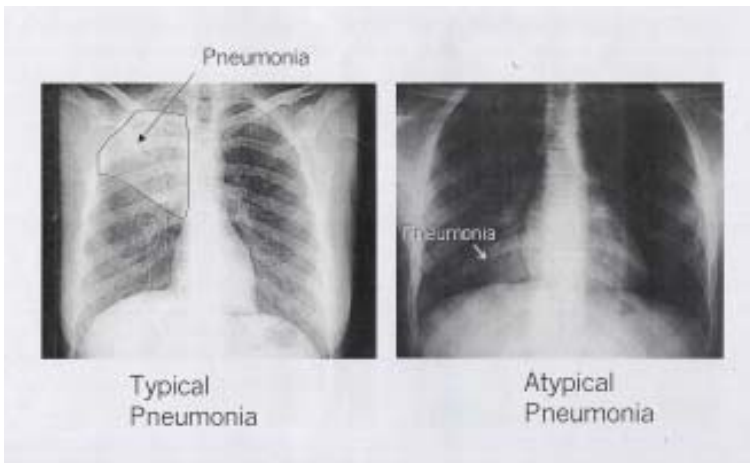

โรคซาร์ส

หลายคนคงมีคำถามเกี่ยวกับเรื่องโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง หรือโรคที่เรียกชื่อสั้นๆ ว่า ซาร์ส ที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในขณะนี้ว่ามีความเป็นมาอย่างไร จะมีวิธีการดูแลป้องกันตนเองและส่วนรวมได้อย่างไรบ้าง ลองมาทำความเข้าใจความรูความเข้าใจกันดูบ้าง

เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ ที่ผ่านมา องค์การอนามัยโลกได้ออกมาเตือนประเทศต่าง ๆ ให้ระมัดระวังโรคนี้ไว้ เพราะเริ่มสื่อเค้าว่าจะเป็นภัยคุกคามในระดับโลกเลยทีเดียว เนื่องจากมีการแพร่ระบาดไปในหลายประเทศอย่างรวดเร็ว

โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงนี้มีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Severe Acute Respiratory Syndrome หรืออาจเรียกกันอย่างย่อๆ ว่า โรคซาร์ส (SARS) และที่เรียกในระดับชาวบ้านว่า **ไข้หวัดมรณะ** นั่นเอง

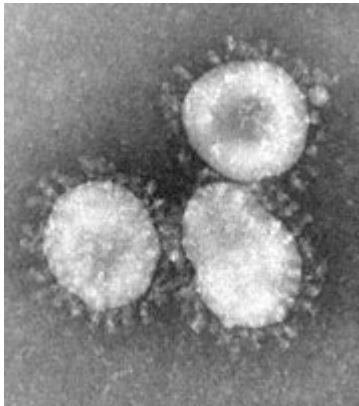
Pneumonia

ชื่อหลังนี้แม้จะฟังดูน่าสะพรึงกลัว ซึ่งอาจสร้างความตื่นตระหนกมากเกินไปบ้าง แต่ก็คงมีส่วนดีตรงที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวที่จะช่วยกันป้องกันไม่ให้โรคนี้เข้ามาแพร่ระบาด จนก่อความเสียหายกับประเทศชาติของเราได้

อาการของโรคเป็นอย่างไร

สำหรับเชื้อต้นเหตุนั้น ในขณะนี้ยังไม่อาจสรุปผลการตรวจจสอบได้เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ก็มียหลักฐานที่ค่อนข้างหนักแน่นแล้วว่า เชื้อสาเหตุเป็นเชื้อไวรัสในกลุ่มที่มีชื่อเรียกว่า โคโรนาไวรัส เรียกง่าย ๆ ว่า ไวรัสซาร์ส เจ้าเชื้อไวรัสโคโรนาที่พบอยู่เดิม เป็นสาเหตุของโรคทั้งในมนุษย์และในสัตว์มานานแล้ว แต่ดูเหมือนว่าการระบาดในครั้งนี้นี้จะมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ขณะนี้ก็ได้ทราบถึงลักษณะทางพันธุกรรมและแหล่งที่มาของเชื้อนี้ ยังมีเชื้อพารามิกโซไวรัสอีกชนิดหนึ่งที่ยังสงสัยกันอยู่ว่าจะมีบทบาทก่อโรค

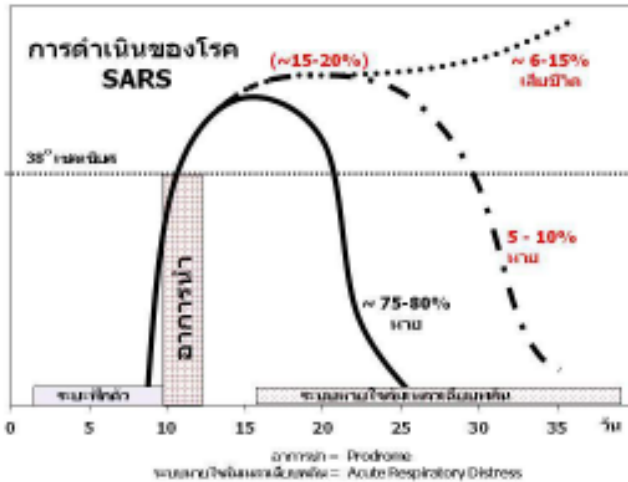

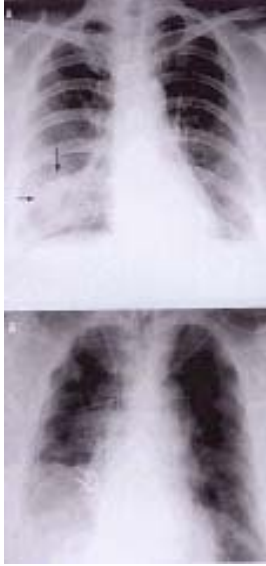
Coronavirus ไวรัสก่อโรคซาร์ส

ธรรมชาติของเชื้อไวรัสตัวนี้ ก็เหมือนกันกับไวรัสที่ก่อโรคตัวอื่น ๆ คือจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอยู่ในร่างกายของคนหรือสัตว์ และเมื่อใดที่ต้องออกมาอยู่ภายนอกในสิ่งแวดล้อมก็就会被ทำลายลงได้โดยง่าย โดยทั่วไปก็ จะอยู่ได้ไม่เกิน ๓ ชั่วโมง แต่ถ้ายูกลงแสงแดด ความร้อนและรังสียูวีใน แสงแดดก็จะทำลายเชื้อให้หมดฤทธิ์ไปในระยะเวลาสั้น ๆ ภายในเวลาไม่เกิน ๑ ชั่วโมง นอกจากนั้นแล้ว น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ใช้ตามบ้านหรือสำนักงานทั่ว ๆ ไป ตัวอย่างเช่น น้ำยาฟอกขาวเจือจาง ๑ เปอร์เซ็นต์ (โซเดียม ไฮโปคลอไรท์ ๑ เปอร์เซ็นต์) แอลกอฮอล์ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ หรือน้ำยาไลโซล รวมทั้งการล้างมือ ด้วยน้ำและสบู่ก็ช่วยกำจัดเชื้อได้ อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

เชื้อโคโรนาไวรัสแพร่ติดต่อได้โดยการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย เนื่องจากมีเชื้อแพร่ออกมากับน้ำมูก น้ำลาย และเสมหะของผู้ป่วย เชื้ออาจ แพร่โดยทางอ้อมผ่านมาสิ่งของเครื่องใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดมือ ช้อน ส้อม แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ และที่ทิ้งขยะเป็นอย่างยิ่งคือ

Pneumonia

การแพร่เชื้อจากมือเข้าสู่ปากและจมูก นอกจากนั้นขณะนี้กำลังมีการติดตามศึกษาอย่างใกล้ชิดด้วยว่า เชื้อนี้จะสามารถแพร่ติดต่อทางการหายใจได้ด้วยหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อนำมาพิจารณากำหนดวิธีการป้องกันโรคที่เหมาะสมต่อไป

ผู้ที่ได้รับเชื้อนี้ไม่ได้แสดงอาการป่วยทุกรายไป มีผู้รับเชื้อบางส่วนเท่านั้น (ประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์) ที่จะแสดงอาการป่วยออกมา และผู้ป่วยส่วนใหญ่อาการไม่รุนแรง โดยมีระยะฟักตัวของโรค (หมายถึงระยะเวลาตั้งแต่ได้รับเชื้อเข้าสู่ร่างกาย จนกระทั่งปรากฏอาการออกมา) ประมาณ ๒ ถึง ๗ วัน โดยทั่วไปมักไม่เกิน ๑๐ วัน อาการเริ่มแรกจะคล้าย ๆ กับโรคติดเชื้อทางเดินหายใจอีกหลายโรค เช่น โรคไขหวัดที่พบได้บ่อยมาก แต่อาการไม่

รุนแรง (ภาษาทางการแพทย์จึงเรียกโรคนี้ว่า "ไข้หวัดธรรมดา") และอีกโรคหนึ่งที่พบได้บ่อยเหมือนกันคือโรคไข้หวัดใหญ่ นอกจากนั้นแล้วอาการของโรคนี้ในขั้นต้นก็จะคล้ายกันกับโรคติดเชื้ออื่น ๆ อีกหลายโรคด้วย จึงไม่ควรตื่นตระหนกว่าจะเป็นโรคนี้ จนกว่าจะได้รับการตรวจวินิจฉัยโรค โดยละเอียดจากแพทย์เสียก่อน

คำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขสำหรับผู้เดินทางกลับจากพื้นที่หรือประเทศที่มีโรคซาร์สระบาดอยู่ในขณะนี้ซึ่งประกอบด้วย ประเทศจีน ได้แก่ กวางตุ้ง ซานตี้ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง และได้หวัน ประเทศสิงคโปร์ ประเทศเวียดนาม (กรุงฮานอย) และประเทศแคนาดา (เมืองโตรอนโต) กล่าวคือ ควรจะตระเตรียมตัวล่วงหน้าตั้งแต่วันนี้เป็นเวลาประมาณ ๒ สัปดาห์ ว่ามีอาการเจ็บป่วยที่อาจเข้าข่ายเป็นโรคนี้หรือไม่ อาการสำคัญที่เป็นสัญญาณเตือนภัยให้ต้องรีบไปพบแพทย์ก็คือ อยู่ ๆ เกิดมีไข้สูงขึ้นมาทันทีทันใด (ถ้าตรวจวัดอุณหภูมิ จะพบไข้สูงกว่า ๓๘ องศาเซลเซียส) และอาจมีอาการต่อไปนี้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน คือ ปวดเมื่อยตามเนื้อตัว ปวดศีรษะมาก หนาวสั่น อาจมีอาการท้องเสียด้วย หลังจากนั้นประมาณ ๓-๗ วัน ก็จะเริ่มมีอาการเจ็บคอ ไอแห้ง ๆ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ประมาณ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ หลังจากป่วยอยู่ ๗ วัน จะมีอาการทุเลาขึ้นอย่างช้า ๆ แล้วหายเป็นปกติ แต่บางรายอาจอาการป่วยรุนแรงเนื่องจากมีอาการแทรกซ้อนที่ปอด ทำให้เกิดปอดบวมอักเสบ ในระยะนี้ผู้ป่วยจะเริ่มมีอาการหายใจลำบาก หรือหอบด้วย ซึ่งจะพบว่าผู้ป่วยอาจมีอาการทรุดหนักลงในช่วง ๑๐-๑๔ วัน และอาจเสียชีวิตได้ในช่วงวันที่ ๑๗-๑๘ ของการป่วย อัตราการเสียชีวิตจากโรคนี้อยู่ที่ ๓-๔ เปอร์เซ็นต์

ผู้ใกล้ชิดกับผู้ป่วยจะมีโอกาสติดเชื้อได้สูงสุดในช่วงที่ผู้ป่วยมีอาการปอดอักเสบ รองลงมาคือในช่วงต้น ๆ ของการป่วย สำหรับช่วงระยะพักตัว และช่วงฟื้นไข้ นั้น โอกาสแพร่เชื้อมีน้อยมาก

Dr. Carlo Urbani
ผู้ป่วยรายแรกในประเทศไทย

ชะมดถูกต้องสงสัยว่าเป็นแหล่งแพร่โรค

การป้องกันโรคนี้ที่ดีที่สุด คือการหลีกเลี่ยงไม่ไปในประเทศติดโรค โดยเฉพาะพื้นที่ที่กำลังเกิดโรคระบาด และการหลีกเลี่ยงไม่คลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วย สิ่งที่ยังปฏิบัติเป็นอย่างยิ่งอีกประการหนึ่ง คือ การรักษาสุขภาพ และสุขอนามัยส่วนบุคคลให้สมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ จะช่วยให้มีภูมิคุ้มกันที่ดีที่จะทำหน้าที่ป้องกันโรคได้ทุกขณะ ดังนั้นจึงควรรักษาสุขภาพด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การออกกำลังกายสม่ำเสมอ การรับประทานอาหารที่มีไม่ และควรดื่มน้ำสะอาดให้เพียงพอ นอนหลับพักผ่อนในที่อากาศถ่ายเทดี ไม่หัดหอมงานติดต่อกันนานเกินไป รวมทั้งควรหลีกเลี่ยงเหล่า บุหรี่ และความเครียด ถ้าทำได้เช่นนี้ก็พลอดภัยไปกว่าครึ่งแล้ว ที่จะช่วยได้อีกสิ่งหนึ่งคือสุขนิสัยในเรื่องการล้างมือ เรื่องนี้มีการศึกษายืนยันว่าช่วยป้องกันการติดเชื้อได้มากมาย โดยเฉพาะโรคติดต่อทางเดินหายใจและโรคทางเดินอาหาร ส่วนผู้ที่มีอาการป่วยแล้วก็ควรใช้หน้ากากอนามัยหรือผ้าปิดปากปิดจมูก จะช่วยไม่ให้แพร่เชื้อไปยังญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงได้อีกด้วย

นิยามผู้ป่วย (ตามนิยามองค์การอนามัยโลก ๑ เมษายน ๒๕๔๖)

ผู้ป่วยสงสัย (Suspect Case) หมายถึง

๑. ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา (หลังจากวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖) ด้วยอาการต่อไปนี้

ก. ไข้สูงมากกว่า ๓๘ องศาเซลเซียส

ข. ไอ (cough) หรือ หายใจลำบาก (difficulty breathing) และ

ค. มีประวัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

◆ สัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีผลการวินิจฉัยจากโรงพยาบาลว่าเป็นผู้ป่วยสงสัย (suspect) หรือ ผู้ป่วยที่น่าจะเป็น (Probable) โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง ในช่วง ๑๐ วันก่อนเริ่มป่วย โดยที่การสัมผัสใกล้ชิด

หมายถึง การดูแลรักษา การอยู่อาศัยด้วยกัน หรือสัมผัสโดยตรงกับสิ่ง
คัดหลังจากผู้ป่วย เช่น น้ำมูก น้ำลาย ละอองฝอยการไอหรือจาม

◆ มีประวัติการเดินทางในช่วง ๑๐ วัน ก่อนเริ่มป่วย ไปในประเทศ
ที่มีรายงานโรคนี้ (affected area) ได้แก่

- ประเทศจีน ในกวางตุ้ง, ปักกิ่ง, ซานซี, ฮองกง และไต้หวัน
- ประเทศเวียดนาม ในฮานอย ประเทศแคนาดา ในโตรอนโต
- ประเทศสิงคโปร์
- ประเทศอังกฤษ เฉพาะในลอนดอน
- ประเทศสหรัฐอเมริกา

(ติดตามการประกาศเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้ที่ เว็บไซต์ <http://www.who.int/csr/sars/en/>)

Amoy Garden Complex ที่ฮ่องกง

๒. ผู้ป่วยที่เสียชีวิต หลังจากวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ด้วยโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันที่ไม่สามารถอธิบายสาเหตุและไม่ได้ผ่าศพพิสูจน์ และมีประวัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ ค.

ผู้ป่วยที่น่าจะเป็น (Probable Case) หมายถึง

๑. ผู้ป่วยสงสัย (Suspect Case) ที่มีผลการเอกซเรย์ปอด พบว่ามีลักษณะเข้าได้กับปอดบวม (infiltrates consistent with pneumonia) หรือ Adult Respiratory Distress Syndrome

๒. ผู้ป่วยสงสัย (Suspect Case) ที่เสียชีวิต และได้รับการผ่าพิสูจน์ศพ (autopsy) เข้าได้กับพยาธิสภาพของภาวะหายใจล้มเหลว (Respiratory Distress Syndrome) ที่ไม่ทราบสาเหตุชัดเจน

เมื่อแพทย์พบผู้ป่วย ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วย Suspect case หรือ probable case หรือผู้ป่วยที่ไม่แน่ใจว่าจะใช่ SARS หรือไม่ ขอให้รายงานให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรือกรมควบคุมโรค สำนักอนามัย กทม. ทราบ เพื่อจะรีบดำเนินการสอบสวนโรคต่อไป

หมายเหตุ Exclusion Criteria

ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยในตอนแรกว่าเป็นโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วยสงสัยหรือผู้ป่วยที่น่าจะเป็น หากภายหลังสามารถยืนยันการวินิจฉัยว่ามาจากสาเหตุอื่น ๆ และสามารถอธิบายการเจ็บป่วยได้ชัดเจน ให้เปลี่ยนการวินิจฉัยใหม่ได้

ชุด Personal Protection Equipment (PPE)

รับรางวัลวิจัยโรคพิษสุนัขบ้า ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘
ที่โรงแรมโลตัส ปางสวนแก้ว จ. เชียงใหม่

แมวและเสือติดเชื้อไขหวัดใหญ่

ท่านผู้อ่านคงจะพอนึกออกว่า โรคหลายโรคที่คนเราเป็นกัน สัตว์อื่นกลับไม่เป็น เช่น สุนัขไม่เป็นอหิวาต์ สุนัขไม่เป็นชิฟิลิส เป็นต้น

โรคบางโรคที่สัตว์เป็น คนกลับไม่เป็น เช่น โรครินเดอร์เพสต์ ซึ่งเป็นโรคของวัว

โรคบางโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน นั้นมีอยู่หลายโรค เช่น โรคพิษสุนัขบ้า โรคฉี่หนู เป็นต้น

โรคบางโรคเราเชื่อกันว่าไม่แพร่จากสัตว์สู่คน สมัยนี้ก็เป็นไปได้แล้ว เช่น โรควัวบ้า โรคไขหวัดใหญ่นก เป็นต้น

บางโรคยังสงสัยอยู่ เช่น โรคซาร์ส สงสัยกันว่าจะติดมาจากชะมด แต่ก็ยังไม่มีใครยืนยันได้

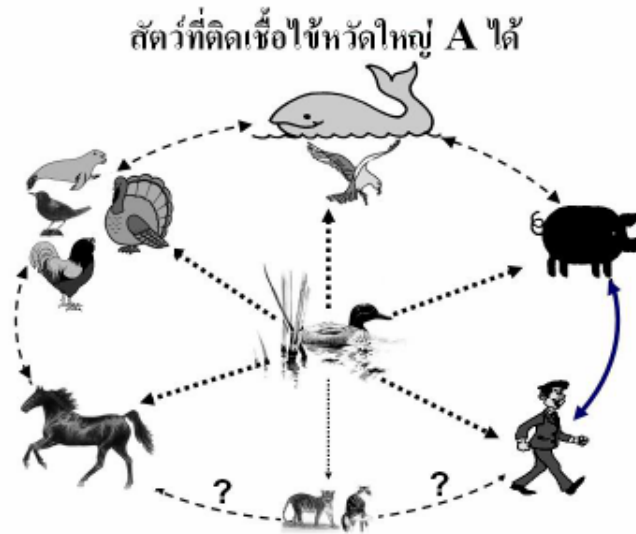
ไข้หวัดใหญ่เป็นโรคของคนและสัตว์

โรคไข้หวัดใหญ่นั้น มีอยู่สามชนิดด้วยกัน เรียกเรียงตามลำดับแห่งการค้นพบ ตัวที่พบเป็นครั้งแรก (การเพาะเชื้อได้เป็นครั้งแรก) ก็เรียกว่า เอ ขณะนี้ก็มีอีกสองลำดับคือ บี และ ซี ไวรัสไข้หวัดใหญ่ เอ นั้น ทำให้คนเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ได้ ทำให้สัตว์เป็นโรคไข้หวัดใหญ่ก็ได้ แต่ บี และ ซี ก่อโรคได้ในคนเท่านั้น

สัตว์ที่เป็นไข้หวัดใหญ่ได้นั้นในตำรามาตรฐานว่ามี หมู ม้า สัตว์ปีก ตั้วมิ่งค์ แมวน้ำและปลาวาฬ นอกจากนั้นยังไม่มีรายงาน

แนวเสื่อติดเชื่อใจหัดนกแล้วตาย

เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ มีการแถลงข่าวที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่า พบเชื้อไวรัสไข้หวัดนก H๕N๑ ในแนว

แนวและสื่อติดเชื้โอหัดทศ

ที่ตายเป็นจังหวัดนครปฐม การตรวจเจ้าของแนวและผู้โอู่ใกล้ชิดไม่ปรากฏว่าติดเชื้จากแนวแต่อย่างใด เชื้นี้เป็นชนิดเดียวกันกับที่กำล้งระบาดในสัตว์ปีกหลายชนิดในประเทศไทย และคราชีวิตมนุษย์ไปแล้ว ๘ คน (ที่ยืนยัน) รอดตายไปได้ ๔ คน (ข้อมูลวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๗)

มีข่าวว่าเชื้ก็ตาย ที่แรกก็เป็นข่าวลือ ต่อมาก็มีผู้ยืนยัน

มีรายงานข่าวเกี่ยวกับเชื้ติดเชื้โอหัดใหญ่ในในประเทศไทยอยู่ ๒ ครั้ง ครั้งแรกที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (นายสัตวแพทย์ ณัฐพงษ์) ได้ทำการตรวจซากเชื้จากจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีประวัติว่าก่อนล้มเจ็บได้กินซากไก่เป็นอาหาร มีการส่งตัวอย่างไปตรวจชันสูตรที่ห้องปฏิบัติการอนุชีววิทยา ของศูนย์วิจัยโรคตบอัสเสบ ภาควิชาการเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ยง

สวนเชื้ศรีราชา

ภู่วรรณ) พบว่าเป็นการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ A (H&N๑) และส่งไปที่สาขาไวรัสวิทยา คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล (ศาสตราจารย์ ดร. พิไลพันธ์ พุฒวัฒน์) ก็ยืนยันผลการตรวจดังกล่าวด้วย

ต่อมาก็มีรายงานอีกว่าเสือที่สวนสัตว์เปิดเขาเขียวตาย (ข่าวหนังสือพิมพ์หลายฉบับ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗) และผลการชันสูตรพบว่าติดเชื้อไวรัสไขหวัดนก H&N๑ ทั้งสองข่าวนี้ที่แรกเข้าใจว่าน่าจะเป็นรายงานแรกของโลกที่ยืนยันว่าไวรัสไขหวัดนก H&N๑ สามารถข้ามสกุลสัตว์ปีกไปทำให้แมว เสือ ซึ่งอยู่ในสกุล Felidae ติดเชื้อได้

มีรายงานว่าเสือและแมวติดเชื้อไขหวัดใหญ่นกนั้น ถ้าเป็นรายงานทางวิทยาศาสตร์อย่างจริงจังก็ต้องถือว่าเป็นสิ่งที่พบใหม่ ถ้ามีการชันสูตรยืนยันแล้วก็ต้องเชื่อว่าเป็นความจริง แมว และเสือคงจะได้รับการเลี้ยงดูจากเจ้าของโดยให้อาหารที่มีเชื้อไขหวัดใหญ่ปนเปื้อนมาก เช่น ไคโรโกที่ ไม่ได้ต้มให้สุกดี หรืออาจกินซากสัตว์ปีกชนิดใดชนิดหนึ่งที่ตายด้วยโรคไขหวัดนก หากได้รับเชื้อเข้าไปในปริมาณมาก ๆ อาจเกิดการติดเชื้อได้

เรื่องนี้เท่าที่ค้นเอกสารภาษาสากล ยังไม่ปรากฏว่ามีรายงานมาก่อน ในขั้นแรกผู้เขียนก็เข้าใจว่า อาจนับว่าเป็นรายงานแรกของโลกก็ว่าได้ แต่ในที่สุดตอนแรกก็พบรายงานเป็นภาษาจีน มีผู้แปลไว้เป็นภาษาอังกฤษว่า เคยมีเสือติดเชื้อและตายในประเทศจีน แต่ยังไม่พบรายงานว่าแมวเคยติดเชื้อไขหวัดใหญ่ชนิดใด ๆ ตามธรรมชาติมาก่อน ไม่ว่าไวรัสไขหวัดใหญ่ของคนหรือของสัตว์อื่น ๆ จนกระทั่งเมื่อเช้าวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์นี้ ก็พบรายงานดังกล่าวเสียแล้ว เราเลยไม่ใช่ครั้งแรกในโลกตามที่ผู้เขียนทึกทักเอาไว้ แต่จะไปโทษใครก็คงไม่ได้ เพราะรายงานเกี่ยวกับเสือก็รายงานเป็นภาษาจีน รายงานในแมวก็น่าจะเป็นภาษาญี่ปุ่น สังคมวิทยาศาสตร์นานาชาติก็เลยไม่รู้เรื่อง คนไทยอย่างผมก็ยังไม่รู้เรื่องใหญ่ อย่างไรก็ตามข่าวที่ว่าพบไวรัสไขหวัดนก H&N๑ ในแมวก็น่าจะ แต่ยังไม่พบว่าแพร่ไปสู่แมวตัวอื่นได้ เชื่อว่าไม่น่าจะ

เกิดขึ้นได้ และจากแมวไปสู่คนนั้นยังไม่น่าจะเป็นไปได้ ฉะนั้น แมวจึงไม่ใช่สัตว์ที่จะมีอันตรายแต่อย่างใดในเรื่องนี้ แมวเป็นโรคพิษสุนัขบ้ายังไม่น่ากลัวกว่าเยอะ เพราะแพร่โรคมายังคนได้

รายงานเกี่ยวกับเชื้อติดเชื้อไวรัสหวัดใหญ่

รายงานโดย

Xia Xian-zhu, GAO YU-wei, HU Rong-liang, et al. The first finding of tiger influenza by virus isolation and specific gene amplification. Chinese Journal of Veterinary Science, ๒๐๐๓; ๒๓:๑๐๗-๑๑๐.

แปลเป็นภาษาอังกฤษโดย

Dr. Zhuro Guo, Laboratory of Animal Virology, Changchun University of Agriculture and Animal Science. ๕๓๓๓ Xian Road, Changchun ๑๓๐๐๖๒, PR China. E-mail address guozhiro@yahoo.com

เนื้อความที่แปลบทความย่อ

มีเสียชีวิตที่เมืองฮาร์บินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ก่อนตายเสียชีวิตโดยมีไข้ เบื่ออาหารและชัก ได้นำตัวอย่างจากซากเชื้อไปตรวจทั้งเพาะเชื้อและทำการขยายสารพันธุกรรมด้วย จากการเพาะเชื้อพบไวรัสที่มีรูปพรรณสัณฐาน เคมีสรีรวิทยา ชีววิทยา และปฏิกิริยาทางน้ำเหลือง เข้าได้กับไวรัสไข้หวัดใหญ่ การวิเคราะห์ทางพันธุกรรม โดยการขยายสายกรดอะมิโนจำเพาะ (specific aminoacid sequence) ที่ลำดับ gene A ๔๖๔ bp cDNA fragment ซึ่งได้จากน้ำแขวนตะกอนของการเพาะเชื้อในเซลล์ นำไปเปรียบเทียบกับ sequence ของ type A, B, C ได้ผลเท่ากับร้อยละ ๘๔.๙, ๓๕, และ ๒๔.๘ ตามลำดับจึงได้ขนานนามไวรัสสายพันธุ์นี้ว่า Influenza virus A/tiger/harbin/๐๑/๒๐๐๒

ได้นำไวรัสที่เพาะได้ไปฉีดแมวอายุ ๓ เดือน จำนวน ๓ ตัว ปรากฏว่าแมวตายไป ๒ ตัว รอด ๑ ตัว ก่อนตายมีอาการคล้ายกับเชื้อที่เจ็บ การตรวจซากก็พบทำนองเดียวกันกับเชื้อ

นับเป็นครั้งแรกที่มีรายงานการแยกเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่เอ จากเลือด แต่ก็ไม่ได้ระบุว่า เป็นสายพันธุ์อะไร (H?, N?)

รายงานเกี่ยวกับแมวดัดเชื้อไข้หวัดใหญ่

บทความนี้อ้างถึงแมวดัดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ตามธรรมชาติในตีพิมพ์ในวารสารทางวิทยาศาสตร์ไว้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ แต่ตีพิมพ์ไว้เป็นภาษาญี่ปุ่น ข้อความเรื่องนี้จึงไม่ได้ทราบกันโดยทั่วไป เมื่อมีรายงานจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ที่ผ่านมา ผู้เขียนก็ยังเข้าใจว่าเป็นรายงานแรกของโลก ครั้นถึงเช้าวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ นี้เอง ก็พบรายงานอินเทอร์เน็ตทาง ProMed Digest v ๒๐๐๔#๘๗ (๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗) ว่าแมวก็น่าเป็นไข้หวัดใหญ่ (H๗N๗) ได้เหมือนกันเลยจะถอดความมาเล่าต่อ โดยมี ผู้ใจดีแปลญี่ปุ่นเป็นอังกฤษเอาไว้ให้ จึงขอถอดความเป็นภาษาไทยต่อดังนี้

รายงานโดย

Junji Nakamura, Taakeshi Iwasa. Fowl pest infection in cat. Japanese Journal of Veterinary Science, ๑๙๔๒; ๔:๕๑๑-๒๓. Government Institute for Veterinary Research, Fusan, Chosen. Director: Dr. I. Isamaya.

แปลเป็นภาษาอังกฤษโดย

Kunio Satou, DVM, MS. National Institute of Animal Health, Department of Epidemiology. Address: ๓-๑-๕ Kannondai, Tsukuba, Ibaraki, ๓๐๕-๐๘๕๖, Japan. E-mail. ksatou@affrc.go.jp.

เนื้อหาคำแปล

สถาบันที่ผู้รายงานสังกัดอยู่นั้นเลี้ยงแมวเอาไว้ไล่หนูที่มักจะเพ่นพ่านอยู่ในกระท่อมที่เป็นยุ้งเก็บอาหารสัตว์ของห้องปฏิบัติการของสถาบันอยู่ ๆ แมวตัวนั้นก็ล้มเจ็บลงโดยมีอาการทางระบบประสาทอย่างรุนแรง และการดำเนินโรคเร็วมาก เจ็บอยู่แค่สามวันก็ตาย จึงมีการสอบสวนสาเหตุการตายของเจ้าเหมียวนั้น

๑. การตรวจซากแมวด้วยตาเปล่า ไม่พบสิ่งที่ผิดปกติ แต่เมื่อตรวจเนื้อเยื่อด้วยกล้องจุลทรรศน์ (histological study ตรวจโดย Mr K Fukusho) พบว่ามีการอักเสบของทั้งเยื่อหุ้มสมอง สมอง และไขสันหลังอย่างรุนแรง แต่ไม่เป็นหนอง (severe nonsuppurative meningo-encephalitis) อย่างชัดเจน การเพาะเชื้อแบคทีเรียจากอวัยวะต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วให้ผลลบทั้งหมด

๒. เมื่อเอาตับและม้ามของแมวไปบด ทำเป็นแขวนตะกอนและไปฉีดเข้าในสมองหนู (mice), ฉีดเข้ากล้ามเนื้อไก่และฉีดเข้าไขไก่ฟัก (ฉีดเข้าถุงหุ้มรก - chorio-allantoic membrane) ก็ให้ผลลบอีกจึงเอาสมองแมวไป

บดแขวนตะกอน ฉีดเข้าสมองกระต่าย สองตัว ฉีดเข้าสมองหนูตะเภา สองตัว ฉีดเข้าในสมองหนู (mice) ห้าตัว ฉีดเข้าในสมองและเข้ากล้ามเนื้อไก่สี่ตัว และฉีดเข้าในถุงหุ้มรกไข่ไก่ฟัก ๕ ฟอง ผลปรากฏว่ามีสัตว์ตายคือ หนูหนึ่งตัว ไก่ที่ฉีดเข้ากล้ามเนื้อหนึ่งตายตัว และตัวอ่อนในไข่ไก่ฟักตาย สองฟอง เมื่อเอชากของสัตว์ที่ตายไปบดแขวนตะกอนฉีดซ้ำเข้าในสัตว์ชนิดเดิมแต่ละชนิด เหมือนกับที่ฉีดในตอนแรก ในคราวนี้ปรากฏว่าหนู ๑๐ ตัวตายภายใน ๓-๗ วัน ไก่ ๔ ตัวตาย ๔๐ ถึง ๕๐ ชั่วโมง และตัวอ่อนในไข่ ๖ ฟอง ตายใน ๔๐ ชั่วโมง การตรวจซากพบว่าแทบจะแยกไม่ได้จากที่พบในสัตว์ที่ตายจากไขหวัดใหญ่นก การเพาะเชื้อแบคทีเรียจากซากก็ให้ผลลบอีก จึงต้องนำไปฉีดทดลองต่อในไก่และในไข่

๓. ในไก่ที่ทดลองและตายในการทดลองรุ่นที่ ๓ นี้ เอาม้ามไปทดสอบพบว่าถูกนิวทรัลไลซ์ได้ด้วยไฮเปอร์อิมมูนซีรัมของไขหวัดใหญ่นก แต่ไม่ทำปฏิกิริยากับของไวรัสนิวคาสเซิล (สายพันธุ์ Chosen virus) และซีรัมไก่ปกติ (normal fowl serum) ซึ่งแสดงว่าเชื้อก่อเหตุน่าจะเป็นเชื้อไขหวัดใหญ่นก

๔. ได้ทดลองต่อไปโดยให้แมว ๔ ตัว กินเชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่นกเชื้อสาย Chiba strain ทั้ง ๔ ตัวแสดงอาการของระบบประสาทอย่างชัดเจน และตายไป ๓ ตัวภายใน ๓ ถึง ๑๓ วัน มี ๑ ตัวที่รอดค่อย ๆ ฟื้นโรคโดยใช้เวลาหลายวัน

๕. การตรวจซากแมวพบว่า ๒ ตัวมี สมอง-ไขสันหลังอักเสบ อีกหนึ่งตัวมีการอักเสบเฉพาะที่ไขสันหลัง แมวทุกตัวที่ตายแยกเพาะเชื้อไวรัสได้จากสมอง แต่แยกเชื้อไวรัสไม่ได้จากตับและม้าม มีรอยโรครุนแรงที่ปอดในแมวเพียง ๑ ตัว

๖. ให้แมวอีก ๒ ตัวกินไวรัสไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ Doerr strain ตายทั้งคู่ใน ๗ วันแต่การตรวจซากไม่พบการเปลี่ยนแปลงหรือการอักเสบใน

สมองและไขสันหลัง แต่แม่วที่ตายหนึ่งตัวนั้นเมื่อเอาตัวอย่างจาก ตับ และ ม้ามและปอดไปฉีดเข้าในไก่และหนูปรากฏว่าพบเชื้อไวรัส แต่ไม่พบในอีก ตัวหนึ่ง

๗. แมวอีก ๒ ตัวที่ได้รับการฉีด สายพันธุ์ Fukuda strain แมวหนึ่ง ตัวเกิดอาการทั่วไปภายหลังระยะฟักโรคนาน (๒๔ วัน) และตายทันใดใน ๒๔ ชั่วโมง แยกเชื้อไวรัสที่มีความรุนแรงอ่อน ได้จากสมอง แต่แยกไม่ได้จาก อวัยวะอื่นๆ และแมวอีกตัวมีอาการปกติ

การทดลองให้แมวกินเชื้อไวรัสให้ผลที่แสดงว่า แมวมีความไวในการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ในในระดับสูงมาก เชื้อที่ได้จากแมวตัวแรกที่ตายนั้น เมื่อนำมาศึกษาในตอนหลังพบว่า เป็นไวรัสไข้หวัดใหญ่สัตว์ปีก A H๗N๗ ซึ่งเป็น Highly Pathogenic Avian Influenza Virus (HPAI)

ในเรื่องเกี่ยวกับการพบว่าแม่วที่นครปฐมตายจากไข้หวัดใหญ่ครั้งนี้ ขอเสนอให้พิจารณาแยกเป็นสองประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คือการค้นพบสิ่งใหม่ในวงการวิทยาศาสตร์ ต้องนับว่าเป็นเรื่องที่น่าตื่นเต้น น่าภูมิใจ น่าบันทึกจดจำ การรายงานในวารสาร ควร รายงานในวารสารสากล จะก่อประโยชน์แก่วงการวิทยาศาสตร์เป็นอย่างมาก ไม่ควรจะเก็บไว้บนหิ้ง หรือเก็บไว้เพราะเกรงอิทธิพลบางอย่าง

ประเด็นที่ ๒ เรื่องความตื่นตระหนกของประชาชน เพราะแม่วอยู่ใกล้ชิดกับคนมาก หลายคนนอนกับแม่วด้วย เรื่องนี้จะไม่กระทบต่อชีวิตของประชาชนทั่วไปเลย ประชาชนโดยทั่วไปไม่ควรวิตกตื่นเต้นตกใจกลัว ขอให้เลี้ยงแม่วให้ดี ให้กินอาหารที่สุกสะอาด ถ้าพบมีชากนกตามบริเวณบ้านให้ทำลายหรือฝังให้ลึก อย่านำแม่วไปซูดค้อยมากินได้ อย่านำแม่วของท่านไปปล่อยทิ้ง หรือทำลาย อย่าเลี้ยงตามยถากรรม ให้กินให้อิ่ม จะได้ไม่ไปเที่ยว

แมวและสัตว์เดือโค้งหัวคิไทย

หาอะไรกินเอง สุนัขก็เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมและชอบขุดคุ้ยซากสัตว์มากิน แม้จะอยู่กับคนละสกุลกับแมวและเสือ ก็ไม่ควรประมาท อาจติดโรคได้

ไวรัสไข้หวัดใหญ่สัตว์ปีก จากนกเป็ดน้ำ ซึ่งติดเชื้อ แต่ตัวเองไม่ตาย และยังสามารถติดเชื้อได้ แพรมายังสัตว์เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ นกกระทา ไก่วง ห่าน นกกระจอกเทศ ไก่แจ้ ไก่เตี้ย ไก่ชน ก็ไม่เว้น พวกนกสวยงามและไม่สวยงามต่างๆได้แก่ ไก่ฟ้า นกยูง กา นกแก้ว นกหงษ์หยก นกปากห่าง นกเอี้ยง นกกิ่งไครง นกพิราบ นกกระจิบกระจอก โดนกั้นทั้งนั้น

ขอภาวนาไว้วางหน้าว่า ขออย่าให้เชื้ออวยร้ายมหาประลัยนี้ กระโดดไปที่สุนัขอีกเลย ยกเว้นสัตว์ที่เป็นเพื่อนที่ดี ๆ ของมนุษย์เอาไว้บ้างเถิด

เรียบเรียงจาก

๑. ProMed Digest v. ๒๐๐๔#๗๖ (Posted on ๑๖ February ๒๐๐๔)
๒. Bird flu crisis. Virus crosses species barrier to domestic cats. Bangkok Post Saturday, February ๒๑, ๒๐๐๔. หน้า ๑ และข่าวหนังสือพิมพ์ไทยอีกหลายฉบับ
๓. ProMed Digest v. ๒๐๐๔#๘๗ (Posted on ๒๔ February ๒๐๐๔)

บรรยายเรื่องไข้หวัดนกที่ฮ่องกง ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘

๑๗๐

หลายเรื่อง หลายรส หลายอารมณ์ กับคนประเสริฐ

สถานภาพทางการแพทย์และสาธารณสุข ของประเทศบรูไนดารุสซาลาม

ผมได้มีโอกาสไปปฏิบัติงานในฐานะที่ปรึกษาระยะสั้นขององค์การอนามัยโลก (WHO short term consultant) เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้ศึกษาสภาพทางการแพทย์สาธารณสุขของประเทศดังกล่าว จึงขอนำมารายงานไว้ดังนี้

บรูไนเป็นประเทศเล็ก ๆ มีเนื้อที่เพียง ๕,๗๖๙ ตารางกิโลเมตร อยู่ที่ชายฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะบอร์เนียว คั่นอยู่ระหว่างซาบาร์และซาราวักของมาเลเซีย หันหน้าออกไปสู่ทะเลจีนใต้ อยู่ห่างฝั่งตรงกันข้ามกับ

สถานภาพทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศบรูไนดารุสซาลาม

เขมร-เวียดนาม นั่นเอง รวมชายฝั่งทั้งสิ้นยาว ๑๖๑ กิโลเมตร ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่เป็นป่าเขา

ประเทศบรูไนภายหลังจากที่ได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์จากอังกฤษ ได้เรียกชื่อประเทศเสียใหม่ว่าบรูไนดารุสซาลาม ซึ่งแปลว่าดินแดนแห่งสันติภาพ และตั้งชื่อเมืองหลวงใหม่ว่า บันดาร์เสรี เบกาวัน แบ่งการปกครองออกเป็น ๔ เขต คือ บรูไน, มัวรา, ตูตอง, เบไลต์ และเต็มบูรอง ในปัจจุบันมีประชากร ๒๒๗,๐๐๐ คน ชายมากกว่าหญิงเล็กน้อย ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๕ จะมีเชื้อสายมาเลย์ (๑๕๕,๐๐๐ คน) จีน ๔๑,๐๐๐ คน ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในเมืองหลวง ส่วนที่เหลือเป็นชาวพื้นเมืองเผ่าต่าง ๆ อีก ๑๑,๕๐๐ คน มีชาวต่างชาติเข้าไปประกอบอาชีพต่าง ๆ อีกประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน ซึ่งส่วนใหญ่

จะเป็นชาวยุโรป มาเลเซียและฟิลิปปินส์ ร้อยละ ๖๒ ของประชากรซึ่งมีเชื้อสายมาเลย์นั้นนับถือศาสนาอิสลาม ชาวจีนนับถือศาสนาพุทธ ขงจื้อและคริสต์ ประชาชนรับประทานข้าวเป็นอาหารหลัก และกว่าร้อยละ ๘๐ ของชาวที่บริโภคสิ่งซื้อไปจากประเทศไทย

ข้อมูลของประชากรและการสาธารณสุข

สถิติในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ปรากฏว่าประมาณร้อยละ ๓๗ ของประชากรเป็นเยาวชนอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ประมาณร้อยละ ๓ เป็นผู้ที่มิ่อายุเกิน ๖๕ ปีขึ้นไป ประชากรอายุตั้งแต่ ๑๕-๓๙ ปี จะมีอยู่ร้อยละ ๔๕ ร้อยละ ๖๐ ของประชากรอยู่ในเขตเมือง กว่าร้อยละ ๕๐ ของประชากรจะอาศัยอยู่ในเขตบรูไนมัวราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลวง อัตราเพิ่มของประชากรต่อปีเท่ากับร้อยละ ๒.๗ อัตราเกิดและอัตราตายเท่ากับ ๓๐.๓๕ และ ๓.๑๘ ต่อพันตามลำดับ อายุขัยเฉลี่ยของชายเท่ากับ ๗๐.๗ และหญิง ๗๒.๗ อัตราตายนทารกเท่ากับ ๑๐.๒ ต่อ ๑,๐๐๐ รายได้ประชาชาติระหว่างปี เท่ากับ ๑๒,๗๕๔ เหรียญสหรัฐ (ประมาณ ๓๒๐,๐๐๐ บาท) อัตราเพิ่มของรายได้ประชาชาติระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๒๓ เฉลี่ยประมาณร้อยละ ๔.๖ ต่อปี ประชากรร้อยละ ๘๐.๓ หนึ่งสี่อ่านออกเขียนได้ ประชาชนร้อยละ ๙๐ มีน้ำสะอาดใช้ และร้อยละ ๘๐ ได้รับบริการทางสุขภาพที่ดีทั่วถึง หญิงตั้งครรภ์คลอดโดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมร้อยละ ๙๐.๕ อัตราครอบคลุมของการให้วัคซีนแก่ทารกและเด็กเท่ากับร้อยละ ๙๑.๑-๑๐๐ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม มีเพียงร้อยละ ๑๐ อัตราตายมารดาเท่ากับ ๐ งบประมาณด้านการสาธารณสุขในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ เท่ากับ ๕๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ ๓.๑๙ ของงบประมาณแผ่นดิน ถ้าคิดต่อหัวประชากรจะเท่ากับ ๒๕๒ เหรียญสหรัฐหรือเท่ากับคนละ ๖,๓๐๐ บาทต่อปี

การจัดการบริการสาธารณสุข

การให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขได้รวมไว้ที่กรมแพทย์และสาธารณสุข โดยมีอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาทั้งหมด และขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขแห่งจิริัน ดาโต๊ะ ยัสซิง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งในขณะนี้ คือ ดาโต๊ะ ดร. ฮาจิ โจฮาร์

เศรษฐกิจ

รายได้จากการขายน้ำมันเป็นรายได้หลักของประเทศ บ่อน้ำมันเซเรียซึ่งพบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๐ นั้น ขณะนี้มีอยู่ ๕๕๐ บ่อ สามารถผลิตออกจำหน่ายได้ถึงวันละเกือบสองแสนบาเรล นอกจากนี้ยังมีก๊าซธรรมชาติซึ่งทำรายได้ให้แก่ประเทศอีกร้อยละ ๒๖

การคมนาคม

การคมนาคมส่วนใหญ่ติดต่อกันทางถนนและทางน้ำ สถิติใน พ.ศ. ๒๕๒๓ มีถนนยาวทั้งสิ้นประมาณ ๑,๕๐๐ กิโลเมตร ครั้งหนึ่งเป็นถนนที่มีผิวจราจรได้มาตรฐาน มีรถยนต์ทุกประเภท จดทะเบียน ๑๒๔,๐๕๙ คัน ไม่มีรถโดยสารประจำทาง ไม่มีรถไฟ มีเฉพาะรถไฟเอกชนขนาดเล็กของบริษัทเซลล์ปิโตรเลียม ยาวประมาณ ๑๓ กิโลเมตรเท่านั้นเอง มีสนามบินนานาชาติมาตรฐานติดต่อกับโลกภายนอก บริษัทเซลล์ปิโตรเลียมก็มีสนามบินของบริษัทอีกด้วยต่างหาก มีที่ทำการไปรษณีย์ ๗ แห่ง มีโทรศัพท์ ๑๕,๖๗๒ เครื่อง มีสถานีวิทยุและโทรทัศน์ของตนเอง มีสถานีรับสัญญาณดาวเทียมด้วยการศึกษาสอนเป็นภาษามาเลย์และถือเป็นภาษาราชการ จัดการศึกษาเป็นระดับอนุบาลประถมและมัธยม มีทั้งของรัฐ เอกชน มีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนชั้นมัธยมและเตรียมอุดม มีโรงเรียนฝึกหัดครู ซึ่งสอนเป็นภาษามาเลย์และอังกฤษ ๒ แห่ง มีวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งสอนวิชาช่างอีก ๓ แห่ง

สถานภาพทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศบรูไนดารุสซาลาม

การศึกษาระดับมหาวิทยาลัยนั้นจะส่งไปศึกษาในประเทศเครือจักรภพ
อังกฤษ

กรมการแพทย์ และสาธารณสุขนอกจากมีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับ
ด้านการแพทย์ และสาธารณสุขโดยทั่วไปแล้ว ยังมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้อง
ปฏิบัติตาม พรบ. ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

๑. พรบ. กักกันและป้องกันโรค
๒. พรบ. แจ่งเกิดและตาย
๓. พรบ. ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและทันตกรรม
๔. พรบ. ผดุงครรภ์
๕. พรบ. ควบคุมวัตถุอันตราย

ภายในพระราชวังของสุลต่านแห่งประเทศบรูไน ผนังด้านหลังเป็นหินอ่อนแผ่นเดียว

สถานภาพทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศบรูไนดารุสซาลาม

๖. พรบ. วัตถุประสงค์พิเศษ
๗. พรบ. พยาบาล
๘. พรบ. บุตรบุญธรรม

อธิบดีกรมแพทย์และสาธารณสุขจะต้องรับผิดชอบในการเสนอ นโยบาย การให้บริการสาธารณสุขมูลฐานเพื่อให้ครอบคลุม ร้อยละ ๙๖ ของ ประชากร ทารกอายุจนถึง ๑ ขวบทุกคนจะได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข หญิงตั้งครรภ์ทุกคนจะได้รับการเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๓ ครั้ง การวางแผนงานโครงการและแผนปฏิบัติของโครงการอนามัยแห่งชาติจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการแห่งชาติ

ภายในกรมการแพทย์และสาธารณสุขจะแบ่งออกไปเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายบริการการแพทย์ และโรงพยาบาล กับฝ่ายเวชกรรมป้องกัน ฝ่าย บริการการแพทย์และโรงพยาบาลจะให้บริการแก่ประชาชนโดยมีศูนย์กลาง อยู่ที่ในเมืองหลวงอันเป็นที่ตั้งของกรมและโรงพยาบาลของรัฐ ซึ่งมีชื่อว่า Raja Isteri Pengiran Anak Saicha Hospiral หรือเรียกสั้น ๆ ว่า RIPAS ทุกรัฐจะมี โรงพยาบาล มีคลินิกผู้ป่วยนอก มีหน่วยจ่ายยาเคลื่อนที่ และมีหน่วยแพทย์ อากาศ แพทย์เฉพาะทางทุกสาขาจะมีอยู่ที่รีปาสและที่โรงพยาบาลควาลา เบไลท์ ส่วนโรงพยาบาลตูดองและเต็มบรูองนั้นยังมีแพทย์เฉพาะทางไม่ครบ แพทย์เฉพาะทางจากโรงพยาบาลใหญ่จะหมุนเวียนออกไปช่วยปฏิบัติงานและ นิเทศงานตามโรงพยาบาลต่าง ๆ เป็นครั้งคราว บริษัทบรูไน เซลล์ปิโตรเลียม ก็มีโรงพยาบาลของตนเองและให้บริการแก่ประชาชนในบริเวณใกล้เคียงด้วย แพทย์ส่วนใหญ่จะเคยศึกษาในต่างประเทศรวมทั้งจากคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดลด้วย

สำหรับหน่วยแพทย์อากาศเริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๘ จะ เดินทางโดยเฮลิคอปเตอร์ไปตามตำบลที่อยู่ห่างไกล คณะที่เดินทางออกไป

สถานภาพทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศไทยในต่างประเทศ

จะมีแพทย์และพยาบาลอาวุโส ๑ คน และพยาบาลที่ได้รับฝึกอบรมทางผดุงครรภ์อีก ๒ คน การเดินทางจะออกไปสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง โดยแบ่งตำบลต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ ๒๖๘ ตำบล ออกเป็น ๒๔ จุด แต่ละจุดจะเป็นจุดที่ประชาชนตำบลใกล้เคียงจะเดินทางไปรับบริการได้โดยสะดวก ก่อนจะเดินทางไป ณ จุดใดจะมีการประกาศทางวิทยุให้ทราบล่วงหน้าก่อน ๒ วัน เพื่อให้ผู้ป่วยและหญิงมีครรภ์จะไปชุมนุมรับบริการตามจุดที่กำหนด เมื่อถนนหนทางดีขึ้นจุดที่กำหนดหน่วยแพทย์อากาศจะเดินทางไปนั้นก็ค่อย ๆ ลดจำนวนลงหากมีกรณีฉุกเฉินหน่วยแพทย์อากาศก็สามารถออกเดินทางได้ทันทีเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีคลินิกอนามัยมารดาและเด็ก ซึ่งสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความสามารถอย่างสูง อาทิเช่น ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ หญิงมีครรภ์ได้รับการตรวจ ๓๕,๒๙๐ คน ทารกอายุต่ำกว่า ๑ ขวบไปรับการตรวจเป็นครั้งแรก ๖,๐๘๐ คน เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ขวบ ไปรับการตรวจสุขภาพ ๘๘,๘๒๑ คน ได้ทำการฉีดวัคซีนให้แก่เด็กนักเรียน ๔๓,๕๔๗ คน และได้ดูแลเด็กพิการ ๗๐ คน ฝ่ายเวชศาสตร์ป้องกันจะครอบคลุมทั้ง ๔ รัฐ ทั้งด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม, สุขาภิบาลอาหาร, การควบคุมโรคติดต่อ, การกักกันโรค, การเคหะสุขาภิบาล, การควบคุมพาหะนำโรค, ตลอดจนควบคุมมาลาเรียด้วย

สถิติการรักษาโรคนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โรงพยาบาลทั่วไปทั้ง ๔ แห่ง มีเตียงรวม ๖๑๓ เตียง มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาทั้งหมด ๒๑,๑๖๑ คน ประมาณร้อยละ ๔๐ จะเป็นผู้ป่วยอายุกรรม ร้อยละ ๒๕ เป็นผู้ป่วยแผนกสูตินรีเวชวิทยา ร้อยละ ๒๐ เป็นผู้ป่วยศัลยกรรม ร้อยละ ๒๐ เป็นผู้ป่วยเด็กที่เหลือเป็นผู้ป่วยแผนกจักษุกรรม และทารกแรกคลอด ผู้ป่วยที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล รัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด หากไม่สามารถรักษาได้จะส่งไปรักษาต่างประเทศโดยรัฐจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดเช่นกัน

สถานภาพทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศบรูไนดารุสซาลาม

ทางด้านบุคลากรทางการแพทย์นั้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ มีแพทย์ทุกสาขา ๑๐๗ คน แพทย์ระดับผู้ช่วย ๙๔ คน ทันตแพทย์ ๑๗ คน ทันตภิบาล ๓๘ คน เภสัชกร ๕ คน ผดุงครรภ์ ๑๓๓ คน พยาบาล ๔๒๐ คน ผู้ช่วยพยาบาล ๒๐๗ คน ผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ระดับผู้ช่วย ๓๘๙ คน นักกายภาพบำบัด ๓ คน นักเทคนิคการแพทย์ ๓๑ คน เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๑๕ คน นักรังสีเทคนิค ๙ คน เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ (รังสี) ๔๗ คน นักสุขาภิบาล ๑๘ คน ผู้ตรวจการอนามัยระดับต้น ๓๐ คน นักวิทยาศาสตร์ (ชีวเคมี, ชีววิทยา, กัญญาวิทยา, โภชนาการ, อาชีวบำบัด) ๒๑ คน เภสัชกร ๓ คน

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ผู้ป่วยถึงแก่กรรม ๖๕๑ ราย ตายโดยไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด ๑๙๖ ราย ตายโดยโรคระบบหลอดเลือดสมองและโรคหัวใจ และตายจากอุบัติเหตุ ๖๙ ราย ตายระยะแรกคลอด ๔๙ ราย ตายจากโรคมะเร็ง ๔๙ ราย

ทางด้านโรคติดต่อซึ่งกล่าวได้ว่าประเทศบรูไนปลอดจากโรคมาลาเรีย มีผู้ป่วยบ้างปีละประมาณ ๑๐ ราย แต่เป็นผู้ที่ติดต่อมาจากนอกประเทศ ไม่มีรายงานโรคพิษสุนัขบ้า

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ทางด้านเวชกรรมป้องกันได้ทำการฉีดวัคซีนป้องกันอหิวาตกโรค ๙๓,๗๕๕ คน, ปลูกฝี ๔๒ คน, ให้อัตราฉีดที่พี ๑๖,๓๕๑ คน, วัคซีนไทฟอยด์และรากสาदनอย ๑,๒๖๓ คน, บาดทะยัก ๑,๗๕๓ คน, ไข้เหลือง ๕๗ คน, หัด ๓,๘๓๙ คน, โปลิโอ ๒๖,๖๔๑ คน, บีซีจี ๑๒,๗๑๕ คน, และหัดเยอรมันแก่เด็กหญิงวัยเรียน ๑,๖๙๖ คน ดังนั้นโรคคอติบ บาดทะยัก ไอกกรน โปลิโอ จึงเกือบจะไม่มีรายงานโรคเลย จะมีก็เฉพาะวัณโรค ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ มีรายงาน ๒๔๙ ราย เป็นชาวต่างชาติเสีย ๙๐ ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ มีรายงาน ๒๑๒ ราย ถึงแก่กรรม ๑๑ ราย โรคติดต่อที่ยังมีรายงานสูงคือโรคหัด ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ มีรายงาน ๕๕๐ ราย และ พ.ศ. ๒๕๒๙ มีรายงาน

๔๔๐ ราย แต่ไม่มีผู้ใดถึงแก่กรรม โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่มีรายงาน
หนองในและซิฟิลิส โรคหนองในปีละไม่ถึง ๑๐๐ ราย ซิฟิลิสปีละ ๗-๘ ราย
ซึ่งอาจจะต่ำกว่าความเป็นจริง มีผู้ติดเชื้อไวรัสเอดส์ชนิดไม่มีอาการสองราย
ทั้งสองรายเป็นผู้ป่วยฮิโมฟีเลียที่ได้รับผลิตภัณฑ์ที่ช่วยให้เลือดแข็งตัวที่นำ
เข้าจากต่างประเทศ โรคตับอักเสบทั้งเอและบีก็พบน้อย ซึ่งอาจจะน้อยจาก
การที่ไม่ได้ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการให้แน่ชัดก็ได้ ส่วนโรคไขเลือด
ออกและสมองอักเสบจากไวรัสเจอีนั้นไม่มีรายงานโรคติดต่อกันมาหลายปี
สำหรับเรื่องยาเสพติดก็ยังไม่เป็นปัญหาที่สำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นประเทศที่
นับถือศาสนาอิสลามที่เคร่งครัด ปัญหาเรื่องการติดสุราและยาเสพติดจึง
มีน้อย

บทสท่าย

เนื่องจากเป็นประเทศที่มีพลเมืองน้อย อุดมมั่งคั่งด้วยทรัพยากร
ธรรมชาติ รายได้ประชาชาติสูง ประชาชนได้รับการศึกษาดี จึงทำให้มีปัญหา
ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ไม่มีปัญหาทางด้านการเมือง การสุขาภิบาลที่ดี
และการป้องกันโรคที่ดีทำให้ประชาชนเจ็บป่วยน้อย ทำให้รัฐสามารถที่จะ
ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นได้เรื่อยๆ ปัญหาของประเทศ
บรูไนจึงอยู่ที่การบริการภายใน และปรับปรุงทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ
สูงขึ้น การเลือกรับขนบธรรมเนียมประเพณีตะวันตก การเลือกรับเทคโนโลยี
นั้นสูงไฮเทคที่เหมาะสม การวางตัวในการเมืองระหว่างประเทศ การให้ความ
ช่วยเหลือแก่ประเทศที่กำลังพัฒนาอันเป็นประเทศเพื่อนบ้านให้เกิดประโยชน์
และให้ลงไปถึงประชาชนผู้ยากไร้ ย่อมจะทำให้เกียรติภูมิของประเทศบรูไน
ดารุสซาลามสูงขึ้นตามลำดับ ในฐานะที่เป็นประเทศที่ปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นประเทศในกลุ่ม
อาเซียนด้วยกับกับประเทศไทย ขอตั้งความหวังไว้ว่าประเทศไทยและ

สถานภาพทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศบรูไนดารุสซาลาม

ประเทศบรูไนยังคงจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ บุคลากร ประสบการณ์ ตลอดจนช่วยกันจรรโลงมิตรภาพและสันติภาพในภูมิภาคนี้ได้มั่นคงถาวร ซึ่งจะมีส่วนผลักดันให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในภูมิภาคนี้ดีขึ้นตามลำดับ ถึงแม้ว่าจะไม่ถึงกับเป็น “นิกส์” แต่ก็ขอให้มีสภาพความเป็นอยู่ค่อย ๆ กระจิบขึ้นไปใกล้เคียงกับความเป็นมนุษย์ในประเทศอุตสาหกรรมมากขึ้น และหวังว่าไทยและบรูไนคงจะมีโอกาสร่วมมือกัน ไม่เฉพาะแต่เพียงการค้า แต่คงจะร่วมมือในทางด้านบริการการแพทย์และสาธารณสุขด้วย

ดนตรีที่อยู่ในหัวใจของผม

ภาพถ่ายในงานเลี้ยงที่จังหวัดเชียงราย เดือนมกราคม ๒๕๓๓

ผมมีงานอดิเรกอยู่เพียงสองสามอย่าง อ่านและเขียนหนังสือ ฟังเพลงประเภท Easy Listening และเข้าครัว เรื่องเขียนหนังสือ ผมเขียนได้หลายแนวหลายประเภทแต่ก็ไม่ได้ตั้งสัจแน่ว ก็ไม่ได้ตั้งเป้าว่าจะดังทางนี้ เอาว่าพอไปได้ผมก็พอใจแล้ว เรื่องเข้าครัว ถ้าทำเลี้ยงลูก เลี้ยงเพื่อนก็พอกลิ้นลง หลายท่านคงเป็นพยานได้ แต่ถ้าเปิดเป็นร้านอาหาร เป็นภัตตาคารก็ คงต้องถึงขนาดขายเลหลังโต๊ะเก้าอี้ ขายถ้วยขายชาม แต่ที่ยังไม่ได้เอามาเล่าก็คือเรื่องเพลงเรื่องดนตรีที่อยู่ในหัวใจของผม

ผมชอบเพลงประเภท Easy Listening มาตั้งแต่เริ่มเข้าวัยรุ่น โดยฟังจากวิทยุ วิทยุเครื่องแรกที่เป็นของส่วนตัวเก็บสะสมเงินซื้อได้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นวิทยุคลื่นยาวยี่ห้อยี่ห้อซี ซี้อจากร้านขายวิทยุแถวยศเสราคา ๓๕๐ บาท สถานีวิทยุที่ผมฟังเสมอคือสถานีวิทยุทดลองของกองสัญญาณทหารเรือ ซึ่งมีเอกลักษณ์ตรงที่พอครบชั่วโมงจะต้องมีเสียงระฆังแങๆ เพลงที่ทำงานกระจายเสียงตลอดรายการดูเหมือนจะมีไม่มากนัก ที่โปรดสุดๆ ของผมคือเพลง Sleepy Lagoon ถ้าเป็นเพลงไทย ก็จะเป็นเพลงของคุณสมยศ ทัศนพันธ์ คุณสมศรี ม่วงศรีเขียวอะไรทำนองนั้น ต่อมาเกิดมีสถานีทดลองของกรมสื่อสารทหารบกที่ดำเนินการโดยร้อยโทหนุ่มจบมาจากสหรัฐสด ๆ ร้อน ๆ ที่พวกเรารู้จักกันในภายหลังที่ทีวีเวทีสนามเป้าว่าผู้การฯ การุณ เก่งระดมยิง ลูกชายของพลโทหลวงกาจ เก่งระดมยิง นักปฏิวัติที่วางธรรมาบุญ เสรีจก่อนปฏิวัติ แล้วท่านเอาไปซุกไว้ใต้ตุ่มน้ำ ท่านก็เลยได้สมญานามว่านายพลใต้ตุ่ม และรัฐธรรมนูญฉบับใต้ตุ่มนั่นเอง

แผ่นเสียงหรือที่นิยมเรียกกันว่า**จานเสียง**มากกว่าแผ่นเสียงนั้น ที่มีขายสมัยโน้น จะเป็นแผ่นทำด้วยครั่ง แดงง่าย สึกง่าย ถ้ารักษาไม่ดีร้องจะสึก เสียงจะแตก ถ้าใช้เข็มเกาเข็มทู่จะทำให้ร้องเสีย เวลาเอามาเปิดเข็มจะกระโดดข้ามร่อง หรือวนอยู่ร่องเดิม ที่เราเอาคำว่า**แผ่นเสียงตรกร่อง**มาใช้กันในสมัยนี้ ถ้าเป็นเพลงไทยก็มีอยู่แค่แผ่นเสียงตรากระต่ายของห้าง ต. แจ็กชว่น หรืออิกยี่ห้อหนึ่ง ผมจำเลอะเลือนหน่อยว่าเป็นยี่ห้อศรีกรุง ถ้าเป็นเพลงฝรั่งก็มีหลายตราหนอยที่ผมชอบเป็น ตรา RCA, Capitol หรือ His Master's Voice ตราหมาหนอยนั่งหน้าเครื่องเล่นแผ่นเสียงที่มีโทรโข่งปากแตรบานๆ เป็นต้น ผมเริ่มเก็บเงินซื้อเครื่องเล่นแผ่นเสียงชนิดต้องไขลานกันทุกเพลง ซื้อมาได้เป็นของส่วนตัวเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๕ จากร้านแถว ๆ เวียงนครเกษม หลังจากนั้นก็มีภาระต้องเขม็ดเขมเงินเอาไว้อื้อแผ่นเสียงเดือนละแผ่นสองแผ่น ตอนนั้นราคาแผ่นละ ๘ บาทถึง ๑๒ บาท ก็นับว่าแพงเหมือนกัน เพราะเกาเหลาเนื้อ

ดนตรีที่อยู่ใต้วงของพม

หรือ กว๊วเตี๊วซามละบาทเตี๊ว ข้าวถ้วยละ ๕ สตางค์ ก็นับว่าอิมแล้ว ดนตรีที่บรรเลงเพราะๆ สมัยโน้นก็เช่น เจอโรม เคิร์น หรือ กัย ลัมบาร์โด ผมมีแผ่นเสียงรุ่นนั้นอยู่นับร้อย น่าเสียดายที่ภูคน้ำทะเลลักเข้าบ้านที่ประตูน้ำทำลายเสียหายหมด พอตอนเป็นนักเรียนแพทย์แล้ว คุณพ่อซื้อเครื่องบันทึกเสียงเส้นลวดยี่ห้อ Ampro ให้ ตอนนั้นราคา ๒,๕๐๐ บาท เป็นรางวัลที่ไม่ต้องสอบซ่อม สอบผ่านหุดหวิด ตอนนั้นทุนค่าแผ่นเสียงหน่อย เพราะรออัดเพลงเอาจากวิทยุ เสียงไม่ดีนัก แต่ก็พอฟังได้ อันที่จริงคุณพ่อให้มาอัดบทเรียน แต่เรามาใช้อัดเพลงไวฟังด้วยก็ไม่น่าจะมีติดตึกอะไร ผมจะได้รางวัลผ่านหุดหวิดแบบนี้ทุกปี เริ่มตั้งแต่สอบเอ็นทรานซ์เข้าเตรียมอุดมได้ก็ได้นำพิก้า Astin ซื้อจากเยาวราช ต่อมาได้ปากกาปากก่าเกอรตามทอง และกล้องถ่ายรูป Zeiss Super Ikonta II เลนส์ ๒.๘ สองอันหลัง ผมยังนอนมไว้ได้จนถึงบัดนี้

ตอนหลังๆ พอมีเงินหน่อยก็เริ่มสะสมแผ่นเสียงลงเพลย์ ตอนนั้นแผ่นละ ๑๒๐ ถึง ๕๐๐ บาท แล้วแต่จำนวนเพลงและคุณภาพ เปลี่ยนเครื่อง

รางวัล ๒ ชั้นที่ยังคงเหลืออยู่

๑๘๓

หลายเรื่อง หลายรส หลายอารมณ์ กับผมประเสริฐ

Henry Mancini

Mantovani

เล่นจากชนิดไซลานเป็นเครื่องเล่นไฟฟ้าชนิดมีเสียงในตัว ต่อมาก้าวหน้าขึ้นไปอีก ไปเล่น Turn Table ไปต่อเข้ากับเครื่องเสียงเครื่องวิทยุ แทบจะไม่เชื่อว่าในช่วงชีวิตของผมนั้น

วิวัฒนาการด้านเสียง จะพัฒนามากมาย จากเครื่องอัดเสียงเส้นลวด ไปเป็นแถบพลาสติก อยู่ๆ ก็มีเทปแคสเส็ต มีชาวนด์อะเบาท์ มี ซีดี จนถึงตอนนี้ ก็มีไฮพอด นานาที่บรรจเพลงได้ถึง ๗,๕๐๐ เพลง โหลดภาพยนตร์ได้อีกหลายเรื่อง เปิดเพลงฟังจากกรุงเทพถึงมิวนิคได้ติดต่อกันถึง ๑๑ ชั่วโมง ด้วยอุปกรณ์เล็กๆ ขนาดเท่าสามนิ้วมือเท่านั้นเอง

ผมลงหาประวัติของนักร้อง นักดนตรีที่ผมชื่นชมบางท่าน เลยลองนำมาเล่าต่อบ้างสัก สาม สี่ ท่านหลายท่าน อาจจะมีผู้รู้ดีกว่านี้ดีแล้ว ชื่อของท่านกระเดียดไปทางอิตาลีเลยน แต่จริงๆ แล้วเป็นคนอเมริกัน แต่คงมีเชื้อสายผมชื่นชอบในฝีมือของท่านผู้นี้มาก จึงได้ติดตามหาประวัติของท่านมาอ่าน

ท่านเกิดที่ คลีฟแลนด์ โอไฮโอ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๔๖๗ ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๗ ที่ บีเวอร์ ฮิลล์ แคลิฟอร์เนีย เริ่มต้นเรียนดนตรีจากคุณพ่อ โดยเรียนเป่าขลุ่ย และปิคโคโล่ ผ่านวิทยาลัยดนตรี Carnegie Institute of Technology และ Juilliard ในนครนิวยอร์ก ประสบความสำเร็จสูงสุดในฐานะผู้ประพันธ์เพลงประกอบภาพยนตร์ให้โรงถ่ายยูนิเวอร์แซลมากกว่า ๑๐๐ เรื่อง ผลงานโด่งดังที่หลายท่านคงจะรู้จักก็ เช่น เพลงในภาพยนตร์เรื่อง ฮาตารี (Baby Elephant Walk) เบรคฟาสท์ แอ็ท เดอะ ทิฟฟานี (Moon River) ซาเรด หนั่งทีวีซูด บีเตอร์ กัณน์ และ ฟิงค์ แพนเธอร์ทั้งซูด ท่านได้รับรางวัลแกรมมี่ หลายครั้ง และได้รับรางวัลตุ๊กตาทองด้วย มິงงานอัดแผ่นเสียงจำหน่ายหลายร้อยอัลบั้ม ถ้าท่านอยากจะทราบว่าจะทำไมผมจึงชื่นชมท่านลองไปหาเพลงของท่านมาฟังซีครับ อมตะแท้ๆ

นามกรเต็มๆ ของ ท่านผู้นี้คือ Annunzio Paolo Mantovani ท่านเกิดที่เมืองเวนิซ ประเทศอิตาลี เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๘ และถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ ท่านมีสายเลือดนักดนตรีโดยแท้ คุณพ่อของท่านเป็นนักไวโอลินมือหนึ่งของวงซิมโฟนีที่ดังมากที่มีวิทยากรชื่อ อาร์ทุโร ทอสการ์นินี ครอบครัวยุโรป

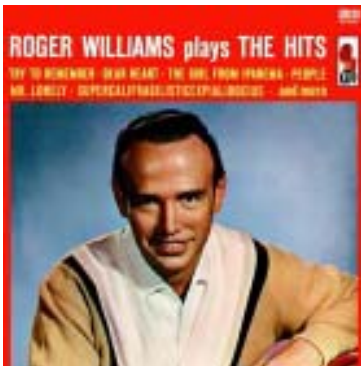
ดนตรีที่อยู่ในหัวใจของผม

Roger Williams

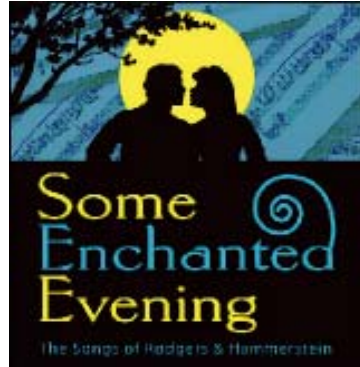

Nat King Cole

ย้ายไปอยู่ประเทศอังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕ ท่านจึงมีโอกาสดำเนินการศึกษาที่
ทรินิตี คอลเลจ น้องสาวก็เป็นนักร้อง เคยอัดแผ่นเสียงร่วมกับท่านบิดาด้วย
เพลงที่ท่านเรียบเรียงด้วยใจก็คือ Greensleeves หวานได้ถึงใจจริงๆ เพลงที่
โปรดที่สุดในสหรัฐ เพลงแรกคือ Charmaine เจอแผ่นซีดี คอลเล็คชั่นของ
ท่านผู้พี่ที่ไหนผมมักจะคว้าทันที นอกจากสองเพลงที่พูดถึงแล้วนั้น ที่ฝังใจ

ผมก็เช่น Love Is a Many Splendored Things, Some Enchanted Evening, Summertime in Venice, Three Coins in the Fountain และ The Sound of Music เป็นอาทิ

ท่านผู้นี้ เป็นนักเปียโน ตอนเกิดท่านชื่อ Louis Weertz ตามประวัติ ไม่ได้บอกว่าเกิดปีไหน ท่านชอบเล่นเปียโนมาตั้งแต่เยาว์วัย ตอนเป็นนักเรียนไฮสกูล เกิดเพื่อนไปชกมวยอยู่พักหนึ่ง บาดเจ็บไปหลายครั้ง จนกระทั่งตั้งจุมูกหักจึงได้คิด กลับมาหาดนตรีใหม่ เข้าเรียนเปียโนจริง ๆ ที่ Drake University ตอนเป็นนักเรียนเล่นดนตรีมั่วทั้งประเภทแจ๊ส พ็อพ และ คลาสสิก มีอยู่วันหนึ่งไปเล่นเพลง Smoke Gets into Your Eyes ในห้องเรียนดนตรี อาจารย์ไปเจอเข้าจึงถูกทำโทษไล่ออกจากโรงเรียน ออกจากมหาวิทยาลัยก็ไปสมัครเป็นทหารเรือและได้ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต พอจบแล้วกลับไปเข้า Drake University ใหม่อีก เรียนอยู่ได้พักหนึ่งจึงย้ายไปเรียนต่อที่ Juilliard ไปได้ครูเปียโนชื่อ Lenny Tristano กับ Teddy Wilson ลองไปหาเพลง Autumn Leaves, Born Free, Till, Maria ฝีมือเปียโนของท่านมาฟังซีครับ แล้วจะเคลิ้มงานใหญ่ ๆ ในทำเนียบขาวตั้งแต่สมัยประธานาธิบดี Harry Truman จนถึง Bill Clinton ต้องได้นักเปียโนชื่อ Roger Williams เข้าไปเล่นจึงจะสมเกียรติ

คุณแนทคนนี้ เป็นชายอเมริกันผิวหมึก ไม่ใช่คุณแนทผู้หญิงไทย ที่ตั้งเป็นพลุแตกเมื่อไม่นานมานี้ ชื่อจริงคือ Nathaniel Adams Cole เกิดที่ Montgomery, Alabama ส่วนปีเกิดนั้นไม่แน่ บางทีว่าเกิด พ.ศ. ๒๕๕๘ บางคนว่าเกิด ๒๕๖๐ แต่ในทะเบียนทางการว่าเกิด ๒๕๖๓ พอเป็นคนชายเนื้อ ต่อมาครอบครัวย้ายไปอยู่ชิคาโกตอนนั้นคุณแนทยังเด็กอยู่ พอเปลี่ยนอาชีพไป เป็นนักบวช แม่เป็นนักเปียโนโนโบสถ์ แม่นี้แหละเป็นครูสอนเปียโนให้ จึงได้เรียนทั้งเพลงสวด เพลงแจ๊ส และเพลงคลาสสิก พอโตขึ้นหน่อยก็เคยแอบไปฟังเพลงของ หลุย อาร์มสตรองด้วยเหมือนกัน ต่อมาก็ร่วมกับพี่ชายมือเบส Eddie Cole ตั้งวง และอัดแผ่นเสียงแผ่นแรกตั้งปี ๒๕๗๙ โน่น หลังแต่งงาน จึงย้ายไปอยู่แอลเอ และไปตั้งวงทริโอขึ้นที่นั่นโดยแนทเป็นมือเปียโน ตอนนั้นก็ยังไม่ดัง จนกระทั่งเกิดไปร้องเพลง Sweet Lorraine เข้าเมื่อ พ.ศ. ๒๕๘๓ ชาวบ้านเกิดติดใจ แต่ตัวคุณแนทกลับอายในเสียงของตน มาดังสุดๆ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๙๓ กับการร้องเพลง Straight Up and Fly Right และได้งานกลายเป็นนักร้องประจำของบริษัทแค้ฟพิโตลไป คุณแนทเป็นคนสูบบุหรี่จัด เลยตายด้วยโรคมะเร็งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ เพลงที่คุณแนทร้องที่ผมและเพื่อนๆ ชอบกันได้แก่ Pretend, Too Young, Autumn Leaves, Ramblin' Rose, Mona Lisa, Answer me My Love, Unforgottable, Darling Je Vous Aimes Beaucoup เป็นต้น

เอาแหละครับ นักและวงดนตรีอื่น ๆ ที่อยู่ในหัวใจของผมยังมีอีกมาก ที่ผมชื่นชอบมานานก็เช่น Rogers and Hammerstein, Glenn Miller, Perez Prado, Xavier Cugat, Richard Clayderman, Ray Conniff, Percy Faith, James Last, Paul Mauriat เป็นต้นสำหรับนักร้องนั้นมีค่อนข้างเยอะ เช่น Andy Williams, Johnny Mathis, Conny Francis, Patti Page, Perry Como, Dean Martin, Pat Boone, Doris Day, Paul Anka, Engelbert Humperdinck, Al Martino, Louis Armstrong, Judy Garland, Frank Sinatra, Rosemary

Clooney, Bing Crosby, Les Paul, Petula Clark, Trini Lopez เป็นอาทิ ชื่อต่างๆเหล่านี้เพื่อนร่วมสมัยกับผมคงจำได้ สำหรับรุ่นลูกรุ่นหลาน ถ้าอยาก จะฟังเพลงเพราะๆ รุ่นนี้ก็เสาะแสวงได้จากแผ่นซีดีที่รวบรวมเพลง The Sixties, The Oldies รับรองว่าไม่ผิดหวัง สำหรับเพลง Classics แท้ๆ นั้นผม ก็ฟังบ้าง แต่เอาแค่ตื่นๆ ลงลึกๆ ไม่ใคร่จะรู้เรื่อง เท่าที่ฟังอยู่เสมอก็เช่น Eine Kleine Nachtmusik หรือ A Little Night Music ของ Mozart, Hungarian Rhapsody, Bolero, Rhapsody in Blue, Liebestraum, Moonlight Sonata, Fuer Liese เป็นต้น เพลงพวกนี้เบาครับ ใครที่เริ่มฟังใหม่ๆ ลองดูซีดีรับไม่ ผิดหวัง

สำหรับเพลงไทยสากล เพลงที่คุ้นหูตั้งแต่เด็กก็มีเพลงจาก แผ่นเสียงตรากระต่ายนั่นแหละ “ดูซีดูโน่นซี สุริยศรีกำลังทอแสง.....” “กล้วยไม้ของเราแต่เก่าก่อน อยู่ในดงในดอนเจ้าซ่อนซอซ่อนใบ...” หรือ “ใจพี่หายวาบ เมื่อเห็นกุหลาบกลีบกระจาย...” ต่อมาก็คุ้นกับเสียงคุณ มัณฑนา โมรากุล “ลมฝนโชยพลิวมา เยือกเย็นอุรา พาให้ชื่น” วงดนตรี สุนทราภรณ์ทั้งวง เข้ามาอยู่ในหัวใจของผมก็ตอนเป็นพร็อพที่จุฬาฯ งานฉลอง ปริญญา ทุกคนเรียกร้อง ตอสงสุนทราภรณ์ only เพลงสุนทราภรณ์นั้นส่วน มากจะฟังจากวิทยุกรมโฆษณาการ หรือในสมัยที่ พ.อ. หลวงสารานุประพันธ์ ท่านเป็นเจ้ากรม ชาวบ้านเขาเรียกว่ากรมกรว เพราะสถานีนี้โฆษณาสมชื่อ หลับหูหลับตาเชียร์รัฐบาลตะ และตอนหลังจึงเปลี่ยนชื่อเป็นกรมประชา- สัมพันธ์ มีเพลงเพราะๆ ให้ฟังมากขึ้นก็สมัยหม่อมหลวงขาบ กุญชรเป็นอธิบดี นักร้องรุ่นๆนั้นเฟื่องฟูมาก นอกจากกลุ่มสุนทราภรณ์แล้วก็มี คุณสุเทพ วงศ์คำแหง คุณชรินทร์ (งามเมือง) นันทนาคร คุณนริศ อารีย์ คุณชาติ อินทรวิจิตร คุณธานินทร์ อินทรเทพ คุณล้วน ควันธรรม คุณชาญ เย็นแชน คุณชายณัฏศรี คุณเพ็ญศรี พุ่มชูศรี คุณสวัสดิ์ ผกาพันธุ์ คุณรุ่งฤดี แพ่งผ่องใส คุณดาวใจ ไพจิตร เป็นต้น ส่วนนักประพันธ์เพลงทั้งเนื้อและทำนองก็มีเยอะ

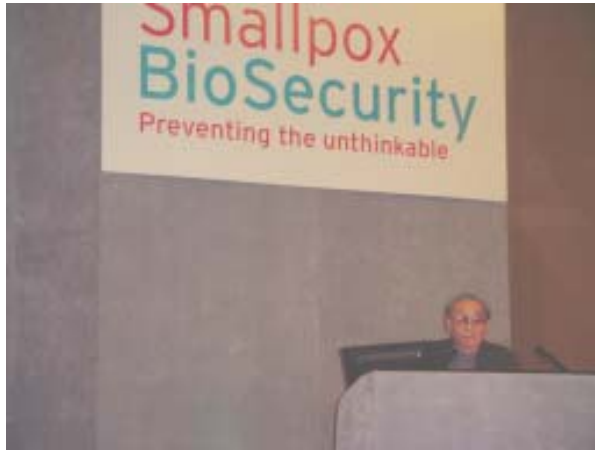

คุณสมาน กาญจณผลิน คุณสุนทรียา ณ เวียงกาญจน์ ที่ผมเคยไปกินข้าวที่บ้านท่านบ่อย ๆ คุณพยงค์ มุกดา คุณพร ภริมย์ คุณสง่า อาร์มภีร์ คุณแก้ว อัจฉริยะกุล ที่อัจฉริยะผสมสกุล คุณเวส สุนทรจามร คุณแมนรัตน์ ศรีกรานนท์ เป็นต้น ตอนหลัง ๆ นี้ มีสหായร่วมรุ่นของผมก็ไปมีส่วนด้วยคือคุณวราห์ วรเวช ใจหละครับ อย่างไรก็ตามเสียเราคงจะลืมพระอัจฉริยะของในหลวงของปวงชนชาวไทยไม่ได้ เพลงพระราชนิพนธ์ของพระองค์ท่านนั้น ได้ฟังเมื่อใดก็สูงส่ง ทราบว่าผู้ที่ประพันธ์เนื้อร้องหลายเพลงนั้นคือ ม.จ. จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ หรือที่ใครๆ รู้จักท่านในนามท่านจักรฯ เพลงพระราชนิพนธ์นั้น เราจะได้ฟังบ่อยมากขึ้นเมื่อมีสถานีวิทยุ อ.ส. วงชิมโฟนีของสถานีวิทยุเอ็นเค็ชเคของญี่ปุ่นเอาไปบรรเลงฟังแล้วไพเราะสุดๆ จนน้ำตาจะร่วงที่เรามีในหลวงที่ทรงพระปรีชายิ่งนัก เพลงสมัยหลังๆ ตอนผมเข้าวัยสูงอายุแล้ว ก็มีเยอะจนติดตามไม่ไหว

สำหรับเพลงลูกทุ่งก็ติดใจอยู่บ้าง เช่น เพลง "ในฝัน" ร้องโดย ทูล ทองใจ ที่นิยมสุดๆ คงจะเป็นคุณผึ้ง หรือ พุ่มพวง ดวงจันทร์ ที่ร้องเพลง "กระแซะ...เข้ามาซิ" ทั้งเต็นทั้งรองตลอดชั่วโมงติดกันก็ไม่ได้ยินเสียงหอบ ยังมีอีกหลายท่าน หลายเพลงที่นึกยังไม่ออก แต่ก็ติดใจครับ

Black list – บัญชีดำ

เจนีวา คราวไปประชุม Smallpox BioSecurity ตุลาคม ๒๕๕๖

คำว่า “black list” เป็นคำที่ค่อนข้างจะรู้จักกันดี โดยมีความหมายในภาษาไทยว่า “บัญชีดำ” ร้านค้าหรือบริษัททำการค้าขายไม่โปร่งใส เวลาไปติดต่อค้าขายกับผู้ใดเขาก็จะขึ้นบัญชีดำเอาไว้ไม่ติดต่อค้าขายด้วย

บุคคลใดมีอาชีพไม่สุจริต เป็นเจ้าพ่อ ค้ายาเสพติด ยาฆ่า ยาบ้า ยาอิตำรวจและเจ้าหน้าที่ปกครองเขาก็มีการขึ้นบัญชีเอาไว้ ก็บัญชีดำนั้นแหละ

คนที่มีอาชีพสุจริตอย่างผมไม่เคยขายยาฆ่า ยาบ้า ไม่เคยเป็นเจ้ามือ หวยใต้ดิน ไม่เคยลักใหญ่ขโมยน้อย ไม่เคยไปโกงใคร นอกจากตุ๊กตากับลูกกับเมียบ้างเป็นบางโอกาส เมื่อเล็ก ๆ เคยขโมยส탕ค์คุณพ่อ คุณแม่บ้าง เป็นปกติของเด็ก ๆ เท่านั้นเอง กลับถูกขึ้นบัญชีดำ

Black list - บัญชีดำ

จนถึงทุกวันนี้ได้รับเชิญไปประชุมในต่างประเทศปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐ ครั้ง อายุ ๗๐ ปีเศษแล้ว ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นมา เวลาจะเดินทางไปต่างประเทศที่ใครก็จะถูกกักตัวเอาไว้ที่ตรวจคนเข้าเมืองก่อน เพราะเป็นบุคคลที่อยู่ในแบล็กลิสต์ เรื่องนี้เกิดขึ้นได้อย่างไรก็ลองตามผมมาซีครับ

เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เย็นวันหนึ่งผมขับรถเข้าบ้านที่ซอยสมประสงค์ ๔ ถนนเพชรบุรี (ซอย ๑๗ ในปัจจุบัน) มีเหตุการณ์ประหลาดเกิดขึ้นก็คือ คุณภรรยามายืนหน้าชั๊ตอยู่หน้าบ้าน ผมนึกว่าขโมยเข้าบ้าน หรือญาติผู้ใหญ่สั่งล้มกระมัง พอผมลงจากรถก็เจอคำถามถูกๆโดยไม่ได้ตั้งตัว เป็น

เงิน ๖๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๖

๑๕๒

หลายเรื่อง หลายสาร หลายอารมณ์ กับผมประเสริฐ

คำถามที่ผมไม่เคยคิดว่าจะได้ยินก็คือ **“พอไปทำอะไรมา เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เขาเอาหมายศาลมาปิดที่หน้าบ้านในฐานะบุคคลล้มละลาย”**

ผมเองก็งงจับต้นชนปลายไม่ถูก เพราะผมไม่มีเครดิตที่จะไปกู้ยืมเงินใครมาทำธุรกิจได้ ต้องปลอบใจกันว่าใจเย็น ๆ มันเรื่องอะไรกัน ผมยังไม่รู้เรื่อง คุณแม่บ้านก็เลยลากผมไปที่ตรงที่เขาเอาหมายศาลมาปิด จึงถึงบางอ้อ

เรื่องมีอยู่ว่ามีนักธุรกิจท่านหนึ่งชื่อและนามสกุลพ้องกับผม ทำธุรกิจจะขาดทุนหรือล้มบนฟูก ผมก็ไม่ทราบ เป็นหนี้กรมสรรพากร โดยไม่ได้ชำระหนี้สรรพากรอยู่แค่ ๒๐ ล้านบาทเศษๆ เท่านั้นเอง ไม่ยอมจ่ายหรือไม่มีจะจ่ายก็ไม่ทราบ เขาก็เลยฟ้องล้มละลายเอา เมื่อศาลตัดสินล้มละลายแล้วก็หาตัวจำเลยไม่เจอ นึกขึ้นมาได้ว่ามีคนชื่อน้อยอยู่บ้านที่เลขที่ ๕๑ ซอยสมประสงค์ ๔ ถนนเพชรบุรี ก็เลยเอาไปปิดไว้ จะได้หมดเรื่องหมดธุระ ผมพอจะจับต้นชนปลายถูก จึงเย็นลงไปได้

วันรุ่งขึ้นผมโทรศัพท์ไปที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และกรมสรรพากรก็ได้รับคำอธิบายแต่ที่นำเกลียดที่สุดก็คือคำอธิบายว่า **“ไม่รู้จะเอาไปปิดที่ไหน ก็เลยเอาไปปิดไว้ที่บ้านคนชื่อนี้เหมือนกัน”** ถ้าเป็นสมัยนี้ผมคงจะต้องฟ้องหมิ่นประมาทและร้องศาลปกครองแจ้งความฐานทำร้ายจิตใจอีกสักหนึ่งกระทงคงจะได้

ผมก็เย็นใจนี้กว่าไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับแล้วที่ไหนได้ ผมต้องเดินทางไปประชุมต่าง ประเทศ ไปต่ออายุหนังสือเดินทาง เจ้าหน้าที่กองหนังสือเดินทางบอกว่า คุณเป็นคนล้มละลายทำให้ไม่ได้

ผมไปคำประกันญาติ ไปกู้เงินปลูกบ้านที่ธนาคารแห่งหนึ่ง ก็ได้รับคำปฏิเสธว่าบุคคลล้มละลายคำประกันใครไม่ได้

เมื่อเจอปัญหาอย่างนี้ ผมคงจะอยู่เฉย ๆ ไม่ได้ ตอนนั้นผมทำหน้าที่เป็นรองอธิการบดีอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหิดล เลยเอาเรื่องนี้ไปคุยกับคุณชัยยุทธ บุญญานิตย์ ผู้อำนวยการกองกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล คุณชัยยุทธว่าได้

โทรศัพท์ไปหารือกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จึงได้ทราบทางออก คือให้มหาวิทยาลัยทำหนังสือถึงเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งหลักฐานต่างๆ ไปให้เขาทราบว่า เป็นคนละคนกัน เพียงแต่ชื่อพ้องเท่านั้น และเขาก็ออกหนังสือรับรองให้ว่าเป็นคนละเรื่อง คนละคน คุณชัยยุทธได้เอาหนังสือฉบับนั้นไปถ่ายเอกสารย่อ นำไปอัดพลาสติก หนึ่งหนึ่งเป็นสำเนาบัตรประจำตัว หนึ่งหนึ่งเป็นหนังสือของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ย่อลงให้เท่ากับบัตรประจำตัว เพื่อพกติดตัวเอาไว้ จะได้เอาออกมาแสดงเมื่อมีปัญหา ผมก็เลยมีหลักฐานอันนั้นติดตัวไปตลอดเวลาดังแต่นั้นมา และปัญหาทุกอย่างก็ไม่เคยปรากฏจนกระทั่งปี ๒๕๔๖ สิบสี่ปีเศษหลังจากมีเรื่องในครั้งนั้น จึงเกิดเรื่อง

ผมได้รับเชิญเดินทางไปบรรยายในที่ประชุมเกี่ยวกับชีวนิรภัยกับโรคไข้ทรพิษที่นครเจนีวา จึงออกเดินทางเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ เวลาประมาณ ๒๒.๐๐ น. หลังจากเช็คอินที่เคาน์เตอร์การบินไทยเรียบร้อยแล้ว

เจนีวา ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๖

๑๕๔

หลายเรื่อง หลายสาร ราชวาระกับ กัมพูประเสริฐ

จะผ่านเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองเพื่อตรวจจดตราหนังสือเดินทาง ปรากฏว่าผ่านออกไม่ได้ เจ้าหน้าที่ท่านก็ถามผมว่ามีเอกสารอื่นบ้างไหม ผมก็ไม่เข้าใจว่าท่านจะเอาอะไร ถามท่านว่ามีปัญหาอะไรหรือครับ ท่านก็ไม่ตอบ ไม่อธิบาย แต่ชี้มือให้ผมไปนั่งรอตรงที่มีเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่นั่งอยู่ และส่งหนังสือเดินทางของผมไปให้เจ้าหน้าที่สตรีท่านหนึ่ง ซึ่งเอาหนังสือเดินทางของผมเข้าไปในห้องกระจกแล้วเปิดคอมพิวเตอร์ตรวจสอบ ผมรออยู่ราว ๆ ๑๐ นาที ก็ไม่เห็นว่าจะไร เดี๋ยวมีเจ้าหน้าที่ภาคพื้นดินของการบินไทยไล่เสื้อสีครีม ๆ ที่คอยนำส่งผู้โดยสารวีไอพี แลเห็นผม เคยเป็นคนไข້กันมาก่อนก็เลยมาถามผมว่ามีปัญหาอะไร ผมก็ตอบไปว่าไม่ทราบ หนุ่มน้อยคนนั้นเลยไปสอบถามให้ ได้ความว่าผมโดน “แบล็กลิสต์” ห้ามออกจากนอกประเทศ แต่ก็ไม่มีคำอธิบายอย่างอื่น ผมก็เลยนึกถึงเรื่องเก่าขึ้นมาได้ จึงเอาเอกสารฉบับย่อที่คุณชัยยุทธทำไว้ให้ติดตัวออกแสดง เจ้าหน้าที่สตรีท่านนั้นรับไปถ่ายเอกสารเอาไว้ รออีกสักครู่ผมก็ได้รับการลงตราอนุญาตให้ออกจากนอกประเทศได้ ผมกลับจากเจนีวาถึงท่าอากาศยานกรุงเทพตอนเช้าตรู่วันที่ ๒๔ ตุลาคม ก็โดนปัญหาเข้าเมืองไม่ได้อีก คงจะเหตุผลเดียวกันผมจึงได้เอาเอกสารชี้แจงอีก จึงสามารถเข้าประเทศไทยได้ ต้นเดือนพฤศจิกายนผมเดินทางไปเจนีวาอีกครั้ง ปลายเดือนไปเมืองเกาซุง ได้วัน ก็โดนทั้งขาเข้าขาออกอีก เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ผมไปประชุมที่สิงคโปร์ - กัวลาลัมเปอร์ ก็โดนอีก ทุกครั้งหลังๆ นี้ง่ายขึ้น เพราะผมถ่ายเอกสารต่าง ๆ เตรียมไว้ ๒ ชุดหนึ่งชุดให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองขาออก อีก ๑ ชุดให้ขาเข้า

กลับมาเล่าเรื่องนี้ให้ใครต่อใครฟัง คนที่รู้จักผมดีก็มักจะหัวเราะว่าบางคนที่นี่ก็นั่นได้หนอยก็หัวเราะเยาะแบบสมน้ำหน้าที่อยู่บ้านนี้ยังเรไปร่อนมาอีกไม่เจียมบอดี้ มีเหมือนกันที่แนะนำให้ผมไปเปลี่ยนชื่อ ผมสั้นหัวปฏิเสธเด็ดขาด ชื่อนี้คุณพ่อแก้วกับคุณแม่แม่มลิวัลย์ตั้งให้ผมเป็นศิริมงคล

คุ้มกะลาตีระฆะมาได้ตั้ง ๗ ทศวรรษ จะมาเปลี่ยนตอนนี้ เคียดเคียดบาปหาชาติก็
ไม่ยอม ฝรั่งเศสค่าที่ซื้อซ้ำกัน เช่น จอห์น สมิท มีเป็นร้อย คุณ โจนาราน มานน์
โฆเซก ซีเอ็นเอ็น ชื่อก็ไปซ้ำกับเพื่อนผมคนหนึ่งชื่อเรือบินสวิสแอร์ตก ที่อ่าวใกล้
นิวยอร์กเมื่อสามสี่ปีก่อน ก็ไม่เห็นว่าเขาจะต้องไปเปลี่ยนชื่อนีนา

จนกระทั่งครั้งสุดท้ายผมออกเดินทางไปประชุมที่ วอชิงตันดี.ซี.
เมื่อคืนวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ นี้เองไม่มีปัญหา และขากลับเมื่อวันที่ ๑๔
ธันวาคม ก็ไม่มีปัญหา แสดงว่าผมคงถูกลบออกจากบัญชีแบล็กลิสท์
เรียบร้อยแล้ว

ผมถามเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองเมื่อโดนครั้งแรกว่าจะแนะนำให้
ผมปฏิบัติอย่างไรจึงจะไม่ถูกยึดเยียดเข้าบัญชีดำ หรือถูกลบจากบัญชีที่ได้รับ
คำตอบว่าต้องไปยื่นคำร้องต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและกองตรวจคน
เข้าเมือง ผมก็มัวแต่เดินทางเข้า ๆ ออก ๆ เลยยังไม่ได้ไปดำเนินการอย่างใด
ทั้งสิ้น ไม่ทราบวา

คราวต่อ ๆ ไป จะกลับมามีปัญหาอีกหรือไม่ก็ไม่ทราบ ในใจผม
คิดว่าถ้าจะยอมเสียเวลารองศาลปกครองให้เป็นคดีตัวอย่างบ้างก็คงจะดี

หลังจากที่โดนครั้งแรก ไปนอนนึกคำนึงอยู่บนเครื่องบินว่า ตัวเรานี้
ช่างโดนชะตาแกล้งเอาเสียจริงๆ ผมเองนั่นเป็นทั้งแพทย์ เป็นทั้งครู เป็น
ข้าราชการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันเป็นกระทรวงศึกษาไปแล้ว) เป็น
ศาสตราจารย์ระดับ ๑๑ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ตอนนั้นอายุยังไม่ถึงครึ่งร้อย
ด้วยซ้ำไป จนเกษียณอายุราชการ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก ได้รับพระราชทานเหรียญ
ดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ได้รับรางวัลเหรียญทองในฐานะนักวิจัยดีเด่น
แห่งชาติ โปรดเกล้าแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตสาขาแพทยศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.
๒๕๓๙ เกษียณอายุแล้วก็ยังไปทำงานที่ชอบอยู่ทุกวันเหมือนยังไม่เกษียณ
ไม่ยอมกลับบ้านเฉย ๆ เข้าทำนอง “ทาสที่ปล่อยไม่หลุด หรือทาสใน

เรือนเบี้ย” ในฐานะที่ปรึกษา ทั้งที่คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล และ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการ ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษา องค์การอนามัยโลกตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ จนถึงทุกวันนี้ มีชื่อช้ำกับบุคคล ล้มละลายตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ แต่มาโดนแบล็กลิสต์เขาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เกือบ ๑๕ ปี

ถ้าหากกองตรวจคนเข้าเมืองจะได้มีคำอธิบายรูปพรรณสัณฐาน ของบุคคลเอาไว้ประกอบบัญชีรายชื่อมนุษย์ต้องห้ามเอาไว้บ้าง ไม่ต้องมาก เลยแค่วันเดือนปีเกิดก็จะลดความยุ่งยากลงไปได้นะครับ ไม่ยากเลยจริง ๆ ผมขอเสนอเอาไว้

ก่อนจะจบขอบอกก่อนนะครับว่าผมไม่ได้มีน้ำใจอะไรกับเจ้าหน้าที่ ที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองเลยนะครับ เพราะทุกคนต่างก็ทำหน้าที่ของตนมิให้ บกพร่อง ต่อไปชะตาเราสี่จะแก๊งอะไรผมอีกบ้างก็ไม่ทราบ น่าจะแก๊งให้ ถูกหยกกันบ้างก็จะดีนะครับ

ถ่ายภาพร่วมกับ Dr. DA Henderson หัวหน้าคณะกรรมการกลางข้าราชการ ขององค์การอนามัยโลก และมาตาม และ คุณหมอดาริกา กิ่งนคร (ซ้าย)

จากนิตยสาร LIPS มกราคม ๒๕๔๗

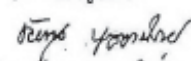

หนังสือรับรอง

ด้วยคดีล้มละลายของศาลแห่งธนบุรี หมายเลขคดีที่ 16/2531 ระหว่าง กรมสรรพากร โจทก์ ฝ่ายหนึ่ง ส่วนจำเลยคือโรงเรียนจตุรไทยคารังค์ ที่ 1, นายประเสริฐ ทองเจริญ ที่ 2 จำเลย ศาลจังหวัดปทุมธานีได้พิพากษาฎีกา (จำเลย) ทั้งสอง เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2531 นายประเสริฐ ทองเจริญ ลูกหนี้ (จำเลย) ที่ 2 คดีนี้ เกิดวันที่ 10 ตุลาคม 2476 บิดาชื่อนายมีพงษ์ มารดาชื่อ นางกิมเขียนะ เดิมมีภูมิลำเนาและสำนักพักการงาน ณ เลขที่ 629 ถนนเจริญนคร แขวงคลองตันใต้ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ชื่อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยที่ 2 คดีนี้ จึงไม่ตรงกับนายประเสริฐ ทองเจริญ ผู้ถือบัตรประจำตัวข้าราชการ มหาวิทยาลัยมหิดล ทบวงมหาวิทยาลัย เขตที่ 802/2528 เกิดวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2476 บิดาชื่อนายแก้ว มารดาชื่อ นางมณีรัตน์ มีภูมิลำเนา ณ เลขที่ 51 ซอยสมประสงค์ 4 แขวงถนนพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงขอรับรองว่า นายประเสริฐ ทองเจริญ ผู้ถือบัตรประจำตัวข้าราชการ มหาวิทยาลัยมหิดล ทบวงมหาวิทยาลัย เขตที่ 802/2528 ไม่ใช่บุคคลคนเดียวกับนายประเสริฐ ทองเจริญ ลูกหนี้ (จำเลย) ที่ 2 ในคดีหมายเลขคดีที่ 16/2531 ของศาลแห่งธนบุรี แต่อย่างใด

สำเนาถูกต้อง

 (นายชัยยุทธ บุญญานิชย์)
 เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 8

สวยหรือช่วย บางทีก็เป็นคนละเรื่องเดียวกัน

วันนี้ผมนึกถึงคำที่แสนจะธรรมดาๆ ขึ้นมาได้สองคำ ทั้งสองคำนี้ถ้าคนไทยเราพูด เราก็จะทราบว่ามันต่างกันมากทีเดียวในบางครั้งแทบจะต่างกันราวฟ้ากับดินในบางโอกาสอาจจะต่างกันเพียงฟ้ากับเมฆ ในบางโอกาสอาจแปลความหมายได้เหมือน ๆ กันก็มี ภาษาไทยเรามีความวิจิตรพิสดารลึกล้ำเหลือเชื่ออย่างนี้เอง

คำสองคำนั้นก็คือ “สวย” กับ “ช่วย”

สองคำนี้ออกเสียงคล้ายกัน ต่างกันที่ระดับของเสียง แต่ถ้าให้ชาวตะวันตกลองหัดอ่าน เสียงก็จะได้ระดับเดียวเท่านั้น คืออ่านอย่างไรอย่างก็ช่วยหมด

ที่ผมกล่าวเอาไว้ว่าในบางโอกาส คำว่า สวย อาจแปลความหมายว่า ชวย ได้เหมือนกันนั้น บางท่านอาจจะนึกไม่ออก ผมจะยกตัวอย่างให้ดู

เด็กหนุ่มปากซอยตันปากเสียแกลงไปแถวลูกสาวเจ้าพ่อทำยซอยเขา ลูกน้องเจ้าพ่อทราบเรื่องเขาก็บังเกิดโทสะ กัดฟันกรอดๆ และพิมพ์ว่า “เฮ้ย อย่างนี้ก็สวยซิวะ” ท่านผู้อ่านก็คงจะพอนึกออกว่า ผลจริงที่ออกมามันจะสวย หรือว่ามันจะ ชวย

ยังมีเรื่องทำนองอย่างนี้ที่ผมอยากจะเอามาเล่าบ้างก็คือ เรื่องอยากสวยแต่ผลออกมากลับชวย

มีข่าวจาก ซีเอ็นเอ็นเมื่อปี ๒๕๔๕ อยุ่สองข่าวที่ผมอยากจะนำมาเล่า เรื่องแรกมีอยู่ว่า คุณจิมมี คือท ตอน ซึ่งขณะให้สัมภาษณ์กำลังกลับเป็นโสดอีกครั้งหนึ่ง เล่าให้ผู้สื่อข่าวฟังว่า แทมมาเรีย ภรรยาสุดที่รักของเขา ได้ขอให้เขาถ่ายภาพเธอไว้เป็นที่ระลึก เพราะว่าเขาจะไม่มีวันเห็นรูปร่างตุ้ตะ พุงห้อยโย่ ก้นย้อยที่อัปลักษณ์และน่าสังเวชอีกต่อไปแล้ว เพราะเธอกำลังจะไปทำการเสริมสวยดูดไขมัน แทมมาเรีย อายุ ๔๓ ปี กำลังเข้าวัยดึกขุ่ยพอดี หลังจากไปดูดไขมันที่คลินิก จิมกลับไม่มีโอกาสพบหน้าแทมมาเรียอีกครั้งอีก เพราะเธอสิ้นใจในห้องฉุกเฉินหลังดูดไขมันวันนั้นเอง

คุณจูดี้ เพอร์มันเดซ เป็นอีกรายหนึ่งที่เสียชีวิตคามือหมออีกคนหนึ่ง หลังจากดูดไขมันเสริมสวย จูดี้สิ้นใจในวัย ๔๗ แก่กว่า แทมมาเรีย ๔ ปี คุณรูเบนผู้เป็นสามีเล่าให้นักข่าวฟังว่า ตัวเองแทบจะสิ้นใจตาม เมื่อเห็นจูดี้นอนแผ่หราไม่หายใจอยู่บนเตียงผ่าตัด ยังไม่ทันจะเห็นความสวยของตนเองก็คาเซียงเสียแล้ว

ทั้งแทมมาเรีย และจูดี้ เป็นชาวแคลิฟอร์เนียด้วยกัน ทั้งคู่ได้รับการดูดไขมันด้วยเทคนิคที่เรียกว่า “ทูเมสเซนซ์ - tumescent” การดูดไขมันแบบนี้จะต้องใช้ไโดโดเคนเป็นยาชา ฉีดระงับความเจ็บปวดเฉพาะที่ที่จะกรีดหนังเพื่อดูดไขมัน

อันที่จริงมีข่าวชวยอย่างนี้จากต่างประเทศมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ แล้ว ว่าองค์การบริหารอาหารและยาสหรัฐได้ทำการสอบสวนที่มีผู้ถึงแก่กรรม ๕ คน ที่สงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับกรดไขมันเสริมความงาม ทำให้เกิดความกังขาว่าการปฏิบัติดังกล่าวปลอดภัยจริงหรือไม่

ในบ้านเราก็มีข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์หัวเขียวหัวชมพู เรื่อง ผ่าตัดเสริมเต้านมแต่ไปลงท้ายที่เต้าน้ำและ คงจะได้อ่านข่าวที่มาด้วยกัน ก็คือข่าวการดูดไขมันจากหน้าท้อง ซึ่งแทนที่จะสวยกลับได้ลายมังกรพาดอยู่ที่หน้าท้องแฉดูเหมือนโองมังกรราชบุรีอย่างน่าเวทนา แต่ที่ร้ายหนักก็คงจะเป็นรายเด็กสาววัยสระุ่นเท่งทิ้งคาเซียงในคลินิกแสนชวยที่เซียงใหม่เน้น รายนี้ผลการตรวจศพบอกว่ามีไขมันหลุดเข้าไปอุดหลอดเลือด

ก่อนจะปล่อยให้ผ่านเลยไป ผมเลยอยากจะขอเอาเรื่องการดูดไขมันมาเล่าต่ออีกสักหน่อย

การเสริมสวยโดยการดูดไขมันนี้ ภาษาทางการแพทย์หรือภาษาสามัญจะเรียกเหมือน ๆ กันว่า “ไลโปซัคชั่น - liposuction” **ไลโป** แปลว่าไขมัน **ซัคชั่น** แปลว่าดูด

เป็นการปรับปรุงรูปร่างไม่ถือว่าเป็นการที่จะลดน้ำหนักนะครับ เพราะทำเสร็จแล้วรูปร่างจะสวยขึ้น แต่น้ำหนักจะลดลงไปไม่เท่าไร มีช้ำมีนูนก็จะบุดกลับมาอีก

คนเรานั้น พออายุเลยวัยกลางคน ถ้าไม่ระมัดระวังการออกกำลังกาย ก็จะอ้วนจะปูด ไขมันก็จะไปพอกตรงโน้น ไปพูนตรงนี้ โดยเฉพาะบริเวณที่เนื้อหลวมๆ เช่นที่พุง ที่สะโพก ที่ต้นขา ที่ใต้คาง ไตรราวม ใต้ต้นแขนบริเวณรักแร้ ใต้ตาทั้งสองข้าง ถ้าไม่คอยบริหารเอาไว้ให้สม่ำเสมอ ก็จะมีไขมันเข้าไปแทรกอยู่อย่างง่ายตาย บางทีอยู่เป็นเม็ดๆ สาเหตุเป็นคลื่นๆ ที่เรียกว่า เซลลูไลท์ นั้นเอง

หลักของการดูดไขมันก็คือ หมอจะกรีดเนื้อบริเวณที่ต้องการดูด เป็นแผลเล็กๆที่พอจะ สอดเข็มเบอร์ใหญ่รูกว้างหน่อยเข้าไปสักๆ อีกข้าง

หนึ่งของเข็มที่ฝังอยู่ภายนอก ต่อเข้ากับเครื่องดูดสุญญากาศ หรือพุดง่าย ๆ ก็คล้ายกับเครื่องดูดฝุ่นดูดเอาฝุ่นออกจากพื้นบ้าน แต่แทนที่จะดูดฝุ่นก็กลายเป็นดูดไขมันแทนนั่นเอง แต่รายละเอียดในการปฏิบัติยังมีอีกมาก เช่น ดูดสด ๆ ก็ปวดแสบ หรือการดูดตื้อ ๆ ก็ดูดยาก อาจจะต้องฉีดน้ำยาเข้าไปช่วย ละเลงให้ดูดออกได้ง่ายขึ้น

ไขมันที่ดูดออกมาอาจจะเอาฉีดกลับเข้าไปในร่างกายใหม่เพื่อเสริมบริเวณที่แพ้ให้แลดูเต่งตึง เช่น แก้มตอไป คางสั้นไป เนินสวาทแบนราบไป อยากรจะให้อวบอิมมუნน่าพิศवास ก็เอาไขมันที่ดูดออกมาฉีดกลับเข้าไปใหม่ เป็นต้น

การดูดไขมันเนื่อนที่จริงปฏิบัติกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลีโดยแพทย์โรคเฉพาะสตรี หรือที่เรียกกันว่าแพทย์รีเวซ ชื่อ คุณหมอ จิออร์จิโอ พิซเซอร์ ในตอนแรก ๆ ก็ยังไม่แพร่หลาย จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๒๑ คุณหมออิลลุส แพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางศัลยกรรมตกแต่งชาวฝรั่งเศส เขาไปเผยแพร่ที่กรุงปารีส ที่นั่นเป็นศูนย์กลางความงามของจักรวาล สาวแก่มากมายต่างก็ไปแสวงเสริมความสวยความงามที่นั่นอยู่เป็นประจำ หมอก็เลยได้ลูกค้ามาก จากปากต่อปาก และมีการประชาสัมพันธ์กระแทกเข้าไปอีกหน่อยก็เลยดังไปทั่วโลก วิธีการนี้เข้าไปถึงสหรัฐอเมริกาอีกสองปีให้หลัง

เมื่อมีลูกค้ามากขึ้น มีการปฏิบัติมากขึ้น การวิจัยเพื่อประยุกต์ก็ ตามมา หมอโรคผิวหนังสองคนที่แคลิฟอร์เนีย ชื่อเจฟฟรีย์ ไคลน์ กับหมอ แพทย์ทริค ลิลลิสก็เลยคิดวิธี “ทูเมสเซนซ์” ขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ หมอไคลน์ ดีพิมพ์รายงานการดูดไขมันของท่านในวารสารการแพทย์ที่ดังฉบับหนึ่ง วิธีการนี้จึงมีผู้นำไปปฏิบัติกันกว้างขวางยิ่งขึ้น

เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ มีรายงานข่าวผ่านสถานีวิทยุ โทรทัศน์ ซีเอ็นเอ็นว่า การดูดไขมันเป็นการเสริมสวยที่ได้รับการนิยมมาก ตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๓๕ จนถึง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอัตราการเติบโตในสหรัฐอเมริกาสูงขึ้นถึง

๒๑๖ เปรอร์เซ็นต์ทีเดียว ยิ่งทำกันเยอะปัญหาภาวะแทรกซ้อนและผลไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก็ยังมีรายงานมากขึ้น

จากข้อมูลที่รวบรวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูล พบว่า ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผู้ตายจากการผ่าตัดโดยวิธีนี้ในสหรัฐมาแล้ว ๕ ราย บางครั้งอาจจะสวยก็อาจสวยถึงขนาดเอาชีวิตเข้าแลกทีเดียว สรุปไม่ได้ว่าทั้งหมดนั้นตายจากการดูดไขมันหรือจากการแพ้ไลโดเคน (ยาชาที่ใช้ฉีด)

ปีหนึ่ง ๆ มีผู้ไปเสริมสวยโดยการดูดไขมันในสหรัฐถึงปีละกว่า ๒๐๐,๐๐๐ คน เพื่อความปลอดภัย องค์การบริหารอาหารและยาของสหรัฐ จึงต้องเข้าไปสอบสวนหาความจริงให้ได้ จนบัดนี้ยังสรุปไม่ได้ชัดเจนว่าสาเหตุของการตายนั้นคืออะไร

นี่แหละครับ อยากจะสวยอาจสวยถึงแก่ชีวิตตัวเองง่าย ๆ แถมเสียค่าบริการแพงลิบลิ่วอีกต่างหาก

จาก LIPS Vol.๔ issue ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ หน้า ๑๕๐-๑๕๑

รับรางวัลเหรียญทองนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติที่ทำเนียบรัฐบาล ๒๔ กันยายน ๒๕๓๔

สายหรือขอชว บางทก็เป็นคนละเรื่งด็ชวกับ

WORLD HEALTH
ORGANIZATION

ORGANISATION MONDIALE
DE LA SANTÉ

1211 GENEVA 27 - SWITZERLAND
Télex: UNSANTE-Geneva

TEL: 24 80 51 Télex: 27821

1211 GENEVE 27 - SUISSE
Télex: UNSANTE-Geneve

In reply please refer to: V5/136/3
Pour le réplique veuillez se référer à:

6 May 1975

Dear Sir,

I have pleasure, on behalf of the World Health Organization and after consultation with your Government, in inviting you to serve for a period of five years as a member of the WHO Expert Advisory Panel on Virus Diseases.

Membership of a panel is an honorary appointment. Panel members are asked to give the Organization the benefit of their knowledge and to inform it of important developments in their own subjects, particularly in the countries in which they are working.

As you may see from the "Regulations for Expert Advisory Panels and Committees", a copy of which is being sent to you under separate cover, all panel members undertake "to contribute by correspondence and without remuneration technical information or reports on developments within their own field, either periodically or on request from the Director-General". They in turn may obtain upon request the same type of information from WHO in so far as it is available and unrestricted. Those panel members invited to take part in a meeting of an expert committee will have their travel and related expenses reimbursed to them by the Organization.

I should be glad to know if you are willing to accept this invitation.

Dr P. Thongcharoen
Faculty of Medicine
Siriraj Hospital
Mahidol University
Bangkok - 7
Thailand

Yours very truly,

H. Mahler, M.D.
Director-General

๒๐๔

หลายเรื่อง หลายคน หลายเรื่อง

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว ผักข้างรั้วเก็บกินได้

ผมเองเป็นคนชอบรับประทานอาหารที่รสชาติต้องถูกปาก ด้วยเหตุนี้เองจึงจำเป็นต้องเข้าครัวย่อย ๆ อาศัยที่เคยเข้าครัวย่อยคุณแม่ และนำสะใภ้ที่อยู่เสมอ เลยพอจะมีความรู้เรื่องการปรุงอาหารบ้างงู ๆ ปลา ๆ ต่อมาไปอยู่เมืองนอก สมัยนั้น (๒๕๐๓-๒๕๐๖) ร้านอาหารไทยไม่ได้เลย อาหารจีนพอหาได้แต่ก็แพงเกินกำลัง เพื่อนนักเรียนไทยก็อยากกินอาหารไทย ผมก็พยายามปรุงให้ ต้มพะโล้คากิ (ราคาถูกมาก) ไข่พะโล้ (ไข่เปิดไปขอแบ่งมาจากร้านทำขนมเค้ก ราคาถูก เพราะฝรั่งเขาไม่กินไข่เปิด กลัวเป็นโรคทางเดินอาหาร ท้องเดินจากเชื้อแบคทีเรีย ซัลโมเนลลิด้า เอ็นเทอไรติดีส เลยใช้ทำขนมเท่านั้น) ไข่เจียวอ่อน ๆ ของโคนคอกกล้าที่เขาตัดทิ้งแต่อ่อนและอร่อย เขาแสดம்பีไทยเก่า ๆ ไปขอแลกจากร้านขายผัก เพราะเขาจะทิ้งอยู่แล้ว เอมามาต้มจับฉ่ายกับหมูสามชั้น หัวผักกาด ต้มทีกินได้หลายวัน ถ้าได้มาเยอะ ก็เอา

๒๐๕

หลายเรื่อง นานาสรรพยา วราชนันท์ กับหนองประสริฐ

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว พักข้างครัว เก็บก๊อแป้

มาดองไว้ทำต๋อฮวนก็ได้ หรือจะใช้ไปสดๆ ผัดกวยเตี๋ยวราดหน้าก็อร่อย
เส้นก็ใช้เส้นสปาเก็ตตี้เส้นแบนแทนเส้นกวยเตี๋ยว เครื่องในหมู กระเพาะหมู
เขามีขายที่ตลาดนัด ชาวบ้านซื้อไปเลี้ยงสุนัข คนไทยก็เอามาต้มต๋อฮวน
แกงจืดกระเพาะหมูผักดอง สูดยอดอาหารแบบไทยๆ บางครั้งที่พอจะหา
เครื่องแกงได้ ก็ด้วยความเมตตา คุณป้าโสน ศรีพิพัฒน์ ภรรยา พลเรือตรี
ประวิทย์ ศรีพิพัฒน์ ผู้ดูแลนักเรียนไทยที่กรุงบอนนี่ส่งไปให้ จะเปลี่ยนเป็น
แกงป่าบ้าง แกงเขียวหวานเนื้อ เขียวหวานไก่ ราชขาว กินกับไข่ดาว ไข่เจียว
ไม่มีมะพร้าวก็ใช้นมสดแทน แกงบางอย่างแกงออกมาแล้วบางทีก็เรียก
ชื่อไม่ถูกว่า ควรจะเรียกว่าแกงอะไรเลยได้ชื่อว่า “แกงเฮงฮวย” แต่ก๊อแป้
ต๋อฮวนขาวโปะด้วยไข่ดาวหรือไข่เจียว เอาอะไรมาแลงก็ไม่ตกลง ตกเย็นมา
บ้านที่ผมพักที่ ชลัมพ์ (อันที่จริงแล้วอยู่ที่ Koopstrasse ๒ a แต่ใกล้กับสถานี
รถไฟใต้ดิน บาย ชลัมพ์ - Bei Schlump ไม่ไกลจากที่ผมไปเรียน คือ โทรเป็น
อินสติต्यूท์ ไมก่ีสถานี ก็เลยเรียกขานกันสั้น ๆ ว่า ชลัมพ์) ก็กลายเป็นร้าน
อาหารเล็กๆทุกวัน นักเรียนไทยต่างบ้านต่างเมืองไม่รู้จักกันมาก่อน ก็จด
ตำบลที่อยู่เอาไว้ แล้วมากรดกริ่งหน้าบ้าน ขอกินและชวนอน บางคนอยู่

ฟรีกินฟรีเป็นอาทิตย์ มีอยู่รายหนึ่งมีเดทกับสาวสวยในเย็นวันศุกร์เป็นประจำ ก่อนจะออกไปหาความสำคัญกันยังอุตุส่าห์แวะมาเยี่ยมผมที่บ้าน เปลา่หรรอกครับ เขาไม่ได้คิดถึงผมหรอก เขาพาสาวมาแวะกินข้าวฟรี ทุ่นค่าอาหาร แถมยังทิ้งจานไว้ให้เราล้างให้อีก

เผชิญเจ้าของบ้านที่เราไปเช่า นั้น เป็นดีอกเตอร์ คุณครูเก่า โสด เกษียณอายุแล้ว อายุมากใจดี แถมยังดีไปกว่านั้นก็คือหูตึงอีกต่างหาก เวลา กลางคืนคุณป้า ดร. โรเซินครานซ์ (Frau Dr. Johanna Rosenkranz ซึ่งผมชอบ เรียกชื่อแก้ว คุณป้าหรือตุ๊กหลาบ ตามคำแปล) แก่เอาเครื่องช่วยฟังออก จากหู คนไทยอะจะจนดึกจนตื่นเกือบทุกคืน คนข้างบ้านหนวกหูโทรศัพท์ไป แจ้งตำรวจ ลักครุก็มีเสียงหวอดตำรวจหวิ่ห่วๆ มาจอดที่หน้าบ้าน คุณป้าลง ไปบอกตำรวจหน้าตาเฉยว่า แก่ไม่เห็นได้ยินอะไรเลย (ก็แก่ออดเครื่องช่วย ฟังออก) เวลาเราทำกับข้าวไทย เราก็พยายามคะยั้นคะยอให้คุณป้า รับประทาน เริ่มต้นจากข้าวไข่เจียวบ้าง ไข่ตุ๋นบ้าง ต่อมาก็ให้กินสาร์พัด กลิ่น เครื่องแกง เครื่องเทศ กลิ่นกระเทียมคลุ้งแกกัเคยชิน บางที่เราทอดปลาเค็ม ตั้งกระทะเทน้ำมันลงในIRONเตมที่ แล้วจึงเอาปลาเค็มลงไปและยกออกทาง หน้าต่างเอาไปไว้นอกบ้าน คนข้างบ้านเขานึกว่าบ้านที่เราอยู่มีการฆ่ากัน ตายจนเหม็น คุณป้าก็ทนได้ คุณโยง หรือคุณทอมเซน และ ฟรอยลายน ซมิคท์ ที่อาศัยอยู่ชั้นสามของบ้าน (ผมอยู่ที่ชั้นสอง แต่ครัวอยู่ชั้นใต้ดิน) ก็กลายเป็น ลูกค้าครัวไทยไปอีก เราเลยได้ใจ คุกกิ่งตามสบาย ตอนใกล้ๆจะกลับ ไปรู้จัก กับร้านขายส่งอาหารจีน สองคนผิวเมีย ภรรยาชื่อ เฟวา นิ อยู่แถวๆ ทะเลสาบ เอาท์เตอร์ อัลสเตอร์ ก็เลยหาของขำมาปรุงอาหารได้ง่ายขึ้น แม้วาราคาจะ ค่อนข้างสูงแต่เราก็พอใจ

ตั้งแต่จบแพทย์ ผมก็อยู่ที่ศิริราชโดยตลอด มีช่วงที่ไม่อยู่ที่ศิริราชก็ ตอนต้นปี ๒๕๐๓ คือไปฝึกงานอนิ-วาท์และแบคทีเรียกลุ่ม ซัลโมเนลล่า กับ ดร. ออสการ์ เฟลเชินเฟลด์ ผู้เชี่ยวชาญที่ ซีอาโต้ แลบ ที่ตี๊กพยาธิวิทยา

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว พักข้างรั้ว เก็บกบก็ได้

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถ้านับตั้งแต่ข้ามฟากมาเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๙๖ จนถึงปี ๒๕๔๙ ก็กินเวลาถึง ๕๓ ปี แปลกว่ากว่าก่อนชีวิต ผมก็เดินวนเวียนอยู่ที่ศิริราช วันเสาร์ก็ยังอยู่ บางทีวันอาทิตย์ก็มาจนกระทั่งทุกวันนี้ ก็ยังปฏิบัติอยู่อย่างนี้ ก็มีความสุขดี กลับมาจากเมืองนอก มารับราชการเป็นอาจารย์ชั้นโทที่เก่า ได้รับพระราชทาน เงินเดือน เดือนละ ๑,๙๐๐ บาท ชักหน้าชักหลังแทบแย่ ต่อมาไปกู้เงินเขามาปลูกบ้านอีก ทุกอย่างรัดตัวแทบกระตุกกระตักไม่ได้ เวลาไฟลัดเตาที่เอากลับมาจากฮัมบวร์ก ต้องเข้าอยู่ประชาชนตรี ลูกชายคนโตแทบจะต้องอดนม เอส ๒๖

หลังปี ๒๕๑๐ ผมเริ่มจะเป็นอาจารย์ที่โตขึ้นหน่อย (ผมจบแพทยศิริราชรุ่น ๖๒ ปี ๒๕๙๙/๒๕๐๐) พออาวุโสขึ้นหน่อยก็มีงานวิจัยเริ่มออกมาบ้าง ประกอบกับวิชาไวรัสวิทยาในประเทศไทยนั้น มีผู้สนใจนับนิ้วได้ ผมจึงมีโอกาสได้ไปประชุม ไปดูงาน ไปเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งในและต่างประเทศบ่อย แม้เกษียณอายุราชการแล้ว ก็ยังต้องรอนเรออยู่กลาง

Sappolo ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

๒๐๘

หลายเรื่อง หลายรส หลายอารมณ์ กับคนประเสริฐ

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว พักข้างครัว เก็บก้นได้

เวหาทุก ๆ เดือน ในตอน หลัง ๆ เกิดแก๊งล่าเดาะขึ้นไปเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยไม่ทันได้ตั้งตัว เลยได้ไปเมืองนอกบ่อยขึ้น ไปแต่ละครั้ง เบี้ยเลี้ยงก็น้อย ไปจ่ายเป็นค่าโรงแรมที่เราไม่มีใครจะมีเวลาได้นอนสักเท่าไรเลยเกือบหมด เหลือเป็นค่าอาหารก็เฉียดฉิว จะกินดี ๆ นักก็ไม่ได้ ตอนหลังๆ คิดได้ เลยยกครัวติดตัวไปด้วยไม่ว่าผมจะอยู่ที่วอชิงตัน ดีซี แวนคูเวอร์ เรสต์ตัน มอสโคว์ เบอร์ลิน เคียฟ โตเกียว คูบรอพนิค ปารีส ลอนดอน เดอร์บัน ทูนิส เจนีวา ริโอ เดอจาเนโร เวียนนา สต็อคโฮล์ม แบนท์ ฯลฯ ผมก็มีข้าวน้ำพริกปลาหู แกงเผิง ยำเนื้อ แกงจืดวุ้นเส้นสาหร่าย ต้มยำกุ้ง ไข่เจียว หมูแดดเดียวทอด และอื่นๆ ที่ผมชอบ มีไว้เผื่อพรรคพวกด้วยเสมอ จนบางคนเขาบอกว่า ผมน่าจะเขียนหนังสือเรื่อง “How to survive in a megacity” ออกจำหน่าย ผมปฏิเสธ ไม่ใช่ว่าจะกลัวรวย แต่กลัวหนังสือของผมจะถูกจัดเข้าประเภท “กิโลรายวัน ตันรายสัปดาห์” ขายไม่ออกจนบ้านทรุด จะจำหน่ายจ่ายแจกได้หมดก็ต่องานประชุมเพลิงโนนแหละ

กินอาหารไทยที่ปรุงในโรงแรมเมืองเล็กซานเดรีย

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว พักข้างรั้ว เก็บกบก็ได้

ผมเป็นคนมีพรรคพวกเพื่อนฝูงเยอะ หลายคนเริ่มต้นเป็นคนใช้กัน
ไป ๆ มา ๆ ก็กลายเป็นผู้คุ้นเคย เป็นมิตรสนิท ผมเป็นคนมีรายได้ไม่มาก
มีลูกเรียนหนังสือในเวลาใกล้เคียงกันถึงสามคน ระหว่างลูก ๆ เรียนหนังสือ
มีสมบัติเก่าสมบัติใหม่ขายเกลี้ยง พอปีใหม่ที่ อยากรจะชวนพรรคพวกเพื่อน
ฝูงไปเลี้ยงข้าวตามร้านก็สนใจ ตกลงเลยชวนไปที่บ้าน ลงมือปรุงอาหาร
ที่ผมให้สมญาว่าอาหารฮ่องเต้ ซึ่งแฟน ๆ ทั้งหลายคงจะยืนยันได้ว่า
ที่ไปหม่ำกันสนุกสนานนั้น ไปหากินที่อื่นไม่ได้จริง ๆ ขนาดของเต๊กก็ได้ลิ้มรส
เพื่อน ๆ ไม่ว่าฝรั่ง ไม่ว่าจีน ไม่ว่าญี่ปุ่น อยากรจะขอมากินฝีมือของผมและคุณ
แม่บ้านของผมมากกว่าจะอยากให้พาไปเลี้ยงที่ร้าน (ไม่ใช่คุยเพื่องนะครับ
มีพยานยืนยัน) แม้กระทั่งปัจจุบันนี้ ผมต้องไปสอนที่ซัพโพร ยังต้องไปต้มยำ
กุ่ม ยำเนื้อ ให้เพื่อนญี่ปุ่นกินกัน ความลำบากใจของผมก็คือ เวลาเขาถามว่า
ที่กินเข้าไปนี่มันคืออะไร ที่นี้ภาษาอังกฤษของผมก็ไม่แข็งแรงนัก พยายาม
สอบถามผู้ที่แข็งแรงกว่าก็ได้บ้างกระท่อนกระแท่น ความที่มีเหตุอย่างนี้เอง
เจอะอะไรที่ไหนต้องรีบจดเอาไว้ นิตยสารท่องเที่ยวเลย (เช่น Comprehensive

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว พักข้างครัว เก็บก้นได้

Consumer Travel Magazine แจกอยู่ตามโรงแรมที่เชียงใหม่ <http://www.infothai.com/wtcmcr>) รายการอาหารตามร้านอาหารไทยทั้งในและต่างประเทศหรือเมนูเอช แมกกระทิงตู้แช่ปลาแซ่แข็งที่ห้างสรรพสินค้าแมคโคร ที่เขามีชื่อไทยและมีภาษาอังกฤษกำกับ ก็รีบจดมา เขามารวบรวมเรียบเรียง แม้วางจะมีผิดเพี้ยนผิดพลาดบ้าง ก็อย่าได้ถือสาหาความนะครึบ ให้อภัยผู้ที่ภาษาอ่อนแอบ้าง ท่านที่แข็งแรง รู้แล้วก็เก็บไว้ให้ลูกหลานอ่านเล่น ๆ ก็ได้ นี้ครึบ สหายเก่าแก่คือ ดร. ประเสริฐ สายสิทธิ์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ก็กรุณาให้ยืมหนังสือมาเล่มหนึ่ง เป็นหนังสือเก่า แต่ก็ได้รับความรู้มาเยอะ ชื่อหนังสือ “สัตว์ทะเลที่เป็นอาหารของคนไทย” จัดทำโดยหน่วยสำรวจแหล่งประมง กรมประมง กระทรวงเกษตร ติพิมพ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ก็เลยได้ซื้อปลาทะเล มาเพิ่มขึ้นและ หลานหนึ่ง ลูกสาวอาจารย์หมอกิตติ อติต่ออาจารย์คณะ ทันตแพทยมหิดล ที่ผมดูแลมาตั้งแต่เล็ก ๆ จนโต ทำงานที่กรมประมง ก็ช่วยหาซื้อปลาน้ำจืดมาให้

ท่านทราบหรือไม่ว่า สิ่งของที่เรานำไปปรุงเป็นอาหารเหล่านี้ หรืออาหารไทย เครื่องเทศ พืช ผัก และเบ็ดเตล็ดต่างๆ เขาเรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษอย่างไร ผมจะลองพาฝรั่งเข้าครัวดู เอาละครับ ผมจะเอามะพร้าว หาวมาขายสวน

ชื่ออาหาร

แกงป่า	Spicy curry country style
แกงเผ็ด	Red curry
แกงเขียวหวาน	Green curry
แกงกะหรี่	Yellow curry
แกงมัสมั่น	Musman
ปีกไก่ตุ๋นเครื่องยาจีน	Simmered chicken wing soup with Chinese herb
เนื้อตุ๋น	Simmered beef soup with herb
เอ็นตุ๋น	Tendon simmered soup with herb
แกงส้ม	Vegetable sour soup
แกงเลียง	Spicy vegetable soup
ต้มยำ	Spicy and sour soup, Tom Yam
แกงจืดหมูสับผักกาดขาว	Minced pork and vegetable soup
ต้มโคล้ง	Spicy sweet and sour country soup
สะเต๊ะ	Beef or pork or chicken satay
ผัดผัก	Stir-fried vegetable
ผัดผักรวม	Stir-fried mix vegetables
ผัดถั่วงอก	Chop suey
ผัดไทย	Paad Thai
ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นเนื้อ	Noodle soup with meat ball
ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นปลา	Noodle soup with fish ball
ก๋วยเตี๋ยวไหหลำ	Noodle soup Hainanese style
ยำเนื้อ	Spicy beef salad
ลาบเนื้อ	Spicy minced beef salad Northeast style
ไข่เค็ม	Salt-preserved egg

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำจืด รวบรวม รวบรวม เก็บกินได้

ไข่เยี่ยวม้า	Thousand-year egg
ไข่ต้ม	Hard-boiled egg
ไข่ลวก	Soft-boiled egg
ไข่ลวกยางมะตูม	Running yolk soft-boiled egg
ไข่ลูกเขย	Fried hard-boiled egg with tamarind sauce
ไข่ดาว	Fried egg sunny side
ไข่เจียวฟู	Souffle fried egg
แกงจืดไข่เจียว	Egg fooyung, Fried egg in broth
ไข่คน	Scrambled egg
ไข่กวนหมู	Fried egg with minced pork
ไข่ตุ๋น	Soft-steamed egg
ข้าวมันไก่ตอน	Hainanese chicken rice
แหนม	Salted and sour pork sausage
	Northeastern style
ไส้กรอก	Sausage
หมูกรอบ	Crispy -barbecued pork belly
หมูแดง	Roasted pork
หมูเค็ม	Pork in soya sauce
หมูหยอง	Shredded dried pork
เป็ดย่าง	Roasted duck
ไก่ย่าง	Roasted chicken
ไก่ทอด	Fried chicken
โจ๊กหมู	Pork rice porridge
อาหารประเทศขมจีบ ซาลาเปา Dim Sum	
เนื้อฝอยผัดพริกแดง	Shredded tenderloin stirfried with red chilli
น้ำพริกกะปิ	Hot and spicy anchovy dip

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำจืดรส พักข้างครัว เก็บกินได้

น้ำพริกเผา	Roasted chilli paste
น้ำพริกนรก	Hot and spicy chilli paste country style
ปลาทอด	Fried fish
ปลาย่าง ปลารมควัน	Smoked fish
ส้มตำมะละกอ	Raw papaya salad

กุ้ง หอย ปู ปลาทะเล ปลาน้ำจืด

ปลาชานาก	Saw fish
ปลากะเบน	Devil ray, Eagle ray, Stingray, Manta
ปลานวลจันทร์ ปลาน้ำดอกไม้	Milkfish
ปลานวลจันทร์ทะเล	
ปลาตาบลา	Wolf herring, Dorab
ปลากะตักขาว	Common anchovy
ปลาตะลุมพุก	Chinese herring
ปลาหลด	Pike eel
ปลาไหลทะเล	Sea eel
ปลาริวกิว เลี้ยวเขี้ยว	Giant catfish
ปลากดทะเล	Brown-black sea-catfish
ปลาดุกทะเล	Canine catfish
ปลากะตุงเห	Common neddlefish, Agujon garfish
ปลาฉิ่งหมา	Toung sole
ปลากะบอก	Mullet
ปลาน้ำดอกไม้	Black barracuda
ปลานกกระจอก	Flying fish
ปลากูเรา	Four finger threadfin
ปลาหู	Shub mackerel, Shortbodied mackerel, Round mackerel

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำจืด พักบ้างเร็ว เก็บกินได้

ปลาอินทรี	Spanish mackerel
ปลาโอ	Bonito
ปลาดาบเงิน	Largehead ribbon fish
ปลาจระเม็ดขาว	Promfret, White promfret
ปลาจระเม็ดดำ	Black promfret
ปลาสีกุน	Scad
ปลาหางแข็ง	Torpedo trevally
ปลาสละ	Giant queenfish
ปลาสำลี	Black-banded kingfish
ปลาหางเหลือง	Rainbow runner
ปลาชอนทะเล	Cobia
ปลาโขนุน	Milky whitefish
ปลากะพงขาว	Sea bass, Giant seafish
ปลาแป้น	Ponyfish
ปลากะพงแดง	Red snapper

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว พักข้างรั้ว เก็บกินได้

ปลากะพงดำ	Black Snapper
ปลาเก๋า	Grouper
ปลาจวด	Jewfish, croaker
ปลาหมอตะเล	Giant grouper, Jew fish
ปลาเห็ดโคน ปลาทราย	Silver whiting
ปลาโนรี	Butterfly fish
ปลาสลิด	Spinefoot
ปลานกแก้ว	Parrot fish
ปลาแรด	Unicorn filefish
ปลาปักเป้า	Puffer fish, Blowfish
ปลาแขยงขางลาย	Iridescent mystus
ปลาแขยงใบขาว	Wing-patty mystus
ปลาตะโกก	Soldier river barb
ปลาดุกดาน	Bratrachian walking catfish
ปลาไหล	Swamp eel
ปลากะเบนน้ำจืด	Freshwater stingray
ปลาเนื้ออ่อน	Whisker sheathfish
ปลาตะเพียนทราย	Golden little barb
ปลาตะเพียนทอง	Red -tail tinfoil barb
ปลาเข็ม	Wrestling half-beak
ปลากะทิง	Armed spiny eel
ปลาแค	Giant bagarius
ปลาบึก	Mekhong giant catfish
ปลาเทโพ	Black ear
ปลาอีสกเทศ	Rohu
ปลาสร้อย	Lady barb

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำจืดไว้ พักข้างครัว เก็บกินได้

ปลากด	Estaurine catfish
ปลากดเหลือง	Yellow mystud
ปลากดหิน	Siamese rock catfish
ปลานวลจันทร์น้ำจืด	Small scale mud carp
ปลาหมอเทศ	Java tilapia
ปลาหมอไทย	Common climbing perch
ปลากะโห้	Siamese giant carp
ปลาช่อน	Striped snake fish
ปลานิล	Nile tilapia
ปลานาง	Common sheathfish
ปลาหลด	Spotted spiny eel
ปลาตองลาย	Blanc's stiped featherback
ปลาสร้อย	Striped catfish
ปลาดีนหมาน้ำจืด	River sole
ปลาสลาด	Grey featherback
ปลาไน	Common carp
ปลาชะโด	Giant snake head fish
ปลาแป้น	Siamese glassfish
ปลาบู่ทราย	Sand goby
ปลาแรด	Giant gourmi
ปลาหมึกกล้วย	Squid
ปลาหมึกกระดอง หมึกหอม	Cuttle fish
ปลาหมึกยักษ์	Devil fish, Octopus
ปลิงทะเล	Sea cucumber
แมงกะพรุน	Edible jelly fish
สาหร่าย	Agae, Seaweed

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำจืดไว้ พักข้างครัว เก็บกินได้

ปลาตุ๋ก	Catfish
ปลาชอน	Serpent-head fish
ปลาไหล	Eel
ปลาหมึก	Squid
ปลากวาง	Spotted featherback
ปลาเงิน	Silver fish
ปลาไข่มุก	Sashamo
ปลาทู	Round mackerel
ปลากระป๋อง	Canned fish, Canned sardine in tomato] sauce
ปลากรอบ	Crispy smoked fish
ปลาแดดเดียว	Single sunshine dried fish
เต่ากระ	Hawksbill turtle
เต่าตนุ	Green turtle
ไข่เต่า ไข่กระ	Hawksbill turtle's egg
ไข่จะละเม็ด	Green turtle's egg
แมงดาถว	Horseshoe crab
แมงดาจัน	Giant kingscrab
ปูทะเล	Mangrove blue crab, Samoan crab
ปูม้า	Blue swimming crab
ปูใบ	Mud crab
ปูแสม	Mangrove crab, marsh crab
จิ้งจันทะเล	Sand bug
กั้ง	Mantis shrimp, Lobster
กุ้งมังกร	Spiny lobster, rock oyster

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว พักข้างรั้ว เก็บกินได้

เคย	Shrimp
กุ้งแชบ๊วย	Shrimp
กุ้งกุลดา	Shrimp,
เพรียง	Siam shipworm
หอยเสียบ	Jack knife clam, Elongaten sea clam
หอยหลอด	Razor clam
หอยมือเสือ	Giant clam
หอยตลับ หอยตลับลาย	Venus shell
หอยตลับเหลือง	
หอยลาย	Surf clam, Carper shell
หอยเสียบ	Donax wedge shell
หอยเชลล์ หอยพัด	Scallop
หอยมุกดจัน	Pearl shell
หอยนางรม	Oyster
หอยกะพง	Horse mussel
หอยแมลงภู่	Sea mussel, Sea water mussel
หอยแครง	Bloody clam, Ark shell, Cockle
หอยจุกแจ่ง	Hornshell
หอยนมสาว	Topshell button shell
หอยโขงทะเล เป้าฮื้อ	Abalone, Ear shell abalone
หอยเงาะ	Rock shell
หอยงวงช้าง	Nautilus
หอยเชอร์รี่	Golden apple snail
หอยโข่ง	Snail
หอยทาก	Slug

พืช ผัก ผลไม้ เครื่องเทศฯ

กระเบา	Chaulmoogra
มะตูม	Bael
มะเกลือ	Ebony tree
มะม่วง	Mango
มะยม	Star gooseberry
มะนาว	Lime
มะกรูด	Leech lime, Kafir lime
มะขาม	Tamarind
มะขามแขก	Senna
มะขามป้อม	Emblic myraboran, Indian gooseberry
มะระ	Bitter gourd
มะระขี้นก	Bitter cucumber
มะรุม	Horse radish tree, Indian drum stick
มะเขือขี้	Cockroach berry
มะยม	Star gooseberry
มะกอก	Hog plum
มะเฟือง	Star apple, Carambola
นอยหนา	Sweet custard apple
ยอ	Indian mulberry, Noni
สมอไทย	Myrabolan wood
หว่า	Black plum
สับปะรด	Pineapple
ละมุด	Chico
ลำไย	Longan
กลางสาด	Langsat

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำงาดำ พักข้างครัว เก็บกินได้

ลิ้นจี่	Litchee
มะละกอ	Papaya
แตงโม	Water melon
ส้มโอ	Pomelo
แก้วมังกร	Dragon fruit
ฝรั่ง	Guava
ทับทิม	Promeganate
มังคุด	Mangosteen
พุดซา	Jujube
ส้มเขียวหวาน	Mandarin
ส้มจี๊ด	Marumi kimquat
มะขวิด	Elephant's apple
สาเก	Bread fruit
กะทกรกฝรั่ง	Passion fruit
ลูกพลับ	Persimmon
กระเจียบมอญ	Okra
กระชาย	Chinese key ginger, Chinese key root
กระเทียม	Wild ginger
กระวาน	Siam cardamom
กะเพรา	Holy basil
กระเจียบแดง	Roselle
กานพลู	Clove
กำยาน	Benjamin
ดีปลี	Long pepper
ยี่หระ	Cumin
ข่า	Galangal, Siamese ginger

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำจืด รวบรวมผัก กุ้ง กุ้ง

ขิง	Ginger
ขมิ้นชัน	White ginger
ชุมเห็ดไทย	Foetid cassia
ชุมเห็ดเทศ	Ringworm bush
ว่านหางจระเข้	Aloe
คำฝอย	Safflower
ตะไคร้	Lemon grass
โหระพา	Sweet basil
แมงลัก	Hairy basil
ขึ้นฉ่าย	Celery
เรว	Bastard cardamom
สะระแหน่	Kitchen mint
ไพล	Cassumunar ginger
อบเชย	Cinnamon
มหาหิงคุ์	Asafoetida
โป๊ยกั๊ก	Star anise
พริกไทย	Pepper
พริกขี้หนู	Bird chilli
พริกแดง	Red chilli
พริกแห้ง	Dried red chilli
พริกป่น	Chilli powder
พริกยักษ์	Bell paprika
พริกคองน้ำส้ม	Chilli in vinegar
พริกไทยดำ	Black peppercorn
น้ำพริกเครื่องแกง	Curry paste
ตะไคร้หอม	Citronella grass

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำจืด ฝรั่งบ้านเรา เก็บกินได้

จันทน์เทศ	Nutmeg tree
เตยหอม	Pandanus
แตงร้าน	Cucumber
แตงกวา	Common cucumber
แค	Sesban
ซีเหล็ก	Cassod tree
พลู	Betel leaf wine
ชาพลู ชะพลู	Wild betel bush
ผักกุยช่าย ผักแป้น	Flat Chinese chives
ต้นกระเทียม	Chinese chives, Garlic plant
ต้นหอม	Spring onion, Shallot leaf
กระชาย	Chinese key ginger
ลูกจันทน์	Nut meg
ดอกจันทน์	Mace
หอมแดง	Shallot
ผักชี	Coriander
ผักกาด	Lettuce
ผักกาดแก้ว	Glass mustard
ผักกระเฉด	Water mimosa
มะระจีน	Bitter gourd
เห็ดหูหนู	Black Chinese mushroom
เห็ดหูหนูขาว	White fungus
เห็ดหอม	Shitake
เห็ดฟาง	Straw mushroom
เห็ดกระดุม	Champignon
เห็ดป่า	Wild fungi

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติeny่างครัว พักข้างครัว เก็บกินได้

เห็ดเข็มทอง	Golden needle mushroom, Inokitake
เห็ดเปาะ	Puffer ball
หน่อไม้	Bamboo shoot
เยื่อไผ่	Bamboo pith
รากบัว	Lotus root
สายบัว	Lotus tube
ใบบัว	Lotus leaf
บัวบก	Indian pennywort
ผักบุ้ง	Morning glory, Swamp cabbage
ผักบุ้งทะเล	Goat's foot creeper
คะน้า	Kale, Kai lan
บวบเหลี่ยม	Sponge gourd
บวบขม	Smooth loofah
สะเดาบาน	Neem tree
สะเดาอินเดีย	Nim
โลติ๋น	Derris
ตะลิงปลิง	Bilimbi
ผักบั้ง	Ceylon spinach
กลอย	Wild yam
เผือก	Taro
มันเทศ	Yam
มันฝรั่ง	Potato
สาหร่าย	Sago
น้ำปลา	Fish sauce
น้ำปลาพริกขี้หนู	Chilli in fish sauce

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำจืด รวบรวม รวบรวม เก็บกินได้

ปลาร้า	Fermented anchovy fish Northeastern style
ซอสพริกศรีราชา	Chilli sauce, Si Racha sauce
ซอสมะเขือเทศ	Tomato sauce
ซีอิ๊วขาว	Light soysauce
ซีอิ๊วดำ	Dark soysauce
จิ๊กโฉ่	Chinese sour soysauce
ซอสเปรี้ยว, ซอสตราโง่งวง	Worcester sauce
ซอสพริกหอยเชียน่า	Tabasco
เหล้าจีน	Chinese cooking wine
น้ำมันหมู	Lard
น้ำมันพืช	Vegetable oil
น้ำมันข้าวโพด	Corn oil
น้ำมันมะกอก	Olive oil
น้ำมันงา	Sesame oil
น้ำมันรำ	Rice bran oil
น้ำมันดอกคำฝอย	Safflower oil
น้ำมันมะพร้าว	Coconut oil
น้ำกะทิ	Coconut milk
น้ำมะพร้าว	Coconut drink
น้ำส้มสายชู	Vinegar
น้ำมันหอย	Oyster sauce
เต้าเจี้ยว	Salt-fermented soybean
เต้าซี่	Black-fermented soybean
ข้าวคั่ว	Parched rice
บะหมี่	Noodle

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำงาตรั่ว พักข้างรั้ว เก็บกินได้

เส้นหมี่	Rice vermicelli
วุ้นเส้น	Glass noodle, Cellophane noodle
ถั่วเขียว	Mung bean
ถั่วดำ	Black bean
ถั่วแดง	Red bean
ถั่วงอก	Soybean
ถั่วฝักยาว	String bean, Yard-long bean
ถั่วลันเตา	Snow pea
ถั่วงอก	Bean sprout
ข้าวเปลือก	Paddy
ข้าวหอมมะลิ	Jamine rice
ข้าวสาร	Milled rice
รำข้าว	Rice bran
จมูกข้าว	Rice gluten
ข้าวเหนียว	Sticky rice, Glutinous rice
ข้าวเหนียวดำ	Black sticky rice
ข้าวสาลี	Wheat
ข้าวโอ๊ต	Oat
ข้าวมอลต์	Malt

ไปรดอกไม้ประดับไม้ยืนต้น ฯลฯ

หูกวาง	Indian almond
ชะบา	Chinese hibiscus
หมามุ่ย	Cowhage
พญาไร้ใบ	Milk bush

ชวนฝรั่งเข้าครัว เติมน้ำงาตรั่ว พักข้างรั้ว เก็บกินได้

รั้ว	Crown flower
ดาวเรือง	African marigold
อัญชัน	Blue pea
ทานตะวัน	Sunflower
พิกุล	Bullet wood
นกยูงไทย	Peacock's crest
คูน	Golden shower
บุนนาค	Iron wood
กฤษณา	Eagle wood
บัวหลวง	Lotus
กุหลาบมอญ	Damask rose
กระดังงาไทย กระดังงาสงขลา	Ylang ylang
มะลิลา	Arabian jasmine
ยี่โถฝรั่ง	Sweet oleander
มะกล่ำตาหนู	Crab's eye vine
ราตรี	Queen of the night
พลับพลึง	Crinum lily
จำปี	Wild chempaka
จำปา	Orange chempaka
ชบา	Chinese hibiscus
พุด	Cape jasmine
พุทธรักษา	Indian shot
แพงพวยฝรั่ง	Madagascar periwinkle

ชวนฝรั่งเข้าครัว เดินข้างครัว พักข้างรั้ว เก็บกินได้

ชุด Survival Set ที่ผมติดตัวไปต่างประเทศ

ท้ายเล่ม

TRY TO REMEMBER

ในบรรดาเพลงที่ผมชอบมีอยู่เพลงหนึ่ง ชื่อ *Try to Remember* ขับร้องโดย Ed Ames จากภาพยนตร์เพลงเรื่อง *The Fantastiks* ฟังเพลงจากแผ่นซีดีเมื่อ สองสามวันก่อนก็เลยทำให้นึกถึงตนเองว่า เวลาผ่านไปตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๗๖ จนถึงวันนี้ เป็นเวลา **สองหมื่นหกพันสองร้อยแปดสิบวัน** เราทำผิดอะไรบ้าง ทำอะไรถูกบ้าง แล้วที่ถูกหรือผิดนั้น มีอะไรดีบ้าง มีอะไรไม่ดีบ้าง ตอบได้ว่า มีทุกอย่างอย่างคละเคล้ากันไป

ในฐานะแพทย์ ก็เคยดูแลตั้งแต่ลูกคนเข็นรถเข็นขายลูกขึ้นบึงขายกาแฟ เคยดูแลจนถึงตัวท่านเสนาบดีทั้งหลายท่าน

ในฐานะครู ก็เคยสอนลูกศิษย์จนเป็นปลัดกระทรวง เป็นรัฐมนตรีก็มี

ในฐานะบุคคลธรรมดา เคยมีเพื่อนฝูงมากหน้าหลายตาที่เป็นคนดี คนเด่นในสังคม เศรษฐีเล็ก เศรษฐีใหญ่ก็พอรู้จัก จนถึงเพื่อนที่เป็นนักโทษก็มี เคยอดมื้อกินมื้อ เคยขึ้นเรลเตอรองที่เศรษฐีเขาไปละเลงทรัพย์สินที่กลางกรุงปารีส โตเกียว หรือฮ่องกงกันมาแล้ว เคยเจ็บเคยไข้ เคยทุกข์เคยโศก เคยรื่นเริงหลายรูปแบบสุดจะพรรณนา แตรวมๆ แล้ว ถ้าจะทำผิด ทำไม่ดีลงไป ก็ไม่ได้ไปเอาเปรียบ หรือเบียดเบียนผู้ใด ที่ตัวเราเองถูกเอาเปรียบ และถูกเบียดเบียนดูเหมือนจะมีมากกว่า แต่ก็สบายใจ เพราะคิดเสมอว่า ชาตีก่อนเราไปเอาเปรียบเขาไว้ ชาตินี้ก็ต้องใช้คืนเขาไป

จำไม่ได้เหมือนกันว่า ชาตีก่อนไปแก้งทำให้ใครเขาต้องติดคุกเข้าตะรางหรือเปล่า มาถึงชาตินี้ถึงได้มีคนพยายามจะเอาเราเข้าตะรางให้ได้

เวลาที่ผ่านไปนั้น ถ้าคำนวณเป็นชั่วโมงก็ได้ถึง **หนึ่งแสนห้าพันหกร้อยยี่สิบห้าชั่วโมง** หรือ **หกล้านสามแสนเจ็ดพันสองร้อยนาฬิกา** ที่เดียว ไม่กล้าคิดต่อไปว่าหัวใจเต้นไปกี่ตลบเพราะบางทีก็มีเหตุการณ์ที่ตื่นเต้น หัวใจอาจจะเต้นเร็วไปมากกว่าร้อยตลบ เวลาสบายดีอาจจะเพียงเจ็ดสิบแปดสิบตลบ เคยเดินทางรอนแรมไปทุกจังหวัดในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่ไปในช่วงที่เข้าไปศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (๒๕๒๖-๒๕๒๗) มีบางจังหวัดที่ไม่ได้ไปในตอนนั้น ก็ได้มาเก็บตกเอาภายหลัง และยังเดินทางไปยังเมืองต่างๆ ในโลกนี้อีกไม่น้อยกว่า ๑๓๐ เมือง บางเมืองก็ได้ไปครั้งเดียว บางเมืองก็นับสิบครั้งก็ได้ มีอยู่สองเมืองที่ไปแล้วแต่ไปไม่ถึงเพราะไม่มีวีซ่าจึงถูกส่งกลับคือ อะดิส อะบาบา เอธิโอเปีย และ บอตสวานา ส่วนใหญ่ออนแรมไปกลางเวหาเพื่อไปร่วมประชุมทางวิชาการ มีน้อยครั้งที่เป็นการเดินทางไปทัศนศึกษาหรือพักผ่อน ระยะทางจะเป็นกิโลเมตรกิโลเมตรหรือกิโลเมตรก็ได้มันก็ทึ่งเขาไว้ เอาแหละครับผมลอง try to remember

ว่าไปไหนมาบ้างก็พอจะทบทวนความจำได้ คงจะมีตกหล่นไปบ้างนะครับ

๑. Amsterdam – The Netherlands
๒. Annapolis – Maryland, USA
๓. Aachen - Germany
๔. Athens - Greece
๕. Bad Godesberg - Germany
๖. Bandar Seri Begawan – Brunei Darussalam
๗. Banff- Canada
๘. Barcelona - Spain
๙. Basel– Switzerland
๑๐. Beijing - China

ทํายល่ Try to Remember

- ๑๑. Belgrade – Yugoslavia
- ๑๒. Berlin – Germany
- ๑๓. Bern – Switzerland
- ๑๔. Bethesda - USA
- ๑๕. Birmingham - UK
- ๑๖. Bled – Yugoslavia
- ๑๗. Bologna - Italy
- ๑๘. Bonn – Germany
- ๑๙. Boston – USA
- ๒๐. Bremen - Germany
- ๒๑. Brussel – Belgium
- ๒๒. Budapest - Hungary
- ๒๓. Canberra – Australia
- ๒๔. Calgary – Canada
- ๒๕. Chantily – New Jersey, USA
- ๒๖. Chicago – Illinois, USA
- ๒๗. Cheju – Korea
- ๒๘. Cologne - Germany
- ๒๙. Copenhagen – Denmark
- ๓๐. Dakar – Senegal
- ๓๑. Davao – The Philippines
- ๓๒. Denparsi – Bali, Indonesia
- ๓๓. Dubrovnik – Croatia (formerly Yugoslavia)
- ๓๔. Durban – South Africa
- ๓๕. Edinburgh – UK

ກ້າຍຄືນ Try to Remember

- ၈၆. Erice – Sicily, Italy
- ၈ၗ. Erlangen - Germany
- ၈ၘ. Florence – Italy
- ၈ၙ. Frankfurt – Germany
- ၉၀. Freiburg – Germany
- ၉၁. Geelong -Australia
- ၉၂. Geneva – Switzerland
- ၉ၓ. Glasgow – UK
- ၉ၔ. The Hague – The Netherlands
- ၉ၕ. Hamburg - Germany
- ၉ၖ. Hanoi – Viet Nam
- ၉ၗ. Hannover – Germany
- ၉ၘ. Harare – Zimbabwe
- ၉ၙ. Heidelberg – Germany
- ၉၀. Ho Chiminh City – VietNam
- ၉၁. Hong Kong – SAR, China
- ၉၂. Jakarta – Indonesia
- ၉ၓ. Jerusalem – Israel
- ၉ၔ. Johannesburg – South Africa
- ၉ၕ. Katmandu – Nepal
- ၉ၖ. Kiel – Germany
- ၉ၗ. Kiev – Ukraine (formerly USSR)
- ၉ၘ. Kina Kotabalu – Malaysia
- ၉ၙ. Kaoshiung - Taiwan
- ၁၀. Kobe – Japan

ក្លាយចំលើន Try to Remember

- ៦១. Kuala Lumpur – Malaysia
- ៦២. Kyoto – Japan
- ៦៣. Lake Louise - Canada
- ៦៤. Lausanne – Switzerland
- ៦៥. Leningrad (now St. Petersburg, Russia) – USSR
- ៦៦. London – UK
- ៦៧. Los Angeles – California, USA
- ៦៨. Ljubljana – Yugoslavia
- ៦៩. Luzerne - Switzerland
- ៧០. Lyon – France
- ៧១. Madrid - Spain
- ៧២. Manila – The Philippines
- ៧៣. Mannheim – Germany
- ៧៤. Marburg – Germany
- ៧៥. Melbourne – Australia
- ៧៦. Montreal – Canada
- ៧៧. Moscow – Russia
- ៧៨. Munich – Germany
- ៧៩. Nagoya - Japan
- ៨០. Naples – Italy
- ៨១. New Delhi – India
- ៨២. New York, NY – USA
- ៨៣. Nice – France
- ៨៤. Nuremberg – Germany
- ៨៥. Orlando – Florida, USA

ถ่ายเล่น Try to Remember

เยี่ยมค่านับประธานาธิบดีไอเซนฮาวร์ ลีบก กรุงบอนน์ ๒๕๐๔

Jo Melnick, Frank Fenner และ Glueck ในเรือลงเจ้าพระยา พฤศจิกายน ๒๕๓๕

ประชุมวิชาการประจำปีกรมควบคุมโรคติดต่อ อุบลราชธานี ๒๑ ส.ค. ๒๕๓๔

ถ่ายเล่น Try to Remember

Sir Macfarland Burnet, Canberra ๔ ก.พ. ๒๕๒๕

ประชุมโรคติดต่อนานาชาติครั้งที่ ๑ กรุงเทพมหานคร ๒๕๒๖

บรรยาย Quality Control โรงแรม Keio Plaza กรุงเทพฯ ๒๕๒๖

ถ่ายภาพ Try to Remember

ประชุมไวรัสนานาชาติที่ สตราสบูร์ก ฝรั่งเศส ๒๕๒๔

คอคอดกระ ๒๕๒๖

ที่อนุสาวรีย์ Chopin กรุงวอร์ซอ ๒๕๒๗

๒๐๓๘ หลายเรื่อง หลากรส รวยอารมณ์ กับผมประเสริฐ

ถ่ายภาพ Try to Remember

เคนตี สเปซ เซ็นเตอร์ ฟลอริดา ๒๕๔๗

ประชุมดับอีกเสปที่กรุงโรม

๒๓๕

หลายเรื่อง หลากรส รวยวารณ์ กับผมประเสริฐ

ถ่ายภาพ Try to Remember

ถ่ายภาพกับ Charles Merieux & Jonas Salk ที่ Lyon ประเทศฝรั่งเศส

ประชุมไวรัสเอเชียแปซิฟิกที่บาหลี

ชวกร แต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์ระดับ ๑๑

อาจารย์และแพทย์ประจำบ้าน อายุรศาสตร์ ๒๕๐๐-๒๕๐๑

ถ่ายภาพ Try to Remember

Dr.Korshed Pavri, ผอ. สถาบันไวรัสอินเดีย Sendai ๑ ก.ย. ๒๕๒๗

จัตุรัสแดง กรุงมอสโก ๒๒ เม.ย. ๒๕๒๗

ประชุม AIDS นานาชาติ ที่ Florence ครรชิตและพวงทิพย์

๒๔๒

หลายเรื่อง หลากรส รวยอารมณ์ กับผมประเสริฐ

ถ่ายภาพ Try to Remember

ยรรยง , สมพงษ์, วิจิตร, จวบจิตร, ประเสริฐ
เพ็ญประภา, แก้ว, สุวิมล, มลิวัลย์, สุมาลี
พี่น้องทั้งแปดคนยังมีชีวิตอยู่ และสุขภาพดี (ธันวาคม ๒๕๔๘)

ปานทิต (กระทิง), ปารมี (กะทิ), บุรุษลี (แจน หรือบุ), ปุณณฤกษ์ (กระทง) ประเสริฐ , สุจารี

กระบอง, กระปอง, กระบุง

รับพระราชทานปริญญาบัตร แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
๖ เมษายน ๒๕๐๐

รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔

แพทยศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (เทคนิคการแพทย์)
มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ชีวเวชศาสตร์)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์